

ကမာရင်ကွဲ

နို့

အခြားပင်လယ် ဝတ္ထုတိုများ

ကျေးဇူးတင်စကား

ဒီစာအုပ်လေးဖြစ်လာတာ -

ဒေါ်ဒေါ်လူထုဒေါ်အမာ၊ ဆရာလူထုဦးစိန်ဝင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း (ကလျာ)၊ ကိုညိုသစ် (ပန်းရိုင်းမြေ)၊ ဒေါ်တင်တင်ဦး (တေးကဗျာ)၊ မမ မတင်ဝင်း(လူထုကြီးပွားရေး)၊ ညီစေမင်း၊ ညီပုလေး၊ ဆူးငှက်နဲ့အတူ စာအုပ်ဖြစ်မြောင်အောင် အစအဆုံး ကူညီကြတဲ့ လူထုကြီးပွားရေး ကွန်ပျူတာပုံနှိပ်တိုက်အဖွဲ့သားများ။

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းသရုပ်ဖော် ပန်းချီပုံတွေကို မေတ္တာဖြင့် ရေးဆွဲပေးတဲ့ သူငယ်ချင်း ပန်းချီဆရာဝင်းဇင်(မြိတ်)၊ ဦးမြင့်အောင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ-မြိတ်)၊ ဦးမျိုးခိုင် (ဆိပ်ကမ်း၊ မြိတ်)၊ ဦးစိုးမင်း (ဓာတ်ပုံဆည်းဆာ-မြိတ်)၊ ဦးလှသန်း-ဒေါ်ဝင်းစိ (ဗီဒီယို-မြိတ်)၊ ဒေါ်ခင်ညိုဝင်း [အ-ထ-က (၂)၊ မြိတ်] ၊ ဦးယုနိုင် (စာနယ်ဇင်း၊ ကော့သောင်း)။

ဝတ္ထုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးခဲ့တဲ့ ရုပ်ရှင်တေးကဗျာ ရသစုံမဂ္ဂဇင်း၊ ရင်ထဲငြိမ်းဘဝရှုခင်း မဂ္ဂဇင်း၊ သောင်းပြောင်းထွေလာ ရယ်စရာမဂ္ဂဇင်း၊ ဆေးပညာမဂ္ဂဇင်း၊ ကလျာမဂ္ဂဇင်း၊ မြန်မာ့ခနစီးပွားရေး မဂ္ဂဇင်း၊ စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်း၊ မဟေသီရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်း၊ မဏ္ဍိုင်မဂ္ဂဇင်း။

တို့ရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

မာတိကာ

	မိချမ်းဝေနဲ့မိတ်ဆက်-လူထုဒေါ်အမာ	က
၁။	လရောင်ကြောက်တဲ့ငါး	၁
၂။	ငါးဖမ်းကောင်းတဲ့ မြားစကြာ	၁၁
၃။	ရေနာရတဲ့ ဝေလ	၂၁
၄။	ကမာရင်ကွဲ	၃၁
၅။	ပင်လယ်မှာ ပျော်ဝင်တဲ့ည	၄၁
၆။	ဆဲပင်းကာလာ	၅၃
၇။	ကြယ်တွေကတဲ့ ရေအီည	၆၅
၈။	မေ့ဆေး	၇၅
၉။	ဖောင်ခံလူသား	၈၉
၁၀။	ခွမ်းလက်	၁၀၁
၁၁။	ငါးဖန်ခွက်နဲ့ ပက်တဲ့ရေ	၁၁၃
၁၂။	ကထောင်းကြိုး	၁၂၃
၁၃။	ဇီဝဇိုးကျိန်စာ	၁၃၅
၁၄။	စန္ဒားငိုတဲ့ငါး	၁၄၇
၁၅။	ဇာလ္လာငွေပါး ရိပ်ခြားမထင်	၁၅၉
၁၆။	မိန့်မူးမင်းမူ	၁၇၃
၁၇။	တိုးဝံ့တိုး	၁၈၃
၁၈။	တာဝေး	၁၉၅
၁၉။	အနားသတ်မျဉ်းများရဲ့ ပဲ့တင်သံ	၂၀၉

မိချမ်းဝေနေ့ မိတ်ဆက်

ပင်လယ်ဝတ္ထုတိုကလေးတွေကို သတ်သတ်မှတ်မှတ် စုစည်း ထုတ်ဝေတဲ့ မိချမ်းဝေကို ကျွန်မက လွန်ခဲ့တဲ့(၁၆)နှစ်လောက်တုန်းက စသိခဲ့ တာပါ။ အဲဒီတုန်းက မိချမ်းဝေက မြိတ်မြို့မှာ ကျောင်းဆရာမကလေး၊ သူ့အနေ နဲ့ စာပေနယ်ထဲ စမ်းတဝါးဝါး ဝင်လာစ။ သူ့ခင်ပွန်းကလည်း အစိုးရဝန်ထမ်း တစ်ဦး၊ ကဗျာဆရာ အောင်မှူးတဲ့။

ဦးလှဆုံးမယ့်နှစ် နှစ်ဦးပိုင်းက ကျွန်မတို့မှာ သတင်းစာလုပ်ငန်းလို ဖယ်မရရှားမရ ကြီးလေးတဲ့တာဝန်တွေ မရှိချိန်၊ သမီးခင်ပွန်းအတူတူ ခရီးရှည် ထွက်ပြီး လည်ကြ ပတ်ကြမယ်လို့ ရန်ကုန်က ဆရာကြီးဦးသုခနဲ့ ဇနီး ဒေါ်ကြင်မေကို အဖော်စပ်ကြပြီး သမီးလေး မတင်ဝင်းနဲ့အတူ မြိတ်၊ ထားဝယ်ကို မရောက်ဖူးလို့ အလည်သွားကြတာလေ။

ကျွန်မတို့လင်မယားက ခရီးသွားဖို့ ကြိုက်ပေမယ့် အလုပ်တွေနဲ့မို့ နှစ်ယောက်အတူတူ သွားရလာရတာရယ်လို့ တယ်မရှိပါဘူး။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်က စင်ကာပူကို လင်မယားနှစ်ယောက်ရယ် သားကြီးကိုစိုးဝင်းရယ် မောင်ကိုမောင် လေးရယ် ဆန်းကဖီးဦးထွန်းရင်ရယ် အလည်သွားကြဖူးတာ တစ်ခေါက်၊ ခုတစ်ခေါက်လို့ပဲ ပြောကြပါစို့။ ဦးလှခရီးသွားရင် ကျွန်မက အိမ်မှာ တာဝန်တွေ နဲ့ နေရစ်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မခရီးထွက်ရင် ဦးလှက (၂) ယောက်စာအလုပ်တွေ နဲ့ အိမ်မှာရှိရစ်ရတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ သတင်းစာလို တာဝန်ကြီးလုပ်ငန်းတွေ မရှိတော့လို့ နှစ်ယောက်အတူ သမီးလေးပါခေါ်ပြီး မိတ်ဆွေကြီး ဦးသုခ လင်မယားနဲ့ ခရီးထွက်ခဲ့ကြတာပါ။

ဦးလှက မစ္စတာမောရစ်ကောလစ်ရဲ့ စာအုပ်နှစ်အုပ်ဖြစ်တဲ့ ‘မြန်မာပြည်တွင် စစ်ဆေးခဲ့သော အမှုအခင်းများ’ နဲ့ ‘စန္ဒမာလာ’ ဝတ္ထုတိုကို

ဘာသာပြန်ပြီး ကျွန်မက စာရေးဆရာလုပ်လာတာ ဖြစ်လေတော့ မစ္စတာ မောရစ်ကောလစ်ကို ကမ္ဘာကျော်စာရေးဆရာဖြစ်အောင် လုပ်ပေးလိုက်တဲ့ မြိတ်ကို လိုက်ပို့မယ်လို့ ဟိုအနှစ် (၄၀) လောက်ကတည်းက ပြောပြောနေတာပါ။ နို့ပေမယ့် မရောက်ရပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့က စာပေဟောပြောပွဲ ခရီး မဟုတ်ဘဲ မြိတ်ကဖိတ်ကြားထားတာ မရှိဘဲနဲ့ သက်သက်မဲ့ တနင်္သာရီ ဘက်ကို အလည်ထွက်လာကြတာလေ။

ဒါပေမယ့် ထားဝယ်နဲ့ မြိတ်ကိုရောက်တော့ မြို့ခံစာပေ အပေါင်း အသင်းရောင်းရင်းတွေက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကြိုကြ၊ စာပေတွေ့ဆုံပွဲတွေ ဟောပြောပွဲတွေ လုပ်ကြ၊ ကျွေးကြ မွေးကြ ညွှန်ခံကြပေါ့။

အဲဒီမှာ ကဗျာဆရာ အောင်မှူးခေါ်တဲ့ ကိုစိုးမြင့်ရယ် သူ့ဇနီးကျောင်း ဆရာမလေး ရီရီထွန်းရယ်ကို မြိတ်မှာ တွေ့ခဲ့ သိခဲ့ ခင်မင်ခဲ့ကြတာပါ။

ရီရီထွန်းက ကျောင်းဆရာမ အလုပ်တစ်ဖက်နဲ့ သူက စာရေးချင်နေ သူဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် စာပေ မြေခံရေခံကောင်းတဲ့ မြိတ်က နှစ်တိုင်းထုတ်ဝေ နေတဲ့ မြိတ်မဂ္ဂဇင်းမှာလည်းဝင်ပြီး ကလောင်သွေးတယ်။ တိုင်းရင်းမေတို့ အိုးဝေ တို့မှာလည်းဝင်ပြီး ကဗျာရေး စာရေးလုပ်တယ်။ နောက်တော့ ရန်ကုန်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ သူ့ဝတ္ထုကလေးတွေ ကြိုကြားပါလာတယ်။ အဲဒီလိုပါလာတော့ သူက သူ့ဝတ္ထုတိုကလေးတွေကို ‘ဒေါ်ဒေါ်ဖတ်ပါဦး’ ဆိုပြီး ကျွန်မဆီကို ပို့လေ့ ရှိပါတယ်။

ပို့လာတာတွေကို ဖတ်ရတော့ မိချမ်းဝေရဲ့ ဝတ္ထုကလေးတွေက ပယ်လယ်နဲ့ ပတ်သက်တာလေးတွေ ပါလာတယ်လေ။ အဲဒီတော့ ကျွန်မက အညာသူမဟုတ်လား။ ပင်လယ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ စာရေးလာတဲ့ ဆရာမလေးကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြိုဆိုပြီး လိုင်းချပေးလိုက်တယ်။

‘တို့စာပေမှာ ပင်လယ်နဲ့ ပတ်သက်တာရေးတဲ့ စာရေးဆရာက အလွန်နည်းသေးတယ်။ ငါ့သမီးက မြိတ်မှာနေတာဆိုတော့ အဲဒီဘက်က အကြောင်းအရာတွေကို နောက်ခံထားပြီးရေး၊ အဲဒီဘက်က ဗဟုသုတတွေ ထည့်’ လို့ အကြံပြုလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့မှာ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတမ်းကြီး နတ်မြစ်ကနေပြီး ကော့သောင်းအထိ မိုင်(၁၈၀၀)လောက် ရှည်လျားတာကြီးရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရခိုင်စာဆိုကြီးတွေကလည်း ပင်လယ်ကို သိပ်မရေးဖွဲ့ခဲ့ကြပါဘူး။ ပုဂံ၊ ပင်းယ၊ စစ်ကိုင်း၊ အင်းဝ၊ တောင်ငူ၊ ရွှေဘို၊ အမရပူရ၊ မန္တလေးမြို့တွေမှာ ထီးနန်းတွေ စိုက်ထူသွားကြတော့လည်း ခေတ်အဆက်ဆက် စာဆိုတွေက ပင်လယ်ကို ဖွဲ့သီမှု အလွန်နည်းခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့ခေတ်မှာ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သားတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ဇော်ဂျီတို့၊ မောင်ထင်တို့ စာတွေဖတ်လာရတော့မှ ကျွန်မတို့မှာ လမုတို့ လတာတို့ ဒီတို့ ဆိုတာတွေကို ရင်းနှီးလာရပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်မက ရီရီထွန်းဟာ မြိတ်မှာ ကျောင်းဆရာမလေး လုပ်နေသူမို့ မြိတ်ရဲ့ ကျွန်းတောင်သောင်ကမ်းနဲ့အတူ မြိတ်က ရေလုပ်သားတွေ အကြောင်း၊ ကျွန်မတို့ မသိတဲ့ ပင်လယ်တွင်းစားစရာ ရေထွက်ကုန်တွေ အကြောင်းပါတဲ့ ဝတ္ထုတွေရေးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။

ရီရီထွန်းက သထုံသူ။ အဖေကမြန်မာ၊ ဦးထွန်းခင်တဲ့။ အမေက မွန်၊ ဒေါ်သန်းစိန်တဲ့။ သထုံက (၁၀)တန်းအောင်တော့ ၁၉၇၆ ခုနှစ်မှာ ဆွဲခန့် မူလတန်းဆရာမ ဝင်လုပ်ခဲ့တယ်လေ။ သူလုပ်ရတဲ့ကျောင်းက မြိတ်မြို့နယ်က ကလင်ဘန်းကျေးရွာမှာ ဖြစ်သတဲ့။ အဲဒီ တနင်္သာရီတောပိုင်းမှာ (၂) နှစ်လုပ်ပြီးတော့ မြိတ်အ-ထ-ကမှာ (၁၄)နှစ် ဆရာမလုပ်ခဲ့တယ်။ နောက် ရန်ကုန်ပြောင်းပြီး မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မှာ ဆရာမ (၄) နှစ်လုပ်ပြီး အလုပ်က ထွက်လိုက်တယ်။ အနှစ် (၂၀) ဆရာမလုပ်သက်နဲ့ ခုတော့ အလုပ်ကထွက်ပြီး စာကိုပဲ ဇောက်ချရေးတော့ မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

အလုပ်အားသွားတော့ ကျွန်မတိုက်တွန်းတဲ့စာတွေ ရေးနိုင်ဖို့ သူက မြိတ်ကိုပြန်ပြီး ကွင်းဆင်းပါတယ်။ သူ့မှာ ဆရာမလုပ်သက် မြိတ်ဒေသမှာချည်း (၁၆)နှစ် ရှိခဲ့သူမို့ သူကွင်းဆင်းပြီး အချက်အလက်စုတဲ့အခါတော့ တပည့်တွေနဲ့ သူတို့မိဘတွေက အများကြီးအကူအညီပေးကြသတဲ့။ တချို့ရေလုပ်သားများ ကတော့လည်း ရိုးရှာကြလို့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်က စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် မေးနေတဲ့ အမေးမျိုးကို မကြုံဖူးလေတော့ ဘဝအာမခံချက် မရှိရှာသူများမို့

သူ့ကိုကြောက်ပြီး မသက်ဖြစ်လာလို့ ဆက်မပြောကြသူတွေနဲ့လည်း တွေ့ရသတဲ့။ သူတို့ကို ဖမ်းမှာလား မေးတဲ့သူက မေးသတဲ့။ ‘ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့ မြိတ်ဘက် သွားရတာ မိန်းမဖော်တစ်ယောက်လည်း လိုတယ်။ လေယာဉ်ခလည်း ဈေးကြီး လိုက်တာ’ တဲ့လေ။

‘မိချမ်းဝေ’ ဆိုတဲ့ ကလောင်နာမည်က မွန်လိုမှည့်ထားတာ၊ မြန်မာလို ဘာသာပြန်ရင် ‘အေးမေတ္တာမျှဝေသူ မိန်းကလေး’ လို့များ အဓိပ္ပာယ်ရှိမလား မသိဘူး။ သူက ပထမတော့ ခင်နှင်းယုရဲ့ ‘သခွတ်ပန်း’ ကိုသဘောကျလို့ တိုင်းရင်းမေမှာ ကဗျာစရေးတော့ ‘သခွတ်ပန်း’ ဆိုပြီး ကလောင်နာမည် ယူသေးသတဲ့။ နောက်မှ မြိတ်မဂ္ဂဇင်းမှာ ဝတ္ထုတိုကလေးတွေ ဝင်ရေးရင်း ‘မိချမ်းဝေ’ ဆိုတဲ့ ကလောင်နာမည်ကို ပြောင်းလိုက်တာတဲ့။

မြိတ်မြို့ဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ တောင်စွန်းနားကမြို့၊ အဲဒီမှာ လူမျိုးတော်တော်စုံ ရှေးကတည်းက နေခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် မြိတ်မှာနေကြတဲ့ မြန်မာအမျိုးသားတွေက အမျိုးသားရေးကိစ္စ၊ ဘာသာရေးကိစ္စ၊ ယဉ်ကျေးမှုကိစ္စတွေမှာ တက်တက်ကြွကြွ စည်းစည်းလုံးလုံးရှိတယ် ထင်တာပဲ။ မြို့နယ်မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်ကိုလည်း သိပ်များတဲ့ အခက်အခဲတွေကြားထဲက မှန်မှန်ထွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြတယ်။

အဲဒီမြိတ်မဂ္ဂဇင်းမှာ ရီရီထွန်းက ‘မိချမ်းဝေ’ အမည်နဲ့ ဝတ္ထုတိုအရေးအသားကို ၁၉၈၄ ခုကစပြီး ကလောင်သွေးခဲ့တယ်လေ။ မြိတ်မဂ္ဂဇင်းမှာ ဆက်ဆက်ပြီးရေးတယ်။ နောက်တော့ ရန်ကုန်ထုတ် လစဉ်မဂ္ဂဇင်းတွေထဲ သူ့လက်ရာကလေးတွေ ရောက်လာတယ်။ မိချမ်းဝေရဲ့ ကလောင်သက် (၁၄)နှစ် ရှိတော့မယ်ပေါ့။ ဒီပထမဆုံးစထွက်မယ့် သူ့ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ‘ကမာရင်ကွဲနဲ့ အခြားပင်လယ်ဝတ္ထုတိုများ’ မှာ ပင်လယ်ဝတ္ထု (၁၉) ပုဒ်ပါတယ်။ တချို့က မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ဖော်ပြပြီးသား၊ တချို့က မပါသေးတဲ့ ဝတ္ထုတိုအသစ်ကလေးတွေပါ။

သူ့ဝတ္ထုလေးတွေကပေးတဲ့ ဗဟုသုတက ကျွန်မတို့ အညာသူအညာသားတွေအနေနဲ့ စိတ်ဝင်စားဖို့ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ဥပမာ-

ပယ်လယ်စာတွေဖြစ်တဲ့ ပင်လယ်ငါးတွေ ဆိုပါတော့ ကျွန်မတို့က စားဖူးမြင်ဖူးမို့ နေနေသာသာ တချို့ကိုများ နာမည်ကိုသော်မှ ကြားတောင်မကြားဖူးဘူးလေ။ ငါးမဟုတ်တဲ့ ကမာတို့ မျှော့တို့ ရေရှုတို့ဆိုတာတွေလည်း အများကြီးရှိသေး။ တကယ်တော့ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ တောင်ဘက်စွန်းမှာရှိတဲ့ မြိတ်ရဲ့ကျွန်းတောင် သောင်ကမ်းက သယံဇာတတွေ အလွန်ပေါ့ပေါ့များများရှိတဲ့ဒေသ ငါး၊ ပုစွန်၊ ကမာ၊ ရေခူ စတာတွေအပြင် ငှက်သိုက်တို့၊ ပုလဲတို့၊ ငါးကြီးအန်ဖက်တို့စတဲ့ အဖိုးတန်ပစ္စည်းတွေကလည်း ရှိသေး။ ငါးပုစွန်တွေဆိုရင် နိုင်ငံခြားကို ဒေါ်လာ နဲ့ အစိမ်းလိုက်ရောင်းစားရသလို ငါးပိ၊ ငံပြာရည်၊ ငါးခြောက်၊ ပုစွန်ခြောက် အဖြစ်နဲ့လည်း ထုတ်လုပ်နိုင်သေးတယ်။ ဒီဒေသက နိုင်ငံခြားငွေရအောင် ဘယ်လောက်ရှာပေးနိုင်နေပြီလဲ။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံက မရလိုက်ဘဲနဲ့ ဘယ်လောက် ဖိတ်ယိုနေတာလဲ ဆိုတာလည်း ခန့်မှန်းဖို့ခက်တဲ့ အနေအထားပါ။

မိချမ်းဝေရဲ့ ဝတ္ထုလေးတွေမှာ ဒီအကြောင်းတွေ အစုံအစေ့ မဟုတ် စေကာမူ တစေ့တစောင်း တော်တော်စုံအောင် ပါပါတယ်။

သူ့ဝတ္ထုလေးတွေကပေးတဲ့ ရသကတော့ အဲဒီဒေသ လူငယ် လူရွယ်လေးတွေဟာ ကျောင်းနေပြီး ပညာရှာရမှာလား၊ စားဝတ်နေရေး အလွန်ကျပ်နေကြတာမို့ ပင်လယ်မှာ အသက်ဆံဖျားနဲ့ ငွေရှာရမှာလားဆိုတဲ့ လမ်းဆုံလမ်းခွမှာ တချို့က တွေဝေလို့၊ တချို့က မှားမှားမှန်မှန် လောလော ဆယ် အကျပ်အတည်းကြားက လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် ငါးဖမ်းလှေတွေပေါ် ငွေးဖောင်တွေပေါ် ရောက်ကုန်ကြလို့ ကိုယ့်ဘဝကိုယ်ပြဋ္ဌာန်း ရုန်းကန်နေကြ ရရှာသူတွေရဲ့ ခံစားချက်ကလေးတွေကို တွေ့ရပါတယ်။

‘လရောင်ကြောက်တဲ့ငါး’ ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုလေးမှာ ပလာတူးငါးကို ပိုင်းချုပ်ပိုက်နဲ့ လဆုတ်ရက်မှာ ဖမ်းရပုံတွေကို ဖတ်ရတယ်။ ‘ငါးဖမ်းကောင်းတဲ့ မြားစကြာ’ ဝတ္ထုကလော့ ငါးမန်းကို မြားစကြာဆိုတဲ့ မြားတွေအများကြီးနဲ့ ဘယ်လိုဖမ်းရတယ်။ လှေပေါ်မှာတင် ငါးမန်းကို ကိုင်တွယ်ခုတ်ထစ်ပြီး ဘယ်လို အခြောက်လှမ်းတယ်ဆိုတာကို ဖတ်ရတယ်။ ‘ရေနာရတဲ့ဝေလ’ ဝတ္ထုက ပုလဲ ပါတဲ့ မုတ်ကောင်ကို ပင်လယ်ရေနက်မှာ ငုပ်ရှာရပုံဝတ္ထုပါ။

ပုစွန်ကို ကျွန်မတို့အညာမှာ အကြီးကို ပုစွန်တုပ်နဲ့ အသေးကို ပုစွန်ဆိတ်လို့ (၂)မျိုးပဲ သိတယ်။ တကယ်တော့ ပုစွန်ဆိုတာ အရွယ်အစား အမျိုးမျိုးအများကြီးထဲမှာ ကျွန်မတို့မမြင်ဖူးတဲ့ ဂွေးဆိုတဲ့ မီးဖြစ်ဆံလောက်ရှိတဲ့ ပုစွန်သေးသေးမျှင်မျှင် ရှည်ရှည်ကလေးတွေလည်း ရှိသေးတယ်။ ကျွန်မတို့သိပ် ကြိုက်ပေမယ့် ဘယ်တော့မှ စစ်စစ်ကောင်းကောင်းကို မစားရတဲ့ မြိတ်ငါးပိ ခေါ်တဲ့ စိမ်းစားငပိဟာ အဲဒီဂွေးကို ထောင်းတဲ့ငပိပါ။ အဲဒီ ပုစွန်အမျိုးမျိုးကို ဘယ်လိုဖမ်းရတယ်ဆိုတာ ‘ကြယ်တွေကတဲ့ ရေအိည’ ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုလေးနဲ့ ‘ဖောင်ခံလူသား’ ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကလေးမှာ စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ရပါတယ်။

ကျွန်မတို့ မစားရဖူးတဲ့ ကမာနဲ့ ပဲခဲဆိုတာကို ဘယ်လိုငုပ်ဖမ်းရ တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေကိုတော့ ‘ကမာရင်ကွဲ’ ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကလေးမှာရော၊ ‘မေ့ဆေး’ ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကလေး၊ ‘ဆဲဗင်းကာလာ’ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကလေးတွေမှာရော ပါတယ်။ ဖတ်လို့ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ အဲဒါတွေကို စားဖူးဖို့ နေနေသာသာ မြင်တောင်မမြင်ဖူးပါဘူး။

မိချမ်းဝေရေးတဲ့ ‘တိုးဝံတိုး’ ဆိုတဲ့ဝတ္ထုကတော့ ပင်လယ်ရေအောက် မှာ ကြောက်စရာသတ္တဝါကြီးတစ်ကောင်ဖြစ်တဲ့ ရေဘဝဲခေါ်တဲ့ ရေသရဲကြီးနဲ့ ငါးအူကြီးလို့ခေါ်တဲ့ ငါးလိပ်ကျောက်ကြီး သူသေကိုယ်သေ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ် ကြတဲ့တိုက်ပွဲပါပဲ။ ရေသရဲကြီးဟာ ငါးလိပ်ကျောက်နဲ့ အသေအကြေ တိုက်ပွဲကြီး ပြီးသွားတော့ ငါးမန်းစွယ်သီကြီးနဲ့တစ်ခါ တိုက်ပွဲဖြစ်ရပြန်တယ်။ အဲဒီတိုက်ပွဲ (၂)ခုစလုံးကို ပွဲကြည့်ပရိသတ်လုပ်ခဲ့တဲ့ ပြည်ကြီးငါးခေါ်တဲ့ ကင်းမွန်ကြီးကတော့ လူတွေရဲ့ မီးထောင်ချောက်ထဲ ဝင်လိုက်ရလို့ သူ့ငါးဖမ်းလှေပေါ် ရောက်လာရ တယ်ဆိုတာကို သည်းထိပ်ရင်ဖို့ တိုက်ပွဲတွေအဖြစ် ရေးသားပြထားပါတယ်။

မိချမ်းဝေဟာ စာရေးသက် မရင့်လှသေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျောင်း ဆရာမအလုပ်က ထွက်လိုက်ပြီး စွန့်စွန့်စားစား စာပေနယ်ထဲကို ဝင်လာတာ၊ သူကြိုးစားထားတာတွေကို ခုဝတ္ထုတိုတွေမှာ တွေ့ရတော့ အလားအလာရှိတဲ့ ကလောင်ရှင်အမျိုးသမီးပဲလို့ အောက်မေ့မိပါတယ်။

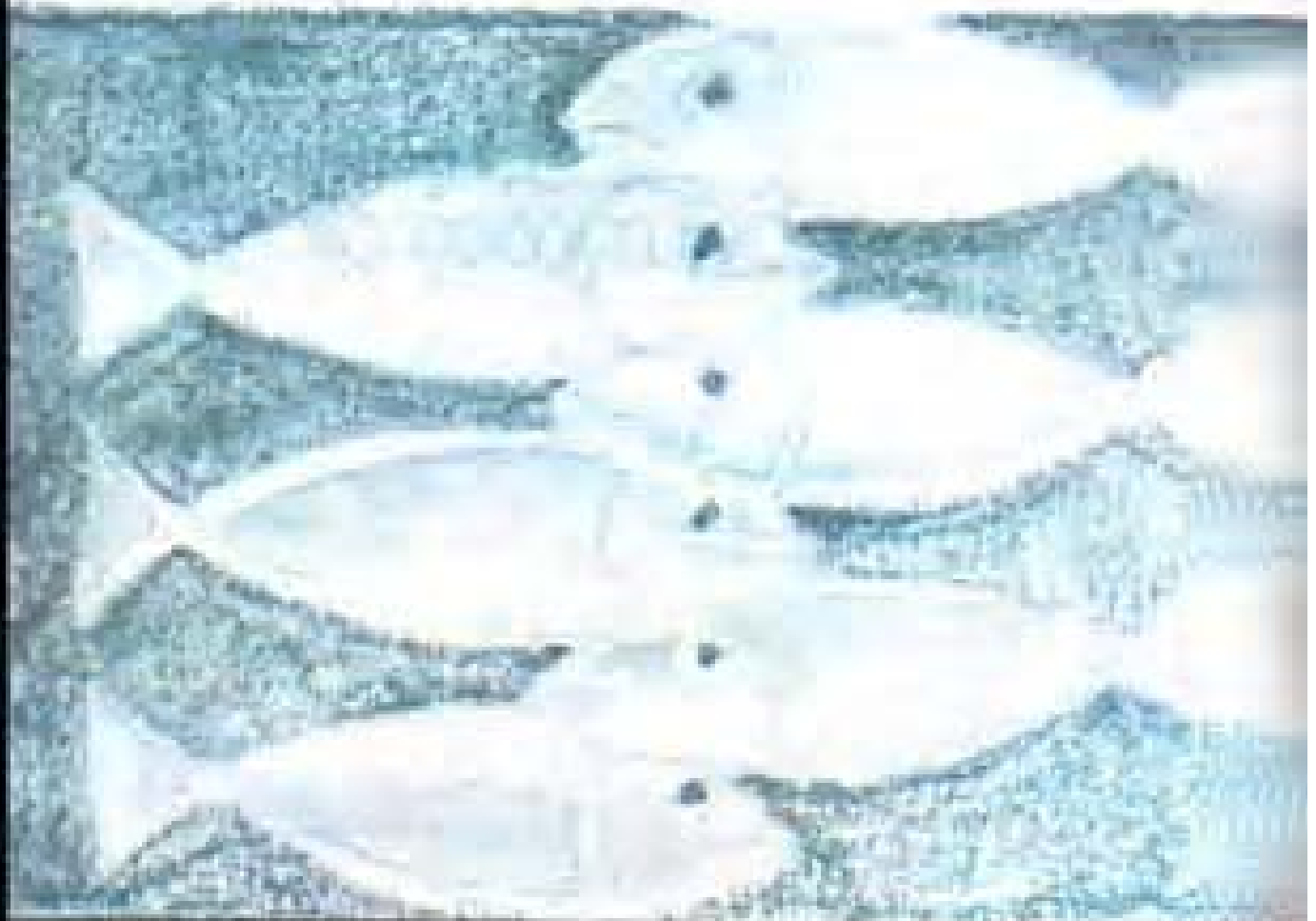
မိချမ်းဝေရေးတဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေထဲမှာ ဆလုံတိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဘဝ
 မြှင့်တင်ရေးဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လည်း ပါတယ်။ သူ့ဝတ္ထုက ဆလုံအမျိုးသားတွေ
 အကြောင်း စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပေမယ့် သူတို့ဘဝကို မြှင့်တင်ဖို့အတွက်
 မြန်မာအမျိုးသမီး ကျောင်းဆရာမလေးတစ်ဦးနဲ့ ဆလုံအမျိုးသားတစ်ဦးကို
 အိမ်ထောက်ဖက်စေပြီး ဘဝမြှင့်တင်ရေးလုပ်မယ် ဆိုတာကတော့ ပုံပြင်ဆန်
 အားကြီးတယ် ထင်ပါတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မိချမ်းဝေ ဒီလိုင်းကို လိုက်လာတာတော့ ကျွန်မတို့
 စိတ်ဝင်စားဖတ်စရာတွေအများကြီး တွေ့လိမ့်ဦးမယ်။ ကျွန်မတို့လည်း
 သူ့လက်က ဆက်လက်ပြီး ထွက်လာမှာကို ဖတ်ရလိမ့်ဦးမယ်လို့ မျှော်လင့်
 စောင့်စားရင်း မိချမ်းဝေကို စာဖတ်ပရိသတ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါတယ်။

လူထုဒေါ်အမာ

လရောင်ကြောက်တဲ့ ငါး

လေ့ရှိသောကြော့ကိစ္စများ

လရောင် ကြောက်တဲ့ ငါး

လ ဆုတ်ရက် ရောက်လာပြီမို့ ကျုပ်တို့လုပ်ငန်း စရတော့မယ်။ ဒါကြောင့် ကျုပ်နဲ့ အလုပ် သမားလေးငါးယောက်ဟာ အလုပ်ရှုပ်နေရတော့တာ ပေါ့။ ငါးဖမ်းထွက်ဖို့အတွက် ပိုက်အဟောင်းတွေ ဖာထေး ပြင်ဆင်နေတာလေ။ ကျုပ်ရဲ့ငါးဖမ်းပိုက်ကို ‘ဝိုင်းချုပ် ပိုက်’ လို့လည်းခေါ်တယ်။ ပိုက်အောက်မှာရှိတဲ့ အောက် ခြေကြိုးကွင်းတွေ၊ ရှုံ့ကြိုးတွေကို ပိုက်အောက်ခြေမှာ စုလိုက်တာနဲ့ ငါးတစ်အုပ်လုံး မထွက်နိုင်အောင် ဝိုင်းချုပ် ဖမ်းနိုင်တဲ့အတွက် ဝိုင်းချုပ်ပိုက်လို့ ခေါ်တာပါ။

‘အောင်မိုးရေ၊ အနားသတ်ကြီးကိုကြည့်ပါဦး ဟေ့၊ တောင့်ပစေနော်’

ဝိုင်းချုပ်ပိုက်မှာ သုံးလက်မလုံးပတ်ရှိတဲ့ အနား သတ်ကြိုးဟာ တောင့်တင်းခိုင်ခံ့ဖို့ လိုတယ်။

‘ပခုံးနဲ့ လက်တွေမှာရှိတဲ့ ချည်ကွက်တွေလည်း စစ်ကြည့်ဦးဟေ့။ ကျဲနေ ပြတ်နေတာရှိရင် တစ်ခါတည်း ဖာတန်ဖာ၊ ယက်တန်ယက်ရအောင်’

ကျုပ်က သူတို့ကိုလည်း ညွှန်ကြား၊ ပိုက်အိတ် လို့ခေါ်တဲ့ ငါးအများဆုံးစုမိတဲ့နေရာက ပိုက်ကွက်တွေ

အပေါက်အပြဲမရှိအောင် စစ်ဆေးနေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ မောင်ချိုနဲ့မောင်ညို ညီအစ်ကိုက ဗောကြီးမှာတပ်ထားတဲ့ ဖော့သီးတွေ ခိုင်မခိုင် မြဲမမြဲ စစ်နေကြ တယ်။ ဖော့သီးမမြဲလို့ အပေါ်ကြိုးရေမြုပ်သွားရင် ပိုက်ပါမြုပ်ပြီမို့ ငါးလွတ်သွား မှာ မဟုတ်လား။

ပြီးရင် ပိုက်အောင်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ခဲသီးကိုတော့ ကျုပ်ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေး ရဦးမှာ။ ပိုက်ဟာ ရေလည်းမြုပ်ရမယ်။ ပိုက်တစ်ခုလုံးလည်း မြုပ်စရာမလိုဘူး။ ဒီအတွက် ချိန်ဆပြုလုပ်ထားတာဖြစ်လို့ အချိန်အဆမှန်ဖို့လိုတယ်။ ရှုံ့ကြိုး နဲ့ ရှုံ့ကွင်းတွေကတော့ အကောင်းပကတိတွေမို့ သိပ်စစ်စရာ မလိုတော့ဘူး။

ညနေစောင်းတော့ ကျုပ်ပိုင်တဲ့ ငါးဖမ်းမော်တော် ‘ဒင်ကြီး’ ထဲကို ဆင်းပြီး ရေခဲပေါင်နှစ်သောင်းလောက်ထည့်၊ ငါးအုပ်ကိုတွေ့ရင် ပိုင်းဖမ်းဖို့ အတွက် အလျား (၄) လံ၊ အနံ (၁) လံလောက်ရှိတဲ့ လှေကလေးနှစ်စင်းကို လည်း မော်တော်ပဲ့ပိုင်းမှာချည်ထား။ အလုပ်သမားတွေ စားသောက်ဖို့ ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ရိက္ခာတွေချ။ ဒါဆိုရင် ငါးဖမ်းထွက်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ။

လတစ်ခြမ်းစောင်းကလေး ရေပြင်ကျယ်ကို ငုံ့ကြည့်နေတဲ့ အချိန်မှာ ကျုပ်တို့အားလုံး ‘ဒင်ကြီး’ ပေါ်ရောက်ခဲ့ကြပြီ။ အဘမှန်လို့ အားလုံးကခေါ်တဲ့ ကျုပ်အပါအဝင် ငါးဖမ်းအဖွဲ့သား နှစ်ဆယ့်တစ်ယောက်ပေါ့။ အလျား (၄၈)ပေ၊ အနံ (၁၀) ပေရှိပြီး မြင်းကောင်ရေ (၄၀) အား စက်တပ်ဆွဲမော်တော် ‘ဒင်ကြီး’ ဟာ ကျုပ်လုပ်ငန်းမှာ မညည်းမညူ ခိုးတူပေါင်ဖက် လက်တွဲလာတဲ့ ရဲဘော် ရဲဘက်ကြီးပေါ့။

ကျုပ်မိဘလက်ထက်ကတည်းက ငါးဖမ်းလာတာ။ အခု အသက် (၆၀) ကျော်ပြီ၊ ငါးဖမ်းတုန်းပဲ။ အရင်ကလို မဖျတ်လတ်တော့လို့ ရေထဲမဆင်းရ ပေမယ့် ကျုပ်မပါဘဲ မော်တော်ထွက်လို့ မဖြစ်ဘူး။ ကျုပ်ဟာ ငါးဖမ်းမော်တော် မှာ အရေးအပါဆုံး ငါးကြည့်ဆရာဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ငါးကြည့်ဆရာ ဘဝကိုတော့ တော်ရုံသမ္ဘာနဲ့ ရလာလိမ့်မယ်မထင်နဲ့။ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံနဲ့ ပင်လယ်ပျော် နှစ်တွေဟာ ကျုပ်ရဲ့ အရည်အသွေးကို အရောင်တင်ပေးတဲ့ အရာတွေပေါ့။

ခက်တာက ကျုပ်ရဲ့ရေမုဆိုးအမွေကို ဆက်ခံဖို့ မျိုးဆက်မရှိတာကို ကျုပ်နည်းနည်းလေးမှ ဘဝင်မကျဘူး။ ကျုပ်မှာ သားထောက်သမီးခံ ရှားပါးတာလည်း ပါတာပေါ့။ ကျုပ်ရဲ့ တစ်ဦးတည်းသောသမီးက မြို့မှာအိမ်ထောင်ကျပြီး သမီးတွေချည်း လေးယောက်မွေးပြီးမှ အငယ်ဆုံးသားလေးတစ်ယောက်မွေးတယ်။ ဒီသားဟာ ကျုပ်မြေးပေါ့။ ကျုပ်မြေးလို့ မပြောချင်လောက်အောင် စိတ်တိုင်းမကျတဲ့မြေးပါ။ အစ်မတွေကြားမှာ မွေးလာရလို့လားတော့မသိဘူး။ ဒီကောင်စိတ်ဓာတ်က ခပ်ပျော့ပျော့ရယ်။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ဖန်လည်း မထွားကျိုင်းလှဘူး။ အားရင် ဂီတာတဒေါင်ဒေါင်နဲ့။ သွားလေရာ သူ့ (အုံးလီးကက်ဆက်) ဆိုလား၊ အဲဒါကြီးက ပါသေးတယ်။ အထဲက ထွက်လာတဲ့ အသံတွေက အာခေါင်ခြစ်ပြီး အော်နေတဲ့အသံတွေ၊ တီးလုံးတွေကလဲ ဆူလို့ ညံ့လို့။ ကြည့်ပါလား။ ဒီကောင် လကလေးတစ်ခြမ်းစောင်းမှာ ဘာမှန်းမသိတဲ့ ဂီတဆူညံတွေ နားခံနေလိုက်တာ။

ကျုပ်တို့ငယ်ငယ်က နားမှာစွဲခဲ့တဲ့ ယမုံနာပတ်ပျိုးတို့၊ ခေတ်ဟောင်းတေး ကိုတံငါတို့ဆိုရင်တော့ လက်ရှိအနေအထားနဲ့ ဆီလျော်ဦးမယ်။ သူ့အမေက သူ့သားဟာ ဆယ်တန်းကိုလည်း နှစ်ခါကျ၊ ဟိုလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်စကားပြော၊ ဒီလမ်းထောင့် အုတ်ခုံမှာထိုင်၊ ဂီတာတီးလုပ်နေလို့ လက်ကြောတင်းအောင်ဆိုပြီး ကျုပ်ဆီပို့ထားတာ။ ဒီမှာတော့ ကျုပ်မြေးဆိုပြီး အခွင့်ထူးမပေးဘူး။ အားလုံးနဲ့တန်းတူ၊ အများနေသလိုနေ၊ အများစားသလိုစား၊ ဝိုင်းလုပ်ဝိုင်းစား၊ အားရင် ဂီတာတီးချင်တီး၊ ဆူညံတာကြီး ဖွင့်ချင်ဖွင့် လွတ်လပ်ခွင့်ပေးထားတယ်။ နာမည်ကတော့ ‘ဝေလ’ တဲ့။ ဟာ. . . ဟ သူ့အမေစိတ်ကူးယဉ်ပြီး ပေးထားတဲ့နာမည်လေ။

မကြာခင်ပဲ ဒင်ကြီးဟာ ပင်လယ်ပြင်ဘက်ကို စတင်ထွက်ခွာလာပါတော့တယ်။ လှိုင်းလေ အကာအကွယ်ယူပြီး ကျွန်းတွေကို ခို၍ ခုတ်မောင်းနေတဲ့ ဒင်ကြီးပေါ်က ကျုပ်တို့ဟာ (မြိတ်အခေါ် ရှမ်းပဒူး) ပလာတူးဆိုတဲ့ ငါးကို ဖမ်းကြမှာ ဖြစ်တယ်။ ပလာတူးဟာ လရောင်ကို မနှစ်သက်တဲ့အပြင်

အပူဓာတ်ကိုလည်း ကြောက်တဲ့အတွက် အခုလိုနွေရာသီမှာ ညဉ့်နက်မှ ရေပေါ်ပေါ်လာလေ့ရှိတယ်။ တစ်ခုကောင်းတာက ပလာတူးဖမ်းရာမှာ ရေတက်ရေကျမလိုဘဲ လရောင်သာ အဓိကထားဖမ်းရမှာပါပဲ။ ရေစမ်းကြိုးခွေနဲ့ အလုပ်များနေတဲ့ ရေဆရာက ရေအနက် (၁၅) လံလို့ အော်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ငါးကြည့်မျှော်စင်ရှိရာ ကျုပ်မြေးဝေလကိုခေါ်ပြီး တက်လာခဲ့တယ်။ ကြုံတုန်း ဗဟုသုတရစေချင်တဲ့သဘောပါ။

ဝေလကတော့ ကျုပ်ကိုကြောက်လို့ပဲလား၊ သူ့အမေစကား မပယ်ရှားချင်လို့ပဲလားတော့ မသိဘူး။ ဂျစ်ကန်ကန်မလုပ်ရှာဘူး။ မျှော်စင်ပေါ်ရောက်တော့ လတစ်ခြမ်းစောင်းကလေးရဲ့ အရောင်က ရေပြင်ပေါ်မှာ မှိန်ပျံလေးရယ်။ ပလာတူးဟာ လရောင်ကိုကြောက်တဲ့ငါးမို့ လဆုတ်ရက် ရွေးလာကြတာကိုး။

တကယ်လို့ ဒီအချိန်ဟာ အလင်းရောင်ရှိတဲ့ နေ့အချိန်ဆိုရင် ရေပြင်အထက်မှာ ငှက်တွေဝဲပြီး အောက်ကို စိုက်စိုက်ချနေတာ တွေ့ရမယ်။ ဒီလိုအနေအထားမျိုး မတွေ့ရင် ပတ်ပတ်လည်ရေပြင်ထက် ရေအရောက်ပိုပြီးနက်တဲ့နေရာကို ရှာရမယ်။ နောက်တစ်ခု သတိထားရမှာက ရေပြင်ပေါ်မှာ ရေပွက်ကြီးကြီး ထနေရင်လည်း အဲဒီနေရာမှာ ငါးအုပ်ရှိနေတတ်တယ်။

‘အဘရေ၊ ဟိုးမှာ ဝင်းဝင်တောက်နေတဲ့ဟာတွေ ဘာပါလိမ့်’

ဝေလက လူငယ်မျက်စိနဲ့မို့ ကျုပ်ထက် အမြင်အားကောင်းနေပါရောလား။ အဟေး. . . ဟေး ဟုတ်ပါရဲ့။ အဲဒါ ငါးအုပ်ကန်ရှိမယ့်နေရာပေါ့။ ညအခါဆိုရင် ငါးရဲ့ကျောပိုင်းမှာရှိတဲ့ တောက်ပတဲ့အရေခွံများကြောင့် ရေမှာပါ အရောင်တောက်နေတာ။ အဲဒီအောက်မှာ ပလာတူးငါးအုပ် ကန်ရှိရမယ်။ နေဦး. . . နေဦး ပိုက်ကို အရမ်းမချကြနဲ့ဦး။ ပိုက်ကို ဘယ်လိုနေရာက စချမယ်ဆိုတာ ကျုပ်ဆုံးဖြတ်ဦးမယ်။

မှတ်ထား လူလေးရေ။ တကယ်လို့ နေရောက်ခြည်အောက်မှာဆိုရင်တော့ ပိုက်နှစ်ခုဆက်စပ် တွေ့ဆုံမယ့်နေရာဟာ ငါးအုပ်နဲ့ နေရောက်ခြည်ကြားတစ်တန်းတည်း မဖြစ်စေနဲ့ကွယ့်။ တစ်တန်းတည်းကျရင် ငါးတွေ ပိုက်စပ်က

ထွက်သွားနိုင်တယ်။ နောက်တစ်ခုက ပိုက်ချတော့မယ်ဆိုရင် လေကိုလည်း သတိထားရဦးမယ်။ ပိုက်ဝိုင်းပြီးတဲ့နေရာမှာငါးဖမ်းလှေကလေးဟာ လေကြောင်း အောက်ဘက်မှာ ရှိရမယ်။ ဒါမှ လေဟာ ငါးဖမ်းလှေကလေးကို ပိုပြီးရွေ့စေမယ်။ ဟုတ်ပြီလား။

နောက်ဆုံးတစ်ချက် သတိထားရမှာက ရေစီးပဲ။ ပိုက်ဝိုင်းပြီးတဲ့အခါ လှေကလေးဟာ ငါးအုပ်ရဲ့ ရေညာကနေဖို့လိုတယ်။ ရေဟာ မော်တော်ထက် ပိုက်ကို ပိုဆွဲစေနိုင်လို့ပေါ့။ ဒီအနေအထားကတော့ အကောင်းဆုံးအနေအထား ပဲ။ ကဲ. . . ကြည့်နေ၊ အဘ ဒီကနေ ပိုက်ဆွဲသမားတွေကို အချက်ပေးလိုက်မယ်။

‘ဟေး. . . ပိုက်ဝိုင်းမယ်၊ လှေစက်သတ်တော့ဟေ့’

ကျုပ်အမိန့်ပေးလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ပိုက်ဆွဲသမားတွေဟာ မော်တော် ပဲ့ဝိုင်းမှာ ကြိုးနဲ့ချည်ဆွဲလာတဲ့ လှေကလေးနှစ်စင်းပေါ်တက်၊ ကြိုးဖြုတ်၊ ငါးအုပ် ရှိရာ လင်းလင်းလက်လက် ရေပွက်ထနေတဲ့ နေရာကို လှော်သွားကြတယ်။ တွေ့လား။ ငါးအုပ်အနားရောက်လို့ ရေထဲကို ပိုက်စချပြီဆိုမှ လှေနှစ်စင်းကို တွဲထားတဲ့ သံကွင်းတွေကို ဖြုတ်လိုက်ပြီး ငါးအုပ်ပါအောင် လှေနှစ်စင်းနဲ့ ပိုက်နှစ်ဖက်ဖြန့်ပြီး ပိုက်ဝိုင်းရတယ်။

ကြည့်နေ၊ သူတို့ မော်တော်ဆီ ပြန်လာကြတော့မယ်။ လှေနှစ်စင်းနဲ့ ပိုက်သမားတွေဟာ ပိုက်ကိုတဖြည်းဖြည်းဝိုင်းလာပြီး ငါးအုပ်တစ်အုပ်လုံး ဝိုင်းမိ တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် လှေနှစ်စင်းထဲမှ လူတစ်ချို့ မော်တော်ပေါ်တက်လာကြ တယ်။ တချို့လှေထဲမှာ ကျန်ခဲ့ကြတယ်။

ဒီအချိန်မှာ လှေပေါ်က ပိုက်ဆွဲသမားတွေဟာ ပိုက်လက်များနဲ့ အောက်ရှုံ့ကြိုးနှစ်ဖက်ကို ဆွဲယူလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ပိုက်အောက်ပိုင်း ရှုံ့သွားပြီး ငါးတွေဟာ ပိုက်အောက်မှ ဘယ်လိုမှ မထွက်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။ အဲဒီအခါမှာ ပိုက်ကွက်စိပ်ပြီး ချည်လုံးကြီး ခိုင်ခံ့တဲ့ပိုက်ရဲ့ အလယ်အိတ်ဖက်ကို စနစ်တကျ ရောက်အောင် ရွှေ့ပြောင်းရတာကတော့ ပညာသားပါလှတဲ့ အဆုံးသတ်လုပ်ရပ် တစ်ခုပဲပေါ့။

ဝေလဟာ အခြားလှေသမားများနဲ့အတူ ပိုက်အိတ်ထဲမှာ ပါလာတဲ့ ငါးတွေကို ငါးခပ်ခွက်နဲ့ ခပ်ပြီး မော်တော်ဦးပိုင်းက ငါးလှောင်ကန်ထဲ ခပ်ထည့် နေတော့တယ်။ ငါးတွေအများကြီးမြင်တော့လည်း လောဘဇောနှင့် ဒီကောင် လက်သွက်လှပါလား။

‘အဘရေ၊ ငါးတွေအများကြီးပဲဗျ။ အကောင် လေးငါးသောင်း လောက် ရှိမယ်ထင်တယ်’

‘ဘယ်ကမလဲသားရဲ့။ ပိုက်တစ်ခါပိုင်းမိရင် အကောင်ရှစ်သောင်း အထိ ရတတ်တယ်။ တန်ချိန်နဲ့ဆို (၁၀) တန်နဲ့ တန် (၂၀) ကြားပေါ့။ တစ်ခါ တလေ သိပ်ကြီးတဲ့ငါးအုပ်နဲ့တိုးရင် ပိုက်ကွဲမှာစိုးလို့ ပိုင်းထားတဲ့ပိုက်ကိုဖွင့်ပြီး ငါးတွေကို ပြန်လွှတ်ပေးရသေးတယ်’

‘နုမြောစရာကြီး အဘရေ။ ပိုက်စချတဲ့အချိန်ကစပြီး ငါးအုပ်ကို ပိုင်းမိ တဲ့အထိ ကျွန်တော် နာရီကြည့်ထားတာ တစ်နာရီနီးပါးပဲကြာတယ်။ ငါးတွေ မော်တော်ထဲအရောက်ဆိုရင်တော့ (၃)နာရီလောက် ကြာတာပေါ့။ ဒီလောက် အချိန် အတောအတွင်းမှာ ငါးတွေအများကြီးရတာ သိပ်စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်း တယ်။’

‘အေး မင်းစိတ်ဝင်စားလာပြီလား။ မင်းစိတ်ဝင်စားဖို့ပဲ လိုတယ်။ ဒီငါး တွေ မြိတ်မှာ အစိမ်းသွားရောင်းဦးမယ်။ တစ်ခါတစ်လေ ထားဝယ်ကိုလည်း သယ်ပြီးရောင်းတယ်။ ပလာတူးက ရေခဲစိမ်ရင် (၄)ရက်ပဲခံတာ။ ဒါကြောင့် ရောင်းမကုန်တဲ့ငါးတွေကို မုတ်ကန်ထဲထည့်၊ ငါးဆနယ်လုပ်ပြီး မော်လမြိုင်၊ ရန်ကုန်ဘက် ပို့သေးတယ်’

ဝေလဟာ ကျုပ်ရဲ့ ပလာတူးဈေးကွက် စီးပွားရေးကို စိတ်ဝင်တစား နားထောင်နေတယ်။ ဒီပုံအတိုင်းဆို ဒီကောင် သိပ်ဒုံးမဝေးဘူး။

‘မင်းမှတ်ထား။ အကြေးခွံ အရောင်လက်နေတဲ့ ငါးတွေဟာ ကယ်လီစီယမ်နဲ့ ပရိုတိန်းဓာတ်တွေ ပါဝင်နေသလို အရသာရှိပြီး လူကြိုက်များ တာပေါ့’

‘စောစောက အဘပြောတော့ ဒီငါးတွေကို ထားဝယ်၊ မော်လမြိုင်၊ ရန်ကုန်ဘက် ပို့ရတယ်ဆိုတော့ ဒီငါးမျိုးတွေ အဲဒီမြို့တွေနဲ့နီးတဲ့ ရေပြင်မှာ မရှိဘူးလား’

‘မရှိဘူး။ ဒီငါးတွေဟာ မြိတ်ကျွန်းစုမှာသာ တွေ့ရတယ်။ ဒါဟာ ဒီငါး ရဲ့ လိုအပ်ချက် သဘာဝအခြေအနေတွေက မြိတ်ကျွန်းစုသာရှိလို့ပေါ့။ မြိတ် ကျွန်းစုဟာ လေဒဏ်မိုးဒဏ်ကို ကာကွယ်တဲ့ ကျွန်းစုကျွန်းငယ်တွေပေါတယ်။ ပင်လယ်ရေတိမ် ဝိုင်းရံထားတဲ့အတွက် မြေဩဇာဓာတ်တို့၊ အထက်အောက် အလွယ်တကူ လှည့်ပတ်နိုင်လို့ ငါးစာဖြစ်တဲ့ ရေညှိရေမှော်တွေ ပေါများတယ်။ မြိတ်ဝန်းကျင် ပင်လယ်ရေပြင်ရဲ့ အောက်ခံမြေဟာလည်း ရွှံ့နုနုမြေဖြစ်လို့ရွှံ့စား တဲ့ ပလာတူးကို အများဆုံးတွေ့နိုင်တာပေါ့။

‘ဒါဆို (ရှမ်းကမ်း) ထိုင်းမှာရော အဘရဲ့’

‘ထိုင်းမှာလည်း မတွေ့နိုင်ဘူး။ ထိုင်းကမ်းခြေမှာ သတ္တုတွင်းတွေ ကြောင့် သဲထူထပ်ပြီး ရွှံ့နုမရှိလို့ ရွှံ့စားတဲ့ပလာတူးတွေ မနေနိုင်ဘဲ မြန်မာ့ ပင်လယ်ပြင်ထဲ ရောက်လာကြတာပေါ့။ သားကို အဘတစ်ခုပြောဦးမယ်။ ဒီ လုပ်ငန်းဟာ ဝိုင်းလုပ်ဝိုင်းစား လုပ်ငန်းပဲ လူလေးရ။ ကိုယ်တစ်ဦးတည်း အမြတ် လိုချင်လို့ မရဘူး။ မော်တော်မောင်းတဲ့ စက်ဆီဖိုး၊ ရေခဲဖိုး၊ ဟင်းလျာဖိုးတွေ နှုတ်ပြီးရင် အလုပ်သမားတွေကို အဆင့်အလိုက် ခွဲဝေပေးရဦးမှာ။ ပင်လယ်ပြင် မှာ စားမကုန်တဲ့ ငါးပုစွန်တွေ ပေါသလို ပင်လယ်မုဆိုးတစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ ဆိုတာလည်း ခံနိုင်ရည်ရှိမှု၊ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှုတွေနဲ့ ပြည့်စုံရဦးမယ်။

မင်းကို အဘပြောချင်တဲ့ ပင်လယ်ပုံပြင်တွေကတော့ အများကြီးပေါ့။ ဥပမာ-ပင်လယ်ဓားပြတွေအကြောင်း၊ ပင်လယ်ဓားပြနဲ့တွေ့တဲ့အခါ ဘယ်လို ခုခံရမယ်၊ ကာကွယ်ရမယ်၊ ဘယ်လိုရှောင်တိမ်းရမယ် ဆိုတာတွေပေါ့။ ပြီးတော့ မင်းခဏခဏမေးနေတဲ့ ပင်လယ်ထဲက ကျောက်တောင်တွေပေါ်မှာနေတဲ့ ဇီဝဇီဝ ငှက်ကလေးတွေအကြောင်း၊ ရင်ငန်းသားနဲ့ လုပ်တဲ့လှေပေါ်မှာနေပြီး ပုလဲငုပ်တဲ့ ဆလုံလူမျိုးတွေအကြောင်း၊ အဘပြောတဲ့ ပင်လယ်ပုံပြင်တွေကိုလည်း နား

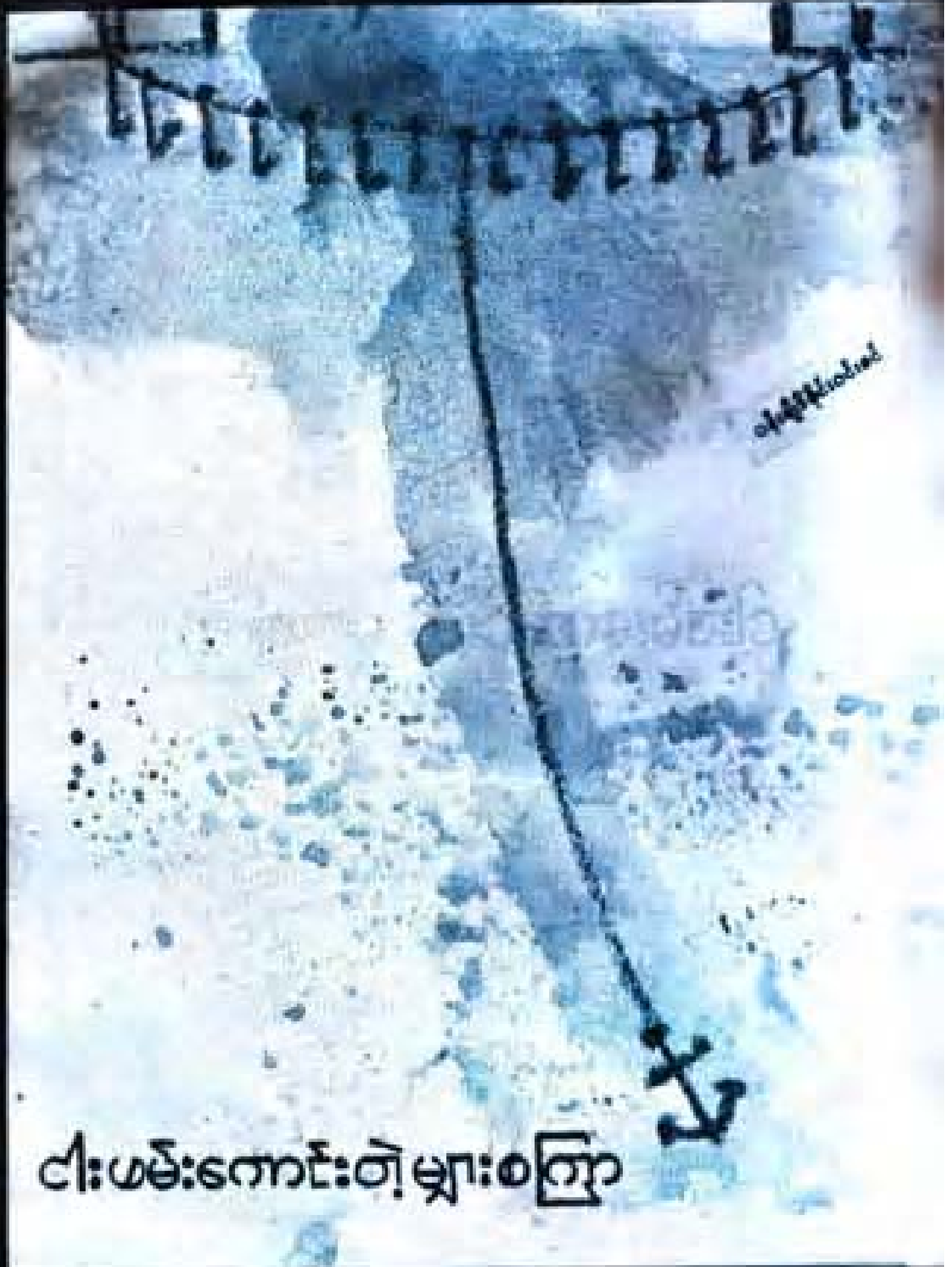
ထောင်၊ ပင်လယ်အတွေ့အကြုံကိုလည်း ဆည်းပူး။ လောလောဆယ်တွေ့
ငုံ့မြေးကို ပင်လယ်နဲ့ ရင်းနှီးအောင်လေ့ကျင့်ရင်း ရေကြောင်းပညာတွေ သင်
ပေးရဦးမယ်’

ကျုပ်ပြောတာကို ဝေလဟာ ငြိမ်ပြီးနားထောင်နေတယ်။ သဘော
ပေါက်လို့လား။ သဘော မပေါက်လို့လား။ ‘မြို့ကို ပြန်တော့မယ်’ လို့ပဲ ထပြော
လိုက်မှာလား။ စိတ်တောင်ပူသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီကောင်က ကျုပ်မထင်တဲ့
စကားကို ကောက်ပြောလိုက်တယ်။

‘စိန်လိုက် အဘ၊ ကျွန်တော် အဘမြေးပါ’ တဲ့။ ကြိုက်ပြီ။

(ရုပ်ရှင်တေးကဗျာရသစုံမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - ဖေဖော်ဝါရီလ)

ငါးဖမ်းကောင်းတဲ့ များစကြာ

ကျေးဇူးတင်စွာ

ငါးဖမ်းကောင်းတို့များစုစု

ငါးဖမ်းကောင်းတဲ့ မြားစကြာ

၁၇ တားအဆီးမဲ့သော ပင်လယ်ပြင်မှ လေနုအေးသည် ငါးလှမ်းကျပ်စင်ပေါ်မှ ‘အိုမကန်း’ ၏ ဆံနုများကို ပွတ်သပ်ကြည်စယ်နေသည်။ ကျပ်စင်ပေါ်တွင် နေ့စဉ် အမျိုးသမီးလေးငါးဦးထက်မနည်း အလုပ်လုပ်နေကြသည်။ ငါးမန်းဖမ်းရန် များစကြာများ တပ်ဆင်နေချိန်ဖြစ်၍ ဝေလသည် အလုပ်မရှိ အလုပ်ရှာကာ ‘အိုမကန်း’ ကို မျက်စိစားပွဲ ထိုင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ အိုမကန်း၏ အရည်လဲ့နေသော မျက်လုံးရွဲကြီးများက ‘ဝေလ’ ထံ ဖြတ်ခနဲ အကြည့်ရောက်ပြီး များတံကလေးများ တပ်ဆင်ရာဆီ ပြန်ရောက်သွားသည်။ မရောက်၍လည်း မဖြစ်။ အာရုံမရောက်လျှင် ဝါးကြောရှုနိုင်သည်။ များချိတ်ဆူးနိုင်သည်။ မျက်လုံးချင်း မဆုံရသောအခါ ဝေလသည် အိုမကန်း၏လှုပ်ရှားသွက်လက်သည့် လက်ချောင်း တုတ်တုတ်ခဲခဲကလေးများကို ငေးကြည့်နေမိပြန်သည်။

လူ၏ လက်တစ်လံလောက်ရှိသော ဝါးခြမ်း ထူထူနှစ်ချောင်းပူးထဲတွင် ကြိုးနှစ်တောင်လောက် တပ်ထားသည့် ငါးများချိတ်ကို ခပ်သွက်သွက်ချည်နေသည့်

အိုမကန်း၏လက်များ။ ဝါးတစ်လံမှာ များတံနှစ်ရာမှ သုံးရာအထိ ချည်ထားသည်ကို များတစ်ဖုံဟု ခေါ်သည်။ သည်လိုအဖုံမျိုး လှေတစ်စင်းလှိုင် နှစ်ရာခန့် တပ်ဆင်လေ့ရှိကြသည်။ သည်တော့ များဖုံတွေအများကြီးရဖို့ မိန်းမများ၏ လုပ်အားလိုသည်။ အိုမကန်းနှင့် သူ့အဖော် တစ်စု အလုပ်ဆင်းကောင်းလေ များဖုံများမပြီးမှ အိုမကန်း နေ့စဉ်အလုပ်ဆင်းပြီး အကြည့်ချင်းဆုံရမည်။ ဝေလအဖို့ အိုမကန်း၏ မျက်လုံးရွဲကြီးများကို ရင်ခုန်နေမိသည်မှာ ဤရွာသို့ ရောက်ကတည်းက ဖြစ်သည်။

ဆယ်တန်းမအောင်နိုင်၍ အမေက အဘိုးဖြစ်သူ လုပ်ငန်းခွင်သို့ တွန်းလွှတ်၍သာ လာရသည်။ ဝေလအဖို့ စိတ်မပါလှ၊ အခုတော့ ညို့မျက်လုံးရှင် အိုမကန်းကြောင့် ရွာမှာ အတန်အသင့် နေပျော်ခဲ့ပြီ။ အိုမကန်းဆိုသည် ဒေသ အခေါ် သမီးအငယ်ဆုံး၊ သမီးငယ်ကလေးဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ အိုမကန်းက အခြေခံပညာလည်း သိပ်မတတ်လှ။ စခန်းသစ် အခက်တန်းကျောင်းမှာ ရှစ်တန်းအထိ သွားသင်ဖူးပြီး မိဘရီးရာ လုပ်ငန်းခွင်တွင်သာ ကူညီနေသည့်သူ။ ဝေလကိုတော့ မြို့ကြီးပြကြီးက လာသူလည်းဖြစ်၊ ရွာမျက်နှာဖုံး အဘမှန်၏မြေး လည်းဖြစ်၍ မျက်နှာသာပေးရသည်မှာ ဆန်းလှသည်တော့မဟုတ်။

‘ဘယ်လိုလဲ ဖိုးဝေလ ပျင်းနေပြီလား။ ပျင်းရင် လာကူလေ။ ဒီ ညနေ အလုပ်ပြတ်ပါ့မလား မသိဘူး။ တစ်ယောက်တိုးတော့ မြန်မြန်ပြီးတာပေါ့’
 အပျိုခေါင်း မစောသီရဲ့စကားကြောင့် ဝေလ ကပျာကယာ ငြင်းချက် ထုတ်လိုက်မိသည်။

‘ဟာ အစ်မစောသီကလည်းဗျာ၊ မိန်းမတွေကြား မဝင်ချင်ပါဘူးဗျ’
 ‘မဝင်ချင်ပါဘူးသာဆို ဒီနားကကို မခွာဘူး။ ဟိုဘက်မှာ အိုမကန်း တစ်ယောက်ထဲ အဖုံးလေးငါးဆယ်လောက် ကျန်သေးတယ်။ သွားကူချည်ပါ လား’

‘ဟာဗျာ အစ်မစောသီကလဲ’
 ရှက်ကိုးရှက်ကန်းနှင့် ဝေလထွက်သွားတော့ ကျပ်စင်တစ်ခုလုံး

အုန်းအုန်းညံအောင် ရယ်သံများ လွှမ်းသွားတော့သည်။

ညနေစောင်း အိုမကန်းတို့ အလုပ်သိမ်းတော့ သူတို့တပ်ထားသော များစကြာအဖုံးများကို လှေမှာတပ်ဆင်ဖို့ အလုပ်ရှုပ်ကြတော့သည်။ ငါးဖမ်းလှေ ၏ အနောက်ဘက်တွင် ထုတ်ထားသော သစ်သားတန်းရှည်ကြီးတစ်ခုတွင် အမဲညှင်းမှာ ကြိုးတပ်သည့်ပုံစံမျိုးနှင့် ကြိုးတပ်ပြီး သစ်သားတန်းကြီးတစ်ခုလုံး စေ့နေအောင် ချည်ရသည်။ ငါးရှိသည့်နေရာရောက်ပါက ပင်လယ်ကြမ်းပြင် အထိ အဖုံကို လျော့ချရမှာမို့ အလံ (၅၀)အထိ ရှည်သော ကြိုးတွေကို စနစ် တကျ ချည်ကြရသည်။

အိုမကန်းတို့ တပ်ဆင်သွားသော များဖုံးများကို ကိုင်တွယ်ချည်နှောင် နေရသည့်အတွက် တုပ်ခိုင်သွက်လက်သော အိုမကန်း၏ လက်ချောင်းများကို မြင်ယောင်ရင်း ဝေလရင်ခုန်နေမိသည်။ အိုမကန်း၏ မျက်လုံးရွဲကြီးများကို ဘာသာပြန်တတ်သော်လည်း ယောက်ျားကောင်းတစ်ယောက်၏ အရည် အသွေးရှိပြီဟု သူ့ကိုယ်သူ မယုံကြည်သေးသဖြင့် ရှေ့မတိုးဝံ့ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ အဘမှန် ရည်မှန်းထားသော ပင်လယ်ပျော်မုဆိုးဘဝသို့ရောက်အောင် သူ့မှာ လေ့လာဆည်းပူးစရာတွေ များစွာ ကျန်သေးသည်။ ပင်လယ်ပြင်သည် သင်ခန်း စာအပြည့်ဖြင့် သူ့ကို စောင့်ကြိုနေရော့မည်။ အမေပေးထားသည့် ဝေလဆို သည့်နာမည်က သူ့ကို ပင်လယ်ပျော်တစ်ယောက် (သို့မဟုတ်) ပင်လယ်ဘုရင် တစ်ယောက်ဖြစ်စေမည့် နိမိတ်လေလား။

* * *

သည်တစ်ခါ ဝေလရင်ခုန်သည်က အိုမကန်းကြောင့် မဟုတ်။ ကမ်းဝေးသို့ထွက်မည့် ငါးမန်းဖမ်းလှေတွင် လိုက်ပါခွင့်ပြုမည်ဟု ပြောလိုက်သော အဘမှန်၏ နှုတ်ထွက်စကားကြောင့်ပင်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်က JAWS ရုပ်ရှင်ကားကို ကြည့်၍ ငါးမန်းများကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သူ။ ဟိုတုန်းကတော့ သူ့ကိုယ်သူ ငါးမန်းနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ထိုးသတ်နိုင်သူ ဟီးရီးအဖြစ် စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ပေ မယ့် ယခုတော့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွင် အရောင်းတွင်ကျယ်လှသော ငါးအဖြစ် ငါးမန်းကို စိတ်ဝင်စားလာခြင်းဖြစ်သည်။

‘ငါးမန်းဆိုတာ အကြေးမပါတဲ့ ငါးသုံးမျိုး (ငါးလိပ်ကျောက်၊ ငါးခူ၊ ငါးမန်း) ထဲက တစ်မျိုးပေါ့။ တခြားငါးတွေလို ဥမဉ္ဇာ အကောင်အတိုင်းမွေးတာက ငါးမန်းရဲ့ ထူးခြားချက်ပဲကွ။ သူတို့ကအုပ်စုအလိုက်နေတာ။ သူ့အုပ်စုထဲ ဘယ်ငါးမှအလာမခံဘူး။ လာရင်လည်း ဝိုင်းသတ်ပစ်ကြတယ်။ ငါးမန်းဟာ ဈေးကောင်းလည်းရတယ်။ တစ်ကောင်လုံး လွင့်ပစ်ရတယ်မရှိဘူး။ အစွယ်နဲ့ မို့ တခြားငါးတွေလို ပိုက်နဲ့ဖမ်းလို့မရဘူး။ များချိတ်လေးငါးသောင်း တပ်ထားတဲ့ များစကြာနဲ့ ဖမ်းရတယ်’

ဒါက အဘမှန်ပြောပြသော ငါးမန်းအကြောင်းပါ။ ဝေလက လောဘ တကြီးနှင့် ငါးမန်းအကြောင်း သည့်ထက်မက ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိချင်နေ သည်။ များစကြာနှင့် ဘယ်လိုဖမ်းမလဲ။ ဖမ်းပြီးသည့်ငါး အခြောက်လှမ်းသည် အထိ။ ထို့ကြောင့် ကမ်းဝေးခရီးဖြစ်၍ ဝေလကို ထားခဲ့ရန် ကြံရွယ်ပြီးမှ အဘမှန် က လိုက်ပါရန် သဘောတူခွင့်ပြုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြားနှင့်အမြင် ယှဉ်တွဲ ၍ ပင်လယ်မှာ ပညာရှာပေရော့ လူလေးရေ။

ပေ (၄၀) ရှည်သည့် ငါးဖမ်းလှေကြီးသည် ယာမဟာမြင်းငါးကောင် အား ဂီယာအလဲထိုး အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အဘမှန်သည် သူ၏လှေတွင်သူပင် လှေသူကြီးလုပ်ကာ ငါးဖမ်းလုပ်သားများထဲမှ တောင့်တောင့်ခိုင်ခိုင် ကျွမ်းကျင် အဆင့်ရှိ အလုပ်သမားငါးယောက်ကို ရွေးချယ်ခေါ်ယူလာသည်။ ငါးဖမ်း စက်လှေသည် ကော့သောင်းဘက်သို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းနေသည်။ မိုးဦး မိုးနှောင်းချိန်မဟုတ်သဖြင့် ရာသီဥတုက သာတောင့်သာယာ။ ငါးမန်းအုပ်ရှိရာ ရောက်တော့ ဝေလမှာ လူပိုသက်သက်ဖြစ်နေသည်။ ဝေလလို ဗလမျိုး၊ ဝေလ လို အတွေ့အကြုံမျိုးနှင့်တော့ ငါးမန်းဖမ်းပွဲမှာ ပွဲကြည့်ရုံသက်သက်။ ရှက်များပင် ရှက်စရာကောင်းသေးတော့။ များဖုံကို ရေမှာချတော့မည်ဆိုတော့ အဘမှန်ရဲ့ လက်ရွေးစင် ငါးဖမ်းသမားငါးယောက်သည် များဖုံတွေချည်ထားသည့် သစ်သား တန်းပေါ် တက်စီးပြီး ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အထိ ကြိုးကိုလျော့ချ။ သည်အချိန်တွင် လှေက စက်ကုန်ဖွင့်၍တရကြမ်းမောင်း။ အို ကြည့်လို့ကောင်းလိုက်တာ။ များ လေးငါးသောင်းခန့် အရပ်ဆယ်မျက်နှာဖြန့်ပြီး လှေနောက်မှာ ပြေးလိုက်လာကြ

ပုံပြင်ကွင်းက ဝေလအဖို့ ဆန်းကြယ်နေသည်။ လှေသမားများကလည်း တော်ရုံ ကြံ့ခိုင်မှုဖြင့် သစ်သားတန်းပေါ် ရေရှည်မနေနိုင်။ မကြာမီ ငါးမန်းအုပ်ကြီးနှင့် တိုးတော့ ငါးများ မျှားတွေကိုကြောက်ပြီး ဗရမ်းဗတာ လျှောက်ကူးနေသည်များ ရေအောက်မှာ ငါးသံရေသံ ပြုန်းပြုန်းညံ့နေတော့သည်။ သည်လိုလျှောက်ကူး ရင်း မျှားတံနှင့် ဝင်ချိတ်မိက ငါးတစ်ကောင်မျှားတံချိတ်မိလျှင် မလွတ်တော့ ပေ။ ရုန်းလေ ချိတ်မိလေ။ တစ်ချို့များ ငါးတစ်ကောင်တည်း မျှားလေးငါးစင်း ချိတ်မိလို့။

အဘမှန်၏ လက်ရွေးစင်ငါးယောက်ကလည်း တော်ပါပေရဲ့။ ငါးမိ ခြင်း၊ မမိခြင်းကို လက်တွေ့ကပင် သိနေသည်က ဝေလလိုက်မမီနိုင်သော ပညာဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မိနေသည်မှာ ငါးမဟုတ်၊ ကျောက်ဆောင်တွင် မျှားတံဝင်ချိတ်နေလျှင်တော့ ထိုမျှားဖုံကို အဆုံးခံဖြတ်ပစ်၍ အပိုဆောင်းထား သော မျှားဖုံများအစား ဖြည့်ပေးရသည်။

‘လှေစက်သတ်တော့ဟေ့’

ငါးဖမ်းအာရုံထဲ နစ်မြောနေသော ဝေလတစ်ယောက် အဘမှန်၏အသံ ကြားမှ ခေါင်းထောင်ကြည့်မိသည်။

‘ဟေ့ကောင် လှေဆောင်သတိထား၊ မျှားဖုံဆွဲတင်ရင်သတိထား’

အဘမှန်၏ သတိပေးသံကြောင့် ဝေလလှမ်းကြည့်တော့ ငါးနှင့် မချိတ်မိဘဲ လွတ်နေသည့် မျှားဖုံအလွတ်များက လူကို ဝင်ချိတ်နိုင်သည့် အန္တရာယ်ကို မြင်နေရသည်။ အဘမှန်ရဲ့ လက်ထောက် ကိုလှဆောင်က ဦးဆောင်ပြီး မျှားဖုံတွေကို သတိကြီးစွာထား၍ ဖြည်းဖြည်းချင်း ဆွဲတင်နေသည်။

လှေပေါ်ရောက်တော့ ငါးတွေ သေနေကြပြီ။ နည်းတဲ့ကောင်ကြီးတွေ မဟုတ်။ တချို့ငါးပေရှိ၍ တချို့ ခုနစ်ပေခန့်ရှိမည်။ ဝေလလည်း မနေနိုင်ဘဲ မျှားချိတ်တွေ တစ်ချောင်းချင်းဖြုတ်၊ ရှုပ်ထွေးနေသော မျှားဖုံကို ဝါးလုံးနှင့်သွင်း ထားသောအပေါက်မှာ ချိတ်ကလေးနှင့်ချိတ်ပြီး စနစ်တကျသိမ်းဆည်း၊ ပလာတူးဖမ်းတုန်းမှာ ပိုက်နှင့်ချဖမ်းပြီး ငါးမန်းကျတော့ မျှားစကြာခေါ် မျှားတံ နှင့် ဖမ်းသည့်အတွက် မျှားတံကို ဂရုစိုက်ရသည့် ဓလေ့ကို လေ့လာဆည်းပူးရင်း

ငါးခန္ဓာအမျှရှိသည်သော အစွယ်ကြီးများကို အထူးအဆန်းသဖွယ် ကိုင်ကြည့်နေမိသည်။

‘လူလေးဝေလရေ၊ ငိုငံမနေနဲ့လေ။ ဓားတွေထုတ်ပါတော့ဟ’

အဘမှန်စကားကြောင့် သူ့ကိုယ်တိုင် လှေထဲထမ်းချခဲ့သော ဆယ်ချောင်းခန့်ပါ ဓားစည်းကို စတိုခန်းအတွင်းမှ သွားထုတ်လာခဲ့သည်။ ဓားတွေက ကိုးလက်မမှ နှစ်တောင်ခန့်အထိ ရှည်သည့် အရွယ်အစားအမျိုးမျိုး သောဓားများ၊ သည်နေရာမှာ အဘမှန်နှင့် ကိုလှဆောင်တို့ ငါးဖျက်ပညာကို တွေ့ရပြန်သည်။ အဘမှန်က နှစ်ဖက်လွှကြီးကို ပါးစပ်ရှေ့က ချွန်ထွက်နေသော အစွယ်ကို အရင်ဖြတ်သည်။ အစွယ်ဖြတ်ပြီးလျှင် ခေါင်းကိုဖြတ်သည်။ ခေါင်းဖြတ်ပြီးလျှင် ငါးမန်းရွက်ခေါ် ငါးမန်းတောင်ကို ဖြတ်သည်။

‘ဟောဒီမှာကြည့်၊ ငါးမန်းတောင်ကို ခုတ်ရင် ခုတ်တတ်မှ အကြီးနိုင်ဆုံးကြီးကြီးရတယ်။ ငါးမန်းတစ်ကောင်လုံးမှာ ငါးမန်းတောင်နဲ့ ဗိုက်ထဲက ငါးစည်ဖောင်းက ဈေးကောင်းအရဆုံး။ ဟိုတယ်တွေမှာ ငါးမန်းတောင်ဟင်းချို တစ်ပွဲဘယ်လောက်မှတ်သလဲ။ ငါးမန်းပေါင်းကလည်း ဈေးကောင်းပေးမှ စားရတာ။ ငါးမန်းတစ်ကောင်လုံး ဘာမှမပြစ်ရဘူး။ ငါးမန်းကရတဲ့အဆီကို ငါးကြီးဆီလုပ်တာပေါ့။ အစွယ်နဲ့ အရိုးကိုတော့ ဟင်းအချိုမှုန့်နဲ့ အလှအပပစ္စည်းတွေလုပ်လို့ရတယ်။ အသားမညှင်းခင် အရေခွံခွာ၊ အခြောက်လှမ်းပြီး ငါးမန်းရေအဖြစ် စားသုံးကြသေးတယ်။’

အဘမှန်က ပြောလည်းပြော လုပ်လည်းလုပ်နှင့် ဝေလကို လက်တွေ့သင်ခန်းစာတွေပြနေသည်။ အဘနှင့် ကိုလှဆောင်တို့အဖွဲ့ ငါးမန်းဖျက်သည်မှာ မြန်လည်းမြန်ပါဘိ။ အရွယ်ရွယ်အစားစားသော ဓားများအောက်တွင် သွေးညှိနဲ့ အလိမ်းလိမ်းဖြင့် အသက်ပျောက်နေသော ငါးမန်းပုံကြီး။ အရေခွာ၊ အသားထုတ်၊ အညှင်းလုပ်၊ ရေနက်မှာနေသည့်ငါးမို့ ရေညှိများကို ပင်လယ်ရေနှင့် စင်အောင်ဆေး၍ ဆားနယ်ပြီးလျှင်တော့ ငါးဖျက်သည့်ကိစ္စပြီးပြီ။

ထိုညနေက လှေအိုးသူကြီး ချက်ကျွေးသော ငါးမန်းခေါင်းချဉ်ရည်ဟင်းက ဝေလအဖို့ တစ်သက်မမေ့နိုင်စရာ။ လှေကို ရွာဘက်ပြန်လှည့်တော့

အိုမကန်းမျက်နှာလေး မြင်ယောင်ပြီး တက်ကြွရွှင်လန်းစွာ အလုပ်တွေလုပ်နေမိသည်။ နံနက်စောစောထ၍ ညက အညှင်းလုပ် ဆားနယ်ထားသော ငါးမန်းတွဲ များကို လှေခေါင်မိုးပေါ်တက်ကာ စနစ်တကျ စီစီရီရီ နေလှမ်းရင်း နောက် တစ်ခေါက် ပင်လယ်သို့ လှေပြန်ထွက်မည့်ရက်ကို တွက်နေမိသည်။

* * *

ကမ်းနီးရေပြင်တွင် ဟင်းစားအတွက် ငါးငယ်များ ဖမ်းရန်ထွက်သွားသော ငါးဖမ်းလှေငယ်များလည်း မရောက်လာသေးသဖြင့် သောင်ပြင်ဆိပ်ဦးသည် အတိတ်ဆိတ်ကြီး တိတ်ဆိတ်နေသည်။ ဟိုအဝေးတွင်တော့ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းသည် ရေပြင်ကျယ်နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိပြီး မြောက်ပြန်လေ၏ ဝေ့ဝဲမှုကြောင့် တိမ်ဆုပ်တိမ်ခဲ တချို့သာ ဟိုမှသည်မှ လွင့်မျောနေသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းအုန်းပင်စုပေါ်မှ စာငယ်တစ်သိုက်၏ ကျီကျီကျာကျာအသံလေးများက သဘာဝ၏ တေးသံအဖြစ် ဝေလ၏ကြည်နူးစိတ်ကို အားဖြည့်ပေးနေသည်။

ရေတက်နေစဉ် လှေအောက်မှ တုံးနှစ်တုံးခံထားသဖြင့် ရေကျသော အခါ တုံးပေါ်သို့တင်နေသော လှေဝမ်းတွင် ကပ်နေသည့် ရေညှိနှင့် ခက်ရင်း (ယောက်သွားကောင်) တွေကို ကြမ်းရှုရှုဝါးမြစ်ဆုပ်များဖြင့် ဖိတွန်းတိုက်ချနေသည့် ဝေလ။ အားစိုက်လှုပ်ရှားနေသဖြင့် ဝေလ၏ လက်မောင်းသားများ ချွေးများဖြင့် နစ်စိုနေသည်။ နေရောင်အောက်တွင် စိုလက်နေသော သန်မာသည့် ဝေလ၏ လက်မောင်းကြွက်သားများကို မသိမသာ ငေးကြည့်ရင်း အိုမကန်း စိတ်လှုပ်ရှားနေမိသည်။

‘တို့လည်း ကူပြီးတိုက်ပေးမယ်လေ၊ မြန်မြန်ပြီးအောင်’

‘ရပါတယ် အိုမရဲ့၊ ပြီးတော့မှာပါ’

‘အဘမှန်လည်း ကိုယ့်မြေးလေး တစ်ယောက်တည်းရှိတာ ခိုင်းရက်လိုက်တာ။ ကိုလှအောင်တို့ ကိုအောင်ကျော်တို့ ရှိနေတာ မခိုင်းဘူး’

‘မဟုတ်ပါဘူးကွာ။ အဘက တို့ကို တတ်လည်းတတ်စေချင်လို့ပါ။ ပင်လယ်ပြင်က မြန်မာတိုင်း ဒီလှေထေးတဲ့အလုပ်ကို လုပ်ရတာ အသားကျနေပါပြီ။ တို့အတွက်လည်း လုပ်ငန်းခွင် အတွေ့အကြုံတွေက ဆည်းပူးလို့ကို

မကုန်နိုင်ဘူး။ ဒီအတိုင်းနေလည်း ငါးဖမ်းမထွက်ရတဲ့နေ့ဆို အားနေတာပဲ။ ကိုယ့်လှေကိုယ် လိုတာလေး တစ်ရက်ကို နည်းနည်းဖြည့်ဆည်းသွားတော့ နောက်တစ်ခါ ပင်လယ်ထွက်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်တာပေါ့။ တို့ကို ကူညီမယ်ဆို ဟိုး အုန်းပင်မှာ မှီထောင်ထားတဲ့ အုန်းလက်ကျစ်ဆံ့မြီးကြီးတွေ သွားသယ်ပေးလေ’

ကျွန်းမှာနေ ကျွန်းမှာကြီးသည့် အိုမကန်း၏ ကျစ်လစ်တောင့်တင်းသော ခြေထောက်ကလေးများက ဝေလအနီးမှ ဘောက်ဆတ်ဘောက်ဆတ်နှင့် လျှောက်သွားပြီး ငါးချောင်းပူးအုန်းလက်ကျစ်ဆံ့မြီးကြီးကို ထမ်းချလာသည်။ သည်တစ်ခေါက် ပင်လယ်မှ ပြန်လာပြီးသည့်နောက် နှစ်ဦးသား ဆက်ဆံရေး ပိုမိုတိုးတက်ပြီး တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ထုတ်ဖော်မပြောသော်လည်း မျက်စိအောက်မှ အပျောက်မခံ အရိပ်တကြည့်ကြည့်နှင့် ဖြစ်နေကြသည်။ ယခုလည်း ရွာထဲမှ ပျောက်ပျောက်နေသော ဝေလကို လိုက်ရှာရာ ကမ်းနားတွင် လှေထေးရန်ပြင်နေသည်ကို တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

အုန်းလက်ကျစ်ဆံ့မြီးကြီး လေးငါးချောင်းခန့် စုပုံရောက်ရှိလာလျှင် တော့ လှေကို မီးမြိုက်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ။ အသင့်ပါလာသော မီးခြစ်ဖြင့် အုန်းလက်ဖျားကို မီးညှိပြီး ရေညှိနှင့် ခက်ရင်းကောင်များ ပြောင်စင်အောင် ခြစ်ထားသည့် လှေနံကို စတင်မီးမြိုက်တော့သည်။ တစ်လှေလုံး မီးမြိုက်ပြီးလျှင် တော့ ရေနံချေးသုတ်ရဦးမည်။ စပ်ကြောင်းကွဲလျှင် ထပ်ထေး၊ ပြီးလျှင် ရေပြန်ချ သည်လိုနှင့်။

အုန်းလက်မီးတောက်နှင့် အူနေသော မီးခိုးငွေ့များအကြား ချွေးစို့နေသည့် အိုမကန်း၏မျက်နှာကလေးကို မသိမသာ လှမ်းကြည့်ရင်း ဝေလတစ်ယောက် မောရမှန်းပင် မသိတော့။ ။

(ရင်ထဲကငြိမ်းမဂ္ဂဇင်း ၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - ဧပြီလ)

ရှေ့ဘရတံ့ ဝေလ

ရေအရတို့ ဇဝန

ရေနာရတံ့ ဝေလ

ငါး တွေကိုကြည့်ပြီး ဝေလရယ်ချင်နေမိတယ်။ မဟုတ်တာကို အဟုတ်ထင်ပြီးရှောင်ပါမှ စန္ဒားထဲ တည့်တည့်ကျတဲ့ငါးတွေဟာ တော်တော်ရယ်စရာကောင်းတယ်။

ဒီလိုလေ၊ ငါးအသွားအလာများတဲ့ ရေကြောကိုရွေးပြီး အလျားရှစ်နံ၊ အနံငါးလံ၊ အမြင့် ခြောက်လံ ရှိတဲ့ လေးထောင့်စင်ကြီးတစ်ခုကို ဆောက်တဲ့နေ့က အဲဒါဟာ ‘စန္ဒား’ လို့ သိခဲ့ရတယ်။ ဟိုး အဝေးကြီးက ကျွန်းငယ်လေးတွေပေါ်တက်ပြီး မျောတိုင်တွေ၊ ငါးတွေ သွားခုတ်တာ ဝေလ မပါဝင်ရပေမယ့် ဒီစန္ဒားကြီးကို ဆောက်တဲ့နေ့ကတော့ ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ လူလေးငါး ရှစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်တစ်လက် တက်ညီလက်ညီ ဒီစန္ဒားကြီးကို ဆောက်လိုက်ကြတာ နေ့ဝက်တောင် မကျိုးပါဘူး။

အဲဒီ စန္ဒားရဲ့ ထိပ်ဘက်မှာ ငါးတွေကို ချောက် သွင်းတဲ့လက် သို့မဟုတ် ချောက်တိုင်ဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒီ ချောက်တိုင်တွေဟာ စန္ဒားအဝကနေ အပြင်ကို

တဖြည်းဖြည်း တစ်တိုင်နဲ့တစ်တိုင် ရှစ်လက်မခြားပြီး ခပ်ကားကားစိုက်ထားတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုစိုက်ထားတဲ့ မျောတိုင်လုံးတွေဟာ ရေတိုးလို့ လှုပ်ခါနေတာ ကြောင့် ငါးတွေမျက်စိလည်ကုန်တာလည်း ပါမှာပေါ့။ ငါးသွင်းတဲ့ ချောက်တိုင် တစ်လျှောက် တိုက်စီးနေတဲ့ ရေကြောင်းကလေးတွေကို ငါးတွေက အတား အဆီးအဖြစ် မြင်နေတာကြောင့်လည်း ရေစီးနဲ့ပါလာတဲ့ ငါးတွေဟာ ချောက်တိုင် တန်းတွေနား မကပ်ကြဘဲ စန္ဒားထဲ တန်းဝင်လာကြတယ်။

ဘယ်လိုဝင်ဝင် ဘာကြောင့်ဝင်ဝင် ဝင်လာတဲ့ငါးတွေကို ကြိမ်ယင်း ပိုက်နဲ့ ခံယူလိုက်ရုံပေါ့။ ကြိမ်ယင်းပိုက်ရဲ့ ရှေ့ပိုင်းက ငါးမဝင်မီ မြေသို့နိမ့်ချထား ပြီး ငါးကြီးငါးကောင်းဝင်ပြီဆိုမှ ကြိမ်ပိုက်အဖျားကို ရုတ်တရက် အပေါ်မ,တင် လိုက်တာနဲ့ ငါးတွေ ပြန်မထွက်နိုင်တော့ဘူး။ ကြိမ်ပိုက်အတင်အချလုပ်ဖို့ စန္ဒား အပေါ်ပိုင်းမှာ ဒလက်တွေတက်ပြီး အုန်းဆံကြိုးနဲ့ အလျော့အတင်း လုပ်ထား တယ်။ ကြိုးကိုလျော့လိုက် ငါးဝင်လာရင် ကြိုးပြန်တင်းလိုက် ကြိမ်ပိုက်ပေါ် လာတင်တဲ့ငါးတွေကို ခိုင်းဝန်းငယ်နဲ့ခပ်ပြီး လှေငယ်ထဲထည့်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ဖို့တော့ အဘမှန်က အပွနားဆာမိနဲ့ တွဲပေးလိုက်တယ်။ အပွနားဆာမိက အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာမခိုဘူး။ သီချင်းကလေးတအေးအေးနဲ့ မောရမှန်း ပန်းရ မှန်း မသိအောင်လုပ်တယ်။ ရွာရောက်လို့ ညနေစောင်းရင် ‘အာကိုလေး နှစ်ကျပ်’ လို့ လက်နှစ်ချောင်းထောင်ပြပြီး ပိုက်ဆံနှစ်ကျပ်ရရင် ခနီရည်ခါးတဲကို ပြေးတတ်တာ တစ်ခုပါပဲ။

သတ်မှတ်ထားတဲ့ ငါးချိန်ပြည့်ရင်တော့ ရွာကို တစ်ခေါက်ပြန် ထမင်း စား၊ မွန်းစောင်းမှ တစ်ခေါက်ပြန်ထွက်၊ တစ်နေ့နှစ်ခေါက် မှန်မှန်ပဲ။ အေးအေး ဆေးဆေးနဲ့ ဟင်းလည်းစားရ၊ ပိုတာလေး ငါးခြောက်ခွဲထားပြီး မြို့က အမေ့ဆိုင် မှာ အချိန်ပြန်သွင်း၊ မြို့ကြီးစားဝေလ ကျွန်းရွာမှာ နေသားကျနေပြီ။

တစ်ညနေ ငါးလှေသိမ်းပြီး ရွာပြန်ရောက်တော့ ဝေလတို့နဲ့ ဆွေဦး မျိုးစပ်တော်တဲ့ ကိုကြည်သိန်း ရွာကိုပြန်ရောက်နေတာ တွေ့ရတယ်။ ကိုကြည် သိန်းဟာ ရွာကထွက်သွားပြီး မုတ်ကောင် ငုတ်တဲ့အလုပ်ကို သွားလုပ်နေတာ လေးငါးနှစ်ရှိသွားပြီ။ ကိုကြည်သိန်းနဲ့ စကားပြောရင်း မုတ်ကောင်ငုတ်တဲ့

အလုပ်ကို စိတ်ဝင်စားလာတာနဲ့ ကိုကြည်သိန်းနဲ့ လိုက်သွားချင်တယ်လို့ ခွင့်တောင်းတော့ အဘမှန်က သူ့ဆေးတံကြီးကို ပါးစောင်မှာခဲပြီး အကြာကြီး စဉ်းစားနေတယ်။

‘မုတ်ကောင်ငုပ်ပြီး စီးပွားရှာတဲ့အလုပ်ဟာ အန္တရာယ်များတယ် လူလေးရ။ မင်းအမေက ငါးလုပ်ငန်းသင်ဖို့ အဘဆီ လွှတ်လိုက်တာ။ အဘ မပါတဲ့ခရီးဆို ငါ့မြေးကို စိတ်မချဘူး။ ငါးဖမ်းထွက်တာတောင် အဘဦးစီးတဲ့ လှေမှ ငါ့မြေးကို ခေါ်တာ။ ရေလံ (၃၀)၊ (၄၀) လောက်ဆင်းမှ မုတ်ကောင်ကို တွေ့နိုင်တာမို့ ရေငုတ်အတွေ့အကြုံမရှိသေးတဲ့ ငါ့မြေးအတွက် ဘာမဆို အကုန် ဖြစ်နိုင်တယ်။ မသွားချင်ပါနဲ့ကွာ’

အဘမှန်စကားက ဝေလနားထဲ တည့်တည့်မရောက်တော့ဘူး။ လူငယ်တစ်ယောက်ရဲ့ စွန့်စားချင်စိတ်ဟာ ဝေလရဲ့ခန္ဓာမှာ ဆူပွက်ဖိတ်လျှံနေပြီ။ ကျွန်းရွာကိုရောက်ပြီး တစ်နှစ်ကျော်ကျော်အတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာတဲ့ သူ့ရဲ့ လက်မောင်းကြွက်သားမျှင်တွေကို အားကိုးတာလည်း ပါတာပေါ့။ နောက်ဆုံး တော့ ကိုကြည်သိန်းကလည်း သူ့အတတ်နိုင်ဆုံး စောင့်ရှောက်ပါ့မယ်။ အတွေ့ အကြုံလည်း ရအောင်၊ ကလေးရဲ့ဆန္ဒလည်း ပြည့်ဝသွားအောင် အာမခံပြီး ခေါ်တာနဲ့ ပါလာတယ်ဆိုပါတော့။

ကိုကြည်သိန်းတို့ မုတ်ကောင်ငုပ်တဲ့လှေက လုပ်ကိုင်ခွင့်လိုင်စင် ရထားတဲ့လှေပါ။ လမ်းပိုကျွန်းနဲ့ ဇာဒက်ကြီးကျွန်း ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လှည့်လည် ပြီး ရှာဖွေလို့ရရှိတဲ့ မုတ်ကောင်တွေကို ပုလဲမွေးမြူရေးဌာနမှာ သွားသွင်းရပါ တယ်။ လှေပေါ်မှာ အလှည့်ကျ ရေငုပ်မယ့်အဖွဲ့သား အတော်များများပါရှိပြီး အများအားဖြင့် ပင်လယ်ထဲကို နှစ်ယောက်တွဲ ဆင်းလေ့ရှိပါတယ်။ တစ်နေ့ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်၊ တချို့ လေးကြိမ်အထိ ငုပ်ကြပါတယ်။

ပထမဦးဆုံး လုပ်ငန်းခွင်ဝင်တဲ့နေ့ကဆို အတော်ကလေး စိတ် လှုပ်ရှားနေမိတယ်။ ရေငုပ်ဖို့ပြင်ဆင်တော့ ကိုကြည်သိန်းက ကြေးခေါင်းကို သုံးပြီး ဝေလက ရေငုပ်မှန် (မှန်ကပ်)ကို သုံးပါတယ်။ ကိုကြည်သိန်းက ဝေလရဲ့ ရေငုပ်မှန်ကို တပ်ဆင်ပေးပြီး ပါးစပ်ကို ဘယ်လိုအသုံးပြုရတယ်ဆိုတာ သင်ပြ

ပေးပါတယ်။ လေအတွက်တော့ အောက်ဆီဂျင်ပိုက်တပ်ပြီး တဖြည်းဖြည်းရေထဲ ဆင်းခဲ့ကြတယ်။

ရေအောက်ရောက်တော့ ရေစီးကြောင်းတွေနဲ့အတူ လှပတဲ့ ရေအောက်ရှုမျှော်ခင်းတွေက ဝေလကို ညှို့ယူဖမ်းစားပါတော့တယ်။ ရေညှိ ရေမှော်ပင်တွေကြားမှာ လှပတဲ့ သန္တာကျောက်တွေနဲ့ အမြင်ဆန်းကြယ်လှတဲ့ ကျောက်ခက်ကျောက်ပန်းတွေဟာ ပင်လယ်အောက်ခင်းပြင်ရဲ့ အလှကို ရှုမငြီးအောင် တန်ဆာဆင်ထားတဲ့ အရာတွေပေါ့။ အဲဒီ ကျောက်ခက်ကျောက်ပန်းတွေကို သူစိတ်ဝင်စားနေတဲ့ အိုမကန်းကို လက်ဆောင်ပေးရင် မျက်နှာပန်းလှမှာပဲဆိုပြီး လောဘတကြီး ကောက်ယူနေမိတယ်။

သူရွာက ထွက်လာတော့ အိုမကန်းကို နှုတ်တောင် မဆက်ခဲ့ဘူး။ နှုတ်ဆက်နေရင် သူ့အပေါ် သံယောဇဉ်ရှိတဲ့ အိုမကန်းက တားဦးမယ်လေ။ ဝေလက စစ်ထွက်သွားတဲ့ ရဲမက်စစ်သည်လို သွားခါနီး လာခါနီး ဘယ်လို အနှောင့်အယှက်မျိုးမှ မကြုံချင်လို့ နှုတ်မဆက်ခဲ့တာပါ။ ဒီကပြန်ရင်တော့ ပင်လယ်ပြင်က အလှအပပစ္စည်းတွေနဲ့ ချော့ရမှာပေါ့။ ကောင်းကင်တမ္ပတ်ကြယ်ကိုမဆွတ်နိုင်ပေမယ့် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်က ကျောက်ခက်ကျောက်ပန်းကိုတော့ ငုတ်ယူနိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ဝေလရဲ့ အချစ်သက်သေပေါ့။

စိတ်ကူးယဉ်နေတဲ့ ဝေလဟာ လွှလို အသွားထက်တဲ့ အစွယ်နဲ့ ငါးမန်းကြီးကို အနီးကပ်မြင်လိုက်တော့ အလန့်ကြီးလန့်သွားပါတော့တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ပြားဝိုင်းပြီး အမြီးချွန်ရှည်ကြီးတွေရှိတဲ့ ငါးလိပ်ကျောက်တွေ၊ အခြားအမျိုးအမည်မသိ ငါးတွေကိုမြင်တော့ ဝေလအသည်းတွေ အေးခနဲ အေးခနဲ ဖြစ်ပြီး နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်ချင်စိတ် ပေါ်လာပါတော့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီငါးကြီးတွေဟာ မုတ်ငုပ်သူတွေကို အန္တရာယ်မပေးဘဲ ရှောင်ကွင်းသွားတတ်တာ တွေ့ရပြီး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရလို့ သွေးမထွက်စေဖို့သာ သတိထားရမှာနဲ့ သွေးညှိနဲ့ရရင်တော့ အမြန်ဆုံးရောက်လာတတ်ကြောင်းကို တဖြည်းဖြည်း သိလာရပါတော့တယ်။ ဝေလတို့ ကုန်းပေါ်မှာ မသင်ရတဲ့ ပင်လယ်ကပေးတဲ့ သင်ခန်းစာတွေပေါ့။

ရေထဲမှာ ဝေလက မျက်ကပ်မှန်သမားဖြစ်လို့ အဆင်းအတက်အား ကို သုံးရပြီး ကိုကြည်သိန်းက ကြေးခေါင်းစွပ်ထားတာကြောင့် လက်ပိုက်လိုက် ရင် ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်တက်သွားလိုက်၊ လက်ကားလိုက်ရင် အောက်စိုက်ဆင်း သွားလိုက်နဲ့ အလွန်ပဲ ကြည့်ကောင်းပါတယ်။ ငါက ယောက်ျား၊ အာဂရေငုပ် သမားပေါ့။ တစ်ခါတစ်လေ မုတ်ကောင်တွေကို ရေအောက်တစ်နေရာထဲမှာ နှစ်ကောင် သုံးကောင် အုပ်စုလိုက် တွေ့ရသေးတယ်။ ဒီလိုအချိန်ဆို ဝေလမှာ ပျော်လွန်းလို့ စိတ်ဓာတ်တွေ တက်ကြွပြီး လှုပ်ရှားမှုတွေ သွက်လက်နေပါတော့ တယ်။

ခန္ဓာကိုယ်က ပေါ့ပါးပြီး ရေဖိအားက များတဲ့အတွက် ရေအောက် ကြမ်းပြင်မှာ လမ်းလျှောက်ရ လွယ်ကူအောင်ဆိုပြီး မုတ်ကောင်ထည့်တဲ့အိတ် ထဲကို ကျောက်တုံးတွေ ထည့်ခဲ့ရသေးတယ်။ ရေအောက်ရောက်လေ ကိုယ်တွင်း ဖိအားကို ပြင်ပရေဖိအားက ပိုများလေဖြစ်တဲ့အတွက် အဆုပ်နဲ့ ခန္ဓာကိုယ် သွေးကြောတွေကို ညှစ်ထားသလို ခံစားရတယ်။ ဝေလက ရေငုပ်သင်စမို့ ရေတိမ်ပိုင်းမှ ရေနက်ပိုင်းအထိ တစ်ဆင့်ဆီအချိန်ယူပြီး လေ့ကျင့်ဆင်းရပါတယ်။ ဒီလိုမလုပ်ဘဲ ရုတ်တရက် ရေနက်ထဲဆင်းလိုက်ရင် မျက်လုံးတွေ၊ နား၊ နှာခေါင်း တွေမှာ သွေးကြောပေါက်ပြီး သွေးယိုစီးတတ်လို့ အသက် ဘေးနီး နိုင် တယ် လို့ သိ ပြီး တဲ့ အခါ မှာ တော့ ရေငုပ် သမားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ တော်ရုံ သတ္တိ၊ တော်ရုံလေ့ကျင့်မှုတွေနဲ့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဝေလ သဘောပေါက်လာရ တယ်။

ပင်လယ်ပြင်ရေ . . . ဒီတစ်ခါ မင်းပို့ချတဲ့ သင်ခန်းစာက ခက်ခဲ ကြမ်းတမ်းလှပါလားကွယ်။

* * *

သည်လိုနဲ့ ကျွန်းမှာပြန်ခဲ့လိုက်၊ ပင်လယ်ပြင်ဘက် ထွက်လိုက်နဲ့ မုတ်ကောင်ငုပ်တဲ့အလုပ်မှာ ဝေလ အတော်ကလေး နေသားကျလာပြီ။ ကို ကြည်သိန်းတောင် ဝေလကို တစ်စတစ်စ စိတ်ချလာလို့ သူနဲ့အတူ ရေနက်ထဲ အထိ စမ်းခေါ်နေပြီ။ မုတ်ကောင်တွေ ဖမ်းယူတဲ့အခါ ဝေလမျက်စိထဲ ဆလုံ

တွေကို မြင်ယောင်လာတယ်။ အရင်တုန်းကဆို မုတ်ကောင်ငုပ်ပြီး ပုလဲရှာတဲ့ အလုပ်ကို ဆလုံတွေပဲ လုပ်တာလေ။ ဆလုံတွေကတော့ သဘာဝအရ ရေငုပ် နိုင်တာပေါ့။ ရွာမှာဆိုရင် ဆလုံတွေလာရောင်းမှ ကမာကို စားရတာ။ ဒီမှာတော့ မစားချင်မှ အဆုံးပေါ့။ ပင်လယ်မုဆိုး ဆလုံတွေမှ လုပ်နိုင်တဲ့အလုပ်ကို သူ ကိုယ်တိုင် လုပ်နိုင်နေပြီမို့လည်း လူငယ်ပီပီ ဂုဏ်ယူအားတက်နေရှာတယ်။

ပယ်လယ်ရေစီးကြောင်းထဲမှာ အပေါ်ခွဲဟထားပြီး အစာဖမ်းယူ စားသောက်တတ်တဲ့ မုတ်ကောင်တွေဟာ ကျောက်စ သဲမှုန်တစ်ခုခု ဝင်သွားရင် ယားယံပြီး ခန္ဓာကိုယ်မှ အကျိအခွဲအရည်တို့ ညှစ်ထုတ်ဖုံးလွှမ်းပစ်လေ့ရှိတယ်။ ကြာတော့ ဒါဟာ ပုလဲရတနာ ဖြစ်လာတော့တာပေါ့။ မုတ်ကောင်ထွက်သဘာဝ ပုလဲဟာ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီပြီး အရည်အသွေးကောင်းတယ်။ မုတ်ခွံကို အလှ ကုန်လုပ်ငန်းနဲ့ လက်မှုအနုပညာလုပ်ငန်းတွေမှာလဲ သုံးလို့ရသေးတယ်။ ဒီလို အဖိုးတန်ပုလဲရှိတဲ့ မုတ်ကောင်တွေဟာ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အနှံ့ ပြန့်ကျဲနေတာမို့ တို့မြေ တို့ရေ တို့ရတနာတွေဆိုတဲ့ အသိနဲ့ တက်ကြွနေတဲ့ ဝေလဟာ ရေငုပ် သမားကြီးလုံးလုံး ဖြစ်ပါပေါ့။

ရလာတဲ့ မုတ်ကောင်တွေကို နိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင် ပုလဲမွေးမြူရေးဌာန မှာ သွားသွင်းရတယ်။ အဲဒီလို မုတ်ကောင်သွားသွင်းတဲ့အခါ ပိုတောင်ပျော်စရာ ကောင်းသေးတယ်။ ကျွန်းပေါ်က အရာရှိကြီးတွေက စားကောင်းသောက်ဖွယ် တွေနဲ့ ဧည့်ခံလို့ သူတို့ဌာနမှာ မုတ်ကောင်ငုပ်တဲ့ ရေငုပ်သမား လာလုပ်ဖို့ ခေါ်လေ့ရှိတယ်။ ဝေလ ရေငုပ်ဖို့ ဝါသနာပါပေမယ့် ဒီလိုဌာနတွေမှာ စာချုပ် စာတမ်းနဲ့ လက်မှတ်ထိုးပြီး လုပ်ရမယ့် အစိုးရဝန်ထမ်းအလုပ်ကို သဘောမကျ တဲ့အတွက် ငြင်းပယ်ခဲ့တာချည်းပဲ။

ဝေလက လွတ်လပ်မှုကို ခုံမင်တယ်။ ပင်လယ်ပြင်မှာ ရှာဖွေရတာက ဒီပညာတစ်ခုထဲမဟုတ်။ သဘာဝက သင်ကြားပေးတဲ့ သင်ခန်းစာတွေ အများ ကြီးကို လွတ်လပ်စွာပဲ သင်ယူလေ့ကျင့်ချင်တယ်။ အတားအဆီးမဲ့ ရေပြင်ကျယ် ကြီးဆီမှာ တောင့်တင်းသန်မာတဲ့ ကြွက်သားမျှင်တွေနဲ့ လွတ်လပ်စွာ ရုန်းကန် လှုပ်ရှားပြီးတော့ပေါ့။

သည်လိုနဲ့ ဝေလမှာ မမေ့နိုင်တဲ့ နေ့တစ်နေ့ကို ရောက်လာပါ တော့တယ်။ အဲဒီနေ့က ရေနက်ထဲမှာ အတော်လေး ကြာသွားတာလည်းပါတယ်။ ရေပေါ်ကို ပြန်အတက်မှာ တစ်မျိုးကြီးခံစားနေရတယ်။ ရုတ်ခနဲ အသက် ရှူကျပ်လာသလိုပဲ။ ချောင်းလည်း အဆက်မပြတ်ဆိုးလာတယ်။ လှေပေါ်ရောက် တော့ စကားကောင်းကောင်း မပြောနိုင်တော့ဘူး။ ကိုယ်အောက်ပိုင်း လှုပ်ရှား လို့မရဖြစ်ပြီး သတိရတစ်ချက် မရတစ်ချက် သိသလို မသိသလိုနဲ့ ဘာဖြစ်မှန်း ကို မသိဘူး။ လှေပေါ်ရောက်တော့ လှေဦးစီး ဦးရာကျော်ရဲ့ အသံကျယ်ကြီးကို နောက်ဆုံး ကြားလိုက်ရတာပါပဲ။

‘အဲဒါ ရေနာထိတာဟာ။ မဖြစ်ဘူး၊ ချက်ချင်း ရေအောက်ပြန်ဆင်းဖို့ လုပ်ကြ။ မောင်ကြည်သိန်း နေခဲ့။ ဟိုနှစ်ယောက် လိုက်သွား။ အရေးကြီးတယ်။ ရေကိုးလံမှာ(၁၅)မိနစ်စိမ်၊ ငါးလံမှာ မိနစ်(၃၀)စိမ်၊ သုံးလံမှာ(၁)နာရီစိမ်။ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် စိမ်ပြီးမှ တက်လာ။ ခက်သွက်သွက်လုပ်ကြ’

မကြားတစ်ချက် ကြားတစ်ချက်နဲ့ ရေအောက်ကို ပြန်ဆွဲချခြင်းခံရပြီး ရေပြန်စိမ်ခိုင်းပါတော့တယ်။ နှစ်နာရီနီးပါး ရေစိမ်ပြီး လှေပေါ်ပြန်ရောက်လာတော့ သတိရပေမယ့် ခါးနာနေသေးတယ်။ ခြေနှစ်ဖက် လေးနေသေးတယ်။ နောက်ထပ် တစ်နာရီခွဲ ပြန်စိမ်ရပြန်ရော။ ဒီလိုနည်းနဲ့ နှစ်ပတ်လောက် ဆက်တိုက်ရေစိမ်တာတောင်မှ ခြေတစ်ဖက် ဆွဲချင်နေသေးတယ်။

အတွေ့အကြုံမရှိတော့ ဝေလ အတော်ကလေး လန့်သွားတယ်။ ခါးအောက်ပိုင်းသေသွားလို့ ဒုက္ခိတဖြစ်သွားရင် မတွေးဝံ့စရာ။ ရေနာကို ရေနဲ့ ပြန်ကုနိုင်တာ ဝေလအဖို့တော့ အံ့ဖွယ်ကုထုံးတစ်ရပ်ပါပဲ။

‘မင်းတို့က အတင့်ရဲတာကိုးကွ။ ရေလံ (၃၄) ဆိုတာ နည်းလား။ ရေအောက်ပိုနက်လေ ရေထုရဲ့ဖိအားက ခန္ဓာကိုယ်ကို ပိုပြီး ဖိညှစ်မှုရှိလေ၊ ရေနာရဖို့ ရာနှုန်းပိုများလေပေါ့။ နောက်ဆိုရင် ရေငုပ်သမားတိုင်း ရေပေါ်ပြန်မတက်မီ ရေစိမ်ချိန် (၁၅)မိနစ်က နာရီဝက်အထိ စိမ်ပြီးမှ တက်ကြ။ ဒါမှ ရေနာအန္တရာယ်ကိုလည်း ကာကွယ်ရာရောက်မယ်’

လှေဦးစီးရာကျော်က ရေနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သိသင့်တာတွေ၊
ကာကွယ်သင့်တာတွေကို ပြောပြနေတယ်။

ကိုကြည်သိန်းကတော့ ဝေလနေကောင်းလာတာနဲ့ အနားယူသင့်
တယ်လို့ အကြောင်းပြပြီး ရွာကိုပြန်ခေါ်လာတယ်။ ရေနာထိလာတယ်ဆိုတော့
ဝေလကို လာကြည့်ကြတာ အဘမှန်ရဲ့တဲရှေ့မှာ လူအုပ်ကြီးက ဒင်းကြမ်းပိတ်
နေတော့တာပဲ။ ကိုကြည်သိန်း ပြောပြသမျှ အဘမှန်က ခေါင်းတဆတ်ဆတ်
ညှိတ်လို့။ ငါးဖမ်းအတွေ့အကြုံနဲ့ မုတ်ကောင်ပုလဲရှာတဲ့ အတွေ့အကြုံက
မတူဘူးလေ။ နောက်ပြီး ငုပ်နေကျ ကိုကြည်သိန်းကျတော့ မဖြစ်ဘဲ ဝေလမှ
ဖြစ်ရပေလေဆိုပြီး ရွာသားတွေက စုတ်တသပ်သပ်နဲ့ပေါ့။ ဒီအထဲမှာတော့
မျက်ရည်စို့နေတဲ့ မျက်ဝန်းအစုံနဲ့ ဝေလကို မျက်တောင်မခတ် စိုက်ကြည့်နေတဲ့
အိုမကန်းဆိုတဲ့ ကောင်မလေး။

ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်က အသက်စွန့်ပြီး ရှာလာတဲ့ ကျောက်ပန်း
ကျောက်ခက်တွေကို သူ့ဆင်ခြေထောက် ခရီးဆောင်အိတ်ကြီးထဲက
ဆွဲထုတ်ပြီး ကမ်းပေးလိုက်တော့ မျက်ရည်စေ့နေတဲ့ကြားက ဝင်းလက်သွားတဲ့
အိုမကန်းရဲ့ အပြုံးဟာ ဝေလရဲ့ နှလုံးအိမ်ကို ဆွဲယူမွေ့ကြိုးလိုက်ပုံများကတော့။

။

(ရုပ်ရှင်တေးကဗျာရသစုံမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - ဇူလိုင်လ)

ကမာရင်ကွဲ

တမာရင်တို့

ကမာရင်ကွဲ

၆

လအပင့်မှာ လှိုင်းတစ်ချက်ဆောင့်တွန်းလိုက် တာမို့ မြောက်ထသွားတဲ့လေနဲ့အတူငိုက်မျဉ်း နေရာက ဆတ်ခနဲ ကိုယ်နိုးလာခဲ့တယ်။ ရှေ့ကိုငိုက်ကျ သွားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို နောက်ထပ် လှိုင်းအရိုက်အတွက် အဆင်သင့်ပြင်ရင်း အပြင်ဘက်ကို မျှော်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာတော့ ဟင် . . . ပင်လယ်ပြင်ကြီး ဒေါမာန်တွေ ကြီးနေပါလား။ တဝေါဝေါနဲ့ မြည်ဟီးနေတဲ့ လေသံတွေ ဟာ မကောင်းဆိုးဝါး အော်သံကြီးနှင့်ပင် တူနေသေး တော့။

မကြာခင်မှာပဲ စွေစောင်းစောင်းကျနေတဲ့ မိုးမှုန်ကလေးတွေ နေရာမှာ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံး ပြိုဆင်းလုမတတ် ရွာချလိုက်တာမို့ ခပ်လှမ်းလှမ်းက ကျွန်းရိပ်မည်းမည်းကြီးတွေကိုတောင် မမြင်ရတော့ပါဘူး။ တစ်ချက် တစ်ချက် လင်းလက်သွားတဲ့ လျှပ်စစ်မီး ကြောင်းတွေရဲ့ ဂျိုးဂျိုးဂျိန်းဂျိန်း မြည်သံဟာ မရဏမင်းရဲ့ ကြိမ်းမောင်းသံအလား ထင်ရတယ်။

‘စက်ခန်းကို ရေမဝင်စေနဲ့ဟေ့’

လို့ ပဲ့နင်းကြီးရဲ့ လှမ်းအော်သတိပေးသံကို မိုးသံလေသံကြားမှာ ကြားလိုက်ရတယ်။ လှေပေါ်မှာ ပါလာတဲ့ ကိုယ်တို့ ပုလဲငုပ်သမားတွေအားလုံး ဘယ်သူမှ ငြိမ်မနေနိုင်တော့ဘဲ လှိုင်းလေဒဏ်ကို ခုခံဖို့ လှုပ်ရှားကြပါတော့ တယ်။ အမိုးတာလဘာတွေ ချလိုက်ပြီးဖြစ်လို့ လှေဝမ်းထဲကို တိုက်ရိုက်ကျဆင်း နေတဲ့ မိုးရေတွေအပြင် လှိုင်းအပုတ်မှာ ရုတ်တရက်ဝင်လာတတ်တဲ့ ပင်လယ် ရေပြင်ဟာ ကြမ္မာဆိုးအတွက် တွန်းထိုးမှုတွေပဲပေါ့။

ဒါတွေကို ချေဖျက်ဖို့အတွက် ကိုယ်တို့တစ်တွေ လှေဝမ်းထဲက ရေတွေ ကို ခပ် သွက် သွက် ခပ် ထုတ် နေကြတယ်။ ဒီ အချိန် မှာ လှေစက်ပျက်မသွားဖို့ရယ်၊ လှေဝမ်းကြီး ကွဲထွက်မသွားစေဖို့ရယ်၊ လှေဝမ်းထဲ ရေတွေပြည့်မလာစေဖို့ရယ် အဓိကပါပဲ။ ကျန်တာတွေက ကံကြမ္မာကိုပဲ ယိုးမယ်ဖွဲ့ရမှာပေါ့။ သေမယ့်သာ သေရော့၊ သဘာဝဘေးဒဏ်ကို လူသားအားမာန်နဲ့ တွန်းလှန်ရမယ်ဆိုတာကို တော့ ပင်လယ်ကို အိမ်လုပ်နေသူတိုင်းရဲ့ ခံယူထားတဲ့ နှလုံးသား အသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ်တို့စီးနင်းလာတဲ့ ‘တိမ်ပြာ’ စက်လှေဟာ တောင်ဘက်ယွန်း ယွန်း ကျွန်းကလေးဆီ ဦးတည်ခုတ်မောင်းနေလေရဲ့။ တိမ်ပြာပေါ်မှာတော့ ပုလဲရတနာတွေ မွေးဖွားမယ့် ကိုယ်တို့အသက်နဲ့ရင်းပြီး ရှာဖွေခဲ့တဲ့ မုတ်ကောင် နဲ့ ကမာကောင်တွေ တင်ပြီးတော့ပေါ့။

တကယ်တော့ မုတ်ကောင်နဲ့ ကမာကောင်ငုပ်ပြီး ပုလဲရှာတဲ့အလုပ် ဟာ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လွန်းလှတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်က ကြွက်သားမျှင်တွေ ဟာ တောင့်တင်းသန်မာပေမယ့် ကိုယ့်အသားတွေဟာ နေပူခံလိုက်၊ ရေစိမ် လိုက်မို့ မည်းပြာညိုညစ်လို့ နေပါပြီ။ မုန်တိုင်းနဲ့ မကြုံလျှင်တောင်မှ နေရောင်

ခြည်နဲ့ ပယ်လယ်လေဟာ အရေပြားပေါ်က ဆဲလ်တွေကို ဖျက်ဆီးပစ်လေ့ ရှိတယ်။

အဲဒါဟာ မင်းလိုချင်တပ်မက်မှုက မြစ်ဖျားခံလာတဲ့ ဒုက္ခရဲ့ အသီး အပွင့်တွေပဲပေါ့။ ကိုယ်အပါအဝင် လူသားအားလုံးက မင်းကို တပ်မက်ချစ်ခင်ကြ တယ်။ မင်းကို ရတနာတစ်ပါးအဖြစ် တန်ဖိုးထားကြတယ်။ သည်ထက်ပိုပြီး နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းပြောရရင်တော့ မင်းဟာ ‘မကြေပျောက်နိုင်သောသတ္တဝါ၏ သဏ္ဍာန်မှ အစွဲပြုသော အနှစ်အခဲ’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတဲ့ အမြဲတေရတနာတစ်ပါး ပေါ့။

ပုလဲရတနာ ရှစ်ပါးရှိတဲ့အနက် မင်းဟာ ‘အဆင်းအရောင် အထူးထူး ရှိသည့် ယောက်သွားဥှိရှိသော ပုလဲ’ ဆိုတာ ကိုယ်မှတ်သားထားဖူးတယ်။ ယောက်သွားဆိုတာ မင်းခိုအောင်းနေတဲ့ မုတ်ကောင်နဲ့ ကမာကောင်တွေကို ပြောတာလေ။

မင်းရဲ့ အမြဲတေဘဝကလည်း ဆန်းကြယ်တယ်နော်။ မုတ်ကောင်နဲ့ ကမာကောင်တွေဟာ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်မှ ရေစီးကြောင်းနဲ့အတူ ပါလာ မယ့် ပိုးမွှားရေညှိတွေကို အာခေါင်ဖုံးနှစ်ခုဖွင့်ပြီး ဖမ်းယူစားသောက်နေရာက သဲ၊ ကျောက်ခဲတစ်စုံတစ်ခု အာခေါင်အတွင်း ဝင်သွားတဲ့အခါ ကမာကောင်ဟာ အခံရခက် ယားယံလာတဲ့အတွက် နို့နှစ်လို ဖြူဆွတ်တဲ့အရည်တွေကို အကြိမ် ကြိမ်အခါခါ ညှစ်ထုတ်ပြီး ဝင်နေတဲ့အရာကို ထုတ်ပစ်ဖို့ ကြိုးစားလေ့ရှိတယ်။ ယားလေ ဖယ်လေ၊ မထွက်လေ ညှစ်လေ၊ ညှစ်လေ နို့ရည်ထွက်လေ။ ကြာလာတော့ သဲမှုန်ပေါ်မှာ နို့ရည်တွေ ဖူးငုံမာကျောပြီး မင်းဆိုတဲ့ အဖိုးတန်ပုလဲရတနာ ဖြစ်လာတော့တာပဲ။

သူတစ်ပါးရဲ့ ဝေဒနာကိုမှ ရတနာလုပ်ချင်တဲ့သူတွေဟာ မတရားဘူး။
 ကမ္ဘာကျော်အလှဘုရင်မ (အီဂျစ်ဘုရင်မ) ကလီယိုပတ်ထရာဟာ
 ဒေါ်လာသုံးသိန်းတန် ပုလဲနားဆွဲရတနာကို ဆင်တဲ့အတွက် မတရားဘူး။

ဘုရင်ဂျူးလီယက်ဆီဆာဟာ ယန်းဒဂီးလေးသန်းကျော်တန် ပုလဲ
 ရတနာကို သူ့မိခင်ထံ လက်ဆောင်ပေးတဲ့အတွက် မတရားဘူး။

ပုလဲရယ်၊ ကိုယ်လည်း မတရားဘူး။

ကိုယ့်ချစ်သူ ‘အိုမကန်း’ ရဲ့ နားမှာ ကျောက်ဖြူလား၊ ဥဿဖရားလား
 မသိတဲ့ နားဆွဲလေးဟာ အရောင်တောင် မထွက်တော့ပါဘူး။ မင်းကိုသာ
 ပန်ဆင်ခွင့်ရမယ်ဆိုရင် အလှဘုရင်မ ကလီယိုပတ်ထရာ ရှုံးလောက်ပါရဲ့လို့
 ကိုယ်စိတ်ကူးယဉ်နေမိတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ စိတ်ကူးမျှသာပဲဖြစ်တယ်။
 ပင်လယ်မှာနေပြီး ပင်လယ်ထွက် အလှအပရတနာပစ္စည်းကို မပန်ဆင်နိုင်တဲ့
 အိုမကန်းအပါအဝင် ပယ်လယ်ရွာသူလေးတွေရဲ့အဖြစ်ကို ပင်လယ်ပြင်ကြီးသိမှ
 သိပါလေစ။

မင်းကို ယူဆောင်ဖို့အတွက် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်ကို ကိုယ်တို့
 စွန့်စားပြီး ဆင်းခဲ့ကြတယ်။ ရေငုပ်ရာဘာအင်္ကျီဝတ်ပြီး မှန်ကပ်ကို တပ်ဆင်လို့
 ရေနဲ့ထိတွေ့လိုက်ပြီဆိုရင်ပဲ ကိုယ့်ရဲ့ခြေလက်တွေဟာ ရေထုကို ထိုးခွဲယက်ကန်
 နေမိတာ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက် ရောက်တဲ့အထိပေါ့။ ရေအောက်ရောက်
 တော့လည်း လူကို အန္တရာယ်ပေးနိုင်တဲ့ သန္ဓေဓဇ သက်ရှိနွယ်ပင်တွေနဲ့
 အော်တိုပတ်စ်လို့ခေါ်တဲ့ ရေဘဝဲကောင်တွေကို သတိထား တိမ်းရှောင်ရသေး
 တယ်။ အော်တိုပတ်စ်နဲ့ ရင်ဆိုင်တဲ့အခါမှာတော့ ကိုယ်တို့ထက် ပင်လယ်မုဆိုး
 ဆလုံတွေက အလွယ်တကူ ရုန်းကန်လွတ်မြောက်နိုင်တာကိုတော့ ကိုယ်တို့

ဝန်ခံရလိမ့်မယ်။ အဲဒါဟာ သဘာဝတရားကြီးနဲ့ လိုက်လျောညီထွေရှိလှတဲ့ ဆလုံလူမျိုးတွေကို လောကကြီးကပေးတဲ့ လက်ဆောင်ပေါ့။

မင်းကို ရှာဖွေရခက်ခဲသလောက် မင်းရဲ့ ဂုဏ်သတင်းဟာ သင်းပျံ့ မွှေးကြိုင်လှတယ်။ မင်းကို သဘာဝပုလဲနဲ့ မွေးပုလဲဆိုပြီး ခွဲခြားသတ်မှတ်ကြ သေးတယ်။ သဘာဝပုလဲက အသားပုလဲ၊ မွေးပုလဲက အဆီပုလဲတဲ့။ တစ်ခါ တုန်းက မြန်မာ့ပင်လယ်ပြင်က ရတဲ့ပုလဲဟာ ‘တောင်ပင်လယ်ပုလဲများ’ ဆိုပြီး ကမ္ဘာ့ပုလဲစျေးကွက်မှာ ထင်ရှားခဲ့တာပေါ့။ မြန်မာ့ပုလဲမွှေးမြူရေးဌာနကလည်း အလေးချိန်နှစ်ကျပ်သားကျော်ကျော်ရှိတဲ့ ပုလဲကြီးကို ရဖူးသေးတယ်။ ဒီနေ့ ကမ္ဘာမှာ အကြီးဆုံးပုလဲကြီးပေါ့။

နောက်တစ်ချက်က မင်းမီခိုဝင်ရောက်နေတဲ့ မုတ်ကောင်နဲ့ ကမာ ကောင်တွေရဲ့ အခွံတွေဟာ မင်းမရှိတောင် မပစ်ချရဘဲ အလှအပလှသုံး ပစ္စည်းတွေအဖြစ် တန်ဆာဆင်နေကြသေးရဲ့။ လူသားတွေဟာ အဲဒီအခွံတွေ အပေါ်မှာ ပန်းချီ ပန်းပု ပညာစွမ်းတွေ ပြကြသေးတယ်။ ဒေါင်းရုပ်၊ ချိုးရုပ်၊ ဟင်္သာရုပ်တွေ ထုဆစ်ကြသေးတယ်။ မုတ်ခွံပန်းကန်ပြားပေါ်မှာ ရှုမျှော်ခင်းတွေ ရေးဆွဲကြသေးတယ်။

မြိတ်မြို့က ပါးလ်ဟောက်စ် (Paral House) လို့ခေါ်တဲ့ ပုလဲဂေဟာ ထဲမှာဆိုရင် ကမာခွံနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ ဇွန်း၊ ခက်ရင်းတွေ၊ ပုလဲပုံးလို့ခေါ်တဲ့ကမာခွံ ကြားမှ အတွင်းကမာခွံတွေကို မိကျောင်းခေါင်း၊ လိပ်ခွံ၊ လိပ်ကျောက်မြီးစတဲ့ ပင်လယ်ကရတဲ့ ဇီဝပစ္စည်းတွေနဲ့အတူ ပြသထားတာ တွေ့ရဖူးတယ်။

မင်းကြောင့် လူတွေရဲ့ အဆင်း လှပတင့်တယ်ခြင်းရှိခဲ့တယ်။ မင်း ကြောင့် တို့နိုင်ငံ ဂုဏ်မြင့်ခဲ့ရတယ်။ မင်းကြောင့် ကမ္ဘာအလယ်မှာ ဝင့်ထည် ခဲ့ရတယ်။ မင်းကြောင့်၊ မင်းကြောင့်။

ကန့်လန့်ဖြတ်ရိုက်ချလိုက်တဲ့ လှိုင်းတစ်လုံးကြောင့် စိတ်ကူးပျံ့လွင့်စွာ နဲ့ သတိလက်လွတ်ဖြစ်သွားတဲ့ ကိုယ်ဟာ မြောက်စင်ပြီး ရေထဲကို ကျသွား တယ်ဆိုရင်ပဲ အတော်ကလေးကို ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သွားမိတယ်။ ရှိတဲ့ခွန်အား တွေ အစွမ်းကုန်သုံးပြီး ရုန်းကန်ကူးခတ်မိရင်းက လှိုင်းကြားထဲမှာ မြုပ်ချည် ပေါ်ချည်နဲ့ပေါ့။ ကိုယ်ကျသွားမှန်းသိတာနဲ့ တိမ်ပြာပေါ်က ကြိုးပစ်ချပါသေး တယ်။ လှိုင်းလုံးကြီးတွေက ကိုယ်တိမ်ပြာနား မကပ်နိုင်အောင် ရိုက်ထုတ်သလို ဖြစ်နေတာမို့ ကြိုးစကို ဖမ်းမိဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် ကံကြမ္မာဟာ ကိုယ့်ဘက်က ရှိနေသေးတယ်။ နောက်ထပ် သတိတရ ပစ်ချပေးလိုက်တဲ့ သံပုံးလွတ်တစ်လုံးဟာ ကိုယ့်ဆီ ဆိုက်ဆိုက် မြိုက်မြိုက် ဦးတည်ပြီးရောက်လာပါတော့တယ်။ သံပုံးလွတ်ကို ပိုက်မိပြီ။ ကိုယ် ခဏ အသက်ဝဝရှူမိတဲ့အချိန်မှာတော့ တိမ်ပြာဟာ အတော်ဝေးဝေးကို ရောက် နေပြီ။ ဒီသံပုံးအလွတ်ကလေးဟာ ကိုယ့်ရဲ့ နောက်ဆုံး ကောက်ရိုးမျှင်လေလား။ လှိုင်းကသိပ်ကြီးနေတာမို့ သံပုံးလွတ်ကလေးဟာ ကိုယ့်ရဲ့အသက်ကို ကယ်တင်မယ်လို့ တထစ်ချ မယုံကြည်ရဲသေးဘူး။ ရေစီးကြောင်းအတိုင်း ပါသွားရင် အသက်ရှင်ဖို့ မလွယ်တော့တဲ့အတွက် ဇွဲမာန်တော့လျော့လို့ မဖြစ် သေးဘူး။

ပိုပြီး ကံကောင်းချင်တော့ တိမ်ပြာဟာ ကိုယ့်ကို မထားရက်ခဲ့ဘူး။ သူ့ရဲ့ရဲဘော်ရဲဘက်တစ်ယောက်ကို လွယ်လွယ်နဲ့ မစွန့်လွှတ်ဘူး။ လှိုင်းလေ ကြားထဲက ခက်ခက်ခဲခဲ ပြန်ကျွေ့ပြီးရှာတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ တိမ်ပြာရဲ့ကြိုး တစ်ချောင်းဟာ ကိုယ့်လက်ထဲ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်လာပါတော့တယ်။

အဲဒါသာကြည့်တော့ ပုလဲရေ။ မင်းကို လိုချင်တပ်မက်မှုကြောင့် ရရှိ လာတဲ့ ဒုက္ခရဲ့ အသီးအပွင့်တွေက ဝေဆာပေမယ့် မလှပပါဘူးကွာ။ သို့ပေ

မယ့် ဒါဟာ ကိုယ်တို့ရဲ့အလုပ်ပါ။ မိဝေးဖဝေး ချစ်ခင်သူနဲ့ဝေးပြီး အနေဆင်းရဲ အစားဆင်းရဲနဲ့ ကြမ်းတမ်းရှုတ်တဲ့ ပုလဲငုပ်သမားဘဝမှာ ပျော်ပိုက်နေတဲ့ လူငယ်တွေရဲ့ အလုပ်ပါ။

မင်းရှိနိုင်တဲ့ မုတ်ကောင်နဲ့ ကမာကောင်တွေဟာ ပင်လယ်ရေ အပေါ် အင်မတန်ပြီး ပယ်လယ်ရေစီးကြောင်း ဖြောင့်မှန်တဲ့ မြိတ်ဒေသ ဝန်းကျင်မှာသာ ရှိတဲ့အတွက် ဒါတွေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ဖို့က ကိုယ်တို့ဒေသခံတွေအပေါ်မှာ တည်ပါတယ်။ ပင်လယ်မှာနေ၊ ပင်လယ်လေရှူ၊ ပင်လယ်မှ ရရှိအပ်တဲ့ အသီး အပွင့်တွေကို ဆွတ်ယူစားသုံး၊ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်မှာ ပုန်းကွယ်နေတဲ့ ရတနာတွေကို ရှာဖွေပြီး နိုင်ငံဂုဏ်ဆောင်စေချင်တာကတော့ တခြားလူတွေနဲ့ မတူတဲ့ ကိုယ်တို့ရဲ့ ပင်လယ်ပျော်စိတ်ဓာတ်ပါပဲ။

လေသံမိုးသံတွေ စဲပြီး နေရောင်ခြည်တစ်စ ယှက်သန်းပေါ်ထွက်လာ ချိန်မှာတော့ ဟိုးအဝေးဆီမှာ ‘ဆာဂျေမယ်လ်’ ကျွန်းလို့ခေါ်တဲ့ ပုလဲကျွန်းကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နိုင်ပါပြီ။ ကိုယ်တို့ မြိတ်ဒေသအခေါ်ကတော့ ‘ဘိုးမောင်ဆောင်ကျွန်း’ ပေါ့။ စတုရန်းဆယ်မိုင်သာသာရှိတဲ့ ကျွန်းကလေးဟာ ပင်လယ်ပြင်ရဲ့ ဒေါမာန်ထမှုတွေကို မသိကျိုးကျွံပြုရင်း စတိုင်တင်းတင်းနဲ့ ကိုယ်တို့ကို စောင့်ကြိုနေလေရဲ့။ ကျွန်းကလေးကို မြင်တော့ ကိုယ်တို့အားလုံး လန်းဆန်း တက်ကြွလာကြတယ်။

ဝေးဟေးဟေး . . . ။

အောင်နိုင်သူကြီးတွေအဖြစ် အတားအဆီးမဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ကျယ်ကြီးမှ တစ်ဆင့် ကျွန်းကလေးကို လှမ်းအော်နှုတ်ဆက်လိုက်ကြတယ်။ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းနဲ့ ပြန်တွေ့ရသလို မြူးတူးပျော်ရွှင်နေတဲ့ ကိုယ်တို့ကို ကြည်လင်စကောင်းကင်ပြင်ကြီးက အားနာပြုံးနဲ့ ပြုံးကြည့်နေလေရဲ့။

ကျွန်းကလေးမှာ လှေဆိုက်မိတော့ ညီညာပြန်ပြူးတဲ့ သဲသောင်ပြင်
 ပေါ်မှာ ပေါ်ထွက်နေတဲ့ အသွင်သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးသော ခရု၊ ဂဏန်း၊ မကန်းခွံ
 ကြေးတွေကို ဆန်းပြားစွာ မြင်တွေ့ရတဲ့အတွက် ပျော်ရွှင်စိတ်နဲ့အတူ ကလေး
 တစ်ယောက်လို အပြေးအလွှား ကောက်ယူနေမိတော့တယ်။

သောင်ပြင်မှာ ဒူးထောက်ထိုင်ချပြီး လေငင်ရာ ယိမ်းနွဲ့နေတဲ့
 သင်ပေါင်းပင်၊ ပင်လယ်အုန်းပင်တွေကို မော်ကြည့်လိုက်စဉ်မှာပဲ ငှက်တုန်းကြီး၊
 ပင်လယ်နွား စတဲ့ငှက်ကြီးများဟာ လေဟုန်စီး ပျံဝဲနေတာ မြင်လိုက်ရတဲ့အတွက်
 သောကနဲ့ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုတွေ ပြေပျောက်ပြီး ကြည်နူးစိတ်တွေ တစ်မိမိမိမိ
 ဖိတ်လှုံလာပါတော့တယ်။

ကမာရဲ့ရင်ကို ခွဲသူမှာလည်း နူးညံ့တဲ့ အသည်းနှလုံးတစ်စုံ ရှိပါ
 တယ် ပုလဲရယ်။

(သောင်းပြောင်းထွေလာရယ်စရာမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - ဇူလိုင်လ)

ပင်လယ်မှာ ပျော်ဝင်တဲ့ ည

ပင်လယ်က
မုန်တိုင်းပျံ

ပင်လယ်မှာ ပျော်ဝင်တဲ့ည

လှုပ်

လှုပ်ခတ်ခတ်ဖြင့် လက်လက်ဖြာနေသော ရေပြင်တွင် ဘော့ကွင်းထိပ်မှ ဒရဝမ်မီးအိမ်ကလေးက ဝေလကို မျက်စစ်ပြနေသည်။ လရထားသည် တိမ်ဇာလွှာပါးနောက်တွင် တရွေ့ရွေ့ သွားနေသည်။ ကြည့်လေမြင်လေရာတိုင်းတွင် ရေပြင်ကျယ်ကြီးများသာမြင်ရသော်လည်း ဝေလ၏စိတ်ကို လှုပ်ခါခြင်းငှာ မစွမ်းသာတော့။ အတွေ့အကြုံသည် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှုအတွက် အားဆေးတစ်ခွက် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

နောက်အားဆေးတစ်ခွက်က ‘ရေချို၊ ရေပြင်ထဲ ရည်ရှည်ထွက် အသက်မွေးရသူတို့အဖို့ မိုးရေကို စဉ်အိုးနှင့်ခံ ရေစစ်နှင့်စစ်ထည့်ခဲ့ရသော မိုးရေချိုကြည်ကြည်သန့်သန့် ကလေးများကိုလည်း အခြေအနေပေးသမျှ သယ်ယူလာခဲ့ကြရသေးသည်။ ပြည်တွင်းဖြစ် ‘အူ’တွေမို့ ကျင့်သားရပြီးသား ဆိုစေငြား အစားပက်စက်၊ ရေမသန့်၍ ဝမ်းပျက်၊ အထက်လှန်အောက်လျော့ဖြစ်က ရေထဲတွင် ဆေးခန်းမရှိ။ သည့်အတွက် ရေချိုသန့်သန့်နှင့် ဓာတ်ဆားထုပ် ကျူရိုးကိုသာ အားကိုးကြရသည်။

ဝေလသည် လေပြည်တစ်ချက်အဝှေ့တွင် ဘော့ကွင်းထိပ်မှ ဒရဝမ် မီးအိမ်ကလေးငြိမ်းသွားမည် စိုးစိတ်ဖြင့်စောင့်ကြည့်နေသော်လည်း မီးကငြိမ်း သွားခြင်းမရှိ၊ လှိုင်းကြက်ခွပ်များအကြား ခေါင်းကလေးဖော်၍ လှိုင်းငြိမ့်ပင်စီးနေ သေး၏။ ညနေလေးနာရီခန့်က ရွာမှထွက်လာသော ‘ဒင်ကြီး’ ငါးဖမ်းလှေသည် သန်းခေါင်အချိန်မှ လုပ်ငန်းစဖြစ်သည်။

‘နိုင်လွန်ပိုက်ချတယ်ဆိုတာ ပန်ပိုက်ကြီးတွေလို ရေအောက်မြေပြင်နဲ့ ကပ်ပြီးမျှောရတာ မဟုတ်ဘူးကွ။ ရေအလယ်ပိုင်းလောက်မှသာ မျှောရတာ။ ရေအောက်မြေပြင်နဲ့ ပိုက်အနားစပ်ကြားမှာ လွတ်နေတဲ့ရေသားရှိတယ်။

အဘမှန်က ဆေးတံထဲဆေးကြီးမှုန့်တွေ သိပ်ထည့်၊ မီးညှိကာ တစ်ရှိုက် နှစ်ရှိုက်ဖွာရင်း ဝေလကို လှမ်းပြောလိုက်သည်။

‘အောင်ကောင်းရေ၊ ပိုက်ကို ရေထဲ မချခင် ပထမဦးဆုံး အချက်ပြ ဘော့ကွင်းကို ချဦးနော်’

တစ်ဆက်တည်း သူ့လက်ထောက် ကိုအောင်ကောင်းကို လှမ်းပြော လိုက်သည်။ ကိုအောင်ကောင်းက ဘော့ကွင်းထိပ်တွင် အချက်ပြရန် ဒရဝမ် မီးအိမ်ပေါ် ရေနံဆီသုံး မီးအိမ်ကလေးကိုပါ ထွန်းညှိမျှောချလိုက်သည်။ ယင်း ဘော့ကွင်းထိပ်တွင် ပိုက်အစကို ချည်၍ ပိုက်မျှောခြင်းကို စတင်နေသည်။ လူရှစ်ယောက်ခန့် မနားမနေချသော ပိုက်အဖုံငါးဆယ်၏ အလျားသည် နည်းသည့်အရှည်မဟုတ်။ တစ်မိုင်နီးပါးရှည်သည်။

စက်ရှိန်လျော့ထားသဖြင့် အားပျော့ပျော့ အင်ဂျင်သံမှအပ ဝေလ တို့ လှုပ်ရှားသံများသာ ပင်လယ်ပြင်မှာ မင်းမှုနေသည်။ ပိုက်တစ်ခါမျှောလျှင် နှစ်နာရီနီးပါးကြာ၏။ ပိုက်ကိုမျှော၍ ကုန်ဆုံးသွားလျှင် လှေဦးပိုင်းတွင် မီးအိမ် တစ်လုံး ထွန်းညှိပြန်သည်။

‘အဲဒါက ညဖြစ်နေလို့ လူလေးရ။ တကယ်လို့ နေ့ဆိုရင် မီးအိမ် အစား အလံတိုင်ကလေးတွေ စိုက်ရမှာ။ အနီးနားက စက်လှေသင်္ဘောတွေ

ဖြတ်သွားတဲ့အခါ ဒီမှန်အိမ်ကလေးနှစ်လုံးရဲ့ ဧရိယာအတွင်းမှာ ပိုက်မျှောထား တဲ့အတွက် ဒီအတွင်း ဖြတ်သန်းမသွားစေဖို့ သတိပေးထားတာပါ’

ဝလေမသိသေးသည့် နိုင်လွန်ပိုက်နှင့် ငါးဖမ်းခြင်းကို အဘမှန်က သင်ကြားပြသနေခြင်းဖြစ်သည်။

‘ဝေလလေး အိပ်ချင်အိပ်လေ။ မနက်စင်စင်လင်းမှ ပိုက်ဖော်ရမှာ၊ အချိန်တွေ အများကြီး’

ကိုအောင်ကောင်းက ဝေလကို အခွင့်အရေးပေးသော်လည်း အဘမှန် ကိုယ်တိုင်က မအိပ်သေးဘဲနှင့် အိပ်၍မဖြစ်။ သူ့ကိုယ်တိုင် မျက်စိကြောင်နေတာ လည်း ပါသည်။ ငါးဖော်ချိန်ကို စိတ်စောနေတာလည်း ပါသည်။ ပြီးတော့ ယခုလို ပင်လယ်ညမျိုးကို အိပ်စက်ခြင်းဖြင့် မကုန်ဆုံးချင်တာလည်း ပါသည်။ နိုင်လွန်ပိုက်ချတော့မည်ဆိုတော့ နိုင်လွန်ပိုက်ဖြင့် မိနိုင်သည့် ငါးများကို ဝေလ စိတ်ဝင်စားလာသည်။

‘အများကြီးပေါ့ ဖိုးဝေလရ။ ငါးသားလောက်၊ ငါးပါးနီ၊ ငါးခွေးရှာ၊ ငါးကွန်းရှပ်၊ ငါးမုန့်မဲ၊ ငါးအုန်းသီး၊ ငါးစဉ်အိုးဖုံး၊ ငါးစင်းပြာ၊ ငါးမဲလုံး’

‘ခွီး ခွီး’

သူမအောင့်နိုင်ဘဲ ရယ်ချလိုက်တော့ ကိုအောင်ကောင်း ကွဲမြီးတိုသွား သည်။

‘ဘာရယ်တာလဲကွ၊ ငါ့လခွီးမှပဲ’

‘မဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုအောင်ကောင်းရဲ့ ငါးနာမည်တွေက ရယ်စရာ ကောင်းလို့ပါ’

‘အမယ် ဒါဘာဟုတ်သေးလဲ။ ငါးလိပ်ကျောက်၊ ငါးတင်းဟေး၊ ငါးကျည်းကန်း၊ ငါးတံခွန်၊ ငါးယပ်တောင် အများကြီးမိနိုင်သေးတယ်။ အဲဒီအထဲ မှာ ကံကောင်းရင် . . .’

ကိုအောင်ကောင်းက ဝေလကို မထိတထိစသည့်အနေဖြင့် စကားစ ကိုဖြတ်ပြီး ငွေစပယ်ဆေးလိပ်ကို အချိန်ဆွဲကာ မီးညှို့နေလိုက်သေးသည်။

‘ကံကောင်းရင် ဟုတ်လား။ ကံကောင်းရင် ဘာဖြစ်လဲ ကိုအောင်
ကောင်းရ လုပ်ပါဦး’

‘အင်း ကံကောင်းရင် ကကူရုံငါးကြီးတွေလည်း မိနိုင်တယ် ပြောမလို့
ပါ’

‘ကကူရုံ မိတာပဲ ဘာဆန်းလဲ၊ ကျွန်တော်စားဖူးသားပဲ’

‘မင်းကြီးတော်၊ မင်းက ကကူရုံအကြောင်းဘယ်လောက်သိလို့လဲ။
ကကူရုံဆိုတာ ငါးပုပ်ခြောက်လုပ်တဲ့ ငါးကွ’

‘ငါးပုပ်ခြောက်လုပ်တဲ့ငါး’

ဝေလ တိုးတိုးလေးလိုက်ရွတ်ကြည့်ရင်း အဖွားလေးကို အကြီး
အကျယ် သတိရသွားသည်။ အဖွားလေးနှင့် ငါးပုပ်ခြောက် ခွဲခြားမရအောင်
ဆက်စပ်မှုရှိသည်။ အဖွားလေးက အဖေဘက်မှ တော်သောအဖွား။ အဖေ
အဒေါ်အရင်း။ ဝေလ၏ အဖေတွင် မိဘအရင်းမရှိဘဲ အဖွားလေးက ထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်လာရာ အမေနှင့်ညားသောအခါ အဖွားလေးက ဝေလနှင့်အတူ
ပူးပေါင်းနေသည်။ မြေးများထဲတွင် တစ်ယောက်တည်းပါသော မြေးယောက်ျား
လေးကို အဖွားလေး တုန်နေအောင်ချစ်ရှာသည်။ မြို့မှာ စာမေးပွဲကလည်း
မအောင်၊ ဝေလ နေပုံထိုင်ပုံ အချိုးမကျသဖြင့် အမေက အဘမှန်ရှိရာ ကျွန်းရွာ
သို့ ပို့သောအခါ အဖွားလေးက မတားသာသော်လည်း စိတ်မကောင်းလှ။
အဖေက လခစား လူအေး။ အမေက အရောင်းအဝယ်သမား ထက်ထက်
မြက်မြက် စိစိလောင်လောင်။ အမေစီမံရာ တစ်အိမ်လုံး နာခံနေကျဆိုတော့
အမေ့ဩဇာဖြင့် ဝေလ အဘမှန်ဆီရောက်ခဲ့ပေမယ့် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လျှင်
တော့ ဝေလအိမ်ကို လွမ်းဆဲ။ အမေ့ကို ချစ်တာက တစ်မျိုး။ အဖွားကိုချစ်တာ
ကတစ်မျိုး။ အဖေနှင့်တော့ ခပ်စိမ်းစိမ်း။ အဖွားလေး လိမ်းနေကျ တောင်နံကြီး
နဲ့ သင်းသင်းကလေးကို အဖွားအိုနဲ့ဟု ဝေလမထင်။

‘တောင်နံကြီးက အသားရေအေးတယ်။ အသားလည်း ချောတယ်။
ကျန်းမာရေးအတွက် လူတိုင်းလိမ်းသင့်တယ်’

အဖွားလေး အညွှန်းကောင်းသဖြင့် သူညဘက် ကိုးကုန်းကိုးကျင်း
လျှောက်သွားပြီးပြန်လာ၍ အိပ်ခါနီးလျှင် အဖွားလေး၏ တောင်နံကြီးကို
ညတိုင်းသွေးလိမ်းဖြစ်သည်။ တောင်နံကြီးကို ကြိုက်သော အနီအဖွားလေး
သည် ငါးခြောက်ပုပ်ကိုလည်း အသေအလဲ ကြိုက်ချေသေး၏။

စားသောက်ဖွယ်ရာများ မကောင်းလျှင်နေ၊ လက်နှစ်သစ်ခန့် ငါးပုပ်
ခြောက်ဆီဆမ်းကလေးနှင့်ဆိုလျှင် အဖွားလေး ထမင်းစား၍ဖြစ်သည်။ ဝေလ
တို့ လူငယ်ပါးစပ်ဖြင့် ချဲ့တဲတဲ ငန်တန်တန် အရသာရှိသော ငါးပုပ်ခြောက်ကို
မကြိုက်ပေမယ့် အဖွားလေးကတော့ နံနက်စောစော ရေခွေးကြမ်းဖြင့်လည်း
မြည်းနေတတ်သေးသည်။

ထိုငါးပုပ်ခြောက်လုပ်မည့် ကကူရံငါးကြီးများ မိလိုက်လျှင်တော့
အဘမှန်အတွက်လည်း ဝင်ငွေကောင်းကောင်းရ၊ အဖွားလေးအတွက်လည်း
လက်ဆောင်ကောင်းပေးနိုင်မည်ဖြစ်၍ အိမ်အပြန် မျက်နှာပန်းလှမည်။ အိမ်
အပြန်ဆို၍ သူ့အတွက် အိမ်အပြန်ခရီးသည် ဘယ်တော့များမှ ရောက်ရှိလာ
မည်မသိ။ အဘမှန်က သူ့ကို အိမ်ပြန်ဖို့ တစ်ခွန်းမှမဟာသေး။ ဝေလ သက်ပြင်း
မောကလေး တိတ်တခိုးချရင်း လက်ကအလိုလို သူ (အုံးလီး) ကက်ဆက်
ကလေးဆီ ရောက်သွားသည်။ သူကြိုက်၍ (သူ့ဘဝနှင့်လည်း တိုက်ဆိုင်နေ၍)
ဖန်တရာတေအောင် ဖွင့်နားထောင်မိသည့် သီချင်းကလေး။ ထူးအိမ်သင်ရဲ့
အသံက တိုးညှင်းသာသာ ပေါ်ထွက်လို့လာသည်။

‘ငြိမ်းချမ်းဆုံး အမေ့အိမ်
အိမ်ပြန်ချင်တယ် ဟူး . . .
အနွေးထွေးဆုံး အမေ့အိမ်
အိမ်ပြန်ချင်တယ် ဟူး . . .
အိမ်ပြန်ချင်တဲ့ စိတ်ကလေး
တားမရဘူး’

ညှိစို့စို့ ရနံ့တစ်မျိုး ဆောင်သော ခပ်ဝေ့ဝေ့ တိုက်ခတ်လာသည့်
ပင်လယ်လေပြင်ထဲတွင် အိမ်ပြန်ချင်တယ် ဟူး ဆိုသည့် ညည်းချင်းကလေး

လွင့်မြောဖိတ်စင်သွားသည်။ ဝေလက သူ့လက်စွဲ ဂီတာအိုကလေးကို လှမ်းယူ၍ တတ်သလောက် မှတ်သလောက် လိုက်လံတီးခတ် ညည်းညူရင်း အဘမှန်က လှမ်းကြည့်သော အကဲခတ်မျက်လုံးများကို ရှောင်လွဲနေမိသည်။ သူ့ကို စိတ်ဓာတ်ပျော့ညံ့သူ တစ်ဦးအဖြစ် အဘမှန်ကမြင်သွားမှာကို ဝေလအနေဖြင့် မလိုလားပါ။ သူ့နှုတ်ဖျားမှ အိမ်ပြန်ချင်တယ်ဟု မည်သည့်အခါမျှ အဘမှန်ကို တိုက်ရိုက်ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမည်မဟုတ်။ သို့ပေမယ့် ယခုလိုအချိန်မျိုးမှာ သူ့ရင် ထဲမှာတော့ အိမ်ကိုလည်း ပြန်ချင်သည်။ အဖွားလေးကိုလည်း လွမ်းသည်။ ပင်လယ်ပျော်စိတ်ဓာတ်များကြားမှ ခေါင်းပြုလာသော အိမ်လွမ်းစိတ်ကလေး။ လရထားသည် တိမ်တစ်ဆုပ်နောက်သို့ ခပ်သုတ်သုတ် ဝင်သွားသဖြင့် ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အလင်းဓာတ်အားနည်းနေသည့်အခိုက် ဂီတာအိုးကလေး အနားမှာချ၍ ရင်ခွင်ကိုလာမှန်သော အလွမ်းများကို ပွေ့ပိုက်ကာ သူ့မျက်ခွံများ မှေးစင်းလာတော့သည်။

* * *

နိုင်လွန်ပိုက်အတွင်းမှ လှေဝမ်းအတွင်းသို့ ကျဆင်းလာသော အသွင် ညွှန်အမျိုးမျိုး ငါးများကိုကြည့်၍ ဝေလရင်ခုန်နေမိသည်။ သူက ပြူးတူး ပြဲတဲရှာနေသော်လည်း ဘယ်ဟာက ကကူရုံမှန်းမသိဘဲ ရှာနေသော သူ့ကို ကိုအောင်ကောင်းက ရယ်ကျဲကျဲဖြင့် ကြည့်နေသည်။

‘ဟောဒါက တံခွန်နဲ့တူတဲ့ငါးမို့ ငါးတံခွန်၊ ဟောဒါက စဉ့်အိုးဖုံးနဲ့ တူတဲ့ငါးမို့ ငါးစဉ့်အိုးဖုံး တွေလား။ သစ်ရွက်ကလေးနဲ့ တူတဲ့ငါး ငါးခွေးလျှာတဲ့။ ဘယ်လောက်ဆန်းသလဲ၊ တစ်ခြမ်းပဲရှိတယ်။ ဒီဘက်ခြမ်းက ခေါင်းခွံနဲ့အကြေး မရှိဘူး။ ဟောဒါက တစ်ချက်တစ်ချက် ရေပေါ်ထပျံတဲ့ ငါးတင်းဟေး’

‘ဟာဗျာ ကိုအောင်ကောင်းကလဲ၊ ရှာစမ်းပါဗျ ကကူရုံပါသလားလို့ ဝေလ စိတ်မရှည်ချင်တော့။ ကိုအောင်ကောင်းမျက်နှာကလည်း သိချင်စိတ်များနေသော ဝေလကို တမင်လုပ်နေမှန်း သိသာသည်။

‘မင်း ကကူရုံက ပိုက်ချတိုင်း ပါချင်မှပါမှာပေါ့ကွ။ ကံကောင်းရင်လည်း လေးငါးဆယ်ကောင် ပါလာရော’

‘တော်ပါတော့ဗျာ၊ လာပြန်ပြီ အဲဒီကံကောင်းရင်’
 ဝေလစိတ်တိုသွားမှန်းသိ၍ ကိုအောင်ကောင်းက ဘာမှမပြောဘဲ
 ငါးငယ်များအောက် ရောက်နေသော လေးပေကျော်ကျော် ငါးကြီးတစ်ကောင်ကို
 ဆွဲထုတ်ပြီး အော်လိုက်သည်။

‘ဟောဒါမှ ကကူရံ’
 ကြီးလိုက်သည့် ငါးကြီး။ ကလေးတစ်ရပ်စာခန့်ရှိမည်။ တစ်ကောင်လုံး
 နီးပါး ဖုံးလွှမ်းနေသော ငွေရောင်နှင့်အစိမ်းရောင် ယှက်သန်းနေသည့် အကြေး
 ခွံများဖြင့် အမြင်တင့်သော ကကူရံဆိုသည့် ငါးကြီးများ တစ်ကောင် နှစ်ကောင်
 သုံးကောင် ဝေလ ရင်ခုန်သံမြန်လာသည်။

‘တစ်ခါတစ်လေ ခြောက်ပေကျော်တဲ့အထိ ရတတ်သေးတယ်’
 ‘ဟင် ဒါဆို လူတစ်ရပ်စာပေါ့’
 ‘ပင်လယ်မှာ လူတစ်ရပ်စာငါးရတာ ဆန်းသလား။ ငါးလင်းပိုင်တို့၊
 ငါးလင်းရှူးတို့ဆိုရင် လူလောက်ကိုရှိတာ’

ကကူရံငါးကြီးကို ရွေးထုတ်၍ ငါးဖမ်းလုပ်သား ကောင်လေးအချို့
 က ခပ်သွက်သွက် အကြေးထိုးပစ်နေကြသည်။ အကြေးထိုးပြီးသည်နှင့်
 ခေါင်းပိုင်းကို ခုတ်ဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုခုတ်ဖြတ်လိုက်သည့် ခေါင်းပိုင်းရှိ
 ပါးခြမ်း နှစ်ခုကို ဖြတ်ထုတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ဇက်ကွင်းနှင့် ပါးခြမ်းရရှိလာသည်။ ပြီးလျှင်
 အမြီးပိုင်းနှင့် ဝမ်းဗိုက်ပိုင်းကို ပိုင်းဖြတ်ရပြန်သည်။ ဗိုက်ထဲမှ ငါးအူအသည်း
 အဆုပ်များ ထုတ်ပစ်သည်။ ထိုသို့ ဝမ်းဗိုက် ခွဲပြီးသော် စက်လှေဝမ်းထဲ၌
 ဆားမထိသောနေရာတွင် ဆယ်နာရီကြာအောင် ထားတော့သည်။

‘ဆားမထိအောင်ထားတာက ပုပ်အောင် အပုပ်ခံတာပေါ့ကွ။ အဲဒီလို
 အပုပ်ခံထားတဲ့ငါးဟာ လိုအပ်တဲ့အတိုင်းအတာအထိ ပုပ်မှ ငါးပုပ်ခြောက်လုပ်လို့
 ရတာ။ လိုအပ်တဲ့အတိုင်းအတာအထိ မပုပ်ရင် ငါးပုပ်ခြောက်လုပ်လို့ မရဘူး’

‘လိုအပ်တဲ့ အတိုင်းအတာ’

ထိုပဟေဠိ၏အဖြေကိုတော့ ဆားမထိအောင် ဆယ်နာရီကြာ ထားပြီး မှ ကိုအောင်ကောင်းက ဝေလကိုပေးလေသည်။ ကိုအောင်ကောင်းက လှေဝမ်း အတွင်း ညီညီညာညာစီထားသော ငါးပြားကိုကိုင်၍ လှုပ်ပြသည်။

‘နားထောင်စမ်း၊ ဘာသံကြားရသလဲ’

‘ဟင့်အင်း ဘာသံမှ မကြားရဘူး’

‘ဟာကွာ၊ သေသေချာချာ နားထောင်၊ အထဲမှာ အရိုးတွေ အသံမြည် နေတယ်’

ဝေလ ငါးပြားကို နားနားကပ်၍ နားထောင်မိတော့ ဟုတ်သား။ အထဲက အရိုးတွေ ကရော့-ကရော့နှင့် အသံမြည်နေသည်။

‘ဒီမှာလည်း ကြည့်ပါဦး။ ငါးခုတ်သားကို လက်နဲ့နှိပ်လိုက်ရင် သွေးစိမ်း မထွက်တော့ဘူး။ ဒါမှ။ ပြီးရင် ဟောဒီလို ဟောဒီလို’

ကိုအောင်ကောင်းက သူ့လက် သန်သန်မာမာကြီးနှင့် ငါးပိုင်းများကို ရိုက်ပြရာ ‘ဘုတ်-ဘုတ်’ နှင့် ခပ်လေးလေးမြည်၏။

လိုအပ်တဲ့ အနေအထားရောက်ပြီဆိုရင် ငါးပုပ်ခြောက်လုပ်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ။ ဒါတွေကို ပင်လယ်ရေနဲ့ ဖြန့်ဆေး။ အရိုးနံဘေးမှာ ကပ်နေ တဲ့ သွေးကြောသွေးမျှင်တွေ ဖယ်ထုတ်။ သူ့ပုံစံအတိုင်း သုံးချက်လှီးလိုက်ရုံနဲ့ ငါးအလုံးကနေ အပြားဘဝရောက်သွားတဲ့ငါးပြားတွေကို အဲဒီအချိန်ကျမှ ဆား ထည့်ရတယ်’

မကြာမီ ငါးဖမ်းလုပ်သားကောင်လေး လေးငါးယောက်ခန့် ရောက် လာပြီး လှေပေါင်းမိုးပေါ် နေလှန်းကြတော့ ပညာသားပါသေးသည်။ ခေါင်းပိုင်း တစ်ကန့် အမြီးပိုင်းတစ်ကန့် ညီညီညာညာစီပြီး လှန်းရသည်။ ညနေကျရင် ရုပ်သိမ်းစရာမလို။ သဘာဝနှင့်ရည်ထိအောင် ခေါင်မိုးပေါ်မှာ နှစ်ရက်ခန့် လှမ်း

ထားရမည်။ ပါးခြမ်းနှင့် ဇက်ကွင်းများကိုမူ အပုပ်ခံစရာမလိုဘဲ တုတ်ချောင်းဖြင့် သီ၍ ပေါင်းမိုးစွန်းတွင် လှမ်းကြရသည်။ ဝမ်းဗိုက်ပိုင်းမှရသော လေညှင်းတွဲများ ကလည်း သီးသီးခြားခြား စိစိရီရီ။

ကကူရံငါး တစ်ကောင်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလိုက်ရင် ခေါင်းရမယ်။ ပါးခြမ်း တစ်စုံရမယ်။ ဇာတ်ကွင်းတစ်စုံရမယ်။ အမြီးပိုင်း (ငါးပုပ်ပြားငယ်)ရမယ်။ ကိုယ် ထည်ပိုင်း (ငါးပုပ်ပြားကြီး) ရမယ်။ ဝမ်းဗိုက်သား လေးညှင်းတွဲရမယ်။ ပြီးရင် ငါးစည်ပေါင်းတို့ အူမကြီးတို့ အူသိမ်တို့လည်း ရဦးမယ်။ ဒါကြောင့် အဖိုးတန်တာ ကိုးဟု လက်ကဖယ်စက်သလို အလုပ်တွေလုပ်ရင်း ဝေလတွေ့နေမိသည်။

ဒီညလည်း ရေပြင်ကျယ်ထက်မှာ ဒရဝမ်မီးအိမ်ကလေး အဖော်ပြုလို့ ပိုက်ထဲသို့ ကကူရံငါးကြီးများ ဝင်-မဝင် စောင့်ကြည့်ရင်ခုန်ရဦးမည်။ မှောင်ရီ သန်းလာတော့ ဘော့ကွင်းထိပ်မှ အချက်ပြ ဒရဝမ်မီးအိမ်ကလေးကို ဝေလ ကိုယ်တိုင် ထွန်းညှိဖြစ်သည်။ ကိုအောင်ကောင်းက အချက်ပြဗော့ကွင်းကို ချပြီးသည်နှင့် ဘော့ကွင်းထိပ်တွင် ပိုက်စကိုချည်၍ ပိုက်မျှောခြင်းကို စတင် တော့သည်။

လရောင်ဖြန့်ကျက်ထားသဖြင့် ပိုက်စည်းကြိုးနားတွင် တပ်ထားသော အနီရောင် ဘော့လုံးကလေးများ လှုပ်ခတ်နေသော ရေပြင်ထက်တွင် ပေါ်ချည် ပျောက်ချည်ဖြစ်နေသည်။ မနေ့ညကလောက် အိမ်လွမ်းစိတ်များ မပြင်းထန် တော့။ အလုပ်ကလူကို ကုစားနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ယခင်ညကကဲ့သို့ပင် လရထားသည် တိမ်စိုင့်တိမ်ရိပ်များကြားတွင် ခရီးသွားနေသည်။ လေပြည် တစ်သုတ် ရုတ်ခနဲပြေးသွားသဖြင့် သူ့ဆံနွယ်များ ဖွာရရာကြဲသွားသည်မှအပ ညသည် အလှကြီးလှနေသည်။

‘ငြိမ်းချမ်းဆုံး အမေ့အိမ်
အိမ်ပြန်ချင်တယ် ဟူး . . .
အနွေးထွေးဆုံး အမေ့အိမ်
အိမ်ပြန်ချင်တယ် ဟူး . . .

ဟင် ဘယ်လိုပါလိမ့်။ ပိုက်မျှောနေရာမှ ဝေလလှမ်းကြည့်လိုက်တော့ သူ့ကက်ဆက်ကလေးအနီးမှာ အဘမှန်ကို တွေ့လိုက်ရပြီ။ သူ့အကြိုက်သီချင်း သံက သူမဖွင့်ဘဲ ပျံ့လွင့်လာသည်။ ချစ်စဖွယ်ညချမ်းသည် ထိုသီချင်းသံကလေး ကြောင့် စိတ်တိုင်းကျရေးဆွဲပြီး လက်စသတ်လိုက်သော ပန်းချီဆရာ၏ ပန်းချီ ကားတစ်ချပ်လို ပြီးပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ရှိသွားတော့၏။

တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အဘမှန်၏ မျက်လုံးအထဲမှာ ထင်ဟပ်နေ သော သံစဉ်မဲ့စာသားများကို လရောင်အကူအညီဖြင့် ကောင်းစွာ ဖတ်ရှုနိုင်ခဲ့ သည်။ ညလရောင်၊ တိမ်ရိပ်၊ ဒရဝမ်မီးအိမ်ကလေး ရွေ့လျားနေသောရေပြင် ပိုက်ကိုတိုးမည့်ငါး၊ ထူးအိမ်သင်၊ ပြီးတော့ မြေးအဖိုးနှစ်ယောက်၏ အချစ်ဓာတ် ပျော်ဝင်နေသောည။ ။

(ဆေးပညာမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - အောက်တိုဘာလ)

ဆဲးပင်းကာလာ

အိမ်မွဲ

အိမ်မွဲ: ကာလ

ဆဲဗင်းကာလာ

ပင်

လယ်ပြင်အောက်တွင် မသေချာမှုများ အသေ
 အချာ ရှိနေခြင်းကပင်လျှင် ဝေလ၏ စူးစမ်းလို
 စိတ်ကို ဖိတ်ခေါ်နေသည်။ ငါးကို ထိုးသုတ်လေ့ရှိသော
 ငှက်တစ်ကောင်၏ စွမ်းအင်မျိုးဖြင့် ပင်လယ်မှ အလိုရှိ
 သောအရာများကို ထိုးသုတ်ယူဆောင်ချင်စမ်းပါဘိ။
 မှော်ဆရာ၏ လက်နှင့်တူသော လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်မှုများ
 ဖြင့် စီခြယ်အပ်သည့် ပင်လယ်သည် လင်းတစ်ခါ မှီနံ
 တစ်လှည့် ပလီနွဲ့နေတတ်သည်။ တောက်ပကြည်လင်
 အပြုံးဆင်နေရာမှ ပြုန်းခနဲ အချိုးပြောင်းကာ ဗိန်းမောင်း
 တီးချင်တတ်သည်။ သည်နေ့တော့ ပင်လယ်ပြင်သည်
 သဘော အကောင်းကြီးကောင်းကာ တည်ငြိမ်သော
 အသွင်ကို ဆောင်နေသည်။

နီကျင်ကျင်ဆန်ကြမ်းများကို ရှိုင်ရေအေးအေး
 ဖြင့် နှစ်ရေခန့် ဆေးပြီးသောအခါ တိုက်ချွတ်ခြင်းမရှိ၍
 မည်းတူးနေသည့် ထမင်းအိုးသည် မီးဟုန်းဟုန်းတောက်
 နေသော ဖိုခနောက်သုံးလုံးပေါ်သို့ ရောက်ရှိသွားတော့
 ၏။ နောင်တက်တူသည် အနီးရှိဝါးလုံးပြောင်းရှည်တစ်ခု

အား ကောက်ယူ၍ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်တွင် ဖြောင်းခနဲ ရိုက်ခွဲကာ ဟသွားသော ဝါးကြောအတွင်းသို့ အကြေးမထိုး ဗိုက်မဖောက်သည့် ငါးပါးနီနှင့် ငါးဟင်းချိုမ တို့ကို ထည့်သိနေသည်။ ပြီးလျှင် မီးတောက်နေသော ထမင်းအိုးတွင် တစောင်း ထောင်၍ ကင်ထားတော့၏။

ရှိုင်ရေအေးအေးစိမ်နေသော ဝေလသည် ထမင်းချက်ရာ သဲသောင် ပြင်သို့ ရောက်သော် နောင်တက်တူတစ်ယောက် ကုလားဂုတ်ငါးငယ်များဖြင့် မန်ကျီးသီးသောက်စားဟင်းချက်ရန် ပြင်ဆင်နေသည်။ ရေမစင့်တစင် ဆေးထားသော ငါးအိုးထဲသို့ ငါးပိတုံးတစ်တုံး ပစ်ထည့်၊ မန်ကျီးသီးမှည့်ပစ်ထည့်၊ ရေထည့်၊ ဆားထည့်၊ ဆူလျှင် ငရုတ်သီးစိမ်းများ ချိုးထည့်ထားသည့် ချဉ်ချဉ် စပ်စပ် ကုလားဂုတ်သောက် သောက်စားဟင်းတစ်ခွက် မကြာခင် ထွက်ပေါ်လာ တော့မည်။

ဝေလသည် ဆာဆာနှင့် ထမင်းမြိန်ဦးမည့်အရေးကို တွေးပြီး မီးဖို အနီးသို့ကပ်ကာ ငါးတစ်ကောင်ကို တစ်ဖက်သို့လှည့်ပေးခြင်းဖြင့် နှမ်းဝင်ဖြူးလေ သည်။ ထို့နောက် ညီညာပြန့်ပြူးသော သဲသောင်ပြင်ပေါ်ဝယ် ထမင်းထည့်ရန် ဘုတ်ပန်းကန်ပြားများ အစီအရီခင်းကျင်းတော့သည်။ စောမူးသာတို့ရွာမှ ကွမ်းသီးဖတ်ဖြင့် ပန်းကန်ပြားပုံ လှီးဖြတ်ယူလာသော ဘုတ်ပန်းကန်ပြား များသည် တစ်ဖျား (၁၅) ရက်ခန့်တော့ ကောင်းကောင်းအသုံးဝင်သည်။ မကြာမီ ပူပူနွေးနွေး ထမင်းဝိုင်းကြီး တစ်ယောက်တစ်လက်ပြင်ဆင်ပြီးချိန်၌ တောထဲ ဝင်သွားသော ဆလုံဒူးဂစ်တို့သားအဖ အချိန်မီရောက်လာလေသည်။ သူတို့ နောက် မခွဲမခွာလိုက်နေသော သူတို့၏ခွေး ‘လောင်စိန်’ ပါ ထမင်းဝိုင်းအတွင်း ဝင်လာသောအခါတွင်တော့ ဝေလတစ်ယောက် စားလက်စထမင်းကိုပင် မြို့ချ ရန်ခက်သွားသည်။

‘ဆလုံတွေက ရေမှာကျွမ်းတယ်၊ အကြမ်းလည်းခံတယ်၊ အလုပ်လည်း မခိုဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့နေထိုင်စားသောက်မှု ဓလေ့စရိုက်ကိုတော့ သည်းခံရမယ်’

အဘမှန်ပြောလေ့ရှိသော စကားများ ဒက်ဒက်ထိမှန်နေပါရောလား။ ခွေးကြီးလောင်စိန်သည် သူနှင့် ဆော့ဖော်ဆော့ဖက် နောင်ဘိုးပန်းကန်ထဲမှ ထမင်းများကို ဝင်စားနေသည်။ နောင်ဘိုးတစ်လုပ် ခွေးတစ်မြုံ။

ထမင်းစားသောက်ပြီးကြလျှင်တော့ အရိပ်ရသော သောင်ပြင်ကမ်းစပ်တွင် ဝမ်းစတားဆေးပေါ့လိပ်ကိုယ်စီနှင့် မှိန်းနေကြလေ၏။ ဆေးလိပ်မသောက်တတ်သော ဝေလသည် နောင်သံဒုတ်၏ ကွမ်းသီးထုပ်ကိုဖြေ၍ ကွမ်းသီးတစ်စိတ် ဆတ်ခနဲ ကောက်ဝါးလိုက်လေ၏။

လေပြည်တစ်သုတ် ရုတ်ခနဲပြေးထွက်သွားချိန်၌ ဝေလသည် သဲပြင်မွှေပေါ်တွင် ပက်လက်လှန်လျက် အပြာရောင်ကောင်းကင်ထက်မှ ငွေနားကွပ်သော တိမ်ဇာပါးကို ခပ်ငေးငေးကြည့်ရင်း ငိုက်မြည်းလာလေသည်။

* * *

အိပ်ရာမှနိုးလာသောအခါတွင်တော့ လိမ္မော်ရောင်နေလုံးကြီးသည် ကျွန်းရိပ်ညိုမည်းကြီးနောက် တိုးဆင်းဝင်ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်သည် အလင်းအား ဖျော့တော့စွာ အမှောင်ထုသည်သာလျှင် ဗိုလ်လုပ်ကြီးစိုးစပြုနေပြီ။ အိုးခွက်တုံးတောင်းများ လှေပေါ်သို့ပြန်တင်ကာ ရှမ်းတက်လှေငယ်ကို လှော်ခတ်၍ ကျွန်းကိုပတ်ပြီး ထွက်လာချိန်ကတော့ ညီအစ်ကိုမသိတသိအချိန်။

ပထမဦးဆုံးရေထဲသို့ဆင်းမည့် ဝေလနှင့်စောမူးသာတို့ နှစ်ယောက်စလုံး စပို့ရှပ်လက်ရှည်အင်္ကျီနှင့် မျိုးတင့်ဆွေဘောင်းဘီကို အကျအနုဝတ်ဆင်ထားသည်။ စပို့ရှပ်လက်ရှည်က ရေအောက်မှ ပွန်းရှုမှုများကို ကာကွယ်ရန်၊

မျိုးတင့်ဆွေဘောင်းဘီကတော့ ချုပ်ပုံချုပ်သားခိုင်ခံ့၍ အကြမ်းပတမ်းခံသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ နောက်တက်တူကပဲ့ကိုင်၍ နောက်ဘီးက အောက်ဆီဂျင်စက် အနီး ထိုင်ချိန်တွင် နောင်သံဒုတ်နှင့် စောသာထူးတို့နှစ်ယောက် အောက်စီဂျင် ပိုက်များကို ကိုင်ဆောင်ထားတော့သည်။ ဝေလနှင့်စောမူးသာသည် မျက်ကပ် မှန်ကို တပ်ဆင်ပြီး နားသယ်စပ်မှ လေးအတိုးအလျော့ခလုတ်ကို ချိန်သားကိုက် စေပြီးသည်နှင့် ရေအောက်သို့ ဆင်းသက်လာကြတော့သည်။

မည်းနက်သိပ်သည်းသော ရေပြင်တွင် မပါမဖြစ် သုံးတောင့်ထိုး ဓာတ်မီး၏ အကူအညီဖြင့် ရွေ့လျားနေသော ဝေလတို့နောက်သို့ နောင် တက်တူသည် လှေကို ရှမ်းတက်ဖြင့်ကုတ်၍ လိုက်စေသည်။ ဝေလအဖို့မူ ရေနက်တွင် ကမာငုပ်ဖူးသော အတွေ့အကြုံအရ ယခုလို ရေအလံ (၂၀)ခန့် ဆင်းရသည်မှာ သိပ်ခက်ခဲသောကိစ္စ မဟုတ်ပေ။

ရေပြင်ကျယ်ကို ယက်ကန်ထိုးခွဲပြီး လက်နှိပ်ဓာတ်မီး၏ ဦးဆောင်မှု ဖြင့် အမြင်အာရုံများ ရှာဖွေနေသည်က ကျောက်ကြိုကျောက်ကြား ကျောက်တုံး အစွယ်အကွယ်များတွင် ခိုအောင်းနေထိုင်သည့် ပဲ(ခေါ်)ကျောက်ပုစွန်များ။

ဦးခေါင်းထိပ်ရှိ ငယ်နိုင်နှစ်ချောင်းထောင်လျက် တစ်ထွာကျော်ကျော် ပဲတစ်ကောင်က ဝေလ၏လက်များကို ခပ်သွက်သွက် ဖိတ်ခေါ်လိုက်သည်။ အသံထွက်၍မရသဖြင့် ‘ဆဲပင်းကာလာ’ ဟု တီးတိုးရေရွတ်ကာ ဂုတ်ပိုးမှ ဆတ်ခနဲ ကောက်ကိုင်ကာ (၄)လက်မအဝကျဉ်း ပိုက်ကွပ်အိတ်အတွင်းသို့ ထည့်လိုက်တော့သည်။

ဆဲပင်းကာလာကား ရှားလည်းရှားပါး၊ လူကြိုက်လည်းများ၊ ဈေး လည်းအရဆုံးဖြစ်သည်။ အသားကိုစားပြီး လှပ၍ အရောင်ခုနစ်မျိုးရှိသော အခွံကို မှန်ပုံးနှင့်သွင်းကာ နံရံတွင် အလှချိတ်ဆွဲရန်အတွက် ဈေးကောင်းပေး

ဝယ်နေသဖြင့် ငါးဖမ်းသော ဝေလတို့လက်များ ပဲပြောင်း၍ ဖမ်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ပင်လယ်ပြင်ကား လူသားတို့အတွက် အံ့ဖွယ်လက်ဆောင်များကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြန့်ဝေပေးနေသည်။ ရာသီအလိုက်၊ ရေတက်ရေကျအလိုက် လဆန်းလမိုက်အလိုက် ပင်လယ်လက်ဆောင်များကောက်ယူ၍ မကုန်နိုင် အောင် များပြားလှပါဘိ။ ပဲရှာဖွေသော အလုပ်သည်ပင် မိုးများသောကာလမှ တစ်ပါး တစ်နှစ်လုံးနီးပါး ရှာဖွေဖမ်းယူနိုင်သည်။

ရှမ်းတက်လက်ကုတ်လှေငယ်သည် ဝေလတို့၏ ရေအောက်မှ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးရောင်ကိုကြည့်၍ အသာမှေးလိုက်နေသည်။ အောက်ဆီဂျင် ပိုက်ထိုင်သမားနှစ်ယောက်မှာ အလိုက်သင့်ပင် ပိုက်အတိုးအလျော့ ပြုလုပ်ပေး နေသည်။ အလင်းရောင်ကြောက်သော ကျောက်ပုစွန်များသည် ကျောက်ကြို ကျောက်ကြားတွင် ပုန်းခိုလေ့ရှိသဖြင့် လမိုက်ညများတွင် တစ်ကောင်ချင်း ဖမ်းယူလေ့ရှိသည်။

ဟော သည်မှာတော့ နှစ်ကောင်၊ သုံးကောင် တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တွေ့ရသည်။ အရောင်အဆင်းကိုက သင်္ကန်းရောင်နှင့် ပန်းရောင်ရှိသဖြင့် ပဲဘုန်းကြီးဟု အမည်တွင်သည့် ပဲများ ငယ်နိုင်နှစ်ဖက် ကော့တက်နေပုံများ ကွဲကြီးကျီထောင်နေသည့်နှယ်ပင် တူနေသေးတော့။ မကြာမီပင် ပဲဘုန်းကြီး နှစ်ကောင်သည် ဆဲပင်းကာလာနှင့် ပိုက်ကွပ်အိတ်ထဲတွင် မိတ်ဆွေဖွဲ့သွား တော့သည်။

ဝေလသည် ကျောက်တုံးကျောက်ဆွယ်များကြားမှာ ရွေ့လျားရှာဖွေ ရင်း ရေအောက်မြင်ကွင်း အနေအထား ပြောင်းလဲသွားသည်ကို သတိပြုမိ သည်။ ကျောက်ထုံးများအစား ကျောက်ခက်ကျောက်ပန်းများ ရေအောက်

ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ဖိတ်စင်ပြန့်ကျဲနေသည်။ သည်လိုနေရာမျိုးတွင် ကျောက်ပဲ
ကို တွေ့နိုင်သည်။ တွေ့ပါပြီ။ ကျောက်ပန်းကျောက်ခက်ကြီးအောက်မှ
ကျောက်ပဲနှစ်ကောင်။ အကောင်ကတော့ သေးလှသည်။ အားရဖွယ်မရှိ။

တဖြည်းဖြည်းနှင့် ရွံ့နွံ့သဲစပ်ဘက် ရောက်လာတော့ ရွံ့ပဲကို ရှာဖွေ
မိပြန်သည်။ သည်လိုနှင့် အဝကျဉ်း ပိုက်ကွပ်အိတ်သည် ပဲကောင်များဖြင့်
ပြည့်ဖောင်းလာသည်။ ပြန်တက်မည်စိတ်ကူးနှင့် တစ်ပတ်လှည့်အကြည့်တွင်
ဝေလအဖို့ ခုန်ပေါက်မြူးတူးဖွယ် သုံးပိဿသာခန့်တက်မည့် ပြူးတူးပြဲတဲ
ပဲကြီး တစ်ကောင်ကိုမြင်လိုက်ရသည်။ ပဲဘီလူးကား အားကောင်းမောင်းသန်
လှသည်။ ငယ်နိုင်နှစ်ချောင်းကို ဆတ်ခနဲကောက်ဆွဲရာ မမိဘဲ ကျောက်ဂူ
ကျောက်ကြားထဲ ဖရူးခနဲ ပြေးဝင်သွားသည်။ မြန်ဆန်လှပါဘိ။ ပြေးပုံကလည်း
ကြည့်ပါဦး။ ပဲသည် ရှေ့သို့တိုးလျှင်သာ ခြေလက်များကို အသုံးပြုသော်လည်း
အန္တရာယ်ကိုမြင်သောအခါ နောက်မြီးဖျားကိုထောက်ကာ နောက်ဆုတ်ပြေး
တော့၏။ တစ်ကောင်လွတ်သွားသဖြင့် နောက်တစ်ကောင်ကို မြင်လျှင်
ထောက်ခွကိုသုံး၍ ဇက်ပိုးကို ငြိမ်စေပြီးမှ ဖမ်းယူရသည်။ ဖမ်းလျှင် ဇက်ပိုး
ကို ဆတ်ခနဲကိုင်ရသည်။ အထက်အောက် လက်ညှိုး လက်မ ညှပ်ကိုင်၍မရ။
ဝမ်းမိုက်အောက်တွင် ကြမ်းရှုသော အစာစားသည့် ညှပ်ခွများရှိသည်။ အမြီးက
လည်း ကွေး၍ ကွေး၍ ရန်သူကို ရိုက်ခတ်သေး၏။ ငယ်နိုင်နှစ်ချောင်းကို
အလွယ်တကူဆွဲသော် ပဲနာပြီး ဈေးကောင်းမရဖြစ်တတ်သေးသည်။ ကုတ်ပိုး
ကိုကိုင်၍ ဖမ်းသည်မှာ အလွယ်တကူဆုံးနှင့် အန္တရာယ်အကင်းဆုံးဖြစ်သည်။

အသားတက် ဈေးကောင်းရမည့် ထိုပဲဘီလူးကိုမူ အခြားအကောင်
များနှင့် ရောနှောခြင်းမရှိဘဲ သီးခြားပိုက်ကွပ်အိတ်တွင် ထည့်ထားလိုက်သည်။
ပဲဘီလူးသည် အခြားပဲများကို ရန်မူတတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သူရေပေါ်ပြန်တက်တော့ စောမူးသာတစ်ယောက် ရောက်မလာ သေး။ ဆလုံနောင်ဘိုးသည် ပဲခဲအိတ်များကို လှမ်းယူ၍ ပိုက်အုပ်ထားသော ခြင်းတောင်းထဲသို့ ပဲများကို တစ်ကောင်ချင်းထည့်နေသည်။ အချိန်နှစ်နာရီ အတွင်း ပဲအကောင်နှစ်ဆယ်ခန့် ရရှိဖြင့် ဝမ်းသာရွှင်မြူးနေဆဲ စောမူးသာ လှေပေါ်ပြန်တက်လာသည်။ ပဲကောင်ရေ အစိတ်ခန့်ပါလာ၍ ဝေလမှာ မပါ သော အစိမ်းရောင် ပဲတစ်မျိုးပင် ပိုလိုက်သေးသည်။

ပဲဘီလူး၊ ပဲစိမ်း၊ ပဲဘုန်းကြီး၊ ဆဲဗင်းကာလာ၊ ကျောက်ပဲ၊ ရွှံ့ ပဲဟူ၍ ပဲခေါ် ကျောက်ပုစွန်အမျိုးပေါင်း ခြောက်မျိုးခန့် မြန်မာ့ပင်လယ်ပြင်မှ မွေးဖွားသန့်စင်ပေး၍ ဝေလတို့ ပင်လယ်ပျော်များအတွက် ငွေရှာပေးနေသည်။ ဝေလတို့နှစ်ယောက် အနားယူတော့ နောင်သံဒုတ်နှင့် ဆလုံဒူးဂစ်တို့ ရေထဲ ဆင်းရန် ပြင်ဆင်ကြသည်။ ရှမ်းတက်လက်ကုတ်လှေကို ပဲ့ကိုင်နေသော ပဲကုတ် နောင်တက်တူက မဆင်းနှင့်ဦးဟု လက်ရိပ်ပြ၍ လှေကို မီးစိမ်းကျွန်းအနောက် ဘက်သို့ ခပ်ရွေ့ပြန်သည်။

လမိုက်ရက်ဖြစ်သဖြင့် မှိန်ဖျော့ဖျော့ အလင်းရောင်သည် ဝန်းကျင် တစ်ခွင်လုံး ဖြန့်ကျက်စိုးမိုးထား၏။ လက်ကုတ်လှေငယ်၏ တက်ခတ်သံမှအပ ရေပြင်ကျယ်သည် ပကတိဆိတ်ငြိမ်လွန်းလှသည်။ ဆလုံဒူးဂစ်တို့ ရေထဲဆင်း ငုပ်ချိန်၌ ဝေလသည် အောက်ဆီဂျင်ပိုက်ကို ဝင်ကိုင်လျက် အောက်မှ ရွေ့လျားမှု အလိုက် အလျော့အတင်း ပြုလုပ်ပေးနေ၏။ ရေလုပ်သားအလုပ်ဆိုသည်မှာ တော့ မည်သည့်အလုပ်မျှ သက်သာသည်ဟူ၍ မရှိ။ ပိုက်ကြီးမျောမလား၊ ငွေးဖောင်လိုက်မလား၊ ပဲဆင်းငုပ်မလား အားလုံးပင်ပန်းသည်ချည်းပင်။

သို့ပေမယ့် သည်အလုပ်က မြို့နှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ်၍ ဝေလ အတွက် ပို၍အဆင်ပြေသည်။ အိမ်လွမ်းနေသောဝေလ အိမ်လည်းပြန်ရ၊

လုပ်ငန်းသစ်အတွေ့အကြုံလည်းရအောင် အဘမှန်က စီစဉ်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ ပဲခူးသို့သွားအလုပ်က ဝင်ငွေကောင်းကောင်းရသည်။ ဝေလအဖို့ သူ့ချစ်သူ ‘အိုမကန်း’ မျက်နှာကလေးမြင်ပြီး ငွေစုဆောင်းဖို့ လိုအပ် နေသည်။ မြို့ကိုပြန်ရ၍ အမေနှင့် တွေ့ပြန်သော်လည်း ကျွန်းရွာတွင် ကျန်ရစ် သည့် အိုမကန်း၏မျက်နှာကလေး မျက်စိထဲက မထွက်အောင် စွဲထင်ကျန်ရစ် နေသည်။ ဆိပ်ဦးမှ လှေထွက်တော့ ကျောက်တံတားစွန်းတွင် ရပ်၍ လက်ပြ ကျန်ရစ်သော အိုမကန်း၏ နွမ်းလျဟန်ကလေးက သူ့အာရုံထဲ တစ်ရံမလပ် စိုးမိုးထားသည်။

ထိုညက လုပ်ငန်းသိမ်းတော့ မလှမ်းမကမ်း (ပြင်စဘုကျွန်း) တွင် ကျွန်းခိုနေသော ‘ဒင်ကြီး’ ငါးဖမ်းလှေ (ယခုတော့ ပဲခူးဖမ်းလှေ) ဆီသို့ သူတို့ ပြန်ကြရသည်။ ဒင်ကြီးသည် ရေတစ်ဖျားလုံး ကျွန်းခို၍ ပဲခူးကောင်များ စုဆောင်း နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဒင်ကြီးပေါ်ရောက်လျှင်တော့ ရှမ်းတက်ပေါ် ပါလာသော တောင်အတွင်းမှ ပဲခူးကောင်များအားလုံး သံခြင်းကြီးများထဲသို့ ရွှေ့ပြောင်း ထည့်ကြသည်။ ပြီးလျှင် ညဖြစ်ပါက ရေတိမ်မှာချ၍ နေ့ဖြစ်ပါက ရေအနက် (၁၀) လံမှာချ မြိုးလှောင်ကြရသည်။

သည်လိုနှင့် တစ်ဖျားဆုံးလျှင် ပဲခူးကောင်များအားလုံး မြို့မှ ပြည်ဖြိုး ထွန်းကုမ္ပဏီတွင်ရောင်းချကြသည်။ အနိမ့်ဆုံးဈေး တစ်ကီလိုလျှင် ၁၇၀၀ကျပ် မှ အမြင့်ဆုံးဈေး ၂၅၀၀ ကျပ်အထိ ရတတ်သည်။ သည်နေရာတွင် ပဲခူးကောင် သည် အလွန်ဂရုတစိုက်မွေးမြူရသော သတ္တဝါဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၎င်းကို လှောင်ပါက ရေချိုနှင့်မရ၊ မိုးရေနှင့်မရ၊ ရေငန်သည်ပင် ယင်းတို့နေထိုင် ကျက်စားရာဝန်းကျင်မှ ရေငန်ကို တကူးတကသယ်၍ ထည့်ပေးမှ အသက်ရှင် သည်။

ရန်ကုန်ပို့တော့မည်ဆိုလျှင် ငယ်နိုင်များ မကျိုးပဲ့စေရန် သတိထား၍ သတင်းစာစက္ကူဖြင့်ထုတ်ပိုးရသည်။ မထုတ်ပိုးမီအအေးချိန်မှတ်၍ မေ့နိုင်လောက်သော အအေးကို ပေးရသည်။ အအေးဗူးများ အကူအညီဖြင့် လုံခြုံစွာ ထုပ်ပိုး၍ ရန်ကုန်ပို့ရသည်။ လက်လည်းဝင်၍ ပညာသားပါသော လုပ်ငန်းပင်။ ပဲသည် အရသာကောင်းမွန်၍ လှပသော အခွံများကို အိမ်များတွင် အလှပစွာများအဖြစ် ဈေးကောင်းရနေသဖြင့် ဝေလတို့ လူငယ်များကို အစွမ်းကုန်ညှို့ယူဆွဲငင်နေခြင်းဖြစ်သည်။

* * *

ကောင်းကင်ပြင်သည် ရွန်းလက်တောက်ပစွာ ဖြာကျနေသော နေ၏ အလင်းရောင်ကြောင့် အပြာရောင်တောက်ပစွာဖြင့် နေ့သစ်ကို ကြိုဆိုနေသည်။ နေ့အချိန်ဖြစ်၍ ပဲဂဲငုပ်စရာမလိုဘဲ ပဲဂဲငုပ်သမားတချို့ ကိုယ့်ငါးကိုယ်များနေကြသည်။ အားလပ်ချိန်တွင် မည်သူမဆို ငါးများ၍ ငါးခြောက်လုပ်သွားနိုင်သည့် အခွင့်အရေးကလည်း နည်းသည့်အခွင့်အရေးမဟုတ်။ ဆလုံဒူးဂစ်တို့သားအဖ နှစ်ယောက်သား ရသလောက် ဆင်းငုပ်လာသော ပင်လယ်မျှော့များကို ရေပူနှင့်ပြုတ်၍ ကြိုးသီနေလှန်းနေသည်။

မလှမ်းမကမ်းတွင် သင်းခွေချပ်လို အကြေးခွံရှိသော တုတ်နှင့်ရိုက်လျှင် လုံးသွားသည့် ‘ပင်’ ကောင်များ တောင်းထဲတွင် လိမ့်နေသည်။ ဤပင်ကောင်သည်လည်း ပင်လယ်မျှော့နည်းတူ နိုင်ငံခြားမှ ဈေးကောင်းပေးဝယ်သော စားသောက်ဖွယ်ရာတစ်မျိုးဖြစ်၍ ဆလုံဒူးဂစ်တို့သားအဖ လောဘတက်နေခြင်းဖြစ်သည်။

သည်နေ့ တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်၍ လှေပေါ်ပါ စောမူးသာနှင့် စောသာထူးတို့နှစ်ယောက် အလုပ်မလုပ်ကြဘဲ အနားယူနေကြသည်။ သူတို့သည် ဘုရား

သခင်ကို အာရုံပြုနေသော အလုပ်မလုပ်ကြပါ။

‘ဘုရားသခင်သည် လူသားတို့ တောင်းဆိုသော အကောင်းဆုံး လက်ဆောင်များကို ပေးတော်မူ၏ ။ ။ အာမင်’

စောမူးသာက သဲပြင်ဖြူလွလွပေါ်တွင် ဂီတာတစ်လက်ဖြင့် ဓမ္မတေး သီနေချိန်၌ ဝေလသည် ကျွန်းအတွင်းပိုင်းရှိ ရှိုင်းကလေးအတွင်းသို့ ဝုန်းခနဲ ခုန်ချလိုက်သည်။ သဘာဝရှိုင်းအေးအေးသည် ဝေလကို ဆီးယူပွေ့ဖက်၍ လန်းဆန်းသစ်လွင်မှုများကို ဝတ်ဆင်ပေးနေသည်။ တစ်နေကုန်၍ နေရီချုပ်စ အချိန်ရောက်လျှင်တော့ စောမူးသာနှင့် စောသာထူးတို့မှအပ သူတို့အားလုံး ရှမ်းတက်လက်ကုတ်လှေကလေးပေါ်သို့ တက်ရောက်၍ ကျောက်ကြိုကျောက် ကြား ပရဲငုပ်သွားကြရဦးမည်။

ဝေလသည် စောမူးသာ၏ ဂီတသံစဉ်ကို နှာခံရင်း ဒီညတော့ ဆဲဗင်း ကာလာ များများပေးပါ ။ ။ အာမင်ဟု တိုးတိုးလေး ရွတ်ဆိုမိသည်။ ။

(ရုပ်ရှင်တေးကဗျာရသစုံမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - အောက်တိုဘာလ)

ကြယ်တွေကတဲ့ ရေအိည

ကြယ်တွေကတုရေအိဉ်

၀၀၀၀၀၀၀၀

ကြယ်တွေကတဲ့ ရေအိည

နေ

ရာကတော့ ရေချိုရေငန်စပ် ရွံ့ပေါပေါ နွံထူထူ နေရာ။

ပင်လယ်မှာ ပျော်မြူးနေကျ ဝေလအဖို့ ရေချို
ရေငန်စပ် နွံထူထူနေရာမှာ မကျွမ်းတာတော့အမှန်။
ပင်လယ်မှာ ပိုက်ကြီးချနေတဲ့ ဝေလရဲ့လက်တွေဟာ
ရေချိုရေငန်စပ်က ပုစွန်တုပ်တွေဖမ်းဖို့ဆိုတာ မခက်လှ
ဘူးလို့ ဘယ်လိုပဲ ကိုယ့်ကိုကိုယ် အမှတ်တွေပေးပြီး
ထင်ထား ထင်ထား တကယ်တမ်းကျတော့ ဘယ်ဟာမှ
ဆရာမပြရင် နည်းမကျလှပေဘူး။

မြိတ်မြို့ကနေ တနင်္သာရီမြို့အထိ ကုန်းလမ်း
ပေါက်ပြီး ပသောင်းတံတားကြီးကလည်း ခန့်ညားပါပေရဲ့
လို့ မြို့မှာ ပဂဲ (ကျောက်ပုစွန်) လာသွင်းရင်း သတင်း
စကားရတာနဲ့ ပသောင်းရွာဖက် ခြေရှည်ခရီးထွက်လာ
ရာက တစ်ကျောင်းထဲထွက် မင်းသန်းရွာသား ‘မင်းရှိန်’ နဲ့
အခန့်သင့်တွေ့ရပါလေရော။

အမယ် ဒီကောင်က အတော်ကြီးပွားနေပါ
လား။ ဂဏန်းတွေဘာတွေနဲ့။ ဂဏန်းတို့ ကျောက်စိမ်း

တို့ဆိုတာ ဒီနယ်က ဆိုင်ကယ်အမှတ်အသားကိုပြောတာပါ။ ဂဏန်းဆိုင်ကယ် ဆို ဒီနေ့ပေါက်ဈေး တစ်သိန်းရှစ်သောင်းလောက် ရှိမှာပေါ့။ ဒါကို ခွစီးနိုင် ပြီဆိုမှတော့ လက်ဖျားငွေသီးနေပြီပေါ့။ ကိုယ့်လူက ဝေလကိုမြင်တော့ ဝမ်းသာ အားရနဲ့ သူ့ရွာကို ဖိတ်ခေါ်တယ်။ ‘မင်းလိုက်ခဲ့’၊ အကျိုးမယုတ်စေဘူးပေါ့။

‘ဟေ့ကောင် ဝေလ၊ ပင်လယ်ရေစိမ်ကျွဲကြီး’ လို့လည်း မခံချင်အောင် ခေါ်သေးတယ်။

ဟုတ်ပါရဲ့၊ ဝေလအသားတွေက ပင်လယ်ဆားငွေ့ရိုက်ပြီး မဲတူးလို့။ ပဲက ငွေဝင်နေလို့ ပင်လယ်ရေအောက် ဆင်းနေရတဲ့ ဝေလအဖို့ အလှအပကို စိတ်ကူးထဲ မထည့်မိတာကြာပြီ။

‘ဒီမှာ သူငယ်ချင်း ငွေဆိုတာ ပင်လယ်မှာရှာမှ မဟုတ်ပါဘူးကွာ။ ကုသိုလ်ထူးတဲ့လူများကတော့ ရွာနားမှာတင် ငွေတွင်းတွေ့ထားတာကွ။ ဒီနေ့ ရေချိုရေငန် ပုစွန်တုပ်ကြီးတွေ တစ်ပိဿာ ဘယ်ဈေးထင်လဲ။ တစ်ထောင်ဆို လည်းဟုတ်တာပေါ့။ ပင်လယ်ထဲ မငုပ်ဘဲ ရတဲ့တစ်ထောင်နော်’

အဲဒီစကားက ဝေလရဲ့ နှလုံးအိမ်ကို လှုပ်နှိုးလိုက်သလိုဖြစ်သွားတယ်။ ဝေလစိတ်ဝင်စားရင် ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိတဲ့အတိုင်း မျက်လုံးတွေအရောင်တောက် လာတယ်။

အဲဒါဟာ မင်းရှိန်အတွက် အကွက်ပေါ့။ သူ့သူငယ်ချင်းအပေါ် သူ့ရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားချင်တာလည်း ပါမှာပေါ့။

‘လိုက်ခဲ့ သူငယ်ချင်း။ အရေလည်သွားရင် ဒီအလုပ်ကို မင်းအပြတ် ကြွေသွားမယ်။ နေရေးစားရေး ဘာမှမပူနဲ့။ ဒီရွာမှာ ငါက လူကြီးကွ’

မင်းရှိန်ရဲ့ ဆောင့်ကြွားကြွား မြောက်ကြွကြွစကားတွေကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်နားဆင်ရင်းနဲ့ပဲ မင်းသန်းရွာကို ဧည့်သွားဧည့်လာ ရောက်ခဲ့ရောဆိုပါ တော့။ ရောက်ပြီးမှတော့ ပေါက်တဲ့နဖူး မထူးဘူးဆိုပြီး မင်းရှိန်နောက်တပည့်ခံ လိုက်ခဲ့ရပြန်ရော။

‘ဟေ့ကောင် (၃) လံခြားစီ ကမ်းခြေအတိုင်း ပစောက်ပုံစိုက်နော်။
ပိုက်က အလံ (၁၂၀) လောက် ရှိတာကွ’

မှားပါတယ် . . . မှားပါတယ်။ သူ့တပည့်ခံမှတော့ ခိုင်းတာလုပ်ရုံပေါ့။
ကမ်းစပ်မှာပုံထားတဲ့ ဝါးလုံး (၁၄)လုံးကို (၃)လံခြားစီ စိုက်လိုက်တာ ခါးနာ
သွားပါရော။

‘ပင်လယ်သား နုလှချည်လားကွ။ ဒီပုံများ ပဲခဲပင်စားနေသေးတယ်’

‘မင်းကြီးဒေါ် နုရမှာလားကွ။ ဒူးဆစ်လောက် မြုပ်နေတဲ့ နွဲ့ထဲ
ကစစ် . . . ကစစ် . . . နဲ့ လျှောက်နေရတယ် ခရီးမှမတွင်တာ။ သောက်ကျိုးနဲ့
ပဲခဲ ဆင်းငုပ်လိုက်ချင်တယ်’

‘ဒါတောင် ရေစစ်ချိန်မှာ ဆင်းလုပ်ရလို့နော်၊ လာလာ လှေပေါ်က
ပိုက်ကို လာထမ်းကူဦး’

အင်း . . . သူ့အရပ်ဆိုတော့ သူ့ဇာတ်ပေါ့။ ပင်လယ်သားကြီး ခံပေဦး
တော့။ ရပ်ကွက်လူကြီးကလည်း ငွေမြင်တော့ ဟိတ်ဟန်တွေ အသာထား
ပိုက်သမားဖြစ်ပြီပေါ့။ နှစ်ယောက်သား ပိုက်ကို ထမ်းချလာပြီး သေသေချာချာ
ကြည့်တော့ ပိုက်ရဲ့ ဇောက်က မနည်းဘူး။ (၁၆) တောင်လောက်ရှိတယ်။

‘ကဲ ပိုက်နင်းမယ်ဟေ့’

မင်းရှိန်က ပြောလည်းပြော၊ ပြလည်းပြ အောက်ခြေပိုက်စကို နွဲ့ထဲ
နှစ်တောင်လောက်ဝင်အောင် ဖိနင်းပြတယ်။ ဒါလည်း ကမ်းခြေအတိုင်း
ပစောက်ပုံပေါ့။ ကိုယ်က သူ့နောက်လိုက် သူလုပ်သလိုလုပ်။ ပိုက်အလျား
ရှည်သလောက် အလံ (၁၂၀) လုံးနွဲ့ထဲမှာ ပိုက်နင်းထား။ ဟော ပြောရင်းဆိုရင်း
ရေတက်လာပြီ။ နှစ်ယောက်သား လက်ကုပ်လှေကလေးဆီ ပြန်သွားပြီး
ရေပြည့် ချိန်ကိုစောင့်ရင်း ထွေရာလေးပါး ပြောမိကြတယ်။

မင်းရှိန်က သူ့ကိုယ်တိုင် တစ်လိပ်ဖွာပြီး ဝေလကို တစ်လိပ်လှမ်းပေး
တာကို တစ်ဝက်တပျက်လရောင်အောက်မှာ ထောင်ကြည့်လိုက်တော့ အမယ်
လန်ဒန်စီးကရက်ပါလား။

‘မင်းက လန်ဒန်တွေ ဘာတွေနဲ့ပါလားကွ’

‘ဒါပေါ့ကွ၊ ဒါကအသေးအဖွဲပါကွာ။ ဒီလောက် ငွေရှာနေတဲ့ လူ တစ်ယောက်ဟာ ဒါလေးနဲ့တော့ စည်းစိမ်ခံမှာပေါ့ကွ’

‘မင်းကိုကြည့်ရတာ တကယ့်ဘော့စ်ပဲ။ ဘာလဲ မင်းသူဌေးဖြစ်နေ ပြီလား’

‘ဟား ဟား’

မင်းရှိန်ရဲ့ ရယ်သံကြောင့် ဓနိတောစပ်မှာ အိပ်တန်းဝင်နေတဲ့ ငှက် တစ်အုပ် လန့်ပျံသွားတော့တယ်။

‘ဒီမှာ သူငယ်ချင်း။ ငါ့မှာ ကလေးသုံးယောက်နဲ့ ယောက္ခမ အဘိုး ကြီး အဘွားကြီးကိုလည်း တင်ကျွေးထားရသေးတယ်။ စားအိုးကကြီးတယ်။ ရရစားစားပဲ။ ဂဏန်းလေးတောင် မနည်းပဲ ကုတ်ထားရတယ်။ အခုလမ်းတွေ လည်း ပေါက်နေပြီမို့ ဆိုင်ကယ်တစ်စီးတော့ မရှိရင်မဖြစ်ဘူး။ လူဆိုတာ အဟန့် ကောင်းဖို့လည်း လိုသေးတယ်ကွ။ ဘယ်လိုလဲ မင်းတို့ ပင်လယ်အခြေအနေ ကလေးများ ပြောစမ်းပါအုံး’

‘ပင်လယ်ကတော့ ပင်ပန်းတာပေါ့။ ငွေမြင်နေတော့လည်း မလုပ်ရ မနေနိုင်ဘူး။ ငါအစက ပဲကို ပိုက်နဲ့ ထောင်သေးတယ်။ ပိုက်သမားအချင်းချင်း သစ္စာမရှိဘူးကွ။ ပိုက်သူခိုးတွေများတယ်။ ပထမတော့ ပိုက်တစ်ဖုံဆုံးရင် သုံးပိဿာတက်တဲ့ ပဲတစ်ကောင်မိရင် ကျေပြီဆိုပြီး တင်းခံနေသေးတာ။ ဆုံးလိုက် ပြန်ဝယ်လိုက် ပါသွားလိုက်ပေါ့။ ပဲဈေးက ကောင်းနေတော့ ကာမိ တာပေါ့။ ပိုက်နဲ့ဖမ်းရတာ တစ်ကောင်ချင်း ငုပ်ရတာထက် ထိများလို့ ပိုကိုက် တယ်။ စောစောကပြောသလို ဆုံးပါများတော့ လူမှာ လောဘရှိသလို ဒေါသ လည်းရှိတာလေ။ ဒါကြောင့် ပိုက်နဲ့ဖမ်းတာကို စွန့်လွှတ်ပြီး အပင်ပန်းခံ ဆင်းငုပ်နေရတာပေါ့’

‘အင်းနော်၊ ဘာအလုပ်မဆို မချောင်ဘူးကွ။ ငါတို့ မြိတ်မှာတော့ အရင်ကထက်စာရင် လက်လုပ်လက်စားတွေအတွက် အလုပ်တွေ ပိုပေါလာ သလိုပဲ။ ငါးပုစွန်တွေကိုလည်း ကုမ္ပဏီတွေကဝယ်တော့ ဈေးကွက်စီးပွားရေး

ပွင့်လန်းတာပေါ့။ မင်းသတိထားမိလား။ ပင်လယ်ဝဘက်မှာ ကင်းမွန်မီးထွန်းလှေ တွေ ပေါ်နေတာ’

‘သိပါကွာ၊ သိမ်ကြီးတောင်ကုန်းပေါ်က တက်ကြည့်ရင်တောင် မြင်နေရသေး။ လှေမှာ လိပ်ပြာတောင်ပံတွေလို ဖြန့်ကားတပ်ဆင်ထားတဲ့ ဝါးလုံးတွေမှာ မီးသီးတွေ ထွန်းညှိလို့။ ကင်းမွန်ကောင်တွေကို မီးနဲ့များခေါ် တာလေ။ ကြည့်လို့ ကောင်းသားကွ။ အဲဒီ ကင်းမွန်ဆိုတဲ့ အကောင်တွေက မီးကို အလွန်ကြိုက်ဆိုပဲ။ မီးလုံးတွေဆီ စုပြုံတိုးဝှေ့လာရင်း မီးသီးတွေ တစ်လုံး ပြီး တစ်လုံး ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲပိတ်။ နောက်ဆုံးတစ်လုံးဆီ ကင်းမွန်အားလုံးကို များခေါ်ပြီးမှ ပိုက်နဲ့ ဝိုင်းချုပ်ဖမ်းတာ။ ဒီနည်းက ပိုထိတာပေါ့’

မင်းရှိန်က သူ့မှတ်ထုတ်လိုက်တဲ့ စီးကရက်မီးခိုးတွေနောက် လိုက်ကြည့် ရင်း ဝေလရဲ့ စကားကို နားထောင်နေတယ်။ စီးကရက်ငွေ့တွေဟာ တိမ်ညွန့် တွေ တက်စားတော့မယ့်အတိုင်း လေဟုန်စီးထွက်ခွာသွားပါရော။ နက်မှောင် ခဲပြာနေတဲ့ ကောင်းကင်ပြင်ကြီးမှာ ကြယ်တာရာတစ်သင်းဟာ လမင်းကို လှည့်ပတ်ကခုန်နေလေရဲ့။

တကယ်တော့ ကြယ်တာရာတွေက လှည့်ပတ်ကခုန်တာမဟုတ်ဘူး။ ရေပြည့်လာပြီဖြစ်တဲ့အတွက် လှေက လှုပ်ခါလာတာပါ။ မင်းရှိန်ဟာ အစီခံနား ရောက်နေတဲ့ စီးကရက် ဖင်တိုကလေးကို ညှိညစ်ညစ် နောက်ကျကျ တက်ရေ ထဲ ‘တောက်’ ခနဲ ခါထုတ်လိုက်ပြီး လှေကို ပိုက်နင်းထားတဲ့ဆီ တက်နဲ့ကုတ် သွားပါတော့တယ်။ စောစောကနင်းထားတဲ့ ပိုက်ရဲ့အစကို ဆွဲတင်ပြီး ဝါးလုံး တိုင်ဆယ့်လေးတိုင်မှာ တစ်တိုင်ပြီးတစ်တိုင် ချည်သွားပါတော့တယ်။

ဟင် . . . သူ့အလုပ်ကလည်း မလွယ်ပါလား။ စိတ်လည်း ရှည်ရှည် ထားရသား။ ပိုက်ချည်ပြီးတော့ နှစ်ယောက်သား လက်ကုတ်လှေကလေးနဲ့ ရွာကိုပြန်လာပြီး တရေးတမောအိပ်ဖို့ ပြင်ကြတယ်။ အိပ်လို့မှ အိပ်မောမကျ သေး။ ဆူဆူညံညံအသံတွေကြောင့် လန့်နိုးလာပါရော။

အလို အမှောင်ထဲမှာ ဟိုက ဒီက ထွက်လာလိုက်ကြတာ။ လက်ဆွဲ မီးအိမ်ကလေးတွေ ကိုယ်စီနဲ့ပါလား။ အဟား . . . ဝေလတစ်ချက်လောက်

သမ်းဝေလိုက်ပြီး သူ့ရဲ့ တီတိုနီနာရီကလေးကို လက်နှိပ်မီးနဲ့ ထိုးကြည့်တော့ မနက်သုံးနာရီ (ဒေသအခေါ် စောစောကြီး ကြက်တွန်ချိန်) ပေါ့။ မင်းရှိန်က ကျင့်သားရနေတဲ့ ကြက်အိပ်ကြက်နိုး မျက်လုံးတွေနဲ့ ထလာတဲ့အချိန်မှာ ဝေလ မှာတော့ အိပ်ချင်မျက်စိကို ပွတ်သပ်ဖျေဖျောက်နေရတယ်။

စီစီညည တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောဆိုသံတွေနဲ့ မှန်အိမ်လူသား တွေ ကမ်းစပ်က လက်ကုပ်လှေတွေဆီ ရွေ့လျားရောက်ရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာ ပိုက်ထောင်ထားတဲ့ဆီကို ထွက်ခွာသွားတာ တွေ့ရတော့မှ အနီးအနား မလှမ်းမကမ်းမှာ အလားတူ ပိုက်ထောင်သမားတွေရှိကြောင်း သိရှိလာရတယ်။

‘ပိုက်ချတဲ့နေရာတွေ အများကြီးပေါ့။ မောင်းလှော် (ရေထွက်တောင်)၊ ကျွန်းကြီးကမ်း၊ ကျွန်းငယ်ဦး တချို့ဆို ဟိုး ဇေကမိကမ်းအထိတောင် သွားချ ကြတာ။ ဒီကောင်တွေက ရေချိုရေငန်လည်းဖြစ် ခြုံတန်းလည်းပေါ့။ ကျောက်တုံး ကျောက်ဆွယ်နဲ့ ရွှံ့စပ်လည်းရှိမယ်ဆိုရင် ပုစွန်များများ မိနိုင်တာပေါ့’

ပြောပြောဆိုဆို ပိုက်ချထားတဲ့နေရာရောက်တော့ ရေစစ်ချိန် (ရေကျ ချိန်) ရောက်နေပြီ။ ရေကျသွားလို့ ပိုက်ထဲမှာ တင်ကျန်ရစ်တာတွေကတော့ ပုစွန်တုပ်အပြင် ထားဝယ်မ၊ ကြာရွက်ငယ်၊ ကပြုန်း၊ ငါးဇင်ရိုင်း၊ ကဘောင်း စတဲ့ ငါးတွေကို တွေ့ရတယ်။

‘မိုးတွင်းဆိုရင် ငါးတန်တို့ ငါးလူးတို့တောင် ရနိုင်တယ်။ တစ်ခါက တနင်္သာရီချောင်းရေအကျမှာ (၈) ပိဿာလောက်ရှိတဲ့ ငါးတန်ကြီး ရဖူးသေး တယ်’

မင်းရှိန်က လှေထဲရောက်လာတဲ့ ငါးတွေကြားထဲက ပုစွန်တွေကို ရွေးထုတ်ရင်း သူ့အတွေ့အကြုံတွေ ပြောပြနေသေးတယ်။

‘တစ်ကောင်ကို ငါးကျပ်သားအောက်ဆိုရင် ဈေးကောင်းမရဘူးကွ။ ငါးကျပ်သားအထက်မှာ တချို့လည်း ရွာမှာလာဝယ်တဲ့ ပွဲစားကိုပဲ ပေါက်ဈေးနဲ့ ရောင်းပစ်ကြတယ်။ တချို့လည်း ပိုက်နဲ့ လှေထုတ်ပေးထားတဲ့ ထောင်ကဲဆီ ပြန်သွင်းကြတယ်။ ငါတို့ကတော့ ရသမျှ ရေခဲရိုက်ပြီး မြို့မှာ တိုက်ရိုက်သွား ရောင်းတော့ ဈေးပိုရတာပေါ့’

ငါးပုစွန်တွေ တောင်းထဲထည့်၊ ပိုက်ပြန်နင်း၊ ပြီးရင် ရေတက်စောင့်ပြီး ပိုက်ချည်ရုံပါပဲ။ သည်လိုနဲ့ . . . ။

ရွာရောက်ပြီးမှ ကွန်နဲ့ပစ်ပြဦးမယ်ဆိုပြီး ပုစွန်အစာတွေ လုပ်ကြတယ်။ ဖွဲနဲ့ ဆန်မှုန့်ကို ရွှံ့စေးမှာလူး အလုံးကလေးတွေလုပ်ရင်း နောက်တစ်နေ့ ရေတုန်ချိန်ကို စောင့်ကြတယ်။ ရေတုန်ချိန်ဆိုတာ ရေတက်ပြီး ပြန်မကျခင် ရေငြိမ်နေတဲ့အချိန် ဒေသအခေါ် ရေအိချိန်ပေါ့။ ကျွန်းစပ်ကို လက်ကုပ်လှေ ကလေးနဲ့ ပတ်ပြီး ထွက်လာတဲ့အခါ ရေအနက် (၂)လံ(၃)လံလောက် ပုစွန် ရှိမယ်ထင်တဲ့နေရာမှာ အစာလုံးကလေးတွေ စပစ်တော့တာတာပဲ။

‘အစာလုံးစပစ်တဲ့နေရာကိုမှတ်ထား။ ဟောဒီမှာကြည့်။ ဟိုလမဲ့ပင်ကြီး ကစမယ်။ မှတ်ထားဦး သုံးလံမှာတစ်ခါပစ်မယ်။ ဒီတစ်ခါ ဟိုမှာထွက်နေတဲ့ ကျောက်အစွန်းကိုမှတ်၊ နောက်ထပ် လှေကိုရွှေ့၊ သုံးလံအကွာမှာ အစာလုံး တစ်ခါချ။ ဟိုသစ်ငုတ်ဆွေးကြီးကို မှတ်ထား။ ဒီလိုနဲ့ အလံ (၂၀၀) လောက် ချသွား။ အဲဒါကို တလားလို့ ခေါ်တယ်’

ပိုက်ဆရာမင်းရှိန်က ပြောလည်းပြော ပြလည်းပြ အလံ (၂၀၀) ဆုံး တော့ လှေကို အစဆီ ပြန်ကုပ်လာကာ ပိုက်အဖုံကို ပြပြန်တယ်။ ကြိဂံပုံ စောက်ခြောက်တောင်လောက်ရှိတဲ့ ပိုက်ခြေမှာ ခဲသီးကလေးတွေ ဆွဲလို့။ အင်း . . . ဒီပိုက်ပစ်နည်းကတော့ လက်ကျင့်သားရအောင် လေ့ကျင့်မှဖြစ်ဦးမယ်။

‘ပိုက်အစကို တံတောင်ဆစ်မှာ တင်ချိတ်ထားပြီး တစ်ဘက်က ဝိုင်းပြီးပစ် အပေါ်ကြိုးကိုဆွဲရင် အောက်ကအစ ပိတ်သွားပြီး ပုစွန်ထွက်မရဘဲ မိနေရော။ ဒီလိုနဲ့ တစ်ကြိမ်ပြီးတစ်ကြိမ် အစာကျွေးထားတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ ပစ်သွားရင် ပုစွန်ကလည်း မိလိုက် မမိလိုက်ပေါ့။ ပိုက်ပစ်တိုင်း ပုစွန်မိမယ်လို့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ ဒီနေ့ ဒီနေရာမှာမမိရင် နောက်နေ့ နေရာရွှေ့ဦးပေါ့’

‘ဒီလိုနေရာတွေ လျှောက်ရွှေ့တော့ သူဦးငါဦးဆိုပြီး နေရာတွေ မလှ ကြဘူးလား’

‘ဟင် ဘာလို့လဲ။ မလှပါဘူးကွ။ ဒီအနီးအနားမှာ ရေချိုရေငန်တွေ ချည်းပဲဆိုတော့ မင်းတို့ပင်လယ်မှာလိုပေါ့။ မုတ်ကောင်တို့ ပဲတို့ ငုပ်တော့

တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့ နားလည်မှုရထားသလိုပေါ့။ ဘယ်လိုလဲ ရေချို၊ ရေငန်ပုစွန် ရှာဖို့ စိတ်မကူးဘူးလား’

‘မကူးပါဘူး။ ကိုယ့်အသည်းလေးက ပင်လယ်မှာဆိုတော့ ပင်လယ်မှာ ရှာစားပြီး ကျွန်းရွာဆီ ပြန်ဖို့ပဲရှိတယ်’

‘ဆိုပါဦးကွ မင်းရဲ့အသည်းလေးအကြောင်း’

‘ငါ့အဘနေတဲ့ရွာက ကောင်မလေးပါ။ ‘အိုမကန်း’ တဲ့။ အငယ်ဆုံး သမီးပေါ့။ ချောတယ် မောင်၊ မင်းမိန်းနဲ့တော့ မလဲသေးဘူး’

‘ဒီစကား ငါ့မိန်းမ မကြားစေနဲ့ကွ။ ကြားသွားရင် ရွာရောက်ရောက်ချင်း စားရမယ့် ခနိုရေချိုနဲ့ ကောက်ညှင်းပေါင်း ငတ်သွားဦးမယ်’

‘ဟား ဟား’

သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ရယ်သံက ခနိုတောကမ်းစပ်ကို ဖြတ်တိုက်လာ တဲ့ လေနုအေးနဲ့အတူ ခိုစီးလွင့်ပါသွားတော့တယ်။ ထွက်ပြုစနေလုံးကြီးကတော့ ပုစွန်တုပ်တောင်းကိုယ်စီထမ်းပြီး တက်လာတဲ့ ပိုက်သမားတွေကို ကြိုဆိုနေ လေရဲ့။ တစ်နေ့တုန်းဆီက ဂဏန်းကောင်ပေါ်မှာ နေကာမျက်မှန်နဲ့ စတိုင် ထွားနေတဲ့ မင်းရိုန်ဟာ ဒီလိုတော့လဲ ပင်လယ်ကလာတဲ့ ဝေလတို့နဲ့မခြား တဲ့ ပိုက်သမားကြီး လုံးလုံးပေါ့။

ဝေလအတွေးထဲမှာတော့ ကျောက်စိမ်းတွေ ဂဏန်းတွေ သွားစမ်းပါ။ အိုမကန်း တစ်ယောက်တည်းသာ။ ။

(ဖော်ပြခြင်း မခံရသေး ၊ စာပြီးရက် - ၁၂ - ၁၀ - ၉၇)

မုဆိုး

Handmade in Myanmar

06.620:

ပေ့ဆေး

ကျွန်

မက သူ့ကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေသော်လည်း သူက ကျွန်မကို ကြည့်မနေပါ။ သူ့အကြည့်က အဝါရောင် ရစ်ရွှေရည်ထံတွင် ရီဝေစွာ ကျရောက်နေသည်။ ကျွန်မ တစ်ချိန်က နှစ်ခြိုက်စွဲလမ်းခဲ့သော အရင်းပြည့်ပြည့်အဖျားသွယ်သွယ် ပညာတတ်လက်ချောင်းကလေးများက ရွှေရည်လဲ့နေသော ဖန်ခွက်ကို ဖွဖွ ညင်သာ ဆုပ်ကိုင်ထားသည်။ အပျိုစင်၏ လည်တိုင်ကဲ့သို့ ကျော့ရှင်းရှည်သွယ်သော အဝါရောင် ဖန်ခွက်သည် သူ့အာရုံကို အစွမ်းကုန် ညှို့ငင်ထားဟန်တူသည်။

ဒါဟာ မူးယစ်ရီဝေခြင်းတွေ ဖိတ်စင်နေတဲ့ ညနေခင်း ကဗျာတစ်ပုဒ်လား။

ဟင့်အင်း . . . သူ့ရူးတစ်ယောက် ပရမ်းပတာ ကုတ်ခြစ်ရေးဆွဲထားတဲ့ မပြီးဆုံးသေးသော ကျိန်စာမိပန်းချီကား တစ်ချပ်ပေါ့။

မပြီးဆုံးသေးသော . . .

မပြီးဆုံးသေး ဆိုပေမယ့် ပြီးဆုံးတော့မှာပါ။

လင်ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ ခရီးဆုံးကို ကျွန်မအနေဖြင့် မျှော်လင့်သင့်ပါသလား။ မျှော်လင့်ခွင့် ရှိပါသလား။

အတွေးရိုင်းများကို ခေါင်းယမ်းခါထုတ်ပစ်လိုက်ပြီး သက်ပြင်းမောကြီး ချလိုက်မိသည်။

လုပ်ငန်းခွင်မှ အလုပ်သမားတစ်ယောက် ပဲ (ခေါ်) ကျောက်ပုစွန် ဖမ်းထွက်ရင်း ပင်လယ်ရွာတစ်ရွာမှာ ရွာခံလူတွေနှင့် ရိုက်ပွဲဖြစ်သည်ဆိုသည့် သတင်းက ကျွန်မအတွက် ရွှေရင်ဆို့စေသည့် သတင်းတစ်ရပ်ပါပေ။ စက်တပ် သမ္မန်တစ်စီးငှားပြီး အမှုဖြစ်သည့်ရွာဆီ အရောက်သွားကာ သက်ဆိုင်ရာ လူတွေနှင့် တွေ့ဆုံ၍ တောင်းပန်သင့်တာ တောင်းပန်၊ နားလည်မှု ယူတန်ယူ ဖြေရှင်းပြီးလို့ ကျွန်မအိမ်ပြန်ရောက်တော့ ညနေအတော်စောင်းပြီ။ မော်တော် ဆိုင်ကယ်ကို စက်သတ်ပြီး အိမ်ပေါ်လှမ်းတက်လိုက်သည့် အချိန်မှာတော့ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသည့် ကျွန်မဒူးတွေ ကွေးညွတ်ကျသွား မတတ် စိတ်ပျက်ဖွယ်မြင်ကွင်းက ဆီးကြိုနေပါရောလား။

သောက်လက်စ ဝိုက်လေဘယ်တစ်ပုလင်းနှင့် ကင်းမွန်ချိုချဉ်ကြော် တစ်ပွဲ ရှေ့မှာချ၍ ဆက်ရက်မင်းစည်းစိမ် တွေ့နေသည့်သူ။ အိမ်ဦးခန်းတွင် အရက်တစ်ပုလင်းနှင့် ထိုင်နေလျှင်ပင် အိမ်ထောင်ဦးစီးတာဝန် ကျပွန်နေပြီ လား။ ဒါဟာ မိန်းမသားတစ်ယောက်ရဲ့ရှေ့မှာ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည် ကာကွယ်ပေးမှုတွေပဲလား။ စီးပွားရေးတွင် ရှေ့ကလည်း ဦးမဆောင်၊ နောက်က လည်း ဖြောင့်ဖြောင့်မလိုက်၊ ဘေးတိုက်ကြီးဖြစ်ကာ အိမ်မှာ လူပိုသက်သက်ဖြစ် နေသည့်သူသည် ကျွန်မနှင့်အနီးကပ်ဆုံးဖြစ်လျက် အဝေးကြီးဝေးနေခဲ့သည်မှာ နှစ်လရှည်ကြာခဲ့ပြီ။

သူ၏ (. . .) ဌာန ဦးစီးမှူးဘဝတစ်လျှောက်လုံး အရက်ကို ကြွက်တွင်းလို သောက်ခဲ့တာမို့ ဟိုတစ်လောလောက်ဆီက သေမင်း၏ အချက်

ပေးခေါင်းလောင်း အော်မြည်သံကို ကြားလိုက်ရသည်။ အရက်ဒဏ်ကြောင့် လေဖြတ်သလိုဖြစ်သွားပြီး ကိုယ်တစ်ခြမ်းသေသွားသည်မှာ ငွေလည်းကုန်၊ လူလည်းပန်း။ ကျွန်မမှာ ကိုယ်ခွဲလက်ခွဲကမရှိ။ လုပ်ငန်းကြီးလုပ်ပြီး သမီးပျို အရွယ်ကလေးကို အရွယ်နှင့်မမျှ ခိုင်းနေရသည်။ မိန်းမသားနှစ်ယောက် ဖတ်သီ လိုက်နေချိန်မှာ သူက ရောဂါဖြစ်လာတော့ ထိုရောဂါအတွက် အချိန်၊ လုပ်အား၊ ငွေတွေ ရင်းနှီးမြုပ်နှံရပြန်သည်။ ရန်ကုန်မှာ တစ်လလောက် သွားရောက်ကုသ ပြီး သေတွင်းထဲက ဆွဲထုတ်ခဲ့ပေမယ့် ဆုံးရှုံးသွားသည့် အရင်းအနှီးတွေကို မသိတတ်စွာဘဲ အရက်ကို ဒုံးရင်းတိုင်း ပြန်သောက်နေပြန်ရော။

ပြီးဆုံးတော့မှာပါ။ သည်တစ်ခါ ပြီးဆုံးလျှင်တော့ သေမင်းကို ငြင်းချက်ထုတ်လို့ မရတော့ပါ။ သည်နေ့လို ပင်လယ်ရွာအထိ လိုက်ရသည့် ကိစ္စမျိုးဆိုလျှင် မိန်းမသားတစ်ယောက်၏ အရှိန်အဝါထက် ယောက်ျား တစ်ယောက်၏ စွမ်းဆောင်မှုက ပိုမိုထိရောက်မှု မရှိပေဘူးလား။ ငွေ၊ လုပ်အား၊ အကြံဉာဏ်၊ နှုတ်၏ဆောင်မခြင်း သူ့ထံမှ ကျွန်မမိုက်မဲစွာ မျှော်လင့်ခဲ့မှုများ တစ်ရံတစ်ခါမျှ ရရှိခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ သူ့အာရုံများက အဝါရောင်အရည်များထဲ စီးမျောပျော်ဝင်နေမှုရှိသော်လည်း ကျွန်မ၏ စကားများကတော့ သူ့နားထဲ စီးဝင်ခြင်းမရှိ။ ဖိတ်စင်အံချော်နေတတ်သည်က ကျွန်မ၏ ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့်ပေ လား။ သည်လိုနှင့် သည်ခရီးကို လက်မစုံ တက်မစုံဘဲ ရွက်စုံဖွင့်နိုင်ပါဦးမည် လား။

အိမ်ရှေ့မှာ ကုန်တင်ကားတစ်စီး ဝှမ်းခနဲ ထိုးစိုက်လိုက်သဖြင့် ကား ပေါ်မှာ ပဲ (ခေါ်) ကျောက်ပုစွန်များ ရောက်ရှိလာသည်ကို မြင်လိုက်လျှင်ပင် စိတ်ထဲတွင် ပျော်လည်းပျော်၊ မောလည်းမော ဖြစ်သွားတော့သည်။ ပျော်သည် က ပစ္စည်းပြတ်နေချိန် ပစ္စည်းရောက်လာ၍ ငွေမြင်ပြီးပျော်တာ။ အင်း . . .

မောတာကတော့ ဒီည အလုပ်တွေများပြီး အိပ်ဖြစ်တော့မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ တွေးရင်းမောတာပါ။

* * *

ဖရက်ဂျီဒါထဲက ရေခဲရေအေးအေးလေးတစ်ခွက်ကို ကပျာကယာ မော့သောက်ပြီး အိမ်အောက်ထပ်ကို ဆင်းလာချိန်မှာတော့ အလုပ်သမားတွေ ဟာ ရောက်လာတဲ့ ပဲကောင်တွေကို တစ်ကောင်ချင်းကောက်ပြီး လှောင်ကန် ထဲ ထည့်နေကြပါပြီ။ ကျွန်မ၏ အလုပ်မျက်နှာလွှဲ ‘စူးကျော်’ သည် ပဲကောင် တွေကို အနာနှင့်အကောင်း ခွဲခြားရွေးချယ်နေသည်။ ပဲဆိုသည့် ကျောက်ပုစွန် များသည် အနာနှင့် အကောင်း ရောထား၍မရပါ။ အကောင်းများကို လှောင်ကန် ထဲထည့်၊ နာနေသည့်အကောင်ကို မွေးကန်ထဲထည့် သီးခြားစီခွဲထား။ နာနေ သည့်ကောင်ကလည်း အသိသာကြီး။ ဂုတ်မှာ လက်တစ်ဆုပ်ခန့် ဟနေတတ်ပြီး စအိုပေါက်ကို စမ်းကြည့်လျှင် ပုံမှန်မဟုတ်သော အကောင်သည် ကျန်းမာရေး မကောင်းသဖြင့် သည်လိုအကောင်မျိုးဆို မွေးကန်ထဲ သီးခြားထည့်ထား။

‘နိုင်နိုင်ရေ ရေချိန်ကို မှတ်ဦး၊ အပြင်မှာ ရာသီဥတုအရမ်းပူနေတယ်။ အအေးချိန် ၁၇၊ ၁၈ မလုပ်နဲ့။ ၂၂ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်လောက်ထား’

ကျွန်မက စိတ်ပူပြီး အော်ပေမယ့် ကျွန်မရဲ့ ကောင်လေးတွေ ဒီလောက်မညံ့ကြပါ။ ရာသီဥတုပူလျှင် ရေငန်အအေးချိန် ၂၂ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက် လောက်မှရမယ်ဆိုတာ သူတို့ နားလည်ပြီးသား။ ပဲမွေးသည့်နေရာမှာ ရေငန် အအေးချိန်ပေးသည့် အချိန်အဆသည် အရေးကြီးဆုံးဟု ကျွန်မထင်သည်။ အအေးချိန်ပေးမှု မမှန်လျှင် အသေအပျောက်များမည်။

ပြီးလျှင် သူတို့ကို လှောင်သည့်ရေနှင့်လည်း ဆိုင်သေးသည်။ သည်ကောင်တွေက ဟိုးပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်က ကျောက်တုံး ကျောက်ခက်တွေကြား ပုန်းခိုနေထိုင်လေ့ရှိသဖြင့် သူတို့ကို ကန်နှင့်လှောင်

တော့မည်ဆိုလျှင် သူတို့နေထိုင်ကျက်စားရာ ပင်လယ်မှရေနှင့်မှရသည်။ ထို ပင်လယ်ရေများကို တကူးတက သယ်ယူရသည်။ တကူးတက ဝယ်ယူရသည်။

ထိုပင်လယ်ရေသည်ပင်လျှင် အထူးအေးမြ သန့်စင်ဖို့လိုသည်။ ပဲ ကောင်များ ရန်ကုန်သို့ တစ်ကြိမ်ပို့ပြီးသည်နှင့် လှောင်ကန်ထဲမှရေကို လဲလှယ် ပေးရသည်။ ရေတွေ အမြဲကြည်လင်သန့်ရှင်းနေဖို့ ရေစစ်ကန်ဆိုတာ သီးခြား ထားရသေးသည်။ ရေစစ်ကန်တွင် ဖော့ပြား၊ ကျောက်စရစ်၊ မီးသွေးခဲများ တစ်ထပ်စီထည့်ကာ ရေများကိုစစ်၍ လှောင်ကန်နှင့် မွေးကန်တွေဆီ ချပေး သည်။ ထိုရေကိုပင် မော်တာဖြင့် ပြန်လည်စေလျက် ရေစစ်ကန်ဆီ ပြန်ပို့ ပြန်သည်။ ရေစစ်ကန်တွင် သုံးသည့် ဖော့ပြားကို (၇) ရက်တစ်ခါ ရေဆေးပေး ရ၏။ မည်မျှကြည်လင်နေသောရေပင် ဖြစ်ပါစေ၊ ဖော့ပြားကို သန့်စင်လိုက်လျှင် ရွှံ့စေးရောင်ရေတွေ ဆင်းလာသည်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ရေတွင် မမြင်ရသော သံချေး၊ အမှိုက်သရိုက်နှင့် အညစ်အကြေးများ များပြားလှကြောင်း သိနိုင်သည်။

ပဲကောင်များကို ကိုင်တွယ်ရာတွင်လည်း အထူးသတိထားဖို့ လို သည်။ စားဆီပေနေသော လက်ဖြင့် ကိုင်တွယ်ခြင်း၊ မိုးရေဝင်ခြင်းနှင့် ဒီဇယ် ဆီပေကျမှုများက ပဲကောင်များ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို ထိခိုက်နိုင်သည်။

ကျွန်မက White Board ပေါ်တွင် ဒီနေ့ည ညဂျူတီ မောင်မိုး၊ စစ်နိုင်၊ မျိုးအောင်တိုးဟု ရေးလိုက်သည်။ ပဲရောက်လာလျှင် ညဂျူတီချမှ။ သူတို့ကို တစ်ညလုံး အနီးကပ် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုဖို့ လိုသည်။

ကျွန်မ အိမ်ပေါ်တစ်ခေါက်ပြန်တက်လာတော့ ဆက်ရက်မင်းကြီးက ဇော်ကြီးကျိုးကျလို့ ရေချိန်အတော်ကိုက်နေပြီ။ ရှေ့မှာ ကြည့်သူမဲ့ တီဗွီကြီးက အစီအစဉ်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြေးလွှားကျော်လွန်နေသည်။ နားဆင်သူမဲ့ ကပ်ဆက်ကြီးကလည်း အော်ချင်ရာအော်နေသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိမှာ တော့ တီဗွီအနား ကက်ဆက်အနား မထိုင်နိုင်တာ ကြာပါပြီ။ အစီအစဉ်တွေ

ကောင်းသည့်အချိန်ဆိုလျှင် ကျွန်မတို့ အလုပ်အရှုပ်ဆုံးအချိန်ပါ။ တစ်ခါတစ်လေ ထမင်းတောင် မတ်တပ်စားရသည့် အခါရှိသည်။

ခဏကြာတော့ ဆိုင်ကယ်စက်သံ ကြားလိုက်ရသည့်အတွက် သမီးပြန်လာပြီဟု သိလိုက်ရသည်။ သမီးက သူ့ဟန်အတိုင်း ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်ကလေး အိမ်ပေါ်ပြေးတက်လာပြီး -

‘မေမေရေ မနက်ဖြန် မြစ်ကြီးနားသဘော ဝင်မယ်။ နေ့လည် (၁၁)နာရီ သဘောထဲ ကုန်တွေချမယ်တဲ့’

‘ဟင် . . .’

ကျွန်မ ရုတ်တရက်တော့ သွေးနားထင်စောင့်ပြီး ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်သွားသည်။ ယခုပဲ ပဲခဲတော့ရောက်၍ နေရာမျှမကျသေး။ မနက်ဖြန် ကုန်တင်ရတော့မည် ဆိုပါလား။ ကျွန်မတို့ဘက်က ဘာမှ အဆင်သင့်မဖြစ်သေးပါ။ ကျွန်မမှာ ပဲခဲတင်ပို့သည့် လုပ်ငန်းသာမဟုတ်။ မျက်လုံးကျယ်ဆိုသည့် ငါးကို တင်ပို့သည့် လုပ်ငန်းလည်း ရှိသေးသည်။ ဒီကနေ့ မြစ်ကြီးနား သဘောနှင့် ရန်ကုန်ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံသို့ပို့ ထိုမှတစ်ဆင့် ကွန်တင်နာနှင့် တရုတ်ပြည်မထိ ပို့ခြင်းဖြစ်သည်။

သမီးကပြောပြောဆိုဆို ပြန်ဆင်းသွားပြီး ဆိုင်ကယ်နှင့် ထွက်သွားပြန်သည်။ သမီးဘာလုပ်တော့မည် ဆိုသည်ကို ကျွန်မ သိနေသည်။ ဆိုင်ကယ် တစ်စီးနှင့် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်တွေဆီ လိုက်အကြောင်းကြားနေပြီ။ မကြာမီ တစ်နာရီအတွင်းမှာ အလုပ်သမားတွေ အစီအရီ ရောက်လာတော့မည်။ သမီးက ကျွန်မအားကိုးရသည့် သည်လိုသမီးမျိုး။ ကျွန်မ၏ သွေ့ခြောက်နေသော အသည်းကန္တာတစ်နေရာတွင် သမီးဆိုသည့် အိုအေစစ်ကလေး ရှိနေသေးသည်။

သမီးကို ကျွန်မ၏ကိုယ်ပွား ကျွန်မ၏ကိုယ်စားကလေးဖြစ်အောင် လည်း လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးထားသည်။ ကုမ္ပဏီနှင့် ပတ်သက်သည့် အစည်းအဝေးများ၊ ငွေပေးငွေယူကိစ္စများ၊ ကုန်တင်ကုန်ချကိစ္စများအားလုံး သမီးကို ကျွန်မနှင့်အတူ လက်တွဲလုပ်ဆောင်စေခြင်းဖြင့် လူတောသူတောထဲ ဝင်ဆံ့စေခဲ့သည်။

‘သမီးအပျိုအရွယ်ကလေး ယောက်ျားတွေကြားထဲ တလွှားလွှား ခိုင်းနေလိုက်တာ၊ လင်ရမြန်အောင် လုပ်နေတယ်’ ဟူသော ကျဉ်းမြောင်းသည့် ရှေးရိုးစွဲ ပတ်ဝန်းကျင်ရိုက်ခတ်မှုများကိုတော့ ကျွန်မကြုံကြုံခံနိုင်ရမည်။ မိဝေးဖဝေး နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များတွင် မိန်းမသားများ သွားရောက်စီးပွားရှာနေသော ခေတ်၌ သမီးသည် ကျွန်မအုပ်ထိန်းမှုအောက်တွင် ဆိုးဆိုးရွားရွား ဘာမှမဖြစ်နိုင်။ ကျွန်မ သမီးကို ယုံသည်။

အင်း . . . ကျွန်မအတွေးလွန်၍ ငိုနေမိသည်မှာ မည်မျှကြာသွားသည်မသိ။ ကျွန်မငိုနေ၍ မဖြစ်သေး။ ကျွန်မတွေဝေနေလျှင် သမီးပါ စိတ်ဓာတ်ကျသွားမည်။ ရေအမြန်ချိုး၍ အိမ်မှာရှိသည့် ထမင်းချက်သမား အိမ်ဖော်ကအစ အိမ်အလုပ်တွေအားလုံး ရပ်နားထားပြီး မျက်လုံးကျယ်ကန်ရှိရာ အလုပ်လုပ်ဖို့ တွန်းလွှတ်လိုက်ရသည်။ ပဲခဲမှ ပိုနေသည့်အလုပ်သမားတွေကိုလည်း လှမ်းခေါ်စုစည်းပြီး ထမင်းမချက်တော့ဘဲ ‘ဒီည ညစာကို ဆိုင်မှ ကြာဇံကြော် (သို့) ထမင်းကြော်တစ်ခုခုကို ကြိုက်ရာ မှာစားနိုင်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ရတော့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အစားပြု၍ စည်းရုံးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သည်ည မိုးလင်းအောင် အလုပ်လုပ်ရမည့်ည။

မကြာမီ အလုပ်သမားတွေ စုရုံးရောက်ရှိလာပြီး မျက်လုံးကျယ်ငါးတွေကို ငါးတစ်ထပ် ဆားတစ်ထပ် ထည့်ထားသည့် အင်္ဂတေကန်ထဲမှ ကြိမ်ခြင်းတွေဆီ ငါးတစ်ထပ် ဆားတစ်ထပ် ပြန်ပြောင်းစီရီ ထည့်ကြတော့သည်။ ငါးစီ သည့်လူကစီ၊ စီပြီးသား ငါးခြင်းများ အပေါ်မှ ဆားအိတ်ဖြင့် ပိတ်ချုပ်သူကချုပ်၊

တစ်ခြံလုံး မီးတွေထိန်ထိန်လင်းအောင် ထွန်းပြီး ဆူဆူညံညံ စည်စည်ကားကား ကြီးပေါ့။

ကျွန်မတို့မြိတ်မှာတော့ မျက်လုံးကျယ်ဆိုသည့်ငါးကို သိပ်မစားကြပါ။ ငါး၏အရသာက ချိုစိမ့်နေပေမယ့် အရိုးများလွန်းသည့်အတွက် လူကြိုက်မများ လှ။ ထိုအရာကိုပင် တရုတ်ပြည်ရောက်တော့ အရိုးများကို နူးနပ်အောင် စီစဉ် ကာ ဝက်သားနှင့်ရောပေါင်းလျှင် အလွန်တန်ဖိုးရှိသော ဟင်းလျာတစ်ခွက်အဖြစ် ဈေးကွက်ဝင်သွားတော့သည်။

သည်တော့ ကျွန်မက မြို့နယ်မှထွက်သမျှ မျက်လုံးကျယ်ငါးများ ချုပ်ဝယ်ပြီး ဗိုက်မဖောက်၊ အကြေးမထိုးဘဲ လှောင်ကန်ထဲ ငါးတစ်ထပ် ဆား တစ်ထပ် သိပ်ထား။ သဘောရောက်လာလျှင် ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ခြင်းဖြင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးကို တိုးဝင်ဖို့ ကြိုးစားနေသည်။ မိန်းမသားတစ်ယောက် အနေဖြင့် စီးပွားရေးအလှမ်းကျယ်သည်ဟု အပြစ်တင်ချင်ကတင်၊ ကျွန်မမြှုပ်နှံ ထားသည့်ငွေတွေ အမြန်ဆုံးပြန်ပေါ်လာဖို့ လိုသည်။ မျက်လုံးကျယ်က ပဲခဲ လောက် အရင်းမများလှ။ ထိုင်း၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်ဝမ်တို့သို့ ပို့၍ အသားကိုစားသုံး ပြီး လှပဆန်းကျယ်သော အခွံကို နံရံများတွင် အလှအပ ချိတ်ဆွဲရန် အသုံးဝင် သည့် ပဲခဲကောင်များသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ များလှသည်။

ပင်လယ်ထွက်သည့် ပဲခဲဖမ်းလှေတစ်စီးလျှင် မြှုပ်နှံငွေ သုံးသိန်း လောက်ရှိသည်။ ထိုလှေမျိုးငါးစီးဆိုလျှင် မြှုပ်နှံငွေ ဆယ့်ငါးသိန်းရှိသွားပြီ။ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားလစာငွေ ကျပ်ငါးထောင်၊ သာမန်လုပ်သား လစာငွေ ကျပ် သုံးထောင်။ သည်ကြားထဲ ပုတ်ပြတ်၊ နှစ်ချုပ်၊ ဘောနက်ပေးခြင်းများ။ အလုပ်သမားတို့၏ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးအဝဝ တာဝန်ယူရသေးသည်။ ယုတ်စွအဆုံး အလုပ်သမားမိသားစု နာရေးကိစ္စကအစ ကြည့်နေ၍မရ။ အမှု ကိစ္စဖြစ်လျှင်လည်း ပြေငြိမ်းသည် အထိ တာဝန်ယူရသေးသည်။

ထိုမျှ ရှုပ်ထွေးလေးလံသော ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများဖြင့် ကျွန်မပခုံးသားများ အသားမာတက်လှပြီ။ မကြာခဏ ဘယ်ဘက်ရင်အုံမှ စူးခနဲအောင့်ပြီး အသက် ရှူကြပ်တတ်ခြင်းက နားနေသင့်ကြောင်း အချက်ပေးခေါင်းလောင်းသံမှန်း သိလျက်နှင့် ကျွန်မနားမနေနိုင်သေးပါ။ သည်ညလည်း အလုပ်သမားတွေနှင့် တစ်ညလုံး မိုးလင်းဦးမည်။

* * *

ပဲခဲထားသည့် ကန်တွေဘက် တစ်ခေါက်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ ပဲခဲတွေ နေသားတကျဖြစ်နေပြီ။ နာသည့်အကောင်တွေထားရာ မွေးကန်ဘက် မှာတော့ ညဂျူတီသမားတွေက နာပြီး ကျောဆန့်နေတဲ့ အကောင်တွေကို အခြားအကောင်တွေ မဖိမိစေဖို့ ဂရုတစိုက် စောင့်ကြည့်ဖယ်ရှားနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပဲခဲများတစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ဖိမိလျှင် တစ်ကောင်၏ ဝမ်းဗိုက်အောက်မှ ညှပ်ခွတွေနှင့် တစ်ကောင်၏ မကျန်းမာ၍ ဟနေသည့် ဂုတ်သားများကို ကော်ထုတ်စားသောက်လေ့ရှိသဖြင့် တစ်ချက်ကလေး သတိ လစ်လိုက်သည်နှင့် အခွံချည်းပဲ ကျန်တာမျိုး ကြုံရသည်။

ပဲခဲကောင်သည် ခါးကျိုးနေမည်ဆိုလျှင် တစ်ရက်ထက်ပို၍ မခံတော့ ပါ။ သေတော့မည့်အကောင်တွေလျှင် အမြန်ဆုံးဖယ်ရှားပစ်ဖို့ လိုသည်။ သေလျှင် သူတို့ကိုယ်ထဲမှ ထွက်လာသော အမြှုပ်များ၊ ခွဲများသည် ရေထုကို ညစ်ညမ်းစေပြီး အခြားအကောင်တွေ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို ထိခိုက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျူတီသမားများသည် သေမည့်အကောင်ကို စောင့်ကြည့်ရှာဖွေနေ ရသည်။ ထိုသို့ မွေးကန်ထဲတွင် မွေးရင်း ကျန်းမာလာပါက လှောင်ကန်ထဲ ပြန်ထည့်နိုင်သည်။

စိမ့်အေးကြည်လင်နေသည့် ကန်ထဲတွင် ပဲခဲကောင်များသည် ကန်လယ်မှာထက် ကန်နံဘေး အောက်ဆီဂျင်ပိုက်များ ချထားရာအနီးတွင်

စုဝေးငြိမ်သက်နေလေ့ရှိသည်။ နွေရာသီဆိုလျှင် ပိုအေးစေရန် ရေငန်ကို ရေအေးလုပ်ပြီး ကန်ထဲထည့်ပေးရသေးသည်။ မြိတ်ဒေသဝန်းကျင်တွင် ပဲခဲမြောက်မျိုးခန့် ဖမ်းယူရရှိသည့်အနက် အသက်လည်းပြင်း၊ အကြမ်းပတမ်းလည်းခံ၍ တစ်ကီလိုလျှင် ၃၀၀၀ ကျပ်ဈေးအထိ ပေါက်သော ဆဲဗင်းကာလာကားဈေးကောင်းအရဆုံးပင်။

‘မျိုးအောင်တိုးရေ ဒီကောင်ကြီးကို လာကြည့်ပါဦးဟ၊ ငါတော့ သိပ်မသင်္ကာဘူး’

ကျွန်မက လှောင်ကန်ထဲမှ ပြူးတဲပြဲတဲ ပဲဘုန်းကြီးတစ်ကောင်ကို လက်ညှိုးညွှန်အော်လိုက်မိသည်။ မျိုးအောင်တိုးက ဝါညှိရောင်ကွက်ကြားကြီး၏ ကုတ်ကို ဆတ်ခနဲကောက်ကိုင်ကာ နာမနာ စစ်ဆေးနေသည်။ ပဲဘုန်းကြီးကား အားကောင်းမောင်းသန်လှသည်။ မျိုးအောင်တိုး၏လက်ကို ရန်သူအမှတ်ဖြင့် အမြီးဖျားဖြင့် တဖျတ်ဖျတ်ရိုက်နေတော့သည်။ အလိုက်သင့်ခေါက်ပေးလိုက်မှ ငြိမ်သက်သွားသော ဗလကြီးအား မွေးကန်ထဲပြောင်းထည့်ပေးလိုက်သည်။

‘မေမေ လေယာဉ်ရုံးက ဖုံးဆက်တယ်။ မနက်ဖြန် (မောနင်းဖလိုက်) ကွင်းချိန် (၆) နာရီတဲ့’

သမီးရဲ့ အသံစာစာလေးကြောင့် ကျွန်မ သမီးကို သတိရပြီး -
 ‘သမီး နားလိုက်ဦး၊ ပြီးရင် စောစောအိပ်၊ မနက်ကျ ပဲတော့နဲ့အတူ လေယာဉ်ကွင်းကို လိုက်ထွက်ရမှာ။ အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်ထား’

သမီးကို ညွှန်ကြားပြီး ခြံထဲပြန်ဆင်းလာတော့ အလုပ်သမားတွေ ညစာစားနေကြပြီ။ ညလယ်စာ လက်ဖက်ရည်တစ်ကြိမ် တိုက်ဦးမည်။ သည်လိုနှင့် ငိုက်မြည်းမှုများမှ ရုန်းထွက်စေလျက် သူတို့၏ လုပ်အားကိုအပြည့်အဝ ရရှိစွာ လုပ်ငန်းတွင်ကျယ်မည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် မအိပ်မနေ စောင့်ကြပ်နေသဖြင့် အလုပ်သမားတို့ မခိုမကပ်ဘဲ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွနေကြသည်။

လေယာဉ်ကွင်းချိန် နံနက် (၆) နာရီဖြစ်၍ နှစ်နာရီကြိုတင်ကာ နံနက် (၄) နာရီတွင် ပဲခူးတိုင်းပိုင်ဆိုင်မှုကို စတင်တော့သည်။ အရပ်ထဲမှာတော့ ‘ပဲခူးတွေကို မေ့ဆေးပေးပြီး ရန်ကုန်တင်တာ’ ဟု လွယ်လွယ်ပြောနေကြသည်။

အမှန်မှာတော့ မေ့ဆေးပေးခြင်းမဟုတ်။ မေ့နိုင်လောက်သည့် အအေးချိန်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်သို့ပို့မည့် ပဲခူး (သို့မဟုတ်) ပဲခူး၏ နံဘေးတွင် ရေခဲဗူးနှစ်ဗူးကို ဖော်ဖော်ပုံ ဓားလွယ်ခုတ်ထည့်၍ အဆင်သင့်ပြင်နေချိန်၌ ကျွန်မရဲ့ ကောင်လေးတွေ ပဲခူးထဲဆင်းပြီး ပလတ်စတစ်ခြင်းကျားထဲသို့ ပဲခူးကောင်များ ကောက်ထည့်နေသည်။ အောက်ဆီဂျင်မပြတ်ပေးထား၍ မိုးတွင်းဆို ၁၆-၁၇ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်၊ နွေဆိုလျှင် ၂၀ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်အထိ ချထားသည်။ အေးလျှင် ခြင်းထဲမှာ(၅)မိနစ်၊ ပူလျှင်(၁၀)မိနစ်ခန့်ထား။ သည်နည်းက အသေအပျောက်နည်းသည့် နည်းဖြစ်သည်။

သည်လို အအေးချလိုက်လျှင် ပဲခူးကောင်၏ ခြေလက်များ ငြိမ်ကျသွား၏။ ဒါဆိုလျှင် မေ့ပြီ။ ရေစစ်ထား၊ ရေစစ်ပြီးသား အကောင်တွေကိုတော့ ကျွန်မကိုယ်တိုင် ထုပ်ပိုးပြင်ဆင်သည်။ အင်္ဂလိပ်သတင်းစာနှင့် ထိုင်းသတင်းစာကို ကလေးအနီးထုပ်သလို သုံးမြောင့်အချွန်ခေါက်ပြီး ခပ်ကွေးကွေး ပဲခူးကောင်ကို ထုပ်ပိုးရသည်။ စက္ကူအစွန်းကို ပဲခူးကောင်၏ နှုတ်ခမ်းမွှေးနှင့် ငယ်နိုင်များ ဘက်မှာထား။ စီသည့်အခါမှာတော့ အရွယ်အစားအလိုက် ငါးကောင်ရှစ်ကောင်စီ စီတန်းပြီးထည့်။ မျက်နှာချင်းဆိုင် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ အလားတူ တစ်တန်းထည့်ပြီးလျှင် သတင်းစာစက္ကူတစ်ထပ်ခံ၊ နောက်ထပ်ထုပ်ပိုးပြီး ပဲခူးများတစ်ကောင်ချင်းစီထည့်၊ အပေါ်ဆုံးရောက်လျှင်တော့ သတင်းစာစက္ကူနှစ်ထပ်အုပ်ပြီး အဖုံးဖုံးချ။ အဖုံးကြားထဲ လေမဝင်စေရန် တိပ်ပြားဖြင့်ပတ်ပြီးပိတ်၊ ဒါဆိုလျှင် ပို့ရန်အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ။

‘ရေခဲပူးအပိုတွေ ယူသွားဦးနော်။ လေယာဉ်ခရီးစဉ် ပြောင်းလို့ အချိန်ကြာနေရင် ပဲခဲပုံးတွေ ပြန်ဖောက်ပြီး ရေခဲပူးတွေ အမြန်လဲဖို့ မမေ့နဲ့ ဦး။ အအေးချိန်ကျရင် ဒုက္ခရောက်ကုန်မယ်’

မှာစရာရှိတာမှာပြီး ပဲခဲပုံးတွေ လေယာဉ်ကွင်းထွက်သွားမှ ကျွန်မ စိတ်နည်းနည်းအေးသွားပြီး အနားယူဖို့ သတိရသည်။ မိုးလည်းစင်စင်လင်းနေ ပြီ။ နေ့လည် (၁၁) နာရီ မျက်လုံးကျယ်ငါးများ သဘောထဲမချမီ ကျွန်မအားလုံး ကို မေ့ပျောက်ကာ ခေတ္တခဏ မှေးစင်းလိုလှသည်။ ကျွန်မ အိမ်ပေါ်ပြန်တက် လာတော့ အိပ်ခန်းထဲက ခုတင်ပေါ်မှာ စည်းစိမ်ရှင်ကြီးက စန့်စန့်ကြီးလဲလို့ အိပ်မောကျနေလိုက်တာ။ ဟင် . . . ဒါဟာ ကျောစန့်နေတဲ့ သေခါအနီးပဲ တစ်ကောင်လား။ မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မဘာတွေ တွေးနေပါလိမ့်။

အို . . . ဘယ်လိုပါလိမ့်။ အိပ်ပျက်နွမ်းနယ်မှုကြောင့် ထင်ပါရဲ့။ ရုတ်တရက် ဘယ်ဘက်ရင်အုံမှ စူးခနဲ ထိုးအောင့်လာကာ မျက်လုံးထဲ မူးမိုက် ပြာဝေလာသဖြင့် ကုတင်တိုင်ကို ဖမ်းယူဆုပ်ကိုင်လိုက်မိသည်။

အလို ဘုရားရေ၊ သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မကိုယ်တိုင် ကွန်တိန်နာထဲ ရောက်နေတဲ့ မျက်လုံးကျယ်ငါးတစ်ကောင် ဖြစ်နေပါရောလား။ ။

(ကလျာမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - အောက်တိုဘာလ)

ဖောင်ခံလူသား

မောင်ခဲလှသား

ဖောင်ခံလူသား

ဂွေး ခံလှေငယ်ကို ဖောင်တိုင်မှာ ဆွဲချည်လိုက်စဉ် မှာတော့ လဆန်းဆယ့်သုံးရက် ပြည့်လုဆဲဆဲ လဝန်းကြီးက အတော်မြင့်လို့နေပါပြီ။ အချိန်ကလည်း သန်းခေါင်ရောက်လုပြီဆိုတော့ လလည်းမြင့်ရောပေါ့။ ဂွေးခံဖောင်၏ အောက်ခြေဝါးတန်းပေါ်သို့ ဇိုးဇိုးဇက်ဇက် ခုန်ကူးလိုက်သည့်အတွက် ဖောင်မှာ သိမ့်ခနဲ လှုပ်ရှား သွားသော်လည်း အကာအကွယ်မဲ့ ဝါးပိုးဝါးတစ်လျှောက် လုံး ကြိုးတန်းလျှောက် ဆက်ကပ်သမားတစ်ယောက်လို သူ့ခြေလှမ်းများက သွက်လက်ဖျတ်လတ် သပ်ရပ်လှ သည်။

ပေါက်ပြဲနေသော ငါးဖမ်းပိုက်နိုင်လွန်ပိုက် အဟောင်းကိုဖာထေးပြုပြင်၍ ဂွေးဖောင်တိုင်နှစ်ဖက်တွင် ချည်နှောင်ထားသည့် ပိုက်ပုခက်ပေါ်သို့ သူ့ရောက်ရှိသွား သောအခါ မိုးကို စိုးရိမ်မကင်းစွာဖြင့် မော်ကြည့်မိသည်။ သီတင်းဝါလကျွတ်ပြီဖြစ်သော်လည်း တနင်္သာရီတိုင်း၏ မုတ်သုံမိုးသည် စွန့်ခွာရန် မစဉ်းစားသေး။ သာချင်သာ၏။ ရွာချင်ရွာ၏။

သည်နေ့ မီးသွေးဖောင်းသို့ ထင်းလှေဆိုက်လာသဖြင့် တစ်နေ့လုံး ဖောင်းအတွင်းသို့ ထင်းချောင်းများ ထမ်းသွင်းခဲ့ရာ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ညောင်းညာကိုက်ခဲလို့နေသည်။ သည်လိုညမျိုး အိမ်မှာ ခြေပစ်လက်ပစ် အိပ်လိုက်ရလျှင် အရသာရှိလိုက်မည့်ဖြစ်ခြင်း။ ယခုတော့ သူ့ဇာနားနေချိန်က အိမ်မှာမဟုတ်၊ ရေပေါ်မှာ၊ လှေပေါ်မှာ၊ ဖောင်ပေါ်မှာ။

‘အိပ်ချင်ရင် လှေပေါင်းမိုးထဲဝင်အိပ်နော်’ ဟု အမေက ဘယ်လောက်ပဲမှာမှာ မိုးရွာသောညများမှအပ ပေါင်းမိုးထဲမှာ သူ့အိပ်စက်နားနေလေ့မရှိ။ အခုံးနိမ့်ပေါင်းမိုးသည် လုံခြုံသော်လည်း သူ့စိတ်ကို မွန်းကြပ်ပိတ်လှောင်စေသည်။ နောက်ပြီး လှိုင်းကြက်ခွပ်တွေကြောင့် ခုန်လှုပ်နေသော ရေပြင်ထက်၌ လှိုင်းငြိမ်စီး၍ လှေပေါ်မှာ အိပ်စက်ရသည်ကို သူနှစ်ခြိုက်ခြင်းမရှိ။ ဝါးပိုးဝါးသုံးလုံးတွဲ နှစ်ထပ်စီ အခြေခံ၍ ကျားကန်ဆောက်လုပ်ပေးထားသော ရွေးခံဖောင်တိုင်များတွင် ချည်ထားသည့် ပိုက်ပုခက်ပေါ်၌ နားနေလျောင်းစက်ရသည့် စိတ်ကျေနပ်မှုမျိုး သူ့ဘဝမှာ ထပ်မံရှာဖွေမတွေ့နိုင်သေးချေ။ ခြေကို ဆန့်တန်းကာ လက်နှစ်ဖက်ကို ခေါင်းထက်မြှောက်၍ အညောင်းဆန့်မိသည်ခဏ သဘာဝလောကကြီးကို လွတ်လပ်စွာ ကြည့်မြင်ခွင့်ရလိုက်သည်။ ညှို့စို့စို့ ရိုးအီအီ ပင်လယ်လေပြည်ကို ရှုရှိုက်ရင်း ငေးမောခွင့်ရသည့် ကောင်းကင်ပေါင်းမိုးကျယ်ကြီးက လှေပေါင်းမိုးကလေးထက် သူ့စိတ်ကို ယူကြုံးဆွဲငင်နေသည်။

လေနှင့်ရာ ခပ်သုတ်သုတ်ပြေးထွက်နေသော တိမ်ညိုအုပ်ကိုကြည့်၍ သည်ညတော့ မိုးမရွာနိုင်ဟု သူ့စိတ်ချစွာ စိတ်ကိုလျော့ချနားနေမိသည်။ အချိန်နှင့်ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်ဆိုသော်လည်း အချိန်နှင့်ဒီရေကို ညစဉ် သူစောင့်နေရသည်။ သူ့အလုပ်က ဒီရေအတက်အကျကို စောင့်၍ လုပ်ရသည့်အလုပ်။ ရေတက်ရေကျ ပုံမှန်စီးနိုင်သည့်နေရာတွင် ငွေးဖောင်ချထားသဖြင့် တစ်ရက်ကို

လေးကြိမ်ဖော်ရသည်။ သူက နှစ်ကြိမ်၊ သူ့ညီက နှစ်ကြိမ် အလှည့်ကျငွေဖောင် ဖော်ရသည်။ ယခုလည်း ရေတက်ပြီ။ ရေစစ်ချိန်၌ ငွေဖောင်ဖော်ရန် လာစောင့် နေခြင်းပင်။

သည်လို ငွေဖောင်ခံသည့် ညမျိုးဆိုလျှင် အဖေ့ကို သူသိပ်သတိရ သည်။ (ဟိုတုန်းက) သူ အဖေ့နောက်သို့ လိုက်စဉ်ကတော့ ရေထရက်တွင် ပင်လယ်ရေစီးကြောင်းအတွင်း တဆွေဆွေနေသည့် ငပိလုပ်သည့် ငွေကောင် ကလေးတွေကို လှေခုံတွင် နိုင်လွန်ပိုက်စိပ်များ တပ်ဆင်၍ ပိုက်ဖြင့်ခံလေ့ရှိ သည်။ အဖေ့အကြောင်း တွေးလိုက်လျှင် ဘယ်အချိန်တွေးတွေး လည်ချောင်းဝ မှာ တင်းကျပ်ပြည့်လာပြီး မျက်စိထောင့်စွန်းမှမျက်ရည်စများ လိမ့်ဆင်းလာတတ် သည်က သူ့ရဲ့ ပျော့ညံ့တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကြောင့်ပေလား။ ခုနေ့များ အဖေရှိလျှင် သူသည်လောက် ငွေရှာစရာမလိုဟု လွမ်းတွေးတွေးနေမိသည်။

ထိုနှစ်က ပင်လယ်မှ ခူပေါ်သည့်နှစ်။ ခူဈေးတွေကောင်းသဖြင့် ခူဖမ်းအဖွဲ့နှင့် လိုက်သွားမည်ဆိုတော့ အမေက သဘောမကျချင်။ အဖေက အလယ်တန်းကျောင်းသားကြီးဖြစ်လာသော သူ့နောင်ရေးကို ထောက်ချင့်၍ ငွေကို ကြိုးရှာချင်သည်။ သူကလည်း တစ်မိမှာတစ်ယောက် ထွန်းထွန်း ပေါက်ပေါက် တစ်နှစ်တစ်တန်း မှန်မှန်တက်နေသည်။ မြို့မှာလို ကျူရှင်တွေ ဘာတွေနှင့်ဆိုလျှင် ဂုဏ်ထူးတွေ ပါချင်ပါဦးမည်။ အဖေ့အတွေးထဲမှာတော့ သူ့အတွက် တက္ကသိုလ်စရိတ်၊ ကျောင်းစရိတ် ယခုကတည်းက ကြိုတင် စုဆောင်းမှ အဖေစိတ်ကူးဖဲချပ်များက နီ၊ ပြာ၊ ဝါ၊ စိမ်း အရောင်အသွေး စုံလှသည်။

ခူဖမ်းရာသီကုန်သော်လည်း ငွေလည်းမလာ၊ အဖေလည်းမရောက်။ ရွာမှ ခူဖမ်းထွက်သော အခြားအဖွဲ့များ ပြန်လာမှ အဖေ့အဖြစ်ကို ရင်နှင့်ဖွယ်

ကြားရသည်။ အတူသွားကြသူများမဟုတ်၍ အရင်းအမြစ်ကို သေချာစွာမသိရသော်လည်း အဖေပျောက်ဆုံးနေခြင်း သဲလွန်စကိုတော့ ရကြသည်။ ပိုက်အတွင်းသို့ ရေကြောအတိုင်း လှိုင့်ဝင်လာသော ခူလုံးများကြားတွင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် အဖေခေါင်းက ရောပြတ်ပါလာခဲ့သည်။ ခူဈေးကောင်းသည့် ကာလမို့ လောဘဇောတက်ကာ အနိုင်ကျင့်ဗိုလ်ကျမှုများက ပင်လယ်ပြင်နှင့် မဆန်းသော ဇာတ်လမ်းများပင်ဖြစ်၍ ငုံ့စင်းတင်းခံနေရုံမှအပ သူတို့သားအမိအတွက် ရွေးချယ်ရန်လမ်းမမြင်ခဲ့။ အဖေမျှော်လင့်သလို သူ့ဆယ်တန်းအောင်တော့ အဖေကိုလွမ်းတာ အသာထား၍ သူ့ကျောင်းစရိတ် သူ့ရှာရတော့သည်။

ငွေရင်းမစိုက်နိုင်သူအဖို့ အခစားလိုက်ရုံအပြင် ဘာမျှမရှိ။ အမေက သူများမီးသွေးဖောင်းမှာ ဖောင်းမီးထိုး၊ ဖောင်းရေလောင်း၊ သူက ထင်းထမ်း၊ ထင်းစီ၊ ဖောင်းဖွင့်လျှင် မီးသွေးအိတ်သွပ်၍ မြို့အရောက်ပို့။ သည်ကြားထဲ နေ့စဉ်ရက်စက် ဖောင်ခံမပျက်၊ ဒီရေအတက်အကျ အချိန်နာရီ စက်ဝန်းထဲ လူးလိမ့်မျောပါနေသည်။ ယခုတလော ငါးပိဈေးတွေကောင်း၍ သူနည်းနည်း အားတက်လာသည်။

‘ဝေ့ သားငယ်လွင်ဆောင် အိပ်နေပလား’

ဤဒေသတွင် အိမ်ထောင်မကျသေးသော လူပျိုလူရွယ်များကို ကလေးများအား ခေါ်သည့်နည်းတူ သားငယ်ဟုပင် ခေါ်လေ့ရှိသည်။ လှေတက်ခက်သံနှင့်အတူ ဖောင်နားကပ်လာသော လှေပေါ်မှ ခေါ်သံကြားသဖြင့် မျက်စိထောင့်စွန်းမှ မျက်ရည်များ ကပျာကသီသုတ်၍ လက်နှိပ်မီးဖြင့် မအိပ်သေးကြောင်း အချက်ပြလိုက်ရသည်။

‘ဦးရီးဘကျင်ပါလား၊ နောက်ကျလှပါလား။ ကျင်သောင်းရော’

‘မပါဘူးကွ၊ ဒီကောင် ဓနရည်ခါးမူးပြီး ဆိပ်ဦးမှာ လဲကျန်ရစ်လို့ ငါတစ်ယောက်တည်းပဲ ထွက်လာရတယ်။ မင်းအမေ ညလယ်စာပေးလိုက်လို့ ဝင်ပေးတာ ရော့ဟေ့’

သူ့ရင်ခွင်ထဲသို့ ကျွတ်ကျွတ်အိတ်ဖြင့် အလုံထုတ်ထားသော အထုပ် တစ်ထုပ် ဘုတ်ခနဲကျလာသည်။ သားသမီးကံမကောင်းသဖြင့် အိုကြီးအိုမကျမှ ညကြီးမင်းကြီး ဖောင်ခံထွက်နေသည့် ဦးရီးဘကျင်၏ လှေကလေး လရောင် အကူဖြင့် တလှုပ်လှုပ်ထွက်ခွာသွားသည်ကို ငေးရီကြည့်နေမိသည်။

ပင်လယ်ရေစိမ်ကျွဲကြီးများဟု မြို့ကလူတွေက တင်စားခေါ်လောက် အောင် ကြမ်းတမ်းစွာ ဝမ်းစာရှာဖွေနေသော ကျွန်းရွာသားများ၏ ဘဝကတော့ ပင်လယ်မှာပင် နိဂုံးကမ္ဘာ အဆုံးသတ်ရသည်မှာ ဆန်းကျယ်သော ကိစ္စ တစ်ရပ်တော့ မဟုတ်ပေ။ ယခုတစ်လော သူ့အတွေးများ မဆန်းကျယ်သည် များကို အဆန်းတကျယ်လုပ်ပြီး တွေးနေမိသည်။ ကျွတ်ကျွတ်အိတ်ကလေးကို ဖြည့်ကြည့်တော့ ပူပူနွေးနွေးခေါက်ဆွဲကြော်တွေ ဖြစ်နေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မြို့မှ လူကြုံနှင့်ပါလာတတ်သော တရုတ်ခေါက်ဆွဲအစိုကို လတ်လတ် ဆတ်ဆတ် ပိုက်ထိုးပုစွန်များဖြင့် ကြော်ထားသော သူ့အကြိုက် ခေါက်ဆွဲကြော် ထုပ်ထဲတွင် အမေမျက်နှာကို မြင်နေရသည်။ ဟာနေသော ဝမ်းတွင်းသို့ ခေါက်ဆွဲမျှင်များ ခက်သွက်သွက်သွတ်သွင်းပြီး ဆီပေနေသောလက်ကို ပုဆိုး ခါးပုံစံဖြင့် သုတ်ပစ်လိုက်သည်။

ယခုတစ်လော မြို့မှရလာသည့် ရေသန့်ပူးခွံများက သူ့အတွက် အသုံးဝင်လှသည်။ လှေပေါင်းမိုးထဲ ပြန်ဝင်၍ ရေဘူးရှာ ရေသောက်ပြီး ပြန် အထွက်တွင် မမြင်မစမ်းနှင့် ခေါင်မိုးမှာ ထိုးထားသည့် ခပ်မာမာအရာတစ်ခုနှင့် ခေါင်းတိုက်မိတော့သည်။ ဟင် . . . သူ့ရဲ့ဂီတာအိုကလေး။ တမြန်နှစ်နွေက

စခန်းသစ် ငါးလှေတိုက်ရင်း အဖတ်တင်ခဲ့သော တစ်ပတ်ရစ်ဂစ်တာကလေး။
 လင်းလွန်းကျွန်းဘက်မှ ငါးဝယ်လာရင်း ရွာမှာ အနေကြာတတ်သည့် စောသာဒိုး
 ကောင်းမှုကြောင့် ဂီတနှင့် မတောက်တခေါက် ရင်းနှီးခဲ့ရသည့်သူ။

အိပ်မပျော်သည့်အတူတူတော့ ဂီတာတီးတာပဲ ကောင်းဦးမည်။ သူ
 ပိုက်ပုခက်ပေါ်သို့ ပြန်ရောက်တော့ လေပြည်နှင့်သဖြင့် တိမ်ညိုစင်သော
 ကောင်းကင်သည် အကြည်လင်ကြီး ကြည်လင်လျက်။ ပြည့်လှဆဲလဝန်းကြီး
 ဆီက အကြည်ဓာတ်များ သူ့လက်ချောင်းများဆီ စိမ့်ဝင်စီးဆင်းစွာ။

‘လေဟုန်စီးတဲ့ လရောင်အောက်မှာ . . . ဖော်မစုံ ပိုးစုန်းကြူးငယ်လေ
 . . . တို့ကတော့ ဒီကမ္ဘာမှာ မပျော်နိုင်ခဲ့တာ ကြာပါပြီ . . .’

သဘာဝတရားကြီးက အလွမ်းဓာတ်ပိုအောင် တွန်းယူပို့ဆောင်ပေး
 နေသည့် ဒီရေအတက်တွင် အက်ကွဲကွဲရှုတတ် သူ့သီချင်းစာသားအချို့ လှိုင်း
 ကြက်ခွပ်တွေအကြား ခုန်ဆင်းငုံ့လျှိုးသွားကြသည်။

သူ့အသည်းနှလုံးများ ပူနွေးစွာဖြင့် စူးစူးလက်လက် မျက်လုံးဝိုင်းများ
 ပိုင်ရှင် သူမကို အမှတ်ရလိုက်မိသည်။ ကျော့ရှင်းသော ကိုယ်နေဟန်ထား
 ကလေးဖြင့် လမ်းလျှောက်လျှင် ဆတ်တောက်ဆတ်တောက် မြို့ကြီးသူဟန်
 အပြည့်ဖမ်းထားသော သူမသည် တစ်ဖျားဆုံး တိုင်းဆုံးတိုင်း ရွာမှထွက်သည့်
 ငါးပိများကို ချုပ်ဝယ်လေ့ရှိသည့် ဖခင်၏ အလုပ်ရှိရာသို့ မကြာခဏ လိုက်ပါ
 လေ့ရှိသည်။ သူမကို သူ့အနေဖြင့် ငေးကြည့်လွမ်းကျန်ရုံအပြင် မည်သို့မျှ
 မတတ်နိုင်ပါ။

ပင်လယ်ရေငန်စိမ်မှ ထမင်းဝသော သူ့ကို ပင်လယ်ထွက်ပစ္စည်းများ
 ဖြင့် သူ့ဌေးဖြစ်နေသော သူမတို့အနေဖြင့် နေရာပေး စဉ်းစားမည်မဟုတ်မှန်း
 သိလျက်နှင့် မပိုင်ဇာတ်ကို မကဘဲနေသည်က ကောင်းဦးမည်။ သူမက မလိုက်

ခင်က ပြေးနှင့်သူ၊ ဇာတ်ကလည်း မကခင်က ဆုံးနှင့်သည့်ဇာတ်။

‘ချစ်သူဝေးဝေးပြေးပြီ . . . တို့ကိုထားခဲ့တယ် . . . လွမ်းရက်ရှည်မီးလို ပူတယ် စိတ္တဇညတွေထဲ . . . အိုး . . . ’

ဒီရေအတက်တွင် တဟူးဟူးတိုက်ခတ်လာသောလေက သူ့အတွက် ငိုက်မြည်းမှုများကို သယ်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

* * *

သူဖျတ်ခနဲနိုးလာတော့ ရေကျနေပြီ။ ဒေသအခေါ် ရေစစ်ချိန်ပေါ့။ သည်အချိန်ဆို အတော်ပဲ။ ရေကလည်း (၁)လံမှ (၃)လံအတွင်း ငွေးဖော်ဖို့ အချိန်ရောက်ပြီ။ သူအိပ်ချင်စိတ်မှ ရုန်းထလျက် ရစ်တံကို အားဖြင့်လှည့်၍ ရေတွင်ဝပ်နေသော စိမ်းပြာရောင် ငွေးပိုက်ကို ဖော်လိုက်သည်။ ပိုက်ပေါ်လာ သည်နှင့် ရှူးသွားသော ပိုက်အဖျားဘက်တွင် ငွေးကောင်များ ထွက်မသွားစေ ရန် ကြိုးဖြင့် တင်းတင်းချည်လိုက်၏။

ရစ်ကြိုးကို အဆုံးအထိလှည့်၍ ပိုက်အားလုံးပေါ်စေလျက် ပိုက်အတွင်းမှ ငွေးကောင်များ လှေဝမ်းထဲသွန်ထည့်ကာ ပိုက်ကို ရစ်သီးဖြင့် ရေထဲသို့ ပြန်ချ ၏။ မိုးလင်းလျှင် တစ်ခေါက်ပြန်၍ ဖောင်ကို ရေစီးဘက်သို့ လှည့်ပေးရဦးမည်။ ဒါမှ နောက်တစ်ခါ ရေတက်နှင့်ပါလာမည့် ငွေးကောင်များ ပိုက်စိပ်ထဲ တန်းဝင်မည်။ လှေဝမ်းထဲမှာတော့ ငွေးကောင်များနှင့်အတူ ပုစွန်ကျော့များ ပုစွန်ကွေးများပင် ပါလာသဖြင့် ရွှာအဝင်ဆိပ်ဦးမှ အပြုံးနှင့်ကြိုနေမည့် အမေ့ မျက်နှာကို မြင်ယောင်လာသည်။

အမေသည် ငွေးနှင့်အတူ ရောပါလာသည့် ပုစွန်များကို စိတ်ရှည် လက်ရှည် တစ်ကောင်ချင်းရွေး၍ ကျပ်စင်ပေါ်သို့ ဖျာကြမ်းဖြင့် နေလှမ်းလေ့ ရှိသည်။ နေလှမ်းလိုက် အခွံများကို ဖွတ်ရိုက်ပြာတီးလိုက်ဖြင့် အလုပ်များနေလေ့

ရှိသော အမေသည် ပုစွန်ခြောက်မပါသော ဟင်းရည်ကြဲဖြင့် ထမင်းစားရလေ့ ရှိသောမြင်ကွင်းကို သူ့မျက်စိထဲကမထွက်ပေ။ ပုစွန်ခြောက်သည် သူတို့ အတွက် ငွေလည်းဟုတ်၊ ရွှေလည်းဟုတ်သဖြင့် ကျစ်ကျစ်ပါအောင်ထုတ်ကာ မစားရက် မသောက်ရက် မြို့တက်ရောင်းပြီး သားအတွက် ကျောင်းစားစရိတ် ရှာနေသည့် အမေ။

ငွေးခံလှေကို ဆိပ်ဦးမှာ ထိုးဆိုက်လိုက်တော့ တစ်ညလုံး ပိုက်ခံထွက် နေသော ငါးလှေများဝင်လာသဖြင့် ဝေလီဝေလင်း အလင်းအောက်တွင် ဆိပ်ဦးသည် ဆူညံစည်ကားလျက်ရှိသည်။ လူတစ်ရပ်နီးပါးခန့်ရှိသည့် ကကူရံ ဟု ခေါ်သော ငါးကျွဲရင်၊ အရသာကောင်းသည့် ကသပေါင်းငါးကြီးများ ရေခဲ ရိုက်ကာ မြို့သို့တက်ရန် ပြင်ဆင်နေကြသည်။ မြို့မှာကုမ္ပဏီများ ဖွင့်ဝယ် ကာ နိုင်ငံခြားဈေးကွက်ထိ ပို့ပေးနေသဖြင့် ယခင်ကထက် ဈေးကောင်းပိုပြီး ရကြသည်။

ကျောင်းစားစရိတ်ပင် အနိုင်နိုင်ရှာနေရသောသူသည် ပိုက်လှေတစ်စင်း ပိုင်ဆိုင်ရေးကို စိတ်ကူးမျှ မယဉ်ဝံ့ဘဲ ခြေလှမ်းကြကြီးများဖြင့် ငွေးတောင်းများကို အိမ်အရောက်ထမ်းတင်နေသည်။ ငါးဈေးကောင်းသဖြင့် ဂျက်ကော့သားရေ ဂျာကင်အစစ်ကြီးကိုဝတ်ကာ ရေဘင်မျက်မှန်တကားကားနှင့် ရွှာဦးစေတီ ဘုရားပွဲမှာ စတိုင်ထွားနေသည့် မျိုးသက်ဇော်တို့လူစုကို အားကျစိတ်များ ဖိတ်လှုံ့နေသည်ကိုတော့ သူရှက်ရှက်နှင့် ဝန်ခံရပေမည်။ သူ့လောက် စာမတတ် သူများ သူ့ထက်ကြီးပွားနေသည်ကိုကြည့်၍ ငွေးတောင်းထမ်း၍ လျှောက်နေ သော သူ့ဒူးများ ညွှန်ကျချင်ချင် ဖြစ်လာသည်။

ရှစ်တန်းနှင့်ကျောင်းထွက်ပြီး သူ့ကိုကူညီနေသည့် သူ့ညီ ‘ခင်ဆောင်’ က စကားကြီးစကားကျယ်ပြောသော အခါမျိုးတွင် သူ့စိတ်များ ယိမ်းယိုင်

တွေဝေလာသည်။ ငွေနှင့်ပညာ ဘယ်ဟာရှာမလဲ။ မည်သည့်အရာက သူ့ဘဝ အတွက် အာမခံချက်ပိုရှိမလဲ။ သူ့လမ်းဆုံလမ်းခွမှာ ရောက်နေသည်။ အဝေးသင် တက္ကသိုလ်ဆက်တက်မလား။ ဟို . . . အောက်လို့ ဤဒေသမှလူများ ခေါ်လေ့ ရှိသည့် ထိုင်းကမ်းသို့ ခနိဖူးနှင့် ခရုစေ့များတင်သည့်လှေနှင့် လိုက်သွားလျှင် ကောင်းမလား။ ဝေခွဲမရဖြစ်နေသည်။

‘လွင်ဆောင် ဝေ . . . လွင်အောင် အမြန်ချောပို့ပါတယ်’

မြို့မှလှေရောက်လာသဖြင့် ပါလာသော အမြန်ချောပို့စာထုပ်ကို ကိုင်၍ လူတစ်ယောက် ရွာလယ်လမ်းမကြီးမှာ ပြေးလာနေသည်။ သူက ရွာလယ်လမ်းမကြီးဟု ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ပြောသော်လည်း ရေပေါ်တွင် ကျပ်လုံး (သစ်လုံး) များဖြင့် စီထားသော တံတားရှည်ကြီးသာဖြစ်သည်။

ချောစာထုပ် ဖောက်လိုက်တော့ အသစ်စက်စက် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ် တစ်အုပ်၏ ပထမစာမျက်နှာတွင် ‘ပန်းဇင်ရွာမှ ကိုလွင်ဆောင်သို့ စာရေးသူမှ အမှတ်တရ’ ဟုရေးကာ လက်မှတ်ထိုးထားသည်ကိုကြည့်၍ ဟိုတစ်လောဆီက ရွာသို့ လေ့လာရေးရောက်လာသော ဝတ္ထုတိုရေးသည့် ဆရာမလေးကို မျက်စိ ထဲ ပြန်မြင်မိသည်။ သူတို့ရွာ၏ ငွေးဖောင်လုပ်ငန်း၊ ငါးပိလုပ်ငန်း၊ ပုစွန်ခြောက် လုပ်ငန်းများကို လေ့လာသွားခဲ့သည်။

သည်အကြောင်းတွေ ပြောကြစို့ဆိုလျှင် ရေရေလည်လည်ပြောတတ် သူ တစ်ရွာလုံးပြေးကြည့်ပါမှ လွင်ဆောင်တစ်ယောက်တည်းသာ။ ထိုနေ့က ပြောလည်းပြော သရုပ်လည်းပြောနှင့် ငွေးဖောင်ချသည်မှ လက်ထောင်းငါးပိ ဖြစ်သည်အထိ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို ဆရာမက တလေးတစား မှတ်ယူ နေသည်ကိုကြည့်၍ အာဂယောကျ်ား ပင်လယ်သားဟု လူငယ်စိတ်ဓာတ်ဖြင့် သူ့ကော်လာထောင်မိသေးသည်။ သူတစ်ပါးက တကူးတက လေ့လာဖော်ထုတ်

ရသော သူတို့ဘဝသည် လှေကိုအိမ်လုပ်နေရသော လှေအိမ်လူသားများပင် ဖြစ်သော်လည်း နင်းပြားတော့ မဟုတ်ပါလေ။

ထိုဘဝသရုပ်ကိုပင် သူ့ကိုယ်တိုင် ဖော်ညွှန်းရေးသားနိုင်ပါက သည်ထက်ပို၍ ကောင်းမွန်ပြည့်စုံခြင်း မရှိပေဘူးလား။ သည်အတွက်တော့ သူ့ဘက်က တစ်စုံတစ်ရာမကသော ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ လိုပေလိမ့်မည်။ အသိ တစ်ချက် လင်းလက်စွာဖြင့် သူ့လျှောက်ရမည့်လမ်းကို စိတ်မှန်းဖြင့် လှမ်းမြင် လိုက်မိသည်။ ထိုခဏ၌ စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာဖြင့် ငွေးလှမ်းကျပ်စင်တွေဘက် ထွက်လာတော့ ညှိစို့စို့ နံနက်ခင်းလေပြည်နှင့်အတူ စင်လုံးပြည့် ပုစွန်ရွေးသူများ ဖြင့် ဆူညံစည်ကားလှစွာ။

မကြာမီ . . . ။

ပုစွန်ရွေးနေသော လက်ပေများကြားသို့ သူ့မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကလေး ရောက်ရှိသွားရာ အသစ်ရန်သင်းနေသော သူ့စာအုပ်ကလေး ညစ်ပေကုန်မည် စိုးစိတ်ဖြင့် . . . ။ ။

(မြန်မာ့နေမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ခုနှစ် - နိုဝင်ဘာလ)

ခွမ်းလက်

ခွမ်းလက်

ခွမ်းလက်

၆

သနာကတော့ ထက်ထက်မိုးဦးက စ,တယ် လို့ပဲ ပြောရမယ်။ အနုပညာရှင်များအပေါ် စွဲလမ်းမှုက ခေတ်အဆက်ဆက် ပရိသတ်တွေရဲ့ နှလုံးအိမ်ကို လွှမ်းခြုံပိုင်စိုးနိုင်လွန်းလှတယ်။ ဘာထူးသေးလဲ။ ကျုပ်တို့ အဖေ အမေတွေ ငယ်ငယ်က ဖိုးစိန်တို့၊ စိန်အောင်မင်းတို့၊ နောက် ရွှေမန်းတင်မောင်တို့ကို နှစ်ခြိုက်စွဲလမ်းခဲ့ကြတာ။ အဲဒီခေတ်က ချမ်းသာတဲ့မိန်းမတွေများ ဖိုးစိန်ကို ဖက်စိမ်းလိပ်ထဲ ရွှေဒဂါးထည့်ပေးတယ်လို့ ကြားဖူးတယ်။ နယ်မြို့တစ်မြို့မှာတော့ မင်းသားဝင်းဗိုလ် အနားယူအိပ်စက်နေတာ ကောင်မလေးတွေက ခြင်ထောင်သွားလှန်ကြည့်သတဲ့။ ဗိုလ်အောင်ဒင်ကို စွဲလမ်းတာ၊ ဒီဘက်ခေတ်ရောက်တော့ ကျော်ဆွေတို့ ဝင်းဦးတို့ကို စွဲလမ်းတာ၊ ဘယ်တော့မှ မရိုးအီနိုင်တဲ့ အနုပညာအချစ် စိတ်ဓာတ်တွေပါ။

ဒီကောင်လေးထက်ထက်မိုးဦးကို စွဲလမ်းပုံကတော့ လွန်ပဲလွန်လွန်းတယ်။ တီဗွီမှာပါတဲ့ ကြော်ငြာတွေကို ကြည့်ရုံအားမရဘဲ ရန်ကုန်သွားတဲ့လူနဲ့ ထက်ထက်

မိုးဦးကြော်ငြာတွေချည်း ကူးခိုင်းပြီး အခွေထိုးကြည့်ရတာအမော။ စက္ကူလေယာဉ်ပျံကလေးပစ်လိုက်ပြီး နှုတ်ခမ်းကလေးစုလို့ ‘ဒေဝူး’ လို့ အော်လိုက်တဲ့ ကြောငြာကလေးကတော့ ကောင်လေးအကြိုက်ဆုံးပါတဲ့။ ပြီးတော့ ရွှေပြည်မန်းက မြသီဒါဆိုတဲ့ လက်ဖက်ကြော်ငြာ။ ပန် . . . ပန် . . . ပန် . . . ဆိုပြီး ပုန်းကလေး တွန့်၊ မျက်စိကလေးချိုထားတဲ့ ရွှေကြော်ငြာ၊ အများကြီး အများကြီး။ ကောင်လေးရဲ့ မျက်စိထဲမှာ ထက်ထက်မိုးဦးဟာ ပြုံးရင်လဲလှ၊ ရယ်ရင်လည်း လှ၊ နှုတ်ခမ်းစုပြလည်းလှ၊ မျက်စိပစ်ပြလည်းလှ၊ ဒန်းပေါ်မှာ ခိုစီးတဲ့ပါလည်းလှ၊ ဘယ်လိုနေနေ အလှကြီး လှနေလေရဲ့။

ဒီကောင်လေးလုပ်လို့ ကျုပ်တို့အဘိုးကြီးတွေတောင် ထက်ထက်မိုးဦးကြော်ငြာသီချင်းတွေကို ညည်းမိတဲ့သူက ညည်းမိကုန်တယ်။ ဘာတဲ့ လွင်မိုးနဲ့ ကြော်ငြာတဲ့ ‘ဘီယာဆိုရင် ဆင်နှစ်ကောင်ပဲ’ ဆိုတာလေ။ ဟားဟား ဒါက ကိုယ်သန်ရာပေါ့နော်။ ကျုပ်က ဘီယာကြိုက်သမားဆိုတော့ ဘီယာကြော်ငြာ စွဲတာ ဆန်းသလား။ ပြောရင်းနဲ့ ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်။ အဲဒီ ထက်ထက်မိုးဦးဟာ အိမ်ထောင်ရှိပါတယ်ဆိုရင် ကောင်လေးက လုံးဝလက်မခံဘူး။ မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့။ သူ့စိတ်ထဲမှာ သူ့ရဲ့ထက်ထက်ဟာ အပျိုစင်ရတနာလေးပေါ့။ အဲဒါ သူ့ဖီးလ်နဲ့သူရှိပါစေလား။ အဲဒီ ဖိုးဂျွန်ဆိုတဲ့ လူနောက်ကလေးက ဂျာနယ်တစ်စောင် ရှာရှာဖွေဖွေ ဝယ်လာပြီး ‘ဒီမှာကြည့်၊ ဒီမှာကြည့်’ ဆိုပြီး ဂျာနယ်ကို ကောင်လေးရှေ့မှာ (ဒွေးရဲ့အိုက်တင်နဲ့) ပစ်ပေါက်ချရာက ပြဿနာတော့တာပဲ။ ကောင်လေးရဲ့လက်သီးဟာ ဖိုးဂျွန်ရဲ့မျက်နှာဆီ ရောက်သွားမှ အားလုံး ကြောင်ကြည့်နေရာက ထဆွဲဖို့ သတိရကြတယ်။ ဖိုးဂျွန်ကလည်း ဒီလောက် အထိ ဖြစ်မယ်မထင်လို့ အံ့အားကြီးသင့်လို့ပေါ့။

အဲဒီညနေ ကောင်လေးတစ်ယောက် ဘီယာအမူးသောက်ပြီး စတုဂံခန်းထဲ သွားအိပ်နေတယ်လို့ သိရတယ်။ ခါတိုင်းလို ကက်ဆက်ဖွင့်ပြီး ကက်ဆက်ထက်ကျယ်တဲ့ အသံဝါကြီးနဲ့ ‘အတောင်ပံပါရင် မင်းဆီကို . . . ဝေးနေချိန်ရဲ့ ခရီးလေးကို . . .’ ဆိုတဲ့ တိုင်မင်နီမကိုက်တဲ့ အော်ဆိုသံကြီးကို မကြားရတော့ဘူး။ အလုပ်သမားတွေအားလုံးလည်း စောစောက လှုပ်လှုပ်

ခတ်ခတ် အခြေအနေကလေးကြောင့် အတွေးကိုယ်စီနဲ့ ငြိမ်သက်နေလေရဲ့။ ကျုပ်လှေပေါ်မှာက ဒါမျိုးတွေဖြစ်ခဲ့တယ်လေ။ ဖြစ်ခဲ့ဆို အခြေအနေပြောင်းလဲ လာတာလည်း ပါတာပေါ့။ ကျုပ်တို့လှေသားဘဝနဲ့ ငါးလှေလိုက်တုန်းကဆိုရင် လှေပေါ်မှာ ဒီလို တီဗွီတို့၊ ကက်ဆက်တို့ ဘီယာတို့ဆိုတာ ဝေးရော။ လုပ်တတ် ရင် ကိုယ့်တောချက်ကလေး ကိုရှာလား၊ ခွက်ပုန်းကြိတ် ဒါပဲ။

ခုတော့ ကျုပ်တို့သူဌေးက သူ့လှေမှာ အလုပ်သမား ပျော်အောင်ဆိုပြီး ဖျော်ဖြေရေးတွေ အမျိုးမျိုးနဲ့ အလိုလိုက်ထားတာလေ။ ပျော်လည်း ပျော်ကြပါ တယ်။ နားနေချိန်မှာ အပြည့်အဝနားပြီး အလုပ်လုပ်တော့လည်း မခိုမကပ် စတမ်းပေါ့။ ဒါနဲ့တင် ကောင်လေးတို့အုပ်စု အကဲပိုလာကြတာနေမှာ။ အင်း လှေသားဘဝဆိုတာကလည်း ပင်လယ်ပြင်မှာ လှေကို အိမ်လုပ်နေကြသူများ မို့ ခရီးကလည်းကြမ်း၊ အလုပ်ကလည်းပန်း၊ ကုန်ဆုံးသွားတဲ့ စိတ်ဓာတ်အင်အား တွေကို နားနေချိန်မှာ ဖျော်ဖြေရေးနဲ့ အားဖြည့်ပေးတဲ့ သဘောလည်း ပါတာပေါ့။

ပိုပြီး ကံကောင်းချင်တော့ သူဌေးက သဘောကောင်းသလို အိုးသူကြီး ကလည်း သဘောကောင်းသေးတယ်။ အဲဒီ လှေအိုးသူကြီးက သူ့အိတ်ထဲပဲ ကောက်ထည့်တဲ့ ငိုဘလှေအိုးသူကြီးမဟုတ်ဘူး။ ဒီည ညလယ်စာက ငှက်ပျော သီးပျားပအုံးလို့ အော်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ အားလုံးက ‘ဝေးဟေးဟေး . . .’ လို့ ဝမ်းသာအားရ ပိုင်းအော်လိုက်တဲ့ အသံကြီးက ရေအောက်ကငါးတွေ ကြားသွား ရင် ထွက်ပြေးကုန်မှာတောင် စိုးရတယ်။ ငှက်ပျောသီးပျားပအုံးဆိုတာ ရခိုင် ငှက်ပျောသီးကို အုံးနို့ (ခနိကထွက်တဲ့ တင်လဲတစ်မျိုး) နဲ့ ရောကျိုထားတဲ့ ဒေသကြိုက် စားသောက်ဖွယ်ရာတစ်မျိုးပါ။ ညတိုင်း မဟုတ်ပေမယ့် တစ်ပတ်ကို နှစ်ကြိမ်လောက်တော့ ကျွေးလေ့ရှိတယ်။

ဒါကလည်း စောစောကပြောသလို အားဖြည့်အချို့ရည်တစ်မျိုး ပေါ့။ တချို့မနေတတ်တဲ့ ကောင်တွေတောင် အိုးသူကြီးနားသွားပြီး အုံးသီး ခြစ်ရင်း၊ ငှက်ပျောခွံနွှာရင်း နှမ်းဖြူးကုန်ကြပြီ။ ကျုပ်လည်း ငါးကြည့်စင်ရုံရာကို တက်လာပြီး ကျုပ်အလုပ် ကျုပ်လုပ်နေလိုက်တယ်။ ဆိုနာလို့ခေါ်တဲ့ ငါးကြည့် ရေဒါထဲမှာတော့ Sport ကလေးတစ်စက်။ ရေဒါထဲက အစက်ကလေးတစ်စက်

ဟာ ငါးတန်ချိန်တစ်သိန်းလား၊ နှစ်သိန်းလား ဒါဟာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။
ဒီအချိန်မှာ ကောင်လေးကိုရော၊ ထက်ထက်မိုးဦးကိုရော ကျုပ်ခဏမေ့သွား
တယ်။

* * *

ကြယ်ရောင်ကမလင်း၊ လမင်းလည်းမရှိ၊ ကျုပ်တို့ငယ်ငယ်က အော်
ဆိုခဲ့ဖူးတဲ့ သီချင်းစာသားကလေးလိုပေါ့။ ‘လမင်းဘယ်ကိုရောက်နေသလဲ
ကွယ်’ လို့ တင်စားလောက်တဲ့ မှောင်ရီညရဲ့ သဘာဝကို ရေထဲက လင်းလက်
တောက်ပနေတဲ့ အလုံးအဝန်းကြီးက အားဖြည့်ပေးနေလေရဲ့။ ရေထဲမှာ အလိပ်
လိုက်ပေါ်နေတဲ့ အဲဒီပြုံးပြက်လင်းလက်နေတဲ့ အရာဟာ ငါးတွေ ရေထဲမှာ
ပျော်မျူးနေတဲ့ အရာတွေပါ။ အဲဒီအထဲမှာ မီးစုန်းဓာတ်ပါတဲ့ ငါးသလောက်၊
ပလာတူး၊ ပလာစမ်း၊ ပလာလန်း၊ ငါးလုံးမည်းတွေ ပါနိုင်တယ်။ အဲဒီငါးတွေရဲ့
အကြေးခွံပေါ်က လက်လက်တဲ့အရာတွေဟာ ရေပေါ်မှာ သောင်းချီစုဝေးလိုက်
တော့ လမိုက်ညပင်လယ်ပြင်ရဲ့ အဖြူနဲ့အမည်း၊ အလင်းနှင့်အမှောင် ဆန့်ကျင်
ဘက်အားပြိုင်မှုတွေဟာ လူတွေကို အသိတရားရအောင် မီးမောင်းထိုးပြ
နေသလိုပါပဲ။

‘ရှူး . . . တိုးတိုး၊ လှေကိုစက်သတ်ထား၊ ငါးတွေလန့်သွားဦးမယ်’

ဒါက သဘာဝကဖန်တီးပေးတဲ့ အခွင့်အရေးလေ။ ဒီလိုအခွင့်အရေး
မျိုး မကြုံကြိုက်တဲ့အခါဆို ကျုပ်တို့လှေသားတွေ ပိုပြီး အလုပ်များကြလေ
ရဲ့တယ်။ ရေဒါထဲမှာပြနေတဲ့ ငါးအုပ်ရိုနိုင်မယ့် နေရာရောက်ရင် မီးဖောင်ချရ
သေးတယ်။ အင်ဂျင်မီးထွန်းထားတဲ့ လှေကလေးနဲ့ ငါးတွေလာအောင်
ဆွဲဆောင်ရသေးတယ်။ ခုတော့ ငါးအုပ်က ရေပေါ်မှာ အဆင်သင့်မြူးနေတော့
ဒါတွေ မလိုတော့ဘူးပေါ့။

‘ကလင် ကလင်’

ကျုပ် အချက်ပေးဘဲလ်ကို ခပ်ရှည်ရှည် ဆွဲတီးလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ
ရေရှူးနဲ့ ရေရှူးနောက်လိုက်နှစ်ယောက် အလုပ်ရှုပ်သွားပါတော့တယ်။ ရေရှူး

က ပိုက်ကို ရေထဲပစ်ချလိုက်တာနဲ့ ပဲ့နင်းက လှေကို စက်ရှိန်မြှင့်ပြီး မောင်း အထွက် ပိုက်အောက်ခြေခဲသီးရှိရာကို လှေသုံးယောက်လိုက်ဆင်းသွားတော့ တယ်။ ဗော့သီးတွေ ရေပေါ်မှာ ဖြာထွက်သွားတဲ့အချိန်မှာတော့ ပိုက်ဟာသစ်ပြား ပါ တစ်ပါတည်းကျလာပါတော့တယ်။ အပြားလိုက်ကျလာတဲ့ သစ်ပြားဟာ စက်ရှိန်မြှင့်လိုက်တာနဲ့ ထောင်သွားပြီး ပိုက်ကို ငါးဝင်ဖို့ ဟပေးတဲ့သဘောပေါ့။ ဒါ့အပြင်သစ်ပြားက ပိုက်ကို ပိုက်လမ်းကြောင်းမှန်အောင်လည်း ထိန်းပေးသေး တယ်။

ဒီအချိန်ဟာ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစရာလည်းကောင်း၊ ပျော်စရာလည်း ကောင်း ရုပ်ရှင်စကားနဲ့ ပြောရရင် ဇာတ်လမ်းအထွတ်အထိပ်ကို ရောက်နေတဲ့ အချိန်ပေါ့။ ဒီအချိန်မှာ လှေသားအယောက်နှစ်ဆယ် အစိတ်လောက် ရေထဲ ကို တဝုန်းဝုန်းခုန်ချပြီး ပိုက်ဝိုင်းနေတဲ့ ငါးအုပ်ကြီးရဲ့ အပြင်ကနေ အသံ မျိုးစုံနဲ့ အော်ဟစ်ကူးခတ်လို့ ငါးတွေပိုက်ထဲ မဝင် ဝင်အောင် ခြောက်လှန့်ကြ သေးတယ်။ လှေသံ ရေသံ ပြုန်းပြုန်းညံ့လို့။ ဆူဆူညံ့ညံ့ ပျော်ပျော်ပါးပါးကြီးပေါ့။

အဲဒီအထဲမှာ စောစောက ထက်ထက်မိုးဦးမူးတဲ့ ကောင်လေးလည်း အပါအဝင်ပေါ့။ ဒီအချိန်မှာကျုပ်က ဟိုကြော်ငြာသီချင်းလေးကို သတိရလိုက် သေးတယ်။ သဘာဝရဲ့ အလှတွေထဲမှာ ပြုံးပြုံးကြီးမင်းမျက်နှာဆိုတာလေ။ သဘာဝရဲ့ အလှတွေထဲမှာ ပြုံးနေတဲ့မျက်နှာကတော့ ငါးတွေရဲ့မျက်နှာ မဟုတ်ဘဲ ကျုပ်တို့လှေသားတွေရဲ့မျက်နှာပါ။ ပိုက်ထဲမှာ ငါးပြည့်လောက်ပြီ ဆိုရင်တော့ ခွမ်းကိုင်းနဲ့ သူ့လူတွေ အလုပ်ရှုပ်ပြီပေါ့။ ငါးပြည့်နေတဲ့ပိုက်ကို ရစ်သီးနဲ့ ရေပေါ်ရောက်အောင် ဆွဲတင်တာကို ခွမ်းတယ်လို့ ကျုပ်တို့လောက မှာ အဆိုရှိတယ်။

‘ခွမ်းမယ်ဟေ့ ခွမ်း ခွမ်း’ လို့အော်ရင်း ရစ်တံကိုလှည့်နေတဲ့ ခွမ်းကိုင်းနဲ့ သူ့လူတွေရဲ့ အသံဟာ အကာအရံမဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲ ဝေ့ဝဲလွင့်စင်သွားပါ တော့တယ်။ ခွမ်းကြိုးမှတစ်ဆင့် ရေပေါ်မှာ တအိအိပေါ်လာတဲ့ ငါးအပြည့်ပိုက် ချုပ်ကြီးကို ကြည့်ပြီး ခွမ်းကိုကိုင်းတဲ့လက်တွေဟာ ပိုပြီးခိုင်မြဲညီညာစေရင်းနဲ့ ဘာမှန်းမသိတဲ့ အော်ဟစ်အားပေးသံတွေဟာ ဆူညံနေပြန်ရော။ ငါးတွေ

လှေပေါ်ရောက်ရင်တော့ လှေပေါ်ပါလုပ်သားအားလုံး ငါးအမျိုးအစား ခွဲခြား ရွေးချယ်ပြီး ငါးခပ်ခွက်နဲ့ အအေးခန်း ငါးကစ်တွေထဲ ခပ်ထည့်ရုံပေါ့။

‘ဟေ့ကောင် ဟုတ်ကျင်၊ ဒါ ဘာလုပ်တာလဲကွ’

ငါးရွေးနေတဲ့နေရာက အသံကြားလို့ ကျုပ်လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ တရုတ်ကလေး ဟုတ်ကျင်က ‘ဇာပျက်’ ဆိုတဲ့ငါးတွေကို ရွေးပြီး လှေဝမ်းထဲ ကနေ ပင်လယ်ထဲ ပြန်ပစ်ချနေတာ တွေ့ရတယ်။ ပထမတော့ သဘောမပေါက် ဘူး။ ဒီကောင် ငါးတွေမလျော့လျော့အောင် လုပ်နေတယ်လို့ပဲ မြင်တယ်။

‘ဒီမှာကြည့်ပါလား။ ဒီငါးက တရုတ်မစားတဲ့ငါး။ တစ်ခါတုန်းက တို့ တရုတ်လူမျိုးတွေ ပင်လယ်ထဲမှာ လှေပျက်ပြီး ဒုက္ခရောက်တော့ ဒီငါးတွေက ကယ်ဖူးတယ်။ ဒါကြောင့် ငါးရဲ့ကိုယ်မှာ အမှတ်အသားလုပ်ပြီး ဒီငါးတွေကို ငါတို့ တရုတ်တွေ မစားဘဲနေခဲ့တာ။ ဒီမှာမြင်လား။ ငါးရဲ့ကိုယ်မှာ လက် ငါးချောင်း အရာတွေနဲ့’

ဟုတ်ကျင်က အနားကလူတွေကို ပြောနေတုန်း ရေရှူးဟာ အနား ကို စွေ့ခနဲရောက်လာပါတော့တယ်။ ရေရှူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုက အလုပ်သမား ခေါင်းဆောင်လို့ ဆိုတယ်မဟုတ်လား။ ငါးတန်ချိန်များများ သွင်းနိုင်မှ ဘော့နက်စ်တွေ၊ ဘောက်ဆူးတွေ များများရမှာမို့ ငါးတွေ အလေအလွင့် မရှိအောင် ထိန်းသိမ်းရမှာ သူ့မှာတာဝန်ရှိတယ်။

‘ဟ မင်းတို့မစားတာနဲ့ ရပြီးသားငါးတွေ ပြန်လွှတ်ပစ်တာ ဘာဆိုင်သလဲကွ’

ကျုပ်ရဲ့ ရေရှူးဟာ ပင်လယ်သားပီပီ မဟုတ်မခံ ဇိုးဇိုးဆတ်ဆတ် သမားဆိုတော့ အူကြောင်ကြောင် ဟုတ်ကျင်နဲ့တော့ တွေ့တော့မယ်လို့ စိုးရိမ် နေတုန်း ဒီလိုတော့ ဟုတ်ကျင်က အပါသား။

‘အဟဲ မဟုတ်ပါဘူး အစ်ကိုကြီးရဲ့။ ကျွန်တော်က တရုတ်ဆိုတော့ အမေမှာတဲ့အတိုင်း စတိသဘော လုပ်တာပါ။ စတိ စတိ ဟဲဟဲ’

အင်း တော်ပါသေးရဲ့။ ဒီလောက်နဲ့ ပြီးသွားလို့။ လူအမျိုးမျိုး စိတ် အထွေထွေဆိုတော့ အယူသည်းမှုတွေလည်း အမျိုးမျိုးပေါ့။ ပင်လယ်မှာဆို

တာက လျှို့ဝှက်နက်နဲတဲ့ကိစ္စတွေ အများကြီး။ တချို့ဆို သိပ္ပံအတွေးအခေါ်နဲ့ ချိန်ထိုးလို့ မရတဲ့အရာတွေ ရှိတယ်။ တချို့ကိစ္စတွေမှာ ယုတ္တိမရှိလည်းလိုက်နာ ကျင့်သုံးရတဲ့ အရာတွေရှိတယ်။ ပင်လယ်ရဲ့ လျှို့ဝှက်မှုဆိုတဲ့ ကျုပ်ခပ်ငယ်ငယ် လူပျိုပေါက်အရွယ် လှေသားအဖြစ်နဲ့ ကော့သောင်း ဘုတ်ပြင်းနယ်ဘက် ပါသွား ရင်း ဖြစ်တဲ့အဖြစ်ကလေးကို သတိရနေမိသေး။

အချိန်က မိုးဦးလေဦး လေပြင်းကျနေချိန်မို့ လှေပေါ်မှာပါတဲ့ လေးလံ တဲ့ အရာတွေအားလုံး ရေထဲပစ်ချနေတုန်း ခပ်ဝေးဝေးဆီက မီးလုံးကြီးတစ်လုံး ဟာ ကျုပ်တို့လှေဆီ ဦးတည်ပြီး ရွေ့လျားလာတာ သတိထားလိုက်မိတယ်။ အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ ပဲ့နင်းကြီးဟာ ရွက်ကို ကပျာကယာချပြီး ရွက်တိုင်ထိပ်ကို ငါးပိစိမ်းစား တက်သုတ်ပါတော့တယ်။ ရွက်တိုင်ကိုစွဲမယ်အကြံနဲ့ လာတဲ့မီးလုံး ကြီးဟာ လေပြင်းကြောင့်လား၊ ငါးပိသုတ်ထားလို့လား မသိဘူး။ ရွက်တိုင်ကို မစွဲနိုင်ဘဲ လေကြောင်းထဲ ဝေ့ဝဲ ဝေ့ဝဲနဲ့ လည်ပြီး ပြန်ထွက်သွားပါရော။

‘ဒီကောင်မျိုး ရွက်တိုင်ကို စွဲမိရင် မလွယ်ဘူး။ စွဲမိတာနဲ့ သူ့ဆီက အစက်တစ်စက်ကျရင် လူတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။ နှစ်စက်ကျရင် နှစ်ယောက်။ ဒီလိုနဲ့ အဲဒီလူတွေ လှေသားတွေကို ရန်မူသတ်ဖြတ်ပစ်လိုက်ရော။ သိပ် ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့ ပင်လယ်စုန်းတစ်မျိုးပေါ့။ နောက်ပြီး သူ့စွဲတာနဲ့ ရွက်တိုင် ကို မိုးကြိုးပစ်နိုင်သေးတယ်။ ရွက်တိုင် မိုးကြိုးပစ်မှတော့ တစ်လှေလုံးဆုံးပြီ ပေါ့။’

ကျုပ်တို့ ပဲ့နင်းကြီးပြောပြတဲ့ ပင်လယ်စုန်း အလေ့အထတွေကို နားထောင်ပြီး အဲဒီ ပင်လယ်စုန်းဆိုတာ ဘယ်ကစတင်ဖြစ်ပေါ်လာသလဲ။ ကျုပ် တော်တော်စိတ်ဝင်စားမိခဲ့တယ်။ စိတ်ဝင်စားမိသလောက် လေ့လာကြည့်တော့ မရေရာတဲ့ ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန် ပုံပြင်အဖြစ်နဲ့ပဲ လက်ခံခဲ့ရတယ်။

တစ်ခါတုန်းက ပင်လယ်မှာ လှေနဲ့သွားနေတဲ့ တံငါသည်တစ်စုဟာ ရေမှာမျောပြီး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ကယ်တင်မိသတဲ့။ တံငါသည်တွေဟာ အဲဒီမိန်းမအပေါ် မဟားတရားကြံစည်ပြီး ပင်လယ်ထဲကို ပစ်ချလိုက်သတဲ့။ အနိုင်ကျင့်ခံရတဲ့ မိန်းမဟာ လှေသားတွေကို ကလဲ့စားချေနိုင်

ဖို့ ကြိုးစားရင်း ဆုတောင်းရင်းနဲ့ ပင်လယ်စုန်းဖြစ်သွားရောတဲ့။ ကဲ မယုံချင်
 နေ။ ပင်လယ်စုန်းပုံပြင်ကတော့ မယုံရင်သာ နေရမယ်။ မိုးဦးလေဦးဆိုကျုပ်တို့
 ပဲ့နင်းတွေ ပင်လယ်စုန်းကို လန့်ကြတာပါပဲ။ ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် အောင်ဘာဘက်
 မှာ ဒါမျိုး ပိုပေါတာပေါ့။

ကျုပ်ပဲ့နင်းဖြစ်လာတော့ ဒီနယ်ဘက်ကို မိုးဦးလေဦးဆိုရင် ရှောင်
 တယ်။ ကြိုတင်ရှောင်ထားတဲ့ သဘောပေါ့။ သဘာဝအန္တရာယ်ထဲမှာ သူလည်း
 တစ်ခုအပါအဝင်အဖြစ် သတိထားကြရတယ်။ သတိမထားလို့ မဖြစ်ဘူး။
 ပင်လယ်စုန်းဟာ ထက်ထက်မိုးဦး မဟုတ်တာ သေချာတယ်။

* * *

အဇ္ဈာပြင်ကျယ်ကြီးမှာ တိမ်ဆိုင်တိမ်ဆုပ်တွေဟာ ဆင်ဖြူရုပ်၊ နွားဖြူ
 ရုပ်တွေအဖြစ်နဲ့ တလှုပ်လှုပ် ခရီးသွားနေကြတယ်။ ရွှေရည်သောက်ထားတဲ့
 ဝါရွှေရောင် နေခြည်ပျောက်တွေကလည်း ဟိုတစ်စက် သည်တစ်စက် ကြဲပက်
 လို့။ နံနက်ခင်းအလှကိုဖော်ပြနေကြတယ်။ လေအသော့မှာ ခပ်နေ့နေ့ သွဲ့ငင်
 နေတဲ့ ပင်လယ်ကမ္ဘာတွေကတော့ နားခိုလှည့်လို့ ဖိတ်ခေါ်နေလေရဲ့။ ဒီအချိန်
 မှာ စွန်တစ်ကောင်ဟာ ရဲရင့်ခြင်း အတောင်ပံတွေ ဖြန့်ကြက်လို့ ကောက်ကျစ်
 မျက်လုံးတွေနဲ့ ရက်စက်တဲ့ ခြေသည်းတွေကို သယ်ဆောင်ပြီး သူ့ရဲ့ဝမ်းစာကို
 ရှာဖွေလို့ လာနေပါပြီ။

ဒီနေ့တော့ ကောင်လေးဟာ ပုံမှန်ပါပဲ။ တန်ကေးဘောင်းဘီ
 (ရှမ်းဘောင်းဘီ) အပြာနဲ့ စပို့ရှပ်လက်ရှည်ကို ဝတ်ဆင်ထားတဲ့ ကောင်လေးဟာ
 ဇာတ်လိုက်မင်းသားနဲ့ပါ တူသလိုလို။ ရာသီဥတုက သာတောင့်သာယာမို့
 လှေဦးမှာထိုင်ပြီး တစ်ကိုယ်တော် ငါးမျှားနေပုံကိုက အတွေးလွန်နေပုံပါပဲ။
 တမင်သ,ထားတဲ့ နှုတ်ခမ်းမွှေးကြောင့် ကြီးရင့်ဟန်ပေါက်နေပေမယ့် တကယ်
 တော့ ကောင်လေးရဲ့အသက်ဟာ အစိတ်ကျော်ဟန်မတူဘူး။ အဲဒီ နှုတ်ခမ်းမွှေး
 ကြောင့်ပဲ ကောင်လေးကို နောက်ကွယ်မှာ တခြားလှေသားတွေက အမည်ရင်း
 မခေါ်ဘဲ ‘နှုတ်ခမ်းမွှေး’ လို့ ခေါ်ကြတာ ကျုပ်သိထားတယ်။

လှေဟာ ကျွန်းခိုပြီး ကျောက်ချထားတဲ့အတွက် ပိုက်သမားတွေဟာ ပေါက်ပြဲသွားတဲ့ပိုက်တွေကို ဖာထေးပြုပြင်နေလေရဲ့။ ပိုက်ကို အမြဲတမ်းကြည့်ရှု ပြုပြင်နေဖို့လိုအပ်တယ်။ ရေအောက်ရောက်မှ ပိုက်ပေါက်နေလို့မဖြစ်ဘူး။ ဒီလို ကျွန်းခိုနေတဲ့အခါ ကျွန်းပေါ်တက်ပြီး ရေချိုရှာတဲ့လူကရှာ၊ ရေချိုးတဲ့လူကချိုး၊ အနီးအနား ဆလုံရွာတွေဆီ လည်ပတ်ပြီး မိတ်ဆွေဖွဲ့ချင်ဖွဲ့၊ ဝီရိယရှိပြီး ငွေပို ရှာချင်သပဆိုရင် ကောင်လေးလို ငါးများချင်များပေါ့။ ပြီးရင် ကိုယ့်ငါးကိုယ် ဆားနယ်၊ အခြောက်လှမ်းသွား၊ အိမ်အတွက် ဟင်းစားလည်းရ၊ ပြန်ရောင်းရင် လည်း ငွေပိုရတာပေါ့။

ကျုပ်အနားမှာသွားရပ်တော့ ကောင်လေးက ငါးများနေရာက ကျုပ် ကို လှမ်းပြုံးပြနုတ်ဆက်ပြီး တစ်နေရာဆီ လှမ်းအော်ပြောလိုက်တယ်။

‘ဟေ့ကောင် ကြာနေပြီ၊ တော်တော့၊ တက်ခဲ့တော့’

ကောင်လေးအော်တဲ့ဆီ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ခပ်လှမ်းလှမ်း ကျွန်းစပ် မှာ ရေထဲငုပ်လိုက် ဖော်လိုက်လုပ်နေတဲ့ ဖိုးဂျွန်ကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ လှေပေါ် ကို တက်လာတော့ ဖိုးဂျွန်ရဲ့လက်ထဲမှာ ဘဲဝန်းလို့ခေါ်တဲ့ ခရုတွေ အတော် များများ ပါလာတာ တွေ့ရတယ်။

‘ဒါတွေ ဘာလုပ်ဖို့လဲကွ၊ စားဖို့လား’

‘အသားကိုစားပြီး အခွံကို ထိုင်းဘက်မှာ သွားရောင်းဖို့ပါဦး။ ထိုင်း ဘက်မှာ ဒီအခွံတွေကို ဈေးကောင်းပေးဝယ်ပြီး အလှကုန်ပစ္စည်းလုပ်တယ် ပြောတာပဲ။ ဒီကောင်တွေအထဲက ပုလဲလည်းရတတ်သေးတယ်။ အခွံကိုက တစ်ပိဿာ ၆၀၀ ကျပ်ဈေးရှိတယ်’

‘အားပါး ဒီကောင်တွေ စီးပွားရေးဈေးကွက် မြင်လှပါလား။ စီးပွားရေး ဆိုတာကလည်း ခွင်တစ်ခု ဝင်သွားဖို့ပဲလိုတာ။ မနေ့က ထက်ထက်မိုးဦးအမှုနဲ့ ရန်ဖြစ်ထားကြတဲ့ သူငယ်ချင်းညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ဒီနေ့ကျတော့ ဈေးကွက် စီးပွားရေးကို ပခုံးဖက်တိုးဝင်နေကြတဲ့ အာဂကောင်တွေပါလား’

‘ပင်လယ်မျောတို့၊ ပင်လယ်မျောတို့ရရင် ပိုဈေးကောင်းရတာပေါ့။ ပင်လယ်မျောဖြူက တစ်ပိဿာကို ၇၀၀၀ ကျပ်။ ပင်လယ်မျောမည်းက

တစ်ပိဿာကို ၃၀၀၀ ကျပ်။ ပင်လယ်မျှော့ကျတော့ ကျွန်တော်တို့ မငုပ်နိုင်ဘူး။
ဆလုံတွေမှ’

ကောင်လေးက မစားရဝခမန်း ဆက်ပြောနေသေးတယ်။ ကျုပ်တို့လို
ရိုးရိုးစင်းစင်းကြီးပြင်းလာတဲ့ ဘဝနဲ့တော့ ကွာပါ။ ပျိုမြစ်သန်မာမှုတွေကလည်း
စွန့်စားရှာဖွေမှုအတွက် တွန်းအားတွေပဲပေါ့။ ကောင်လေးဟာ စိမ်းညိုရောင်
ဘဲဝန်းကောင်တွေကို တယုတယ ကိုင်တွယ်နေပုံများ အခုပဲ ပုလဲလုံးတွေ
ထွက်ကျလာတော့မယ့် အတိုင်းပဲ။

‘ကံကောင်းလို့ ပုလဲနက်များ ရလိုက်ရင်တော့’

ကျုပ်လှည့်ထွက်လာတော့ နောက်ကျောဘက်ဆီက ကောင်လေးရဲ့
မျှော်လင့်ခြင်း တေးသွားလေးကို ကြားဖြစ်အောင် ကြားလိုက်မိသေးတယ်။
မုတ်ကောင်ရဲ့ အခွံစပ်ကြားက အနက်ရောင် အရည်တစ်မျိုးကြောင့် ပုလဲ
အရောင်ပြောင်းသွားတာပဲရှိတယ်။ ပုလဲနက်ဆိုတာ တကယ်မရှိဘူး
ကောင်လေး ရေလို့ ကျုပ်ပြောလို့မထွက်ဘူး။

နေပေါ်မှာ တိမ်ကလေးတွေ အရောက်တောက်မယ်၊ လေပေါ်မှာ
အိမ်ကလေးတွေ ဆောက်နေပေဦးတော့ ကောင်လေးရေ။ ။

(ရုပ်ရှင်တေးကဗျာရသစုံမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် - အောက်တိုဘာလ)

ငါးဖန်ခွက်နဲ့ ပက်တဲ့ရေ

အိန္ဒိယနိုင်ငံတော်

ငါးဖန်ခွက်နဲ့ ပက်တဲ့ရေ

၆

နခြည်စူးရှနေသော်လည်း မြောက်ပြန်လေ
အဝေမှာ ဆောင်းရနံ့တို့ သင်းပျံ့မွေ့ပျော်ဆဲ။

တစ်ခါတစ်ရံ ခပ်လှမ်းလှမ်းဆီမှ ကျွန်းရိပ်ညိုများကိုပင်
မမြင်ရအောင် နှင်းဇာပါးက ပိတ်ဆီးကာရံတတ်သေးရာ
သည်လိုရက်မျိုးဆိုလျှင်တော့ ကျွန်းခိုနေသည့် သူတို့
လှေကလေးသည် နှင်းကွဲကို စောင့်ပြီးမှ ပင်လယ်ထွက်
လေ့ရှိသည်။ ကုန်တင်စက်လှေကြီးများနှင့် ငါးဖမ်းလှေ
များက နှင်းဇာပါးကို မြူမှုန်ခြယ်သော နံနက်များမှာ
သူတို့လို ခူဖမ်းလှေကလေးတွေအတွက် အန္တရာယ်ဆိုး
တွေပင်ဖြစ်သည်။

သည်နေ့တော့ ရွှေရည်သောက်တဲ့ နေခြည်
ပြောက်ကလေးများက နှင်းမှုံငွေစက်တွေကို ယူငင်
သိမ်းဆည်းသွားသည့်အတွက် ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး
ထင်လင်းဝါရွှေလို့နေသည်။ နေခြည်ဆမ်းပက်ထားသည့်
ပြာလဲ့လဲ့ပင်လယ်ရေပင်လျှင် ဝါတစ်လီ စိမ်းတစ်လှည့်ဖြင့်
သဘာဝတရားကြီးရဲ့ လှည့်စားခြင်းကို ခံစားနေရသည်။

သူလည်း ဘာထူးသေးလဲ။ ပစ္စလက်မှတ်ဆရာရဲ့ ကြိမ်ရိုက်ခြေဆောင့်ခြင်းကို ခံနေရသည်ပဲ။ သွားစမ်းပါ။ နေပူပူ နှင်းကျကျ သူ့အဖို့တော့ ဘာမှ မဆန်း။ သည်ခရီး သည်လမ်း သည်လုပ်ငန်းတွေ ပင်လယ်နှင့် မကင်းသရွေ့ ပင်လယ်အတွင်း ပျော်မွေ့နေရမည်က မသေမချင်းပေါ့။ သေခြင်းကလည်း သူတို့လိုလူအတွက် မေ့လျော့နေသည် ထင်ပါရဲ့။ နုနယ်ငယ်ရွယ်လွန်းသူ သူ့ညီမလေးကိုမှ ရွေးချယ်ခေါ်ငင်သွားခဲ့သည်။

မျက်စိများကိုဖွင့်၍ အိပ်စက်ခြင်းကို ယူဆောင်တတ်သော ငါးတို့သည် တိမ်ညိုရိပ်မည်းတွေအောက်မှာ ငြိမ်သက်နေကြသည်။ ရွေ့လျားစီးမော့မှုတွေကြား ရပ်တန့်ငြိမ်သက်ခြင်းတွေ ဘာကြောင့် ရှင်သန်ပျော်ဝင်နေပါလိမ့်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် မကြုံကြိုက်၍ဟု တစ်ခါက ဟစ်အော်ခဲ့ဖူးသူများကို သူ့အနေဖြင့် တစ်ဆိတ်လောက် လက်တို့လိုက်ချင်သည်။ တိမ်စိုင့်ရိပ်မည်းတို့ရဲ့အောက်မှာ ငြိမ်သက်စွာ အိပ်စက်နေသည့် ငါးများ၊ ဒီမှာလေ ငြိမ်သက်ခြင်းတွေ။

ငါး၏ဦးခေါင်းနှင့် အမူအကျင့်ချင်းတူလှစွာသော သူ၏လှေဦးသည် ရေဆန်ကို ထိုးခွဲဆန်တက်နေသည်။ စူးရှရှုနေခြည်အောက်မှာ တိမ်ရိပ်ခိုငြိမ်သက်နေသည့် ငါးအုပ်ကို ကွင်းရှောင်ခုတ်မောင်းပေမယ့် စက်ရိုက်ကြောင့် လှိုင်းဂယက်ထမှုမျိုးကိုတော့ သူ့အနေဖြင့် တားဆီးပိုင်ခွင့်မရှိပါ။ မျှားချိတ်သို့မဟုတ် ပိုက်တန်းကိုသာ ရန်သူထင် စိုးရွံ့တတ်သော ငါးများအဖို့ စက်ရိုက်ကြောင့် လှုပ်ရှားလာသော လှိုင်းယက်လောက်ကိုတော့ အိပ်ပျက်ခံ၍ ထကြည့်မည်မဟုတ်ပေ။

ထိုးခွဲဖိတ်စင်လာသည့် ရေစက်ရေပန်းကလေးတွေ သူ့မျက်နှာကို ကလူကျီစယ်ချိန်၌ ရေစီးအတိုင်း မျောပါလာသော သတ္တဝါကောင်လေးတွေကို ခပ်ခွက်နှင့် ဆီးခပ်ဆယ်ယူလိုက်သည်။ ပါလာသည်က ငါးလည်းမဟုတ်၊ ပုစွန်လည်းမဟုတ်၊ ခမောက်ပုံညွှန် လုံးဝန်းသည့် ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ရေထဲမှာ လှုပ်ရှားသွားလာနေသည့် ပင်လယ်ခူကောင်များ၊ ငါးတွေက ဆူးတောင်၊ ရေယက်နှင့် အမြီးတို့ကို အသုံးပြုပြီးရေမှာ လူးလာခေါက်ပြန် ကူးနိုင်ပေမယ့် ပင်လယ်ခူကောင်များကတော့ ငါးတွေလို ကူးခတ်နိုင်စွမ်းမရှိဘဲ ပင်လယ်ရေစီး

ကြောင်းတစ်လျှောက် ရေတက်ရေကျအလိုက် အလိုက်သင့် မျောပါနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုလို လဆန်း၊ လဆုတ် (၆) ရက်မှ (၁၂) ရက်အထိ ရေသေမျိုး ဆိုလျှင် ခူပေါ်သည့်ရက်များဖြစ်သည်။

ညီမလေးရေ . . . မင်းရဲ့ အသွေးအသား အဆီအခဲတွေဟာ ပင်လယ် ပြင်ကြီးထဲမှာ ကျေပျက်ပျော်ဝင်ကုန်ပြီလားကွာ။ ခုလောက်ဆို ညီမလေးရဲ့ အရိုးတွေ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်မှာ အမှုန်အနယ်အဖြစ် ကျဆင်း သက်ရောက်ကုန်ရောပေါ့။ ငါ့ညီမလေးရဲ့ အသက်ဝိညာဉ်ဟာ ဒီပင်လယ်ပြင်ကြီး ထဲမှာ ကျင်လည်ကျက်စားနေမယ်ဆိုရင်တော့ မင်းအစ်ကိုရဲ့ သောကကို မြင်နေ ရမှာပါ။

‘အေ့ . . .’

ညက စိတ်ညစ်ညစ်နှင့် တောချက်မီးတောက် အရက်ပြင်းပြင်းတွေ နင်းကန်သောက်ပြီး လေချဉ်တက်လာသည့်သူသည် ပဲ့ကုတ်ကြီး မမြင်အောင် လှေနှံမှာထောင်ထားသည့် အရက်ပုလင်းကို ဆွဲယူ၍ ခက်သွက်သွက် မော့ချ လိုက်သည်။ အဟား အခုမှ နေသာထိုင်သာ ရှိသွားတော့တယ်။ မြို့သားတွေ အတွက်တော့ ဒါဟာ မောနင်းပက်ပေါ့။

ရင်ထဲမှာရှင်းသွားသော်လည်း ခေါင်းထဲမှာတော့ နောက်ကျူရီဝေမှု များ လှည့်ပတ်ဆူဝေလို့နေသည်။ ကြိမ်ကွင်းတွင် နိုင်လွန်ပိုက်အိတ် တပ်ဆင် ပြီး သစ်သားရိုးတံတပ်ထားသည့် ခူခပ်ခွက်သည် သူ့လက်ထဲမှာ ခပ်သွက်သွက် လှုပ်ရှားနေသည်။ လက်ကိုင်ရိုးတံ၏ ထိပ်ဖျားမှာ ဖော့လုံးများကို အစီအရီ တပ်ဆင်ထားသည်။ ရေခူခပ်နေစဉ် မတော်တဆ ရေထဲလွတ်ကျသွားလျှင် ရေပေါ်မှာ ပေါ်နေပြီး ခွက်မဆုံးစေရန်ဖြစ်သည်။

ခူခပ်ခွက်မှာ ဖော့လုံးတပ်ထားတာ ဘယ်သူ့ရဲ့စိတ်ကူးပါလိမ့်။ ကောင်းလိုက်တဲ့စိတ်ကူး။ ငါ့ညီမလေးကိုယ်မှာလည်း ဒီလို ဖော့တုံးတွေတပ်ဆင် ထားရင်ကောင်းမယ်။ ဒါမှ ရေမှာမနှစ်အောင် . . . ၊ မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး။ ညီမလေးဟာ ရေနစ်သေဆုံးတာမဟုတ်ဘူး။ သေပြီးမှ ရေနစ်တာပါ။

သူ့ပါးစပ်က ရွတ်ချင်ရာတွေ ရွတ်နေသော်လည်း သူ့လက်များက ခူခပ်မပျက်။ ရေစီးကြောင်းအတိုက် မျောပါလာသည့် လုံးလုံးလိမ့်လိမ့်ခူလုံး

တွေကတော့ ခပ်ခွက်ထဲ ဝင်လာမစဲ တသဲသဲ။ လာစမ်း လာကြစမ်း အပြာရောင် ရေခူ၊ အဝါရောင်ရေခူ၊ အစိမ်းရောင်ရေခူ၊ ပန်းရောင်ရေခူ၊ အညိုရောင်ရေခူ။ ရေခူခြောက်ပြုလုပ်ဖို့ အကောင်းဆုံးကတော့ ပထမတန်းစား ပန်းရောင်ရေခူ များ။

ရေခူတွေရဲ့ သဘာဝကလည်း ဆန်းကြယ်လှသည်။ အဖြူရောင် ပင်လယ်ရေခူ လေးမြောင့်တုံးဆိုလျှင် အလျား (၁)ပေ၊ အနံ (၁၀)လက်မလောက် ရှိမည်။ ပုံညွှန်ကိုက အဖြူရောင် လေးမြောင့်တုံး ညွှန်ကြီး။ ဒီကောင်မျိုး က ပင်လယ်ရေအကျ ကမ်းစပ်မှာ တင်ကျန်သည့်အခါ နေပူရှိန်ထိမိသည်နှင့် တစ်ကိုယ်လုံးအရည်ပျော်သွားသော ရေခဲတုံးကြီးလို ဖြစ်သွားတော့သည်။

ဟို ရေခူနှစ်ဆိုသည့် အမျိုးအစားကရော၊ လူတွေရဲ့ နှာခေါင်းက ထွက်သည့်နှစ်လို ချဲ့ပစ်ပစ်နှင့် ရွံ့ရှာဖွယ်တောင်ကောင်းသေး။ ပင်လယ်ရေခူ ထမင်းပြုတ်ဆိုတာလည်း ရှိသေးသည်။ ထမင်းပြုတ်လို ပျစ်ခွဲခွဲ ပျော့အိအိနှင့် ကိုင်၍မရလောက်အောင် ချောကျိပျော့အိနေသည့်အတွက် ရေခူထမင်းပြုတ်၊ တချို့က ရေခူဆန်ပြုတ်ဟု ခေါ်ကြသည်။

ထို့ သူနှလုံးမသာယာစွာနှင့် ပင်လယ်ထဲ သလိပ်ခွဲများ ခပ်ထုတ် ထွေးချပြီး အလစ်ချောင်းကာ ခွက်ပုန်းမော့လိုက်ပြန်ရာ ပူလောင်ခါးရှသည့်ရသ က လည်ချောင်းတစ်လျှောက် စီးဆင်းသွားကြပြန်သည်။ ညီမလေးရေဆန်ပြုတ် ဆိုလို့ ငါ့ညီမလေးကို ဆေးတစ်ခွက် ဆန်ပြုတ်တစ်စွန်း မတိုက်လိုက်ရဘဲ လက်လွတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရတာ ရင်နာလွန်းလို့ပါကွာ။ ခပ်ငယ်ငယ်ကတည်းက မိဘတွေ သေဆုံးကုန်လို့ ဒီမောင်နှမနှစ်ယောက်ပဲ ဖက်တွယ်ပြီး ကြီးပြင်းလာရာ က ပိုပြီးလုံခြုံစိတ်ချရတဲ့မြို့က ဦးလေးတို့မိသားစုဆီ ပို့ထားခဲ့မိတာ အစ်ကို အမှားပါကွာ။ အစ်ကို ပိုက်ဆံတွေအများကြီးရတဲ့အခါ တို့မောင်နှမနှစ်ယောက် အတူပြန်နေကြမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပင်လယ်မှာ ကြုံရာကျပန်းအလုပ် တွေ မမောတမ်း လုပ်ခဲ့တာလည်း ငါ့ညီမလေးအသိ။

‘အစ်ကိုရေ . . . ငါ့ကို ပစ်ထားနဲ့နော်။ ငါ ဒီအလုပ်တွေမလုပ်နိုင်တော့ ဘူး။ ပထက်ကမ်းက အအေးခန်းထဲမှာ ပုစွန်ခေါင်းဖြတ်တဲ့အလုပ်က ပိုက်ဆံ

ရပေမယ့် သိပ်ပင်ပန်းတယ်။ တစ်နေ့လုံး မတ်တပ်ရပ်နေရတော့ ခြေသလုံးတွေ တောင့်တဲဒဏ်ကို မခံနိုင်တော့ဘူး။ လက်ချောင်းတွေကလည်း အေးစက်နေတဲ့ ပုစွန်အသေကောင်တွေ ကိုင်ရလွန်းလို့ ထုံကျင်ကျင်ဖြစ်နေပြီ။ ပြီးတော့ အခု တလော အသက်ရှူရတာ မကောင်းဘူး။ ညနေစောင်းလို့ ‘လဟာ’ လာရင် ငါကြောက်တယ်အစ်ကို။ ပထက်ကမ်း အအေးခန်းဟာ မြို့နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် မှာမို့ ခရီးမဝေးလှပေမယ့် မွန်းလွဲတာနဲ့ လေတွေ တဝှီးတဝှီးအော်ပြီး လဟာ ဆိုတဲ့ လှိုင်းကြက်ခွပ်တွေပေါ်လာရင် ငါ့ရင်တွေ တအားတုန်တာပဲ။ အချိန်တန် တော့လည်း လေအော်လှိုင်းထနေတဲ့ ရေပြင်ကိုဖြတ်ပြီး ပြန်ရတာ ညနေတိုင်း ဆိုတော့ အိမ်ရောက်ရင် ကြောက်လွန်းလို့ ညဘက်ဆို အိပ်မပျော်ပြန်ဘူး။ ဒီတစ်ခါ ပင်လယ်က ပြန်လာရင် ငါ့နားမှာပဲ နေပါတော့ဟယ်။ တခြားကုန်း ပေါ်က အလုပ်တွေရှာပြီး အစ်ကိုမိန်းမယူချင်ယူပေါ့။ ငါက မီးဖိုထဲမှာ ထမင်းချက်ပေးမယ်လေ။ ပုစွန်ပါကင်တော့ မထုတ်ချင်တော့ဘူး အစ်ကိုရယ်။

ငယ်ငယ်ကတည်းက အလိုလိုက်ခဲ့၍ အစ်ကိုကို နင် ငါနှင့် ပြောတတ် သည့် ညီမလေးရဲ့ အသုံးအနှုန်းများသည် မယဉ်ကျေးပေမယ့် သူ့နားထဲမှာ နားဝင်ချိုနေခဲ့သည်။ သူကော့သောင်းဘက် အလုပ်သွားလုပ်၍ ပြန်လာသည့် အခါ သူ့ညီမလေးအတွက် ပါတိတ်ထမီတို့၊ မိတ်ကပ်ဘူးတို့ ပါလာနေကျ။ အလှပစွာကလေးတွေနှင့် ညီမကလေးကို နှစ်သိမ့်ပြီး အိမ်တစ်ဆောင်နှင့် ကိုယ်တို့မောင်နှမနှစ်ယောက် နေဖို့တော့ မဖြစ်သေးဘူး ညီမလေးရေလို့ ပြောမထွက်ခဲ့ပါ။

မြို့မှာသာ ထားခဲ့ရသည်။ ညီမလေးကို သူ့သိပ်စိတ်ချသည်တော့ မဟုတ်။ လှိုင်းတံအပိုးများအကြား ညီမလေးကို သူ့အနစ်မွန်းမခံနိုင်။ သူ ငါးလှေနောက်လိုက်သွားပြီး လုပ်ငန်းသိမ်းတော့ ပါလာသည့် ငွေစကလေးများ ပွားလာလေမလား မျှော်လင့်ချက်နှင့် သူ့မိုက်တွင်း နက်မိပြန်သည်။ အနီထောင် ကစားဝိုင်းတွင် ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းသွားသော သူ့ငွေစကလေးတွေကို မျက်စိထဲ ပြန်မြင်ရင်း လှေနံကို ခေါင်းနှင့်ဆောင့်မိသည်မှာ အခါခါ။ နောင်တများကို ထမ်းပိုး၍ ခူဖမ်းရာသီရောက်တော့ သူပင်လယ်ထဲ ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။

ကမ္ဘာ့ဟင်းလျာဈေးကွက်တွင် ပထမတန်းဟင်းလျာအဖြစ် နေရာယူ သည့် ပင်လယ်ဖုတ်သည် ပင်လယ်မှာတော့ ဆန်းကြယ်သည့် သတ္တဝါတစ်မျိုးပါ။ ဟောဒီမှာကြည့်၊ ရေခူတစ်ကောင်လုံးကို ဦးခေါင်းပိုင်းနှင့် ခြေထောက်ပိုင်းဆိုပြီး ခွဲခြားထားရာမှာ ဦးခေါင်းပိုင်းကိုသာ ယူပြီး ခြေထောက်ပိုင်းကို ရေထဲသို့ ဖြတ်တောက်ပစ်ချလေ့ရှိသည်။ ထိုခြေထောက်ပိုင်းသည် ရေထဲရောက်ပြီးနောက် ခြောက်နာရီအတွင်းမှာ ခူကောင်အဖြစ် ပြန်လည်ပေါက်ဖွားလာလေ့ရှိတယ်လို့ ဝါရင့်ရေလုပ်သားကြီးတွေပြောသံ ကြားဖူးသည်။

သည့်ထက်ပိုပြီး အံ့ဩဖို့ကောင်းသည်က ခူကောင်ရဲ့ ဦးခေါင်းပိုင်းမှာ အလွန်တရာအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည့် ထူးခြားချက်တစ်ခုရှိသည်။ အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ မိုးလေဝသ အခြေအနေကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်ခြင်းပါပဲ။ ခူကောင်ရဲ့ နားနောက်မှာရှိသည့် အကြောအမျှင် စွမ်းအင်သတ္တိတွေက မှန်တိုင်း မကျမီ တစ်ဆယ့်နှစ်နာရီအကွာမှာ မှန်တိုင်းကျတော့မှာကို ကြိုတင်သိနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထို အသိဉာဏ်ကြောင့်ပင် ရေခူတို့သည် ယခုလို ဆောင်းအလယ် နွေဦးအခါမှာ ပင်လယ်ရေတိမ်ပိုင်း၌ စုပြုံကျက်စားကြခြင်းဖြစ်သည်။ မိုးသက် မှန်တိုင်းကျတော့မည်ဆိုလျှင် ရေခူကောင်တို့သည် ရေနက်ထဲသို့ ငုံ့လျှိုး ပျောက်ကွယ်သွားလေ့ရှိသည်။ သူတို့ရေခူဖမ်းသမားတွေဟာလည်း ရေခူရဲ့ နားနောက်မှာရှိတဲ့ အသံလှိုင်းရိုက်ခတ်မှု သဘောသဘာဝတွေကို အကဲခတ်ပြီး ပင်လယ်ပြင်သို့ ထွက်ရလေ့ရှိသည်။

မှန်တိုင်းနှင့်ပင်လယ်ဆိုသည်ကလည်း မကြာခဏ ဒွန်တွဲတတ်သည်မို့ ရေကြောင်းကို အားပြုနေရသည့် ရေလုပ်သား၊ လှေလုပ်သားအားလုံး အလေး အနက် သတိထားအပ်သည့် အရာပေပဲ။ ဒါပေမယ့် ပင်လယ်ပြင်ကျယ်ကြီးထဲ မှာသာ လှေတစ်စင်းနှစ်မြုပ်သည့်အခါ အသက်ဆုံးချင်ဆုံးမည်။ ကော့သောင်း ရေကြောင်းခရီးစဉ်ကတော့ လှေနှစ်မြုပ်သည့်တိုင်အောင် လူတွေဖိတ်စင်ခဲ သည်။ ကျွန်းငယ်ကလေးတွေ ပေါများတာရယ်၊ လမ်းတစ်လျှောက်လုံးငါးဖမ်း လှေတွေ မပြတ်သွားလာနေတတ်တာကြောင့်ရယ် ကယ်ဆယ်မယ့်သူပေါ်ပြီး လှေနှစ်ပေမယ့် လူမသေနိုင်ပါ။

ဒါပေမယ့် ညီမလေးရေ . . . အစ်ကိုရှိရာကော့သောင်းကို ဆင်းလိုက်
 လာတဲ့ ညီမလေးရဲ့ တစ္ဆေထိုးစိတ်ကလေး တဲတဲကလေးကျန်တော့သည့်
 ကျန်းမာရေးကို ဆောင့်ဆွဲလိုက်သလို ဖြစ်သွားပါရောလား။ မိုးကြီးလေကြီးထဲ
 ရုတ်တရက်စက်ချို့ယွင်းပြီး လှေနှစ်တော့ ညီမလေးဟာ အခြားခရီးသည်တွေနဲ့
 အတူ ဖောင်တစ်ခုပေါ် ရောက်သွားသတဲ့။ အဲဒီဖောင်ကိုတော့ လူရှစ်ယောက်
 လောက် ဖယ်တွယ်ထားတယ်။ ဖောင်ဆိုတာ လှေလိုလှော်ရတဲ့အရာ မဟုတ်
 တော့ ရေထဲမှာ အလှည့်ကျဆင်းရက်ရတာပေါ့။ နဂိုက လူမသိဘဲဖြစ်နေတဲ့
 နှလုံးရောဂါအခံကြောင့် အလန့်ကြီးလန့်ပြီး အခြေအနေ မမှန်တော့တဲ့
 ညီမလေးကို အားလုံးက ငဲ့ညှာပြီး ရေထဲဆင်းပြီး ဘယ်သူမှ မယက်စေပါဘူးတဲ့။

ညမောင်မောင် မိုးသက်တွေကြား ဖောင်ပေါ်မှာ သက်တောင့်
 သက်သာ ထိုင်လိုက်လာရတာတောင် ညီမလေးခမျာ အသက်မရှင်ရှာခဲ့ဘူး။
 မိုးစင်စင်လင်းတော့ အသက်မဲ့နေတဲ့ ညီမလေးရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို မြို့အထိ
 သယ်ဆောင်ခွင့်မရှိဘဲ ရေမှာချခဲ့ရတာ ရင်နာစရာကောင်းလိုက်တာ။ ရေနစ်လို့
 မသေဘဲ သေမှ ရေမှာနှစ်ခဲ့ရတဲ့ ညီမလေးရေ၊ အခုလောက်ဆို ငါ့ညီမလေးရဲ့
 အသားတွေကို ငါးကြီးတွေစားလို့ အရိုးတွေကတော့ အမှုန်အနယ်အဖြစ်
 ရေအောက်ကြမ်းပြင်ဆီ ရောက်ရောပေါ့။ မတော်မတရားတဲ့ လောကကြီး။
 လှေတစ်စင်းလုံးနှစ်တာ၊ ငါ့ညီမလေးတစ်ယောက်ထဲ သေရတယ်လို့။

နေရှိန်မြင့်တက်လာလို့လား၊ သောက်ထားသည့် မီးတောက်အရက်ရဲ့
 အရှိန်ကြောင့်လား။ ရီဝေယိုင်ထိုးနေသည့် သူ့ခန္ဓာကိုယ်သည် ခူခပ်ခွက်ကို
 ရေမှာချစဉ် အရှိန်လွန်သွားပြီး ရေထဲသို့ လူပါထိုးကျသွားတော့သည်။ ခူခပ်ခွက်
 လက်တံထိပ်ဖျားက ဖော့လုံးမှာ ချည်ထားသည့်ကြိုး၏ တစ်ဖက်စသည်
 လှေခုံရံနှင့်ပါ တွဲချည်ထားခြင်းကြောင့် ခပ်ခွက်ကို လက်မှာမြဲနေသောသူသည်
 ရေထဲသို့ ကျသွားသော်လည်း နစ်မြုပ်သွားခြင်း မရှိပေ။

လှေပေါ်မှာပါလာသည့် ပဲ့ကုတ်နှင့် သူလို ဘဝတူခူခပ်သမား
 တစ်ယောက်ရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် သူ့အသက်မသေဘဲ လှေပေါ်ပြန်ရောက်လာ
 ပေမယ့် သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ပူလောင်ယားယံပြီး မီးလောင်ဖုလို အနာတွေ

ထွက်လာသည်။ သံပူမီးနှင့် အထိခံရသလို အရေပြားတွေ ကွာကျတော့မတတ် ပြင်းထန်သည့်ဝေဒနာကို ခံစားရတော့သည်။

‘ပင်လယ်ခူမီး ထိပြီဟေ့’

မျက်လုံးမဖွင့်နိုင်အောင် ခံစားရသည့်အထဲ ပဲ့ကုတ်၏အသံကြောင့် သူ့ကြက်သီးမွေးညှင်းထလောက်အောင် အကြောက်ကြီးသွားမိသည်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေခူ(၁၂)မျိုးခန့်ရှိသည့်အနက် စားသုံး၍မရသည့် ခူများရှိသလို စားသုံးရန်မပြောနှင့် လူကို အန္တရာယ်ပေးသည့် ရေခူအမျိုးပေါင်းများစွာရှိသည်။ သူတို့တွင် လူတို့အရေပြားကို ပူလောင်စေတတ်သော စွမ်းအင်ရှိသည့် အဆိပ် ရည်များရှိသည်။ သူတို့ကို ထိမိသည်နှင့် ထိုအဆိပ်ရည်ဖြင့် ပြန်ပက်တတ်သည်။ ထိမိလျှင် တစ်ကိုယ်လုံး ယားယံစေတတ်သော ဝေဒနာကိုပေးသည့် ပင်လယ် ခူယား၊ ထိမိလျှင် တစ်ကိုယ်လုံး ကိုက်ခဲ တောင့်တင်းစေတတ်သော ဝေဒနာကိုပေးသည့် ပင်လယ်ခူထောင်း၊ နီဝါရောင်ရှိ မှိုနှင့်တူသဖြင့် ပင်လယ်မှိုမီးဟုလည်းခေါ် ငါးဖန်ခွက်ဟုလည်းခေါ်သော ကြောက်စရာ ပင်လယ်ခူမီး။ ခူပင်လယ်ကြီးထဲကျမှတော့ ခူမီးထိပြီပေါ့။ သူ သေတော့မှာ ထင်ပါရဲ့ ညီမလေးရေ။

‘ဟေ့ကောင် မူးမူးရူးရူးနဲ့ ပေါက်ကရတွေ အော်မနေနဲ့။ ပင်လယ်ခူ ထိလို့ သေတဲ့မသာ မရှိဘူးကွ’

ပဲ့ကုတ်က ဒေသတကြီးအော်ဟစ်ပြီး မီးဖိုချောင်သုံး ရှာလကာရည် တွေနဲ့ ခူမီးထိသည့်နေရာတွေကို လောင်းချပေးနေသည်။ ရုတ်တရက် ရေခူ ထိသည့်အခါ လျှက်တစ်ပြက်ကုသချက် ထင်ပါရဲ့။ သေတာကနောက်၊ ပူလောင် နာကျင်တာကအရင်။ မခံချင်ဘူး။ မခံစားချင်ဘူး။ လက်ရှိဘဝနဲ့ ဝေဒနာတွေကို မေ့ထားနိုင်ဖို့ ပေးစမ်းပါ။ ပူလောင်ခါးရှုတဲ့ မီးတောက်အရက်ပြင်းပြင်း တစ်ခွက် လောက်။ ။

(စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် - ဒီဇင်ဘာလ)

ကထောင်းကြိုး

ကျောက်စာကြီး

ကထောင်းကြိုး

၈
၆

ညိုရောင် ဆေးသား အောက်ခံပေါ်တွင်
'မေအောင်' ဆိုသည့် အဖြူရောင် စာလုံး
ကလေးက ထင်လင်းဝင်းဝါနေသည်။ ဝေလအတွက်
ရည်စူးကာ အဘမှန်စိတ်ကြိုက်တည်ဆောက်ထားသော
အရှည်ခုနစ်ပေခွဲ၊ အကျယ်ငါးတောင်ခန့်ရှိသည့် ငါးဖမ်း
လှေကလေး။ လှေကလေးက ငယ်သာငယ် အစွယ်နှင့်။
ဝန်ချိန်ငါးရာကျော်မျှတော့ အသာကလေးဝင်မည်။

အသက်ကြီးလာသဖြင့် လုပ်ငန်းများကို
ကိုအောင်ကောင်းနှင့် လွှဲထားသော အဘမှန်သည်
သူ့လက်ရာ အမွေအနှစ်အဖြစ် လှေတစ်စင်း 'တော်' နေ
ခဲ့သည်မှာ နှစ်လရှည်ကြာခဲ့ပြီ။ တမြန်နှစ်က အဘမှန်၏
လက်စွဲငါးဖမ်းလှေ 'ဒင်ကြီး' သည် ပင်လယ်ပြင်တွင်
လေပြင်းမိကာ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကွဲခဲ့ပြီ။ ဝန်တင်လား
တစ်ကောင်ကဲ့သို့ တာဝန်ကျေရုံကျိုးခဲ့သော ဒင်ကြီး၏
မရှုမလှဇာတ်သိမ်းကြောင့် အဘမှန်၏ရင်တွင် မဖော်ပြ
နိုင်သော ဗျာပါဒတို့ ဖိစီးနှိပ်စက်မှုကို ခံခဲ့ရသည်။

လပေါင်းအတန်ကြာ ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေပြီးမှ ရှိသမျှအင်အားများ စုစည်း၍ အဘမှန်သည် ငိုက်စင်းနေသော ဦးခေါင်းကို ပြန်လည်တည့်မတ်နိုင်ခဲ့သည်။ အိတွဲပျော့ကျနေသော လက်မောင်းကြွက်သားမျှင်များကို အနိုင်နိုင်မတင်၍ အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်နိုးထရန် အားမာန်တင်းခဲ့ရသည်။ ငါးဖမ်းလှေတစ်စင်းတော့ မရှိလျှင်မဖြစ်။ သူ၏မျိုးဆက်သစ်အတွက် လတ်ဆတ်သစ်လွင်သော လက်ဆောင်ကောင်းများ ပေးချင်သေးသည်။

အမေ့ကို လွမ်းသဖြင့် မြို့ပြန်သွားသော သူ့မြေးဝေလ အနှေးနှင့်အမြန် သူ့ထံပြန်ရောက်လာမည်ကို အဘမှန်သိနေသည်။ မြို့မှာ ပဂဲ(ခေါ်)ကျောက်ပုစွန် ဖမ်းဆီးသည့်လုပ်ငန်းက လောလောဆယ်ခေတ်စားနေသဖြင့် ဝေလပဂဲဆင်းငုပ်နေသည့် သတင်းကိုကြားတော့ အဘမှန်ပြုံးမိသေးသည်။ နေပါစေဦး၊ ငုပ်လေ၊ ပဂဲပဲငုပ်ငုပ်၊ ကမာပဲငုပ်ငုပ်၊ ငါးဖမ်းရာသီရောက်လျှင်တော့ တစ်ချိန်မဟုတ် တစ်ချိန် ရွာကိုပြန်လာရမှာပေါ့။

အဘမှန် ထင်သည့်အတိုင်း လှေကလေးမှ လက်စမသတ်မီ ဝေလရွာကို အပြေးကလေး ပြန်ရောက်လာသည်။ ရွာမြောက်ဖျား ရွံပြင်သောင်စပ်တွင် လှေကလေးကို ရေအစမ်းချနေတုန်း ဝေလရောက်လာတော့ အံ့အားကြီးကိုသင့်လို့။ လှေကလေးကို မှင်သက်စွာ စိုက်ကြည့်တွေဝေနေရာမှ ‘အဘ’ လို့ ကြိုးအော်လိုက်သည့် ဝေလ၏အသံသည် အနားသတ်မျဉ်းတစ်ကြောင်းရဲ့ ဟိုမှာဘက်ဆီ ပျံ့ဝဲလွင့်စင်သွားတော့သည်။ မြေးအဖိုးနှစ်ယောက်ရဲ့ ပြန်လည်ဆုံတွေ့ခန်းကတော့ မြင်ရသူ မျက်ရည်စို့လောက်ပါပေရဲ့။

သူက အိုမင်းမစွမ်းဟု ထင်လိုက်မိသည့် အဘမှန်သည် အိုပေမယ့် စွမ်းသေး၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ငါမအိုသေးဟု လက်ရုံးကို ဆန့်တန်းပြလိုက်သည်နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ လှေကလေးဆီမှာ အဘမှန်၏ ဇွဲသတ္တိတွေ

စိတ်ဝင်ပျံ့နှံ့နေသည်။ အဘမှန်၏ နည်းပညာသည် စီးဆင်းပျော့ပါးနေသည်။ အဘမှန်၏ ဩဇာတိက္ကမတို့ လွှမ်းခြုံရစ်သိုင်းထားသည်။ လှေကလေးသည် အဘမှန်၏အားမာန်၊ အဘမှန်၏ အချစ်၊ အဘမှန်၏ အမွေအနှစ်ပင်ဖြစ်သည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်ကရော အဘမှန်၏ အမွေကို ဆက်ခံယူဖို့ မွေခံထိုက်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီလား။ လှေကလေးသည် ယိမ်းယိုင်တွေဝေတတ်သော ဝေလ၏စိတ်ကို တစ်စုံတစ်ရာသော အတိုင်းအတာအထိ ရင့်ကျက်မှုကို ပေးခဲ့ပြီ။

လှေကလေးကို သူ့စိတ်ကြိုက် ဆေးရောင်စုံခြယ်သသလို သည်နေ့ တော့ နောက်ဆုံးလက်စသတ် ‘မေအတ္တဝါ’ ဆိုသည့် အမည်ကမ္ပည်းကလေး ထိုးဖြစ်သည်။ မေအတ္တဝါဆိုတော့ အတ္တဝါစင်လယ်ပြင်ကို စိုးမိုးမည့်သူပေါ့။ နီညိုဝါကျားဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားသော မေအတ္တဝါသည် မြို့မှ မော်ဒယ်ဂဲလ် တစ်ယောက်၏ ကျော့ရှင်းမှုမျိုးဖြင့် ကမ်းပြင်သောင်စပ်တွင် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရန် ဟန်ရေးတပြင်ပြင် ဖြစ်နေသည်။

လေအဝှေ့တွင် ဖွာလန်ကြဲသွားသော ဆံပင်များကို သပ်တင်ရင်း ခက်လှမ်းလှမ်းဆီမှ လူမနေသည့် ကျွန်းများကို လှမ်းကြည့်ကာ မပြောင်းလဲသည့် မြင်ကွင်းတွေအကြား ပြောင်းလဲသွားသော မိန်းမတစ်ယောက်၏ စိတ်ဓာတ်ကို သတိရစွာ ကြေကွဲနေမိပြန်သည်။ သူကချစ်၍ သူ့ကိုလည်း ချစ်သည်ဟု ထင်မြင်နေခြင်းသည် တကယ်တမ်းကျတော့ အထင်သက်သက်မျှသာဖြစ် ကြောင်း သိရှိလာသည်နှင့်အမျှ ရင်နှင့်မဆုံသော နာကျင်မှုမျိုးများက သူ့ဘဝ ကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲစေဦးမည်လား။

တစ်ချိန်သောအခါက ယခုလို နေသာသော နံနက်ခင်းကလေးမှာ လှေထေးရာတွင် ကူညီဖူးသော သူ့ချစ်သူသည် ယခုတော့ သူ့အနားမှာမရှိ။ လှေနံကို မီးမြိုက်ရန် အုန်းလက်ကျစ်ဆံမြီးရှည်ကြီးများကို လူးလာခေါက်ပြန် ကူသယ်ပေးခဲ့သော သူ့ရင်ခုန်ရသည့် ချစ်သူ၏ ဘောက်ဆတ်ဘောက်ဆတ် ခြေလှမ်းကလေးများ။

မြန်ဆန်သော အလျင်နှုန်းဖြင့် ပျံထွက်သွားသော ငှက်ငယ်ကြောင့် သူ့နှလုံးသား ရင်ပြင်သည် အစွမ်းကုန် လှုပ်ရှားယမ်းခါနေသည်။

* * *

ဂျပန်လုပ် ဆယ့်နှစ်ပင်လိမ် ပိုက်ကွက်ဖြင့်ထိုးထားသည့် နိုင်လွန်ပိုက်ပုံ ကြီးဘေးတွင် သူတို့အားလုံး အလုပ်ရှုပ်နေကြသည်။ ပိုက်သုံးဖုံကို နှစ်ဖုံဖြစ် အောင် ဖြတ်တောက်ပြုပြင်ထားသော နိုင်လွန် မျှောပိုက်၏အရွယ်အစားသည် အလျား အလံလေးဆယ်၊ အနံ (စောက်) ခုတစ်ပေခွဲလောက်တော့ ရှိမည်။ စောက် ခုနှစ်ပေခွဲဆိုတော့ ရေအနက်(၉)လံလောက်အထိ ချနိုင်မည်ဟု ဝေလ တွက်နေသည်။

အစ်မစောသီနှင့် ဘုတ်ဘုတ်က ပိုက်အပေါ်အနားကွပ်တွင် အနား သပ်စည်းကြိုးကို ဝိုင်းကူတပ်ဆင်ပေးနေသည်။

‘ဖိုးဝေလရေ၊ အဲဒါ ဘယ်ကစသလဲသိလား။ ဆရာကြီး ဦးဘတင် ပင်စင်ယူတော့ ရွာကို မြို့ကဆရာအသစ် ရောက်လာတာက စတာပေါ့။ ဆရာ က မြို့သားပညာတတ်ဆိုတော့ လူပုံက ခပ်ချောချော၊ နာမည်က ဦးနိုင်လင်းတဲ့’

‘အစ်မစောသီက ရမ်းတုတ်နေပြန်ပြီ။ မဟုတ်ဘူး အစ်ကိုဝေလရဲ့၊ ဆရာနိုင်လင်းက မြိတ်မြို့ပေါ်က မဟုတ်ဘူး။ ဟိုးအထက်မြို့က ဘွဲ့ရပြီး ကျောင်းအုပ်လာလုပ်တာတဲ့’

‘ဒါဆို ဂံသားပေါ့’

အနားသတ်ပိုက်စည်းကြိုးပေါ်တွင် တစ်ပေခန့်ရှည်သော ဖော့သီးများ ကို တပ်ဆင်နေသည့် ဝေလ၏လက်များ တုန်ဆိုင်းသွားသည်။ အထက်မြို့မှ လူများကို သူတို့နယ်သားတွေက ဂံသားတွေ (ပုဂံက လာတဲ့သူများ) ဟုအခေါ် ရှိကာ အမြင်စိမ်းတစ်မျိုးဖြင့် မြင်လေ့ရှိသည်။ ထိုဂံသားများသည် သစ္စာရှိခဲ့သည်

ဟူသော အရိုးစွဲ အယူအဆအရ သူ့ချစ်သူအိုမကန်းအပေါ် အစိုးရိမ်ကြီး စိုးရိမ် သွားမိပြန်သည်။ ပိုက်ကို ရေအောက်တွင် နစ်မြုပ်မသွားစေရန် ဖော့သီးများ တပ်ဆင်နေသော ဝေလ၏လက်များက အိုမဘဝ နစ်မွန်းမည့်အရေးဆိုလျှင် တော့ လက်နှေးနေမည်မဟုတ်ပေ။

‘တောက်’

သူ ကြိတ်မနိုင်ခဲ့မရစွာ တောက်တစ်ချက် ခတ်လိုက်ပြီး အစိပ်အကျဲ မညီစွာ မှားယွင်းတပ်ဆင်နေမိသော ဖော့သီးများကို ပြန်ဖြုတ်ပစ်နေသည်။

‘ဒါတွေ ထားခဲ့ ထားခဲ့၊ ဖော့သီးကတစ်လုံးနဲ့တစ်လုံး နှစ်ပေဆီကွာမှ ဖြစ်မှာ။ သွား သွား ကထောင်းဝါးတွေ သွားသယ်ခဲ့။ ဒါတွေ ငါတို့လုပ်လိုက်မယ်’

အစ်မစောသီက သူ့မှားသမျှတွေ ပြန်လည်တပ်ဆင်နေချိန်၌ ဝေလ အိမ်အနောက်ဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ငါးလှေလိုက်မည့် ကောင်လေးတွေ ထုဆစ်ဖြတ်တောက်ပေးသွားသည့် အဆစ်ပါသော ဝါးဘိုးဝါးပုံဘေးတွင် သူ အတန်ကြာ ငိုနေမိသေးသည်။ အချင်း(၃)လက်မ၊ အရှည်(၂)ပေ တိုင်းဖြတ် ထားသော ဝါးဘိုးဝါးတွေကို ကထောင်းဝါးအဖြစ် အသုံးပြုရမည်။ ဝါးလုံးတွေ သူ့သယ်လာတော့ အစ်မစောသီချည်ထားသော ဖော့လုံးငါးလုံးလျှင် ကထောင်း ဝါး တစ်လုံးကျ ထပ်မံတပ်ဆင်ရပြန်သည်။ ပိုက်ကို ရေထဲချသည့်အခါ ရေ အတိမ်အနက်ကိုလိုက်၍ အလျော့အတင်း ပြုလုပ်နိုင်ရန် ကထောင်းဝါးကို ကထောင်းကြိုးဖြင့် ချည်နှောင်ရဦးမည်။

ပိုက်ကို ဖော့သီးကထိန်း၊ ဖော့သီးကို ကထောင်းဝါးကကူ၊ ကထောင်း ဝါးကို ကထောင်းကြိုးက ချုပ်ကိုင်ထား။ ဒါမှ ဝင်လာသည့်ငါးကို မလွတ်တမ်း ဖမ်းနိုင်မည်။ သူ့မှာ ဖော့သီးနှင့်တူသည့် ရုပ်ရည်မရှိ။ ကထောင်းဝါးနှင့်တူသည့် ဂုဏ်မရှိ။ ကထောင်းကြိုးနှင့်တူသည့် ငွေမရှိ၊ ထိုမရှိခြင်းဆိုသည့် အရာသုံးမျိုး ကြောင့် အိုမကန်းကို လက်လွတ်ဆုံးရှုံးရသည်ဟု သူ့နားလည်လာသည်။

‘ဟဲ့ သြော် ဖိုးဝေလရယ်၊ ငိုနေရပြန်ပါပြီ။ လူနဲ့စိတ်နဲ့လည်း ကပ်အောင်ထားပါဦး။ ဒီမှာကြည့် နင့်ဝါးဆစ်တွေ မလောက်သေးဘူး။ တစ်ခါ တည်း တွက်ထားတာ။ ပိုက်တစ်ဖုံ ဖော့သီး (၃၅)လုံး၊ ကထောင်းဝါးက (၇)လုံး လိုတယ်။ အခု ပိုက်က (၁၀)ဖုံမကဘူး။ ဝါးဆစ်တွေ လိုသေးတယ်။ အချိန် ရှိတုန်း ဟိုကောင်တွေကို သွားခေါ်ဖြတ်ခိုင်းဦး’

သူရွာထဲဘက် ထွက်လာတော့ မသေချာ မရေရာမှုများအတွက် အလိုလို စိတ်တိုနေမိသည်။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လုပ်နိုင်လျှင်လုပ်၊ မလုပ်နိုင် လျှင် သည်လိုအဆင်မပြေမှုများတော့ ကြုံနေရမည်ပင်။ ရွာအလယ်မှ မူလတန်း ကျောင်းနားရောက်တော့ သူ့ခြေလှမ်းများ တုံ့နှေးစွာ တစ်စုံတစ်ရာကို သတိရ သွားပြန်သည်။ သူမုတ်ကောင်သွားငုပ်ပြီး ရေနာရောဂါရ၍ ခြေတစ်ဖက် မသန် စဉ်က ချစ်သူက ဖေးကူတွဲခဲ့သည့် နေရာကလေး။

ဟင် သည်ခြေထောက်များ ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်သွားခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ ခြေနှစ်ဖက် လက်နှစ်ဖက် သန်စွမ်းနေသည့်ဘဝမှာ ဘာကို တွန့်ဆုတ်အားငယ် နေရဦးမှာလဲ။ မူလအစီအစဉ်ကို ဖျက်၍ သောင်ပြင်ကမ်းစပ်ဘက် ပြေးထွက်လာ ပြီး ဖြူဖွေးတောက်ပနေသော သဲပြင်မွေပေါ်တွင် ပက်လက်လှန်လှဲကာ တစ်စ စီ ပြိုကွဲနေသော သူ့စိတ်ဓာတ်များကို ပြန်လည်တည်ဆောက်နေမိသည်။ စောစောက အခါမဲ့မိုး ရွာသွန်းပြီး အလင်းဖြာစ ကောင်းကင်ပြင်ကြီးဆီမှ ခုနစ်ရောက်ခြယ် သက်တန်ခုံးကြီးက သူ့ကို ခပ်ပြုံးပြုံး ငုံ့ကြည့်နေသည်။

လမင်းကြီးကို တမ်းတနေလျှင် ကြယ်တာရာကလေးတွေနှင့် လွဲ သွားလိမ့်မည်တဲ့။ ကြယ်တာရာကလေးတွေနှင့် လွဲချင်လွဲပါစေ။ ဝေလကတော့ လမင်းကြီးကိုပဲ လိုချင်သည်။

* * *

‘မင်း ဟိုခုန် သည်ခုန်တော့ မလုပ်သင့်တော့ဘူးကွ။ အဘမှန်က အသက်ကြီးပြီ။ အဘရဲ့ လုပ်ငန်းတွေ မင်းဆက်လုပ်သင့်တယ်။ ပဲလှေမှာ အသား သွားလုပ်လို့ မင်းဘယ်လောက်ကြီးပွားမှာလဲ။ ဒီမှာ ကိုယ့်အဘိုးရဲ့ လက်ငုတ်လက်ရင်းကိုပဲ ဆက်လုပ်စမ်းပါ’

‘ကျွန်တော်က အမေ့ဆီပြန်ရင်း အတွေ့အကြုံသစ် ရှာကြည့်တာပါ အစ်ကိုရာ။ ဒီမှာ အဘအလုပ်တွေလုပ်လို့ မထင်းမငတ်နိုင်မှန်း ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ဒီရောက်တော့ အဘရဲ့ စေတနာတွေကို မြင်ပြီး မြို့ကို ပြန်သွား တာတောင် မှားသွားပြီလားလို့ တွေးမိသေးတယ်’

‘မှားတော့ မမှားဘူးကွ။ တို့တစ်တွေဟာ မြို့ပြနဲ့ ကင်းကွာလို့လည်း မဖြစ်သေးဘူး။ အခုဆိုရင် ရောင်းပန်းဝယ်ပန်းက အရင်ကထက် မြို့မှာပိုပြီး ပွင့်လန်းနေတာ မင်းမြင်ခဲ့မှာပေါ့။ တို့တစ်တွေဟာ တိုးတက်နေတဲ့ ခေတ်နဲ့အညီ အချိုးညီညီ အလုပ်လုပ်ဖို့ပဲ လိုတာပါ’

‘အစ်ကိုက ပင်လယ်မှာနေပြီး အတွေးအခေါ်တွေတိုးတက်လှပါလား။ ဆိုစမ်းပါဦး’

‘ငါက မင်းတို့ မမွေးခင်ကတည်းက ထိုင်းဘက်ကမ်းအထိ ငါးဖမ်း လှေ လိုက်ခဲ့တဲ့ကောင်ပါကွာ။ အေး မင်းကိုငါတစ်ခုပြောမလို့။ အခုဆိုရင်မင်း မေတ္တာထားပိုင်း ပိုင်နေပြီ။ အခုလိုရာသီမှာ နိုင်လွန်ပိုက်ချ။ လာမယ့်မိုး ဝါဆို ဝါခေါင်ဆိုတာနဲ့ ပန်ပိုက်နဲ့ ငါးကြီးချပါလား’

‘ဟာဗျာ အစ်ကိုအောင်ကောင်းကလည်း ဖြစ်ပါ့မလား။ မျှောပိုက်နဲ့ ငါးကြီးဖမ်းတာ အဘမှန်လည်း မလိုက်နိုင်တော့ဘဲနဲ့။ ကျွန်တော် ဒီလောက် မကျွမ်းသေးဘူး’

‘မင်းကလည်းကွာ၊ ယောက်ျားမဟုတ်တာ ကျနေတာပဲ။ ဒီမှာ ငါရှိပါ သေးတယ်ကွ။ စက်နဲ့တောင် မဟုတ်ဘူး။ ရွက်နဲ့ဖမ်းပြမယ်။ နွေမှာ တစ်နွေလုံး ငါတို့ ရွက်ချုပ်ကြတာပေါ့။ ဘာလဲ ငါ့ကို ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသမားလို့ ထင်နေ

ပြီလား။ စက်ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ရွက်နဲ့ ပင်လယ်ဟာ ခွဲခြားမရ
 ကောင်းပါဘူးကွာ။ ငါးကျွဲရင်တို့ ကသဘောင်းတို့ဆိုတာ အခုဆိုရင် သဘော
 ကြီးတွေနဲ့ တိုက်ရိုက်လာဝယ်နေလို့ ငါးပုပ်ပြားလုပ်စရာတောင် မလိုတော့ဘူး။
 ရေခဲရိုက်ပြီး အကောင်လိုက်ရောင်းရုံတင် ငွေဖြစ်နေတာ မင်းစဉ်းစားပေါ့’

ရေစမ်းရန် ရေသီကြိုးကိုကိုင်၍ ထွက်သွားသော ကိုအောင်ကောင်း၏
 ကျောပြင်ကို ဝေလ ငေးကြည့်နေမိသည်။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၁၄)ရက်၊
 ပြည့်လုဆဲဆဲ လမင်းကြီးက မေတ္တဝါကို လမ်းပြခေါ်ဆောင်နေသည်။
 တလက်လက်ဖြာနေသော ရေပြင်ထက်တွင် မေတ္တဝါ၏ စက်သံအကြား
 ရေငါးလံ၊ ခြောက်လံဟု တစ်ချက်တစ်ချက်အော်လိုက်သော ကိုအောင်ကောင်း
 ၏ အသံသည်သာလျှင် လှုပ်ရှားသက်ဝင်နေသည်။ တောင်လေတိုက်နေသဖြင့်
 မေတ္တဝါသည် ပိုက်ချရန်အတွက် တောင်မှမြောက်သို့ ခုတ်မောင်းနေသည်။
 အရှေ့လေတိုက်ချိန်ဖြစ်လျှင်တော့ အရှေ့အနောက် ခုတ်မောင်းရမည်ဖြစ်သည်။
 လေငြိမ်နေပါက ရေစီးကို ကြည့်ရမည်ပင်။

‘ရေအနက် (၉) လံ’

ကိုအောင်ကောင်း၏ ခပ်ကျယ်ကျယ်အော်လိုက်သည့် အသံကြောင့်
 ဝေလနှင့် ငါးဖမ်းအလုပ်သမား ကောင်လေးတွေ ပိုက်ကိုစချတော့သည်။
 ပိုက်တစ်ဖုံနှင့် တစ်ဖုံအကြား၌ ခဲတုံးကလေးများ ချိတ်သွားရင်း မကြာခင်
 မေတ္တဝါပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာမည့် ငါးဘီးဇင်း၊ ငါးစားလွယ်၊ ငါးသလောက်၊
 ငါးမုတ်၊ ငါးမန်း၊ ကလကုတ်တို့ကို မျက်စိထဲမြင်ယောင်လာသည်။

‘လျှော့ လျှော့ ကထောင်းကြိုးကို လျှော့’

ရေအတိမ်အနက်ကို လိုက်၍ ပိုက်စည်းကြိုးနှင့် ကထောင်းဝါးကို
 ဆက်ထားသည့် အရှည် (၁၀)တောင်ခန့်ရှိ ကထောင်းကြိုးကို အလျှော့အတင်း

ပြုလုပ်ပေးရသည်။ သို့မှသာ ပိုက်သည် မြေကြီးနှင့် ထိလိုက် မထိလိုက်ဖြစ်ပြီး ရေတိမ်ရေနက် ငါးနှစ်မျိုးစလုံး ရရှိနိုင်မည်။

ပိုက်ချသမား၏လက်က ငါးမျှားတံကိုင်သောလက်နှင့် တူနိုင်မည်တော့ မဟုတ်ပေ။ ငါးမျှားတံကိုင်သမားက မျှားချိတ်တွင် ငါးစာတပ်၍ ငါးအလာကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် စောင့်ရသည်။ ပိုက်သမားကတော့ ငါးရှိနိုင်မည့်နေရာသို့ သွား၍ ငါးလာမည့်လမ်းက ဆီးဖမ်းရသည်။ နိုင်လွန်ပိုက်ကြီး ချရမှာတော့ ကထောင်းကြိုး အလျော့အတင်းကိစ္စသည် ငါးမျှားများမိခြင်း၊ မမိခြင်းနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်နေသည်။

လောကကြီးမှာ ကိုယ်လိုချင်တာရဖို့အတွက် အလျော့အတင်းကိစ္စ သည် အမှန်တကယ် အရေးတကြီး လိုအပ်ပါသလား။

‘မင်းက မိန်းမတွေ စကားတင်းဆိုတာကို ယုံပြီး အိုမကန်းကို အတွေ့ မခံဘဲကိုးကွ။ တကယ်ဆို အိုမကန်းရှင်းပြတာ မင်းနားထောင်သင့်သေးတယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဆရာနိုင်လင်းနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ပြီး ရှင်းလိုက်မလား။ ဆရာနိုင်လင်း ဆိုတာက ကိုယ့်ရွာရဲ့ကလေးတွေ ပညာရေးအတွက် ရွာကိုအကျိုးပြုဖို့ရောက် လာတဲ့သူလေ။ အထက်သား အောက်သား ခွဲခြားတဲ့စိတ်က ဟောင်းနွမ်း ဆွေးမြေ့နေတဲ့ ခေတ်ဟောင်းက အတွေးအခေါ်တွေပါ။ မင်းလည်း ပညာအတန် အသင့်တတ်တဲ့ ခေတ်လူငယ်တစ်ယောက်ပဲ။ တစ်ယူသန် တစ်ဖက်စောင်းနင်း ကြီး မဆုံးဖြတ်ပါနဲ့ကွာ။ ကျောင်းမှာ ဆရာ မလုံလောက်လို့ အိုမကန်းကဝင်ပြီး လုပ်အားပေးပြီး ရိုးရိုးရင်းနှီးတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ် မဟုတ်လား။ ဘာမဆို အလျော့အတင်းလေးတော့ ရှိဦးမှပေါ့။’

အိုမကန်းစိတ်နှင့် သူ့ခနိရည်ခါးတဲသို့ ရောက်သွားသောညနေက သူ့ကိုလိုက်ထိန်းရင်း ပြောသော ကိုအောင်ကောင်း၏ စကားများကို သတိရ နေမိပြန်သည်။

အလျော့အတင်း၊ အချစ်မှာ အလျော့အတင်း အတိုးအဆုတ် ရှိ
သလား။ ဝေလသည် ကထောင်းကြိုးကိုင်သော သူ့လက်များကို အကြာကြီး
စိုက်ကြည့်နေမိသည်။

ငါးရမှဖြစ်မည်။

ငါးမရဘဲနှင့်တော့ ရေချိုးပြီး မပြန်နိုင်။ ။

(ကလျာမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် - နိုဝင်ဘာလ)

ဝီဝီဒီကော့ဒ်စာ

မြန်မာ
နိုင်ငံ
တစ်နိုင်ငံ

မြန်မာနိုင်ငံ

ငါ့ဝမ်းကျိန်စာ

ပက်

လက်လှန်ကြည့်မှ အဆုံးထိ မြင်ရမည်ဟု ထင်ရသောမြင့်မားမတ်စောက်သည့် ကျောက်တောင်ကြီးကို ပင်လယ်ပြင်ထက်မှာ ဘွားခနဲ တွေ့လိုက်ရသည့်အတွက် ဆလုံဒူးဂစ်သည် လှေကိုစက်သတ်ကာ ခတ်တက်ဖြင့် ခပ်သွက်သွက်ကလေး ပြောင်းလှော်လိုက်လေသည်။ လက်ကုတ်လှေကလေးက ခရီးပေါက်နှေးသော်လည်း အခြေအနေအရ စက်သံလှေသံဆူဆူညံညံကြား၍မဖြစ်၊ လှုပ်ရှားမှုတိုင်း သိုသိပ်သပ်ရပ်ဖို့လိုသည်။ အနီးဝန်းကျင်တွင်တော့ ကုန်တင်စက်လှေ၊ ငါးဖမ်းလှေတစ်စင်းတစ်လေပင် ဖြတ်သန်းသွားခြင်းမရှိ၊ ပကတိ ဆိတ်ငြိမ်ဘိ၏။ သောင်ပြင်ကမ်းစပ်မရှိသော ကျောက်တောင်ကျွန်းစပ်သို့ လှေကပ်မိချိန်၌ ကျွန်းတောင်ဘက်ဖျား ‘ဂလက်’ငယ်ကလေးအတွင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ လှေကို လျှို့ဝှက်စွာ ချည်နှောင်ကျောက်ချထားလိုက်သည်။

ဒူးဂစ်သည် ရော်ရွက်ဝါကလေးတွေ လေမှာဝဲကာ တသွေသွေတဖွဲဖွဲဖြင့် ပင်လယ်ထဲလျှောဆင်းသွားသည်ကို ကြည့်ကောင်းကောင်းနှင့် ကြည့်နေမိသည်။

တလှုပ်လှုပ်ရမ်းခါနေသည့် ရိုးတံကိုင်းဖျားတွေက ဝတ်ရုံဟောင်းကို ချွတ်ပုံချပြီး ဝတ်ရုံသစ်ကို ဝတ်ဆင်ဖို့ ဟန်ရေးတပြင်ပြင်ရှိနေသည်ကို နွေဦးပေါက်ပြီဟု ပြောကြားနေသယောင်ပင်။ ငါးကြင်းမြီးကွက် ငွေစင်လှိုင်းကြက်ခွပ်တစ်သင်းနဲ့ ငွေသင်းဖြူခင်းနေသည့် အချိန်။

သည်အချိန်ဆို သူတို့ ရောက်နေလောက်ပြီ။

ဒူးဂစ်တို့ရဲ့မိတ်ဆွေ ကျေးဇူးရှင် ဇီဝဇိုးငှက်ကလေးတွေ၊ နွေဦးပေါက် တိုင်း ပင်လယ်ပြင်ကြီးထဲက ထိုးထွက်နေသည့် မြင့်မားမတ်စောက်သော ကျောက်တောင်ကြီးတွေဆီ အရောက်လာနေကျ။ မိုင်ပေါင်းများစွာအကွာ အဝေးမှ မရပ်မနား ပျံသန်းလာရသည့်အတွက် မောပန်းနွမ်းနယ်ခဲ့သမျှ ကျောက်တောင်ကြီးရဲ့ ဂူပေါက်ရင်ခွင်ထဲမှာ နူးညံ့တဲ့အမွှေးအမှင်ကလေးတွေနဲ့ ဖိကပ်ဖက်တွယ် အပန်းဖြေနေကျ။ ရှေ့ကို တိုးထွက်နေသည့် ခြေချောင်းကလေး များဖြင့် ကျောက်စွန်းကျောက်ဖျားတွေမှာ နားခိုကာ ဦးခေါင်းကို ဘယ်ညာ ယိမ်းနွဲ့လို့ သူတို့ရဲ့ တံတွေး (အာစေး) အမျှင်တန်းကလေးတွေနဲ့ ရက်လုပ်ပြီး အသိုက်အအုံ ဖွဲ့ပေးနေကျ။ ကမ္ဘာလောကကြီးဆီ ပေးဆပ်ဖို့ ဖန်တီးဖို့ သက်သက် ရောက်ရှိလာသည့် ဘုရားသခင်ရဲ့ လက်ဆောင်တော် ဇီဝဇိုးငှက် ကလေးတွေ။

အပေါင်း (အဖေ) က လျှော်ကြိုးလှေကားကို လှေပေါ်မှာ ထမ်းချသွား သည့်အတွက် ဒူးဂစ်သည်ပျံ့လွင့်နေသော အတွေးများကို ရုပ်သိမ်း၍ မီးတိုင် ကိုထမ်းကာ အပေါင်းနောက်မှ လိုက်လာခဲ့လေသည်။ လူသွားလမ်းဟု မဆိုသာ သော ကျောက်ကမ်းပါးယံများမှ ခဲရာခဲဆစ်တက်ရသဖြင့်ခရီးမတွင်၊ မတက်ချင်။ ဒူးဂစ်၏ ခြေလက်များက ရေမှာ ကူးခတ်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သော်လည်း ကျောက် ကမ်းပါးစွမ်းပေါ်သို့ ကုတ်တွယ်တက်ရာတွင်တော့ ခရီးမတွင်။ ကြောက်ဒူးတုန်

လှသည်။ ပြီးတော့ ကြမ်းရှသည့်ဘဝနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ဒူးဂစ်၏ နူးညံ့သော နှလုံးသားက ငှက်ကလေးတွေကို သနားသည်။

အပေါင်းက ဒူးဂစ်ကိုမကြိုက်တာ အဲဒါတွေပါသည်။ ငှက်သိုက်ယူဖို့ သွားမည်ဆိုတိုင်း အပေါင်းနှင့်ဒူးဂစ် အငြင်းအခုံ ရန်ဖြစ်နေကျ။ ‘ဆလုံလို မနေချင်တဲ့ကောင်’ ဟု အပေါင်းဆဲလျှင် ဒူးဂစ်မခံနိုင်။ ငှက်သိုက်မယူချင်တိုင်း ဆလုံလို မနေချင်သူ ဖြစ်ရောလား။

‘ငါ့အပေါင်း (အဖေ)၊ နင့်အဘုန်း (အဘိုး) လည်း ငှက်သိုက်ယူတယ်။ ငါလည်းယူတယ်။ နင့်ကျမှ ငှက်ကိုသနားပြီး မယူချင်ဘူး ဖြစ်ရတယ်လို့ ဒါဆိုရင် နင် ဆလုံမလုပ်နဲ့’

ဒါက အပေါင်းစိတ်ဆိုးလျှင် ဒူးဂစ်ကို ပြောနေကျစကား။ သည် တစ်ခေါက်တော့ အပေါင်းခေါ်ရာနောက်သို့ အတိုက်အခံ မငြင်းဆန်ဘဲ ဒူးဂစ် လိုက်ပါလာခဲ့သည်။ မမြင်ရသော တွန်းအားတစ်ခု၏ စေ့စော်မှုသည် သူ့ကို ကျောက်တောင်ကမ်းပါးယံဆီ အရောက်တွန်းပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို တွန်းအားသည် ဝါရီရွှေဖြစ်၏။ အချစ်ဖြစ်၏။ ကော့သောင်းမြို့ အရှေ့ဘက် ဝါးဘားကျွန်းတွင် တစ်နှစ်တစ်ခါ ကျင်းပပြုလုပ်လေ့ရှိသော ကန်တော့ပွဲတွင် မပါမဖြစ် နှုတ်သီးမရှိသည့် လိပ် (ဆလုံအခေါ် ကလန်းနံ) ကို အထွတ်အမြတ် ထား တင်မြှောက်သကဲ့သို့ ဝါရီရွှေသည် သူ့အတွက် အထွတ်အမြတ်ထား မြတ်နိုးဖွယ်ရာ ရတနာတစ်ပါးပင်။

‘ဘတ်ရွှေတစ်ကျပ်သား တင်နိုင်အောင် ကြိုးစားပါ ဒူးဂစ်ရယ်’
ချစ်သူရဲ့ စည်စည်လွင်လွင် အသံကလေး။ ပင်လယ်မှာ မွေးသော် လည်း ပင်လယ်သွေးမကြွယ်။ မြို့အလှ မြို့အသွေးကြွယ်နေသည့် ချစ်သူကို ရယူပိုင်ဆိုင်ဖို့ ညီမျှသောတန်ကြေးက ဘတ်ရွှေတစ်ကျပ်သားဆိုပါလား။ မြို့ပြ

မှ အမှိုက်သရိုက်နှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ပင်လယ်ထဲ စီးပျောလာသလို လူကို ငွေ၊ ရွှေ၊ ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ခြင်္သေ့ချိန်စက်သည့် မြို့ပြလူမှု အဆောက်အအုံရဲ့ အယူအဆများက မြို့ပြမှကျေးလက်၊ ကျေးလက်မှ တစ်ကျွန်းတစ်ရွာ အတည် အကျ တည်ဆောက်နေထိုင်ကာစ မော်ကင်းဆလုံရွာကလေးတွေအထိ စီးဆင်း ပျောပါခဲ့ကြပြီကော။

အပေါင်းတို့ အနောင်းတို့ခေတ်က ခွေးလိမ္မာတစ်ကောင်၊ လှေ တစ်စင်း၊ အိမ်တစ်ဆောင်တင်တောင်းပြီး ကွမ်း၊ ဆေး၊ လက်ဖက်များနှင့် (မိုင်းပြီနီနီး) စေ့စပ်ပွဲအောင်မြင်ခဲ့သည့် အချိန်များကို စိတ်မှန်းဖြင့် လွမ်းမိပါသေး သည်။ ဟိုတုန်းကတော့ မော်ကင်းဆလုံလူပျိုတစ်ဦးရဲ့ တန်ဖိုးသည် ရေတွင် မည်မျှလောက်ကျွမ်းကျင်သည့် ဆိုသည့်စံဖြင့် သတ်မှတ်ပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ ယခုတော့ ထိုစံနေရာတွင် လှေ၊ စက်၊ ဘတ်ငွေ၊ ဘတ်ရွှေတို့က အစားထိုး ဝင်ရောက်လာသည်မှာ ဝမ်းနည်းနာကျင်ဖွယ် ကောင်းပါဘိ။

ဝါရွှေသော အသားအရေနှင့် ပြေပြစ်သော ကိုယ်နေဟန်ကြောင့် မော်ကင်းဆလုံလူမျိုးစုများကြား လူကြိုက်များ စန်းပွင့်နေသော သူ့ချစ်သူကို ပသျှူးနှင့် တရုတ်လူမျိုး ငွေရှင်ကြေးရှင်များလက်သို့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ အရောက် မခံနိုင်။ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်မှာ ကမာရှာ၊ ဂုံးရှာ၊ ခက်ရင်းခွာ၍ ဝမ်းစာ ရှာဖွေရသူ ဒူးဂစ်အဖို့ ငွေရရှိဖို့အတွက် ရွှေရဖို့အတွက် ကျောက်ဂူမျက်နှာကြက် ပေါ်က ငှက်ကလေးတွေကို ရက်စက်ဖို့အပြင် အခြားလမ်းမမြင်မိ။ ခွင့်လွှတ်ပါ ငှက်ကလေးတို့ရယ်။

ဒူးဂစ်သည် စူးတောက်တောက် နေခြည်အောက်မှာ လျှော်ကြိုး လှေကားကို ထမ်း၍တက်နေသော အပေါင်းကျောပြင်မည်းမည်းကြီးကို ကြည့်၍ အပေါင်း ဒေါသတကြီး မအော်ခင် ခြေလှမ်းကို ခပ်သွက်သွက် လှမ်းနေမိသည်။

အထက်သို့မြင့်တက်လာလေ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မြင်ကွင်းက ထင်လင်းလှပ
 လာလေ။ အဝေးဆုံးတစ်နေရာမှာတော့ ရေပြင်နှင့် ကောင်းကင်မိုးကုတ်စက်ဝိုင်း
 ကြီးက တစ်သားတည်း ထိစပ်လျက်။ တရွေ့ရွေ့သွားနေသော တိမ်ရထားများ
 က ယခုပင် ကျောက်ကမ်းပါးစွန်းသို့ ထိစပ်တိုးဝင်လာတော့မယောင် ထင်ရ
 ၏။ မြင့်တက်လာသည်နှင့်အမျှ ပင်လယ်လေပြည်သည် လေပွေအဖြစ်
 ပြောင်းလဲသွားပြီး တစ်ချက်တစ်ချက် ဝေ့လိုက် ဝဲလိုက်သည်မှာလည်း ပြုလဲ
 မကျစေရန် တင်းခံတောင့်မတ်ထားရတော့၏။

ကျောက်တောင်၏ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် တက်မိသောအခါ ဂူပေါက်ဝသို့
 ရောက်ရှိလာရာ အတွင်းသို့ သဲကွဲစွာမမြင်ရဘဲ မည်းမှောင်နေသော လိုဏ်ဂူနံရံ
 အတွင်းရှိ မြင့်မားသည့် မျက်နှာကြက်နံရံများပေါ်တွင် ငှက်သိုက်များ ရှိနေ
 တတ်သည်။ အပေါင်းက ကြိုးလှေကားကို ကျောက်နံရံမှာ ချိတ်ဆွဲဖို့ ပြင်ဆင်
 နေချိန်တွင် ဒူးကစ်သည် အလင်းရောင်အတွက် မီးတိုင်ကို ထွန်းညှိလေသည်။
 မှောင်မည်းနေသော ကျောက်ဂူအတွင်း ရုတ်ခြည်း အလင်းတိုင် ထွန်းညှိလိုက်
 သဖြင့် ဖရူးခနဲ ပျံထွက်လာသော လင်းဆွဲငှက်မည်းကြီးများရန်ကို ငုံ့ရှောင်ရင်း
 ထောင်းထောင်းထနေသော လင်းနို့ချေးနို့ကြောင့် အသက်ရှူကျပ်ကာ ပျို့အန်
 ချင်စိတ်များ တရိပ်ရိပ်တက်လာသည်။ ဒါဟာ ဆလုံတစ်ယောက်ရဲ့ ခံနိုင်ရည်
 ရှိမှုကို စိန်ခေါ်လိုက်ခြင်းလား။

အပေါင်းကတော့ ဘာမှမဖြစ်သလို ကြိုးလှေကားမှ စတက်နေပြီ
 ဖြစ်ရာ သူလည်း ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်နေရသည်။ ဂူအောက်ကြမ်းပြင်တွင်
 ပြန့်ကြဲနေသော လင်းနို့ချေးနှင့် အမှိုက်များကြားတွင် အဆိပ်ပြင်းသော မြွေဆိုး
 များ ခိုအောင်းနေတတ်သဖြင့် သတိကြီးစွာ ထားနေရသည်။ တစ်ခါတုန်းက
 တော့ လင်းနို့ချေးပုံများကြားတွင် အသားမရှိတော့သော လူအရိုးစုကြီး

မြင်ရဖူးသည်။ တကယ်တမ်းမှာတော့ ငှက်သိုက်ကို အစိုးရထံ လိုင်စင်ခံထားသော လိုင်စင်စီများသာ ဆွတ်ယူခွင့်ရှိသည်။ လိုင်စင်စီနှင့် သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ လစ်လောက်သည့်အချိန်တွင် ဒူးဂစ်တို့က အလစ်ဝင်၍ ယူကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက (အပေါင်းတို့ ငယ်ငယ်တုန်းက) တော့ ပင်လယ်စားပြများ ငှက်သိုက်လုရင်း တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့ ပစ်ကြ၊ ခတ်ကြ၊ သေကြေကြသည့် ပုံပြင်များကို ကြားဖူးသည်။ ကြမ်းပြင်မှ အရိုးစုကြီးသည် သူ့လို ငှက်သိုက်ယူသူတစ်ဦး ဖြစ်နိုင်သည်။ ကြိုးလှေကား ပြတ်ကျ၍ မြွေဆိုးများကြားသို့ ကျရောက်သွားခြင်း ဖြစ်မည်။ အဖော်မပါ တစ်ကိုယ်တည်းမို့ ကယ်ဆယ်သူ ဝေးခဲ့ခြင်းလား။ အဖော် ပါသော်လည်း အဖော်၏ ရက်စက်စွာ စွန့်ခွာခြင်း ခံရသူပင်လား။

‘ဝေ . . . ဒူးဂစ်၊ ဘာတွေစဉ်းစားနေပြန်လဲ။ မီးကို မြင်အောင်ပြစမ်း’
 အပေါင်းငေါက်သံကြားမှ အတွေးလွန်နေရာက မီးတိုင်ကို မြင်သာအောင် ရွှေ့ပြမိသည်။ ဂူမျက်နှာကြက်ပေါ်တွင် မြို့က ကော်ဖီပန်းကန်တစ်ခြမ်းပဲ့ညွှတ်၍ ငှက်သိုက်ကလေးများ အစီအရီ ဟိုမှသည်မှ ချိတ်တွဲနေသည်။

ငှက်ဖိုကလေးများက သူ့ချစ်သူငှက်မကလေးများအတွက် ဥဥရန်ဆောက်လုပ်ထားသော အသိုက်ကလေးများ။ တစ်မိုးလုံး မိုးလွတ်ရာတွင် ပုန်းခို၍ ဆောင်းနှောင်းနေ့ဦးရာသီတွင် ကျောက်ဂူများဆီ အရောက်ပျံသန်းလာလေ့ရှိသော ပျံလွှားနွယ်ဝင် ဇီဝဇိုင်းငှက်ကလေးများ၊ သေးငယ်သော်လည်း လတ်ဆတ်သန်ရှင်း၍ လူ၏ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုသဖြင့် လူတို့ တန်ဖိုးထား စားသုံးကြသည့် ဆေးဝါးကောင်းတစ်လက်။ အပေါင်းက ငှက်သိုက်ကို အလောတော် မီးပြ၍ သုံးခွဆူးဖြင့်ညင်သာစွာ ဖြုတ်ယူလိုက်သည်။ မီးရှိန်ပြင်းလွန်းက အန်ဖတ်တွင် မီးခိုးနဲ့စွဲကာ အရောင်အဆင်းပျက်ပြီး ဈေးကောင်းမရ ဖြစ်တတ်သည်။ မီးမြိုက်နည်းပြန်လျှင်လည်း အန်ဖတ်များ အစိတ်

စိတ်အမြွှာမြွှာ ကွဲတတ်သည်။ အပေါင်းက သူလုပ်နေကျ အလုပ်ကို လက် အချိန်အဆမှန်မှန်ဖြင့် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပြုလုပ်နေသည်။

‘ဟင်း’

မီးတိုင်မှ မီးအရှိန်ကြောင့် ချွေးပြိုက်ပြိုက်ကျနေသော ဒူးဂစ်သည် အပေါင်းမသိအောင် သက်ပြင်းကို မသိမသာ ခိုးချရင်း ခွင့်လွှတ်ပါတော့ ငှက်ကလေးတို့ရယ်။ မင်းတို့ပြန်လာတဲ့အခါ မင်းတို့ချစ်သူတွေအတွက် ဆောက်လုပ်ထားတဲ့အသိုက်တွေ မရှိတော့တာကို မြင်ရင် ပါလာတဲ့တံတွေး အိတ်ထဲက အစေးတွေနဲ့ နောက်ထပ်အသိုက်တွေ အန်ပေးဦးမှာ မဟုတ်လား။ ငှက်ကလေးတွေက အန်လိုက်၊ လူတွေက ယူလိုက်၊ လေဟုန်စီးပြီး တိမ်တိုက် တွေဆီ ပျံဝဲသွားလိုက်၊ ပါလာတဲ့ အစေးမျှင်တွေနဲ့ အန်ဖတ်အသိုက် ပြန် လုပ်လိုက်။ ဒီလိုနဲ့ ကြာလာတော့ မင်းတို့ကလေးတွေ မအန်နိုင်တော့ဘဲ နောက်ဆုံးအန်ဖတ်တွေမှာ သွေးစကလေးတွေတောင် ပါလာကြရော။ ရင်နာ မိတယ် ငှက်ကလေးတို့ရယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အချိန်တန်တော့ ငါတို့ ငှက်သိုက် ယူဖို့ ရောက်လာကြပြန်ရော။

‘ဝေ . . . ဒူးဂစ် ငိုနေပြန်ပြီလား။ ဟော စက်သံကြားတယ်။ နားထောင်စမ်း’

အပေါင်းအော်သံကြားမှ သတိရပြီး အသံကြားရာကို နားစွင့်လိုက်မိ သည်။ အသံက စက်လှေတစ်စီး ကျောက်တောင်ဆီ ချဉ်းကပ်လာသည့် အသံ။ အပေါင်းနှင့်ဒူးဂစ် တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက် အဓိပ္ပာယ်ပါပါ ကြည့်ရင်း ကြိုးလှေကားမှ ခပ်သွက်သွက်ဆင်းခဲ့ကြသည်။ ရသမျှအန်ဖတ် များကို လုံခြုံစွာထုပ်သိမ်း၍ ကြိုးလှေကားကိုဖြုတ်ကာ ဂူဝဘက် ခပ်သွက်သွက် ထွက်လာကြပြီး ကျောက်တောင်ခြေသို့ မျှော်ကြည့်သော်လည်း ဘာမျှမမြင်ချေ။

လှေဆိုက်ကပ်သည့်နေရာကို မမြင်ရသော်လည်း ကျောက်တောင်ပေါ်
သို့ လူတွေတက်လာပြီဆိုသည်ကိုတော့ အတပ်သိလိုက်သည်။ ဆင်းနေကျ
လမ်းမှ ဆင်း၍မဖြစ်။ ရေမှာ ကျွမ်းကျင်သော အဖွဲ့နှင့် တန်းတိုးတော့သည်။

‘ဟေ့ မင်းတို့ဘယ်သူတွေလဲ ရပ်စမ်း၊ မရပ်ရင် ပစ်မယ်’

နှစ်လုံးပြူးသေနတ်နှင့် ထိုးချိန်ပြီး အမိန့်ပေးလိုက်သော အဖွဲ့
ခေါင်းဆောင်ကို ကြည့်၍ လိုင်စင်စီနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်မည်ဟု ဒူးဂစ်
ထင်လိုက်မိသည်။

‘ပေးစမ်း၊ ရထားသမျှတွေ အားလုံးပေးစမ်း။ ဒါဟာ ဥပဒေကို
ချိုးဖောက်နေတယ်ဆိုတာ နားမလည်ဘူးလား။ ငါတို့မသိဘဲ တိတ်တိတ်
ယူတာ ခိုးတာပဲ။ ငှက်သိုက်ခိုးမှုနဲ့ ဖမ်းပြီး တရားစွဲလို့ရတယ်။ ထောင်ချလို့
ရတယ် နားလည်လား’

ထောင်သံကြား၍ အပေါင်းရော ဒူးဂစ်ပါ အတုန်လှုပ်ကြီး တုန်လှုပ်
သွားတော့၏။ ဆလုံလူမျိုးတို့သည် ခိုးမှု၊ လူသတ်မှု၊ မုဒိန်းမှုများ ကျူးလွန်ခဲ့
သည့်အတွက် ထောင်တန်းကိစ္စများနှင့် ကင်းရှင်းလှသည်။ ထောင်သံကြားရုံ
နှင့်ပင် အကြောက်ကြီးကြောက်လှပြီ။ ဒါဆိုလျှင် ရထားသမျှ လိုင်စင်စီများလက်
အပ်လိုက်ရုံပင်။ ဟင့်အင်း ဒါလည်း မဖြစ်သေး။ ချွေးသံစက်၍ ရှာထားသော
ပစ္စည်းဖြစ်၍ လွယ်လွယ်နှင့်တော့ မပေးနိုင်။ ပြေးလမ်းကလည်း ပိတ်နေပြီး။
နောက်ကျောဘက်တွင်တော့ စိမ်းဖန့်ဖန့် ပင်လယ်ပြင်ကြီးကို တပြန့်တပြော
မြင်နေရသည်။ အပေါင်းက ဒူးဂစ်ကို ဆလုံဘာသာစကားဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ
လှမ်းပြောလိုက်သည်။ အင်း နောက်ဆုံးတော့ သည်နည်းကိုပဲ သုံးရမည်ပေါ့။
ပခုံးပေါ်မှ ဝန်စည်စလည်များ ဖြုတ်ချ၍ သားအဖနှစ်ယောက် လက်တွဲကာ
ပေသုံးထောင်ကျော်အမြင့်မှ ပင်လယ်ထဲ ခုန်ဆင်းလိုက်ကြသည်။

‘တူးဒါးနတ်ဘုရား ကယ်ပါ’

ဒူးဂစ်က သူတို့အားထားရာ နတ်ကောင်းနတ်မြတ် တူးဒါးနတ်ကို တိုင်တည်လိုက်ချိန်တွင် လိုင်စင်စီနှင့် သူ့ကိုယ်စားလှယ်များသည် မမျှော်လင့်သော မိုက်မဲစွာစွန့်စားခြင်းအတွက် သေနတ်များကို မချနိုင်သေးဘဲ အံ့ဩမှင်တက်စွာ ငေးကြောင်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။

ကူးသာကူး အပေါင်းရေ။ လှေပေါ်မှာမွေးပြီး ပင်လယ်ရေနဲ့ အချင်းဆေးတဲ့ ကျုပ်တို့ ဆလုံတွေ ရေနစ်သေတယ်ဆိုတာ ထုံးစံမရှိပေမယ့် ဒီလောက် မြင့်တဲ့ ကျောက်တောင်ကြီးပေါ်က အရှိန်နဲ့ ရေထဲကျလာ ရင်နှစ်ခြမ်း ဖြန်းဖြန်းကွဲတော့မယ်ထင်ပါရဲ့။ ရင်ဘတ်ထဲမှာ ပူလောင်နာကျင်လှပါဘိ။ မျက်စိတွေလည်း ပြာလာပြီ။ လက်တွေလည်း လေးလာပြီ။ ကျုပ်မကူးနိုင်တော့ဘူး အပေါင်းရယ်။ ကျုပ်ကိုထားခဲ့ပါတော့။ ကျုပ်လိုချင်တဲ့ အချစ်ကို ရဖို့အတွက် ငှက်ကလေးတွေရဲ့ အချစ်စံအိမ်ကလေးတွေကို ဖြိုဖျက်ခဲ့မိတာ။ အခုတော့ ကျုပ်မှာ ဇီဝဇိုးကျိန်စာ မိပြီထင်ပါရဲ့။ သေကောင်ပေါင်းလဲ လူနာကို ငှက်သိုက် ရေခွေးပေါင်းတိုက်ရင် အသက်ရှင်ကျန်းမာတယ်ဆို။ ကျုပ်ကို ငှက်သိုက်ပေါင်းရည် တိုက်ကြမလို့လား။ မသောက်ဘူး။ ငှက်ကလေးတွေ ရင်ကွဲနာကျအောင် အန်ထားတဲ့ အန်ဖတ်တွေနဲ့ အသက်မဆက်ချင်ဘူး။

ဟော ဟိုးအဝေး တိမ်တိုက်တွေကြားမှာ တရိပ်ရိပ်တက်လာတဲ့ ကောင်းကင်ပျော် လှိုင်းရိပ်မည်းကြီးဟာ အုပ်စုဖွဲ့ပျံသန်းလာတဲ့ ဇီဝဇိုးငှက်ကလေးတွေ မဟုတ်လား။ တိမ်ညွန့်ကိုစားပြီး ကျောက်တောင်ကမ်းပါးဆီ ပြန်လာနေကြပြီ။ စလုတ်နဲ့ အပြည့်လာတဲ့ အာစေးအမျှင်တွေကို လူတွေအတွက် အားဆေးတွေ တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် အန်ထုတ်ပေးဦးမှာ မဟုတ်လား။ ငှက်ကလေးတွေက အန်လိုက်၊ လူတွေက ယူလိုက်။ တစ်ဖက်စောင်းနင်း နိုင်လှတဲ့

လောကကြီးထဲမှာ ရုန်းမထွက်သာဘဲ ငှက်ကလေးတွေကိုယ်တိုင် ကျိန်စာမိ သားကောင်ကလေးတွေ ဖြစ်နေပါရောလား။ သနားစရာ ကောင်းလွန်းလှပါဘိ။

အချစ်နှင့် ဝါရီရွှေ။ ဝါရီရွှေနှင့် ဘတ်ရွှေတစ်ကျပ်သား။ နှစ်လုံးပြူး သေနတ်နှင့် ထိုးချိန်လိုက်သည့် လိုင်စင်စီ။ ပင်လယ်အောက် ကွဲကြနစ်မြုပ်သွား သည့် ရင်ဘတ်တစ်ခု။ ဖြူဖွေးဆွတ်ကျင်နေသည့် တန်ဖိုးမြင့် ငှက်သိုက်အန်ဖတ် များ။

ပျံပါ

အန်ပါ

ဖိဝဇိုး

လေဟုန်စီး၍ ရှေ့ကိုတိုး။

* * *

ထိုလူစုသည် လိုင်စင်စီနှင့် သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ မဟုတ်ဘဲ သူခိုး လက်မှ သူဝှက်လုသည့် (အကြံတူ) အယောင်ဆောင် လိုင်စင်စီများသာ ဖြစ်ကြောင်း ဒူးဂစ်တို့သားအဖ သိမသွားရှာပေ။ ။

(မဟေသီမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် - ဒီဇင်ဘာလ)

စန္ဒာ့ငိုတဲ ငါး

၀၁၃၃၃၃၃၃

၀၁၃၃၃၃၃၃

စန္ဒားငိုတဲ့ငါး

လိ

မွှော်ရောင် နေလုံးကြီးသည် အရှေ့ဘက် ခနီ
တောစပ်တွင် ခေါင်းပြူ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြင့်

နေ့သစ်တစ်နေ့ကို မွေးဖွားသန့်စင်ပေးလိုက်သည်။
ပူလောင်ပြင်းရှသော ထင်းမီးဖိုပေါ်မှ သံဒယ်အိုး
ကြီးအတွင်းတွင် ခနီရည်များပွက်ပွက်ဆူနေသည်။ အဖြူ
ရောင်အမြုပ်များထ၍ ဆူပွက်နေသော ခနီရည်များကို
ရှည်မျောမျော သစ်သားယောက်မကြီးဖြင့် အားရပါးရ
မွှေနေသောသူသည် နံနက်စောစောပင်ဖြစ်သော်လည်း
ချွေးသံတို့ဖြင့် ပြိုက်ပြိုက်ရွဲနေသည်။ အစဉ်အမြဲ အလုပ်
ကြမ်းများနှင့်သာ ထိတွေ့နေရသဖြင့် သူ၏အသားအရေ
များ စိုပြေတောင့်တင်း သန်မာလှသည်။ ယခုမှ အမြုပ်
ထရုံဆိုတော့ သကာရည်ကျဖို့ အတော်ကြာကြာ မွှေရဦး
မည်။ ခနီတင်လဲဖြစ်ရန် ခနီရည်သုံးပုံတစ်ပုံသာ ကျန်
သည်အထိ မွှေရမည်။ ဒေသအခေါ် (ပျား) ဟုခေါ်သော
ခနီမှထွက်သည့် တင်လဲသည် ဤဒေသမှ မုန့်အမျိုးမျိုး
ပြုလုပ်ရာတွင် လိုသလို စပ်သုံးနိုင်သဖြင့် လူကြိုက်များ
သော စားသောက်ဖွယ်ရာတစ်မျိုးအဖြစ် အသုံးဝင်လှ
သည်။

သူတို့ရွာလို ရေချိုရေငန်စပ်တွင်ရှိသော ရွာများအဖို့ ခန့်သည် ထွက်ကုန်တစ်မျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ခန့်တစ်ပင်လုံးမှ ခန့်ရွက်၊ ခန့်ရိုး၊ ခန့်သီး၊ ခန့်ရည်ချို၊ ခန့်ရည်ခါး၊ ခန့်ပျား၊ ခန့်ရှာလကာ၊ ခန့်ပွင့်၊ ခန့်ဆားဟူ၍ သုံး၍ မကုန်နိုင်သော အမျိုးပေါင်းများစွာ ရရှိသည်။ သို့မှာ ခန့်တောပိုင် မရှိသော် လည်း သူ့အဖေ၏အစ်ကို သူ့ဘကြီး (ဒေသအခေါ်) ဖကြီးစံခင်မှာ ခန့်တောပိုင် များရှိ၍ ခန့်လုပ်ငန်းနှင့်သူသည် စိမ်းလှသည်တော့မဟုတ်ပေ။ သားယောက်ျား လေး ရှားပါးသော ဖကြီးသည် ခန့်ပျားကျိုချိန်ရောက်မှ သူ့ကို အကူအညီ တောင်းစမြဲပင်။

ဖကြီး၏သမီးများကတော့ တစ်နေကုန်တစ်နေခန်း ခန့်ဖက်ထိုးကြ သည်။ ခန့်ဖက်များမှာ ကြက်တောင်နှင့် ပုံညွှန်တူ၍ ဆယ်တောင်မှ အတောက်နှစ်ဆယ်အဖိ ရှည်လျားသည့် အရွက်ရင့်များကို ခုတ်ကာ အိမ်မိုးရန် ဖက်ထိုးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ခန့်ဖက်အရွက်ရင့်များကို ခုတ်သင်စည်းနှောင်ပြီး ဖက်ထိုးမည့်နေရာသို့ ယူဆောင်လာခဲ့သော ခန့်ဖက်များကို ဝါးခြမ်းစိတ်ကို ပြုလုပ်ထားသော ဖက်တံများဖြင့် ထိုးစပ်သီငင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖက်တံကိုလည်း သုံးတောင်၊ သုံးတောင့်ထွာ၊ လေးတောင်ဆိုပြီး သုံးမျိုးသုံးစား လုပ်ထားသည်။ ဝါးခြမ်းစိတ်အရိုးတံ၌ ဖက်ရွက်ချပ်များကို နှစ်ခေါက်ချိုးပတ်ပြီး တစ်ချပ်နှင့် တစ်ချပ် နဘောထပ်လျက် အရွက်အရင်းရှိ အကြောတံကို ခြောက်လက်မခန့် ချိုးဖြတ်ကာ ခပ်စောင်းစောင်း၊ မျဉ်းပြိုင်ကျအောင် ဖက်တံအဆုံးထိုးရသည်။ ဖက်ထိုးကျွမ်းကျင်သော ဖကြီးသမီး မမြရီတို့အဖို့တော့ တစ်နာရီတွင် ဖက်ချပ် ရေ တစ်ရာခန့်အထိ ပြီးသည်။

ခန့်ဖက်ဈေးနှုန်းကလည်း ကောင်းလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ဖက် တစ်ထောင် ငွေတစ်ထောင့်ငါးရာဖြစ်နေပြီ။ မြိတ်မြို့နယ် အနွဲ့အပြား၌လည်း အိမ်မိုးရန် ခန့်ဖက်ပင် အသုံးများလေသည်။ စက်တပ်သဗ္ဗန်လှေများဖြင့် ခန့် ဖက်ရေ သိန်းသောင်းတင်ဆောင်ကာ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်သို့ တင်ပို့ရောင်းချ သည့်အတွက် ခန့်တောရှိလျှင် စီးပွားဖြစ်လောက်သည်။

‘ဟေ့ကောင်ကြီး၊ စောစောစီးစီး လုပ်လှချည်လားကွ’

ခနီရည်ခါးကျည်တောက်ကိုစွဲ၍ မိုးမလင်းခင် ရေချိန်ကိုက်လာသော နောင်လွန်းကို တွေ့ရသဖြင့် သူဝမ်းသာသွားသည်။ သူ့ကိုနှုတ်ဆက်သော နောင်လွန်းကို အကူအညီ တောင်းစရာတွေရှိသည်။

‘ဗျို့ နောင်လွန်း၊ လာပါဦးဗျ။ ဒီမှာ အမြည်းလုပ်ဖို့ ပဲကြီးလှော်ကလေး များ မလိုဘူးလား’

အမြည်းသံကြား၍ နောင်လွန်း ပျားတင်းကုတ် (ပျားတကုတ်) ထဲ ဝင်လာသည်။ တကုတ်ခေါင်မိုးတွင် ထိုးထားသော ရှားရှားပါးပါး အညှာပဲလှော် ထုပ်ကို လှမ်းပေးရင်း

‘နောင်လွန်းကို ခင်လို့ ကျွေးတာဗျနော်။ အညှာစောင်တွေလာရောင်း တဲ့ အဖိုးကြီးဆီက ပျားတဘေး (ပျားနှင့်အုန်းသီး ရောကျိုထားသော စားစရာ) နဲ့ လဲထားတာ စားပါဦး’

နောင်လွန်းက ပဲကြီးလှော်တစ်ဆုပ်ကို ပါးစပ်ထဲပစ်ထည့်ရင်း ကျန် ပဲလှော်များကို ခါးပုံစထဲ လောဘတကြီး ကောက်ထည့်နေသည်။ အင်္ကျီဗလာ၊ လုံချည်နွမ်းဖတ်ဖတ်နှင့် ရေငုပ်လွန်းသဖြင့် နီကြောင်ကြောင် ဆံပင်များပိုင်ရှင် နောင်လွန်းသည် သူ့ဘဝ၏ ကြမ်းခက်မှုများကို ခင်းကျင်းပြသထားသည်နှင့်ပင် တူနေသေးတော့၏။

‘ဘယ်လိုလဲ၊ ဒီနေ့ ကမာငုပ် မသွားဘူးလား’

‘သွားမှာကွ၊ စောသေးလို့ ဖြေးဖြေးပေါ့။ အသက်ကြီးလာတော့ အရင်ကလို မဖျတ်လတ်တော့ဘူး။ ကြာကြာလည်း မငုပ်နိုင်ပေါင်ကွာ။ မငုပ် လို့ကမဖြစ်၊ ငွေက ကြိုယူပြီးသားဆိုတော့’

‘ကမာတွေ မြို့မှာ ဒီလောက်ဈေးကောင်းနေတာ၊ နောင်လွန်းတို့ဆီ ဘယ်လောက်နှုန်းနဲ့ကောက်သလဲ’

‘မြို့မှာ ဈေးဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း၊ ငါတို့မှာ ငွေကြိုယူထား တော့ ကမာတစ်လုံးမှ (၈) ကျပ်ပဲပေးတယ်’

‘ဟာ မြို့ဈေးမှာ တစ်လုံး အစိတ် သုံးဆယ် ရှိတာဗျ။ ဒီလောက် ဈေးကွာဖို့ မကောင်းဘူး။ မသကာ တစ်လုံး (၁၅) ကျပ်လောက် ပေးသင့်တာ ပေါ့’

နောင်လွန်း၏ ဝန်ရည်ခိုးထနေသော နီကြောင်ကြောင်မျက်ဝန်းများက
ဟိုအဝေး ဝန်တောစပ်မှ ထပျံသွားသော ငှက်တစ်အုပ်စီ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ငေးရီ
ကြည့်နေသည်။ ငွေရှင်ကြေးရှင်တို့၏ လုပ်အားအပေါ် ခေါင်းပုံဖြတ်မှုများက
တော့ ဘယ်သောအခါမှ အဆုံးသတ်နိုင်မည်မသိ။

‘ဒီမှာ နောင်ထွန်း၊ ကျွန်တော့်ကိုကူညီပါ။ ဒီရေကျပတ်ဆိုရင် ဂဏန်း
ကျွန်းနားမှာ စန္ဒားတစ်ခု ဆောက်ချင်လို့ အဲဒါ နောင်ထွန်းရဲ့လုပ်အား လိုတယ်’

‘စန္ဒား ဘာလုပ်ဖို့လဲ၊ ဟိန်လုံလောက်ဆို တော်ရောပေါ့’

‘ဟိန်လွန်က ငါးအမိနည်းတာ နောင်ထွန်းလည်း သိသားနဲ့ဗျာ။ ဒီမှာ
အခုဖကြီးက ကျွန်တော့်ကျောင်းစရိတ် ရှာဖို့ဆိုပြီး စန္ဒားဆောက်ဖို့ ငွေထုတ်
ပေးမှာ၊ ရတဲ့ငါးအပေါ်မှာတော့ အကျိုးတူ အမြတ်တူပေါ့’

‘အေး ကောင်းတယ်၊ ကူမယ်လေ။ မင်းပစ္စည်းတွေ စုထားပြီလား။
ဘာတွေရပြီလဲ’

‘ပစ္စည်းက မစုရသေးဘူး။ ဒီမှာ ပျားကျိုနေတာလည်း အချိန်နဲ့
လုပ်ရတာဆိုတော့ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း မနိုင်ဘူး။ အဲဒါ လိုတဲ့ပစ္စည်း
လောက် နောင်လွန်းကြိုစုထားနှင့်ပေါ့။ ဆောက်တဲ့နေ့ကျတော့ ခင်ဆောင်တို့
ရင်ဆောင်တို့ပါ ပါလိမ့်မယ်’

‘စိမ်လိုက် စိမ်လိုက်’

နောင်လွန်းက ခြေလှမ်းတွေ ယိုင်ထိုးယိုင်ထိုးနှင့် ထွက်သွားပြီး
ခပ်လှမ်းလှမ်းရောက်မှ

‘ဟေ့ကောင် စန္ဒားက အရှည်ဘယ်လောက်လဲ’

‘အရှည်လား၊ အင်း . . . ပေလေးဆယ်လောက်တော့ ရှိမယ်ထင်
တယ်။ အနံတော့ ပေနှစ်ဆယ်လောက် ရှိမှာပေါ့’

‘ပေလေးဆယ်၊ အင်း . . . ပေလေးဆယ်ဆိုရင် မျှောတိုင်ကြီးက
တစ်ဖက်ဆယ်ချောင်း၊ မျှင်ဝါး . . . ဝါးဘိုးဝါး’

မန္တန်တစ်ခုကို ရွတ်ဖတ်သလို ပါးစပ်မှ ပွစိပွစိရွတ်ဆိုလျက် ခနိတော
ရွံ့ပြင်တွင် ကစစ် ကစစ် နင်းလျှောက်သွားသော နောင်လွန်း၏ ကျောပြင်
မည်းမည်းကြီးကို လှမ်းကြည့်ရင်း ရေစစ်စပြုနေသော ပျားအိုးအတွင်းသို့
ယောင်းမတံကို ခပ်ကြမ်းကြမ်း ထိုးမွေ့နေမိသည်။

* * *

ရေမရောက်သော ခြေတံရှည်အိမ်ကြီး၏အောက်တွင် မမြရီတို့
ကာလသမီးအုပ်စု ခနိဖက်များလွှာနေကြသည်။ ဖက်ရွက်၏ ကျောတစ်ဖက်
တစ်ချက်၌ ကပ်နေသည့် ဖက်ချပ်များကို အရင်းဘက်မှ တစ်ချပ်၊ အဖျားဘက်
မှာ တစ်ချပ် ခွာလျက် ဖက်လွှာသူ မမြရီက သူမ၏ ခြေမနှင့် ခြေညှိုးကြားတွင်
ညှပ်၍ လွှာနေသည်။ ကျန်သူများက ငါးတောင်ရှည်သော ခနိဖက်ဖူး
မနုမရင့်များကို နှစ်တောင်ကျော် သုံးတောင်အရှည်ခန့် မှန်းပြီး ဖြတ်ခုတ်ပေး
နေကြသည်။ လွှာပြီးသည့်ဖက်များကို လိပ်၍ ခြောက်အောင် နေလှန်းရဦးမည်။
ငါးဖမ်းပိုက်ထိုးသည့် လက်များက ခနိဖူးလွှာတော့လည်း မြန်ဆန်ကြပါဘိ။
ဟိုဘက်နားမှာတော့ ကာလသမီးတစ်စုက လွှာပြီးခြောက်ပြီး ဖက်များကို
တစ်ရွက်စီ တစ်ရွက်စီ ညီညာစွာထပ်၍တန်းပြီး ဖက်ကြိုးနှင့်ပင်ချည်ကာ အရှည်
တစ်ညှို့စီလောက် ဖြတ်လျက် ဖက်တောင်ပြုလုပ်နေကြသည်။

‘ဟော လွင်ဆောင်ပါလား။ အဘဆီလာတယ် ထင်တယ်’

အိမ်ရိပ်ထဲ သူဝင်လိုက်တော့ သူနှင့်ဝမ်းကွဲတော်စပ်သူ မမြရီက
လှမ်းနှုတ်ဆက်သောအခါ ကာလသမီးတွေက အလုပ်များနေရာမှ ခေါင်းထောင်
ကြည့်ကြသည်။ သူက ဒီရွာမှာ ရှားရှားပါးပါး ဆယ်တန်းအောင်မြင်ထားသူ
ဆိုတော့ ဘာပဲပြောပြောကာလသမီးတွေကြားမှာမျက်နှာပွင့်လန်းသည်။ သူ
အိမ်ပေါ်ရောက်တော့ အိမ်အနောက်ဘက်တွင် ပိုက်ဖာနေသော သူ့ဖက်ကြိုးနှင့်
တန်းတိုးသည်။ ဖက်ကြိုးသည်ငွေအတော်အတန်ရှိသော်လည်း ငွေရှိသူလို ဖိမ်နှင့်
မနေ။ အလုပ်ကြမ်းမလုပ်သော်လည်း သူ့နိုင်သည့်အလုပ်များကိုတော့ မနား
မနေ တလှုပ်လှုပ် လုပ်နေတတ်သူ ဖြစ်သည်။

‘လာကွ လွင်ဆောင်၊ ရေပူကြမ်းသောက်ဦး’

သူဖကြီးနားမှာ ထိုင်ချ၍ ရေပူကြမ်းဟု သူတို့ဒေသတွင်ခေါ်သော လက်ဖက်ခြောက်ခပ်ထားသည့် ရေခွေးကြမ်းပူကို မှုတ်၍ တစ်ကျိုက်ကျိုက်ချ လိုက်သည်။

‘ကဲ ဆို၊ ဖကြီးပြောထားတဲ့ကိစ္စ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီလား’

‘ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော် နောင်လွန်းတို့နဲ့ တိုင်ပင်ပြီး လိုအပ်တာ တွေအားလုံး စုဆောင်းထားပြီးပါပြီ။ အဲဒါ ရေကျရက်ရောက်ရင် လုပ်ငန်းစမယ် လို့ ဖကြီးကို လာပြောတာပါ’

‘အေး စနစ်တကျလုပ်၊ လိုတဲ့ငွေ မင်းကြီးကြီးဆီက ထုတ်သွား။ လူအားက မင်းတို့ချည်းဖြစ်မလား’

‘ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုသုံးယောက်၊ နောင်လွန်းတို့ သားအဖ နှစ်ယောက် ရပြီထင်တယ် ဖကြီး’

‘နေဦး ပြောဦးမယ်။ နောင်လွန်းကိုတော့ ဖကြီး သိပ်မကြိုက်ဘူး။ ဒီကောင်က အသောက်အစားဖက်တယ်။ ဒါပေမယ့် အလုပ်ကျတော့ အစုံ လုပ်ဖူးတော့ တံငါအလုပ်လည်း နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်တယ်။ မင်း သိပ်အလိုမလိုက်နဲ့။ အလိမ္မာသုံးပြီး ခိုင်းပေါ့။ ဖကြီးမင်းကို ကျောင်းစရိတ်ဆိုပြီး ငွေကို ပုံမပေးနိုင် တာတော့ မင်း ဖကြီးကို နားလည်ရလိမ့်မယ်။ မနှစ်က ထိုင်းဘက်ကို ပို့လိုက် တဲ့ ဓနိဖူးတစ်လှေလုံး စုံးစုံးမြုပ်ဆုံးခဲ့တာ ဖကြီးမှာအများကြီးထိခိုက်သွားတာ ငါ့တူအသိပဲမဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် ငွေကို ပုံမပေးနိုင်ပေမယ့် ငွေရနိုင်မယ့် အလုပ်ကို ဖန်တီးပေးတာပါ။ မင်းအဖေမရှိတော့ မင်းရဲ့ပညာရေးဟာ ဖကြီးမှာ လည်း တာဝန်ရှိတယ်။ မင်းလည်း ကြိုးစားပေါ့’

‘ကျွန်တော် နားလည်ပါတယ် ဖကြီး။ ကြိုးလည်းကြိုးစားမှာပါ။ ပိုက်ကြီးမချနိုင်ပေမယ့်လည်း စန္ဒားက အကျိုးပေးရင် ငွေမြင်မှာပါ’

သူက စကားကို လိုရင်းတိုရှင်းပြောပြီး ကြီးကြီးနှင့်ဝင်တွေ့ကာ လိုအပ်သည့်ငွေ ထုတ်၍ ပြန်ဆင်းလာခဲ့သည်။ ဖက်တောင်မှ ဖက်ချပ်နှစ်ချက် သုံးချပ်စပ်၍ အသင့်လှီးထားသော ဆေးကို ထည့်လိပ်ကာ ပိုးကြိုးကလေးနှင့်

ပတ်ချည်လျက် ခန့်ဆေးလိပ်ကို ရဲနေအောင် ထိုင်ဖွာကျန်ရစ်သော ကြီးကြီး
၏ ခြေမွှေးမီးမလောင် လက်မွှေးမီးမလောင် ဘဝကတော့ သူ့အမေဘဝနှင့်
အကွာကြီး ကွာနေတော့သည်။ အမေမှာတော့ သည်အချိန်ဆိုလျှင်
ပုစွန်ခြောက် လုပ်ရန်အတွက် ငွေနှင့်အတူ ရောပါလာသည့် ပုစွန်ကောင်များကို
ခါးချိုအောင် ရွေးနေရော့မည်။

ရွာတောင်ပိုင်း သောင်ပြင်သဲစပ်မှာတော့ နောင်လွန်းတို့ သားအဖ
လက်တစ်ဆစ်စာ မျှင်ဝါးများကို ဖြာ၍ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု နှီးတစ်ပြားစာ အကွာ
အဝေးထားပြီး ယင်းဖျာကြီးများ ရက်နေကြသည်။ မလှမ်းမကမ်းတွင် ဝါးဘိုးဝါး၊
မျှောတိုင်၊ ခေါင်းပိတ်ဝါး၊ ကြိမ်၊ သွပ်ကြိုး၊ အုန်းဆံကြိုး၊ ကျောက်ကြိုးများစုပုံ
ထားသည်ကို မြင်ရသည်။

‘အဆင်သင့်ပဲဟေ့၊ ဒီယင်းဖျာကြီးတွေပြီးရင် ပြီးသလောက် ဖြစ်နေပြီ။
ဘယ်နေ့စမယ်ဆိုတာသာ ရက်ရွေးပေတော့’

နောင်လွန်းက သူ့ကိုနှုတ်ဆက်ရင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးမှုအခြေအနေကို
ပြောပြနေသဖြင့် စန္ဒာအိမ်တည်ဆောက်ရာတွင် လိုအပ်သောပစ္စည်းများကို
ရေတိမ်သဲခုံသို့ မသွားမီ စုံမစုံ တစ်ခုချင်း စစ်ဆေးနေသည်။ ဖကြီးက
အရာရာ မျက်နှာလွှဲထားသဖြင့် သေချာမှဖြစ်မည်။ မသေချာလို့ကတော့ ဟိန်လုံပဲ
လုပ်လုပ်၊ စန္ဒာပဲချချ၊ ငါးရမည်တော့မဟုတ်ပေ။ ရေအောက်မှာ မသေချာမှုများ
ကို သေချာသည့် ထောင်ချောက်ဖြင့်ဆင်၍ ဖမ်းမည့်ပွဲ။ အုပ်စုအားကိုးဖြင့်
ရှေ့တိုးလာမည့် ငါးများကို မျက်စိလည်အောင် လုပ်မည့်ပွဲ။

နီဝင်ဘာမိုးသည် အချိန်အခါ မဟုတ်သော်လည်း ခပ်ဖွဲဖွဲရွာချနေ၏။

ရေအနိမ့်ဆုံးတက်သည့် ရေသေပိုင်း ရက်တစ်ရက်တွင် သူတို့လုပ်ငန်း
စဖြစ်သည်။ ငါးဖမ်းစခန်းနှင့်လည်း ဝေးရမည်။ ပင်လယ်ရေတိမ်သဲခုံလည်း
ရှိရမည့်နေရာကို သူရွေးချယ်ထားသည်။ ရေငန်ဓာတ်ကို ကာကွယ်ရန်
သစ်ခေါက်ဆိုးထားသော အင်္ကျီ လုံချည်များကိုဝတ်ဆင်လျက် ဖက်ဦးထုပ်

ကိုယ်စီဆောင်ထားသော သူတို့လူစုသည် လှေပေါ်တွင် စန္ဒားဆောက်လုပ်ရန် ပစ္စည်းများတင်၍ အတွေးကိုယ်စီဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ လိုက်ပါလာကြသည်။

စက်မပါသော သဘော့မအမျိုးအစား လက်ကုပ်လှေပေါ်တွင် လူနှင့် ပစ္စည်း အနင့်သားပါလာသည်။ မလှမ်းမကမ်းမှ လူမနေသည့် ကျွန်းများသည် သက်ရှိလူသားတို့ကို ကုန္ဒြေအပြည့်နှင့် စောင့်ကြိုနေသည်။ လူမနေပေမယ့် ကျွန်းတော့ခိုကြဦးမှာ မဟုတ်လားဟု မေးနေသယောင်။ သူ့စိတ်ကြိုက်နေရာ ရောက်တော့ ရှမ်းတက်ကိုသပ်၍ လှေရပ်ကာ ရေတိမ်သဲခုံပေါ်သို့ စမ်းဆင်း လိုက်သည်။ နောင်လွန်းတို့သားအဖသည် လှေပေါ်မှ မျှောတိုင်ကြီးများကို ချ၍ ရေတိမ်သဲခုံပေါ်တွင် ခိုင်ခိုင်စိုက်ထူနေကြသည်။ သူတို့ညီအစ်ကိုက ခေါင်းပိတ်ဝါးများကို ဘောင်အဖြစ်ခတ်၍ ထိုဘောင်ပေါ်တွင် ရွာမှရက်ပြီး ယူလာ သော ယင်းဖျာကြီးများကို အထက်အောက် ဘယ်ညာ အလုံကာကြပြန်သည်။ ဒါဆိုလျှင် ပထမအဆင့် စန္ဒားအိမ်ရပြီ။ စန္ဒားအိမ်အဝင်ကို ကိုးပေထားပြီးအဖျား ဘက်တဖြည်းဖြည်း ရှူးသွားစေသည်။ စန္ဒားအိမ်တောင့်တင်းဖို့ တစ်ဖက် တစ်ချက်စီတွင် ပေနှစ်ဆယ်ရှည်သော မျှောတိုင်ကြီးဆယ်ချောင်းစီ စိုက်ထူလိုက် သည်။

စန္ဒားအိမ်နှင့် တစ်ဆက်တည်း ကွန်တောင်နှင့် ရေဖော်ငြမ်းကို တည်ဆောက်ရပြန်သည်။ ငါးမိသောပိုက်နှင့် ဆက်သွယ်ထားသည့် ကွန်တောင် ယင်းလိပ်သည် အနိမ့်ဆုံးအပိုင်းတွင်ရှိ၍ ရေနှင့်အမြဲထိတွေ့နေခြင်းဖြင့် မိသည့် ငါးများ လတ်ဆတ်နေမည်။ သူတို့ အလုပ်လုပ်နိုင်ရန် ကွန်တောင်၏အပေါ်တွင် ခေါင်းပိတ်ဝါးများကို စိုက်ထူ၍ ငြမ်းစင်ကို ဆောက်ရသေးသည်။ ငြမ်းစင်ကိုတော့ မျှင်ဝါးများ စီထား၍ ကြိုးများဖြင့် ထိန်းထားသည်။

နေလည်း အတန်မြင့်လာပြီဖြစ်၍ သူတို့အားလုံး ချွေးသီးချွေးပေါက် များကျကာ အမောကြီးမောနေကြပေပြီ။ ပင်လယ်ရေလုပ်သားတို့၏ နဖူးက ချွေးကား ခြေမသို့ မကျနိုင်။ ပင်လယ်တွင်းသို့ ကျရုံသာရှိသည်။

မောမောနှင့် သူတို့အားလုံး လှေပေါင်းမိုးထဲ ဝင်လာကြကာ အမေ စီစဉ်ပေးလိုက်သည့် ဓနိရည်ချိုနှင့် ကောက်ညှင်းပေါင်းကို အပြတ်လွေးကြတော့

သည်။ ခန့်မှ ခန့်ရည်ခါးသာ ရသည်မဟုတ်၊ ကျည်စစ်ရေခေါ် ညဦးရေသည် လည်း သူတို့ဒေသခံတို့အဖို့ နှစ်ခြိုက်စွဲလမ်းဖွယ် အချို့ရည်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ မီးမြှိုက်ကျပ်တင်ထားသော ငါးလိပ်ကျောက်စမတ် (ထမင်းပန်းကန်ပြားပိုင်းခန့် ငါးလိပ်ကျောက် အကောင်ငယ်) မီးကင်များမှာမူ တစ်လှည့်တစ်ဖဲ့ စားလိုက်ကြ သည်မှာ မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းသွားတော့သည်။ လုပ်လည်းလုပ်၊ စားလည်းစားနိုင်ကြသည့် အားကောင်းမောင်းသန် အရွယ်များပါပေ။

‘ကဲ ကဲ စားကြဟေ့၊ ပြီးရင် စန္ဒားလက်တွေတပ်ရုံ ကျန်တော့တာ၊ ပြီးခါနီးနေပြီ’

သူက ခပ်လောလော ဆော်သြလိုက်ပြီး ကိုယ့်ပုဆိုးမှာ ကိုယ်လက် သုတ်ကာ ရေထဲပြန်ဆင်းလာသည်။ မျှောတိုင်အသေးစားများကို စန္ဒားအိမ် အဝမှာ ၄၅ ဒီဂရီချိုး၍ အဖျားဘက်ကားစွာ တစ်တိုင်ချင်း စိုက်လာသည်။

‘ဟေ့ကောင်တွေ လက်ရင်းတစ်တောင်ကွာစီနော်၊ အဖျားဘက်က ခပ်ကားကားလေး’

သူက ပြောလည်းပြော၊ လုပ်လည်းလုပ်နှင့် သူ့ညီများကို ရှေ့ကနေ ပြသွားသည်။ ဒါမှ ပင်လယ်ရေအတက်အကျ ရေစီးကြောင်းအတိုင်းပါလာမည့် ငါးများ ငါးထောင်ချောက်အနီးသို့ ရောက်သောအခါ ထိုစန္ဒားလက်များကို အဟန့်အတားအဖြစ်မြင်ပြီး စန္ဒားအိမ်အတွင်း ပြေးဝင်လာကြမည်။ ရေစီးအား ကြောင့် စန္ဒားလက်များ အသံမြည်နေခြင်းကလည်း ငါးများကို မျက်စိလည်စေ ခြင်းတစ်ရပ် ဖြစ်နေသည်။

စန္ဒားအိမ်မှတစ်ဆင့် ရေ၏တွန်းအားကြောင့် ငါးများ ကွန်တောင်ပိုင်း သို့ ရောက်ကာ နောက်ဆုံးပိတ် အိတ်များအတွင်း စုပုံရောက်ရှိသွားကြမည်။ နိုဝင်ဘာလမှ ဇွန်လအထိ ရေစီးနှင့်အတူ တိုးဝင်လာမည့် ငါးတွေကတော့ စန္ဒားပင်ငိုလောက်ပါရဲ့။ ပင်လယ်မှာက တစ်ရက်လျှင်ရေနှစ်ခါငြိမ်သည်။ ဒီရေ တက်ပြီး အတက်ရပ်သွားချိန်တွင် တစ်ခါငြိမ်၍ ဒီရေကျပြီး အကျရပ်သွားချိန် ရေပြန်မတက်မီ အချိန်ကလေးတွင် ရေတစ်ခါငြိမ်သည်။ ရေငြိမ်နေသည့်နှစ်ခါ စလုံးတွင် မိသောငါးများကို ပြန်ဖော်နိုင်သည်။

ရေပြင်ကို ရှုပ်တိုက်ဖြတ်ကျော်လာသော ညှိစို့စို့ပင်လယ်လေကို
 ခပ်ပြင်းပြင်းရှူလိုက်ရင်း သူ့စိတ်ကူး ဖဲရိုက်နေမိသည်။ ညစဉ်ရက်ဆက် မက်နေ
 သော သူ၏တက္ကသိုလ်အိပ်မက်ကိုလည်း ဆက်မက်ချင်နေမိသည်။ ဖြစ်နိုင်
 လျှင်တော့ ရွာလယ်မှ ရပ်ကွက်လူကြီးအိမ်တွင်ရှိသော တစ်လုံးတည်းသော
 တီဗွီမှလာသည့် မျက်လှည့်ဆရာ ဒေးဗစ်ကော့ပါးဖီး၏ လက်နှစ်ဖက် ခဏ
 လောက် ငှားလိုက်ချင်သည်။

ဒါမှ မကြာမီ စန္ဒားအတွင်း ဝင်လာမည့် ငါးမုတ်ငယ်၊ ငါးပြားချော၊
 ငါးပိန္နဲစေ့၊ ငါးပုလွေ၊ ငါးတံခွန်၊ ငါးဒလွယ်၊ ကင်းမွန်နှင့် ပုစွန်သေး၊ ပုစွန်ငယ်၊
 ပုစွန်ရွယ်၊ ပုစွန်လက်တွေအားလုံး ဟတ်ချလောင်း ငွေဖြစ်သည်။ ။

(ရုပ်ရှင်တေးကဗျာရသစုံမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် - မေလ)

အလွှာငွေပါးရိပ်ခြားမထင်

အာရှားလူမျိုးများ၏အဖွဲ့အစည်းများ

ဇာလ္လာငွေပါး ရိပ်ခြားပထင်

မိုး စက်မြားတန်းတို့ ပစ်ခွင်းပြိုကျပြီးနောက် အလင်းဖြာစ ကောင်းကင်ကြီးရဲ့အပြုံး ရောင်စုံ သန်တန်ခုံးကြီးက ပယ်လယ်ပြာကို ငုံကြည့်နေဆဲ လက်ကျန်ရေမှုန်ရေစက်အချို့ အဝေးသို့ ကြဲပက်ခြင်းခံ လိုက်ရသည်။ မကြာခင် အဖြူရောင် တိမ်တောင် တိမ်ဆုပ်တစ်ချို့ ရွေ့လျားရောက်ရှိလာပြီး ကောင်းကင် နှင့်ပင်လယ်ဟာ ပကတိငြိမ်းချမ်းရေးရသွား။ အလှတရား ရဲ့ ပြည့်စုံခြင်းသင်္ကေတ။ ကောင်းကင်ဟာ ရွှေရောင် အလင်းတန်းတွေ အဆက်မပြတ် သွန်လွှတ်လို့ (စော စောက သူမဟုတ်သလို) အလျှိုလျှိုပေါ်လာသည့် အပူ ဓာတ်က တရစပ်။ လှိုင်းမအော် လေမတိုက် တိမ်ဆိုင် တိမ်ရိပ်တို့ ငြိမ်သက်စွာ အရိပ်ထင်နေခိုက် အပြာရောင် ရေသားပြင်ထက် ဟိုသည်တစ်ချို့ မှောင်ညိုညိုတိမ်ရိပ်မဲ များအောက် အေးရိပ်ခိုအုပ်စုဖွဲ့။ အိပ်ပျော်နေတဲ့ငါးများ။ အရိပ်အာဝါသရဲ့ တန်ခိုးဟာ လူတို့မှာသာမဟုတ် ရေပျော်ငါးသတ္တဝါများမှာပင် သက်ရောက်မှုတန်ဖိုး ကြီးမားလှပါလား။

ရေညှိရေမှော်နှင့် ရေမျောပလင်တွန်ပင်များကို စားသောက်ဗိုက်ကား
 နေပြီဖြစ်တဲ့ ငါးတွေဟာ တိမ်ရိပ်ခိုအိပ်စက်နေကြပေမယ့် မျက်စိများကိုပိတ်
 ထားခြင်းမရှိ။ မျက်စိများကိုဖွင့်လျက် အိပ်စက်ခြင်းကို ဆောင်ယူတတ်တဲ့ ငါးတွေ
 ဟာ နီးထနေလျှင်ပင် ပိုက်တန်းကိုမြင်လေ့မရှိ။ စုချန်ချန်ပါးစပ်များဖြင့် ရေကို
 ထိုးခွဲလို့ အမြီးနှင့် ရေယက်အစုံကို အသုံးပြုကာ ရှေ့တိုးယက်ငင် သွားလေ့ရှိတဲ့
 ငါးတွေဟာ ဘယ်ကိုသွားသွား အစုလိုက် အပြုံလိုက် (တစ်ကိုယ်တော် လင်းရှူး၊ လင်းပိုင်၊ ငါးမန်းတို့ကလွဲရင်ပေါ့) အဲဒီလို
 သွားကြရင်း ရှေ့ဆုံးက သွားနေတဲ့ ငါးဟာ ငါးဖမ်းပိုက်နဲ့ တိုးပြီဆိုမှ
 လွတ်မြောက်ဖို့ရုန်းကန်၊ ပိုက်ကလည်း ငါးရဲ့လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ရှုပ်ထွေးလာပြီး
 ကျန်တဲ့ငါးတွေကိုထိပါး။ အဲဒီလိုလိုက်တဲ့ ငါးတွေ၊ ရိုးလိုက်တဲ့ငါးတွေ၊ လှုပ်လေ
 ငြိလေ ပြေးလေမိလေ။ ဒီလိုနဲ့ ငါးတွေဟာ လူတွေရဲ့ ထောင်ချောက်ထဲကို
 အကြိမ်ကြိမ် သက်ဆင်းကြရ။ လူသားတွေဘက်က ပေးဆပ်ရတာတွေကတော့
 ပင်လယ်မှာ အပေါင်ထားတဲ့ အသက်နဲ့ သင်ရိုးကုန်
 ငါးဖမ်းအတွေ့အကြုံတွေပါပဲ။

အဲဒီ အတွေ့အကြုံထဲမှာ ပင်လယ်နဲ့ငါး တစ်သားတည်းကျအောင်
 ငါးတို့ရဲ့ အလေ့အထသဘာဝကို ကျွန်းဝင်သိမြင်ဖို့လည်း လိုလိမ့်ဦးမယ်။
 ပင်လယ်ရေအောင်မြေပြင်မှာ သွားတဲ့ငါး၊ ရေလယ်မှာ သွားတဲ့ငါး၊ ရေပေါ်မှာ
 သွားတဲ့ငါး အစားအစာရှိလေရဲ့။ ပင်လယ်အောက်မြေသားပြင်ပေါ်မှာ သွားတဲ့ငါး
 တွေက ငါးကြီးနှင့် ခရု ကမာ အမျိုးအစားဝင်ငါးများ။ ပင်လယ်အောက်
 မြေပြင်နှင့် နှစ်ပေ သုံးပေအကွာမှာ သွားတတ်သည်က ငါးမန်းကြီးများနှင့်
 ကကူရံခေါ် ငါးကျွဲရင်များ။ ရေပြင်အလယ်သားမှာ သွားတတ်သည်က ငါး
 သလောက်၊ ငါးကွန်းရှုပ်နှင့် ငါးဆွေများ။ ရေပြင်ပေါ်မှာ သွားတတ်သည်က
 ပလာတူး၊ ငါးဘီးဇင်း၊ ငါးပါးနီများ။

သာတောင့်သာယာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရာသီဥတုကို အခွင့်ကောင်းယူလို့ စောစောက မိုးသည်းလေထန်ခိုက်မှာ ကျွန်းခိုနေတဲ့ ငါးဖမ်းလှေငယ်တွေ ကျွန်းကြိုကျွန်းကြားက ထွက်ပေါ်လာကြ။ ခပ်တက်ခပ်သံ၊ ပိုက်ချသံတို့ ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး သက်ဝင်လှုပ်ရှားလို့။ အခုမှ ပင်လယ်ဟာ နိုးထလာတော့ တယ်။

ဝေလရဲ့ ငါးဖမ်းလှေ မေအတ္တထိစာ နေခြည်ကြောင့် လက်လက်ဖြာ နေတဲ့ ရေပြင်ထက်မှာ စက်သံမှန်မှန်ပေးပြီး ပြေးနေတယ်။ မျက်လုံးနှစ်လုံး ပေါ်က အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဟာ အဝေးမြင်ကွင်းတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခုပြောင်း ရင်း ရေစူးအော်သံကို နာခံ၊ ရေပြင်အနေအထားကို စူးစိုက်၊ လှိုင်းအယက်အထ ကို ဆင်ခြင်၊ ဟင် . . . ဘယ်မှာလဲ၊ ဘယ်မှာလဲ။ နေခြည်စူးရဲတွေ တောက်ပ လွန်းတဲ့အတွက် ထင်လင်းနေတဲ့မြင်ကွင်းဟာ အနေအထားတစ်ရပ်ကို ရှာဖွေ ချဉ်းကပ်မရဘဲဖြစ်နေတယ်။ လေအနည်းငယ်တိုက်လို့ တိမ်ဆိုင်တို့ရွေ့လျား နေခြည်ကြိုးကြာအောက်က ကန့်လန့်ကာခြားပေးရင် ကောင်းလေစွ။ အလင်း ရဲ့သဘာဝဟာ ဝေလအတွက် အခါခပ်သိမ်း ပဓာနမကျလှပါ။

ဟိုခပ်ဝေးဝေးမှာတော့ ငါးဖမ်းသင်္ဘောတွေလာတဲ့အခါ ပျော်ရွှင် မြူးတူးပြီး ရေပေါ်မှာ ခုန်ထပျံသန်းတတ်တဲ့ ငါးတေးဟင်းတွေ ဟိုတစ်ကောင် ဒီတစ်ကောင်။ ငါးပျံကြီးများကတော့ အလွန်ရှည်တဲ့ အမြီးဆူးတောင်အောက်ခွ တွေကို အသုံးပြုပြီး ရေပြင်ကို အမြီးနဲ့ရိုက်ကာလေဟုန်စီး ဟန်ရေးပြနေကြ။ ကျွတ် ! စိတ်ပျက်ဖို့ကောင်းလိုက်တာ။ ယုန်ထောင်ကြောင်မိ ဖြစ်တော့မယ် ထင်တယ်။

ဝေလဟာ ချွေးပြန်နေတဲ့မျက်နှာကို မျက်နှာသုတ်ပဝါနဲ့ ခပ်ကြမ်း ကြမ်း သုတ်ပစ်လိုက်ပြီး ကုလားထိုင်နောက်မှီပေါ် ခေါင်းတင်လို့ စိတ်ကိုလျော့ချ

ထားမိတယ်။ သူ စိတ်လှုပ်ရှားနေတာလား။ ဒါမှမဟုတ် ဆန္ဒစောနေတာလား။
 လမိုက်ရက်ကို မစောင့်ဘဲ ထွက်လာမိတဲ့အတွက် နောင်တတော့ မရချင်။
 အဘမှန်ရဲ့ အပြစ်ဖွဲ့မျက်လုံးများကို အာရုံထဲမှာ ရမ်းခါထုတ်လိုက်ပြီး တစ်ခါက
 အဘမှန်နှင့်အတူ လမိုက်ညများမှာ ဖမ်းဆီးရယူခဲ့တဲ့ ပလာတူးငါးတွေကို
 လွှမ်းနေမိတယ်။ ဒီကောင်တွေကို ကြားရက်တွေမှာ မိနိုင် မမိနိုင် စူးစမ်းလိုစိတ်
 ဟာ အစဉ်အလာကို ဖြိုဖျက်ပစ်ချင်နေမိပြီ။

အမှန်တော့ ဝေလလိုချင်တဲ့ ပလာတူးဆိုတာ ထိုင်းဘာသာစကား
 ဖြစ်တယ်။ ‘ပလာ’ ဆိုတာ ငါးဖြစ်ပြီး ‘တူး’ဆိုတာ ငါးရဲ့အမည်ဖြစ်တယ်။
 မြိတ် အခေါ်တော့ ‘ရှမ်းပဒူး’။ ကကူရုံလို ငါးအကောင်ကြီးမျိုးမဟုတ်ဘဲ အလျား
 ရှစ်လက်မ ဗျက်သုံးလက်မခန့်ရှိတဲ့ အုပ်စုဖွဲ့ငါးမျိုး။ အရသာက ငါးသလောက်လို
 ချိုဆိမ့်တဲ့ ရှမ်းပဒူး။ ငါးသလောက်လို အကြောတက် သွေးလေးခြင်း မရှိတဲ့
 အတွက် လူကြိုက်များတဲ့ ရှမ်းပဒူး။ တစ်ဘက်တစ်ချက်စီ လှန်စားပြီးတဲ့အခါ
 အလယ်ငါးရိုးတစ်ချောင်းသာ ကျန်ပြီး ဆူးမရှိတဲ့အတွက် ငါးတစ်ကောင်ရဲ့
 ကောင်းခြင်းအင်္ဂါနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ရှမ်းပဒူး။ အဲဒီရှမ်းပဒူးတွေဟာ ပင်လယ်ပြင်ရဲ့
 ဘယ်ဆီမှာများ ပြေးပုန်းနေသလဲ။ သူက ငါးတွေကို ထောင်ချောက်မဆင်မီ
 ငါးတွေဟာ ပင်လယ်ရဲ့သဘာဝနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး သူ့ကိုဖျားယောင်းဖို့ ကြံစည်နေပြီ
 လား။ မင်းက ဘယ်ခြောက်ရင် ငါက ညာလှမ်းဖို့ အသင့်ပါပဲကွာ။

‘ကဲ စက်ဆရာရေ နေရာပြောင်းဖို့ စက်ကုန်ဖွင့်ပြီး မောင်းဟော့’

မုန့်ကောင်ဖမ်းလှေပေါ်က ပင်လယ်ထဲကျလို့ မသေတဲ့ဝေလ။
 ပင်လယ်ရေညှပ်ရောဂါရလို့ မသေတဲ့ဝေလ။ ပင်လယ်ပြင်မှာ ရေဆင်နှာမောင်း
 မိလို့ မသေတဲ့ဝေလ။ တစ်ကြိုးပြီးတစ်ကြိုး တစ်ရပ်ပြီးတစ်ရပ် ပန်းပုဆရာရဲ့
 ထုဆစ်ပြီး လက်သားကျနေတဲ့ ပန်းပုရုပ်တုတစ်ခုနယ် တစထက်တစ ပင်လယ်
 သားပီသလာတဲ့ဝေလ။

ခန္ဓာကိုယ်က ကြံ့ခိုင်မြဲမြဲ၊ စိတ်ဓာတ်ကတော့ လျော့တိလျော့ရဲ့။
စိတ်နဲ့ခန္ဓာ တစ်သားတည်းမကျသရွေ့ အဘမှန်မြေး အဘမှန်သွေး မဟုတ်
သေး။ ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းတဲ့ ငါးဆရာပွဲနင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အဲဒီအငုံစိတ်ကို
ဘယ်လိုတွန်းဖြိုပစ်မလဲ။ အဲဒီညက ပင်လယ်ထဲကျသွားတဲ့ ဝေလရဲ့ စိတ်ဓာတ်
တွေ သူ့ရဲ့မေအတ္တထိစိတ်ပဲ ရေလောပေါ်မှာ လှိုင်းငြိမ့် စုန်ဆန်စီးနေလေရဲ့။

* * *

‘ဆန်နှစ်အိတ်၊ ဆားခြောက်အိတ်၊ ဆီနှစ်ပိဿာ၊ ကြက်သွန်နီ
နှစ်ပိဿာ၊ ဓားငါးလက်၊ စတောင်းကင်းမီးလုံး၊ သောက်ရေပုံးလေးဆယ်၊
ရေစမ်းကြိုး၊ ရေစမ်းကျောက်၊ ငါးပေါက်ချွန်းနှစ်လက်၊ ငါးစည်ပိုင်းနှစ်လုံး၊
ခက်တက်လေးလက်’

မေအတ္တထိရဲ့ မျက်နှာလွှဲ ကိုအောင်ကောင်းက ရေဘောင်ထိုးထားတဲ့
တံတားထိပ်ကနေ ရပ်ပြီး ပစ္စည်းစာရင်းကို ခပ်ကျယ်ကျယ်အော်ပေးနေတယ်။
ကိုအောင်ကောင်းအော်သမျှ အလုပ်သမားတွေက လှေထဲကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု
ထမ်းချ။

‘ရှူး ရှူး ဟေ့ကောင်ဝေလ’

ထမ်းချလာသမျှ ပစ္စည်းတွေကို စတိုခန်းထဲမှာ နေရာချနေတဲ့ ဝေလရဲ့
လက်တွေ တုံ့ခနဲရပ်ဆိုင်းသွား၊ ကိုအောင်ကောင်းအသံပြုရာ လှမ်းကြည့်လိုက်
တော့ အလို သူ့ချစ်သူအိုမကန်း လာနေပါလား။

ပင်လယ်မှာမွေး ပင်လယ်လေရှု ပင်လယ်စာစားပြီး ကြီးပြင်းလာတဲ့
ပင်လယ်ရဲ့သမီးပျို၊ မိသားစုရဲ့ အငယ်ဆုံးသမီးထွေးလို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် မှည့်ဆို
ထားတဲ့ အမည်က ‘အိုမကန်း’ ပါတဲ့။ မနှစ်က ဖခင်ဖြစ်သူ ရေဆင်နှာမောင်းမိလို့
ရေအောက်မှာ သေဆုံးကျန်ရစ်ချိန်၊ မိခင်က ထိုသတင်းကြားပြီး နှလုံးရပ်သေဆုံး

ခွဲရတဲ့ လောကဓံရဲ့ ရိုက်ချက်ပြင်းပြင်းအောက်မှာ သူ့ချစ်သူအိုမကန်းဟာ
 ကြေကြေကွဲကွဲ ပြိုပြိုလဲလဲ။ သူ့ဆီ ဦးတည်လျှောက်လာနေပုံလေးက ယိုင်နဲ့
 သွားတဲ့ ကိုယ်စိတ်ကျန်းမာရေးကြောင့် ဖျော့တော့တော့ နွမ်းဖတ်ဖတ်။ လပေါင်း
 များစွာ မမြင်ရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ ချစ်သူမျက်နှာကို မလွတ်တမ်းကြည့်နေ
 လိုက်တာ ဝေလမှာ အသက်ရှူဖို့တောင် မေ့လို့။

‘ဒီမှာ အစ်ကိုဝေလ ကြိုက်တတ်တဲ့ သရက်သီးသနပ်နဲ့ သက်သတ်
 လွတ် မြေပဲထောင်းကြော်၊ အစ်ကိုတို့လှေ မနက်ဖြန် ပင်လယ်ထွက်မှာဆို’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဒီအချိန်က ရှမ်းပဒူး အထွက်များတဲ့အချိန်။ မေတ္ထုထဲ
 အတွက်လည်း ပွဲဦးထွက်ခရီးပေါ့’

‘ခါတိုင်းလို အဘမှန် လိုက်ဦးမှာလား’

‘အဘမှန်က အသက်ကြီးပြီ။ နောက်ပြီး လမိုက်ရက်ကို မစောင့်ဘဲ
 ထွက်မှာကိုလည်း အဘမှန်က သဘောမကျဘူး။ ရှမ်းပဒူးက လမိုက်ညမှအထိ
 များတာလေ’

‘ဟင် ဒါဆို’

‘အင်း . . . ပင်လယ်ကိုစောစောထွက်တော့ ငါးအုပ်နဲ့ စောစောတိုးပြီး
 ငွေမြန်မြန်မြင်မှာပေါ့။ ငွေရမှ . . .’

ပြောနေရင်း ဝေလရဲ့အသံဟာ တိုးဝင်ပြီးတိမ်သွား၊ ဆိုလိုရင်းကို
 သိနေသည့်အလား အိုမကန်းရဲ့ ခေါင်းကလေး ငုံ့စင်းငိုက်ကျ။

‘ဟိုလေ . . . အစ်ကိုဝေလကို အစ်မကြီးမသိန်းမိက မှာလိုက်သေး
 တယ်။ မြို့မှာလို မျက်နှာကြက်တွေ ကွမ်းမအုပ်တွေငှားပြီး အိမ်တက်ပွဲ(မင်္ဂလာပွဲ)
 မလုပ်ရရင်နေပါစေ၊ ဘုန်းကြီးပင့်မင်္ဂလာဆွမ်းကျွေးပြီး မိသားဖသားပီပီ
 တောင်းရမ်းရင် ကျေနပ်ပါပြီတဲ့’

ရှက်သွေးတွေ ရဲရဲဖြာလို့ မဝံ့မရဲပြောနေတဲ့ အိုမကန်းရဲ့ပါးစပ်ကလေးကို ဝေလရဲ့ လက်ကြမ်းကြမ်းကြီးနဲ့ ကမန်းကတမ်း လှမ်းပိတ်လိုက်တယ်။

‘ဟင် ဘယ်ဖြစ်မလဲ အိုမရယ်။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ဒီလိုတန်ဖိုးမနှိမ်ချပါနဲ့။ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာကို ဖျက်လို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ ကိုယ်က အရည်အချင်းမရှိတဲ့ ယောက်ျား ဖြစ်သွားမှာပေါ့။ အိုမ စိတ်အေးအေးထားပါ’

‘ဟင့်အင်း အိုမ ဘယ်စိတ်အေးနိုင်ပါ့မလဲ။ မနှစ်ကလည်း အစ်ကို ဝေလမှာ ငါးကွန်းရှုပ် ပိုက်အဖုံလေးဆယ်လောက်ဆုံး . . . ဆုံး’

ဒီတစ်ခါ အသံတိုးတိမ်သွားသူက အိုမကန်းကိုယ်တိုင်။ မနှစ်က ရေဆင်နှာမောင်းမိစဉ် ဝေလရဲ့ ပိုက်အဖုံလေးဆယ်နှင့်အတူ အိုမကန်းရဲ့ဖခင်ပါ ရေအောက်မှာ နစ်မြုပ်သေဆုံးခဲ့ရတဲ့အဖြစ်က နှစ်ဦးသားရင်တွင်းမှာ တွေးမိတိုင်း စိမ်းဆတ်နာကျင်စွာ။

ဝေလဟာ ကြင်နာတဲ့ လက်အစုံနဲ့ ရှိုက်ငင်ဖို့ အားယူနေတဲ့ ချစ်သူလေးကို ရင်ခွင်ထဲထွေးပွေ့လိုက်တယ်။ ဖြေသိမ့်စရာ စကားလုံးတွေ ရှားပါးနေပေမယ့် သတ္တိဓာတ်တွေနဲ့ သန်မာတဲ့လက်နှစ်ဖက်ဟာ အိုမကန်းရဲ့ကြေကွဲနာကျင်မှုတွေကို တစ်စစီ ချေဖျက်ပေးနေမှာ အသေအချာပါပဲ။

ညနေခင်းလေပြည်ဟာ သာသာညှင်းညှင်း တိုက်ခတ်နေတဲ့အတွက် ဖွာရရာလွင့်နေတဲ့ အိုမကန်းရဲ့ နဖူးပြင်ဆံယဉ်နုတွေကို တယုတယ သပ်တင်ရင်း

‘ပြီးဆုံးသွားတဲ့ အကျည်းတန်အတိတ်ကားချပ်တွေကို အဲဒီမှာပဲ တစ်ခန်းရပ်ထားရအောင်ပါ အချစ်ရယ်။ ရှေ့ဆက်ပြီး အကောင်းဆုံးနေသွားနိုင်အောင်ပဲ ကြိုးစားကြရအောင်ပါ။ ဘာဘဲနဲ့ မယ်မယ်မရှိတော့လို့ အားငယ်နေတဲ့ ချစ်သူလေးကို အကြင်နာတွေ လှေဝမ်းအပြည့်ပေးပါမယ်။ အခုလည်းချစ်သူနဲ့ အမြန်ဆုံးနီးစပ်နိုင်ဖို့ အဘမှန်မှန်းထားတဲ့ရက်ကို မစောင့်ဘဲ ပင်လယ်ကို

စောပြီးထွက်မှာလေ။ ငါးတန်ချိန်ပြည့်ရင် မြို့ကိုတက်၊ ငါးသွင်းပြီး ငွေပေါ်တာနဲ့ အမေ့ကိုခေါ်ပြီး အိုမကိုလာမြန်းတော့မှာ။ ကိုယ်ပြန်လာမယ့်ရက်ကို ဆက်ဆက် စောင့်ကြိုတော့နော်’

နေလုံးကြီးက ပင်လယ်ထဲ ငုံ့လျှိုးတိုးဝင်လုဆဲ။ ပုစွန်ဆီသွေးဖျော့ဖျော့ မိုန်မိုန်ကလေးက နေ့တစ်နေ့ကို စွန့်ခွာဖို့ အားယူနေခိုက် ဝေလရဲ့ နှလုံးသား တည်ရာတည့်တည့်မှာ အိုမရဲ့ ထွက်သက်ဝင်လေဟာ ပူပူနွေးနွေး ရှိန်းမြမြ။

အိုမကန်းရဲ့ မျက်လုံးအစုံဟာ မှောင်ရီရီ အလင်းပျောက်ညနေမှာ အရင်ဆုံးထွက်ပေါ်လာတဲ့ ကြယ်တာရာများနဲ့အပြိုင် ရွန်းရွန်းစိုစို တောက် တောက်ပပ။ ဝေလရဲ့ ထူးကဲပြီးပိရီသေသပ်တဲ့ နှုတ်ခမ်းအစုံဟာ အိုမရဲ့ နုထွတ် မွတ်စင် နဖူးပြင်မွှေပေါ်သို့ ဖိကပ်မိသည့်ခဏ၊ ကြယ်ညီနောင် မျက်လုံးအစုံ ကလည်း ဇာမျက်လွှာအချ။ အဲဒီညဟာ ဝေလအတွက် တောင်သံကြီးနဲ့ သင်းတဲ့ည။

* * *

ဒီနေ့တော့ ကောင်းကင်အနေအထားဟာ ဝေလရဲ့စိတ်ကြိုက်။ နေသာနေပေမယ့် အလင်းကဖြာလိုက် မဖြာလိုက်။ တိမ်စိုင့်တိမ်ဆုပ်တွေရဲ့ အနောက်မှာ နေလုံးကြီးက ပေါ်ချည်ပျောက်ချည်။ ဒီလို လင်းတစ်လှည့် မိုန်တစ်လီဖြစ်နေတဲ့ အနေအထားမျိုးကို ဝေလက ပိုကြိုက်တယ်။ ငါးကြည့်စင် ပေါ်မှာရပ်နေတဲ့ ဝေလဟာ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းတစ်လက်နဲ့ မလှုပ်မယှက်။ အဟား ကြည့်စမ်း၊ လှိုင်းလည်းမကျယ် ရေပွက်ကြီးလည်းမထ ဒီနေရာ အဝန်းအဝိုင်းကွက်ကွက်ကြီးရဲ့ အနေအထားဟာ လှုပ်ရှားရုံကလေး။ အဝန်း အဝိုင်းကျယ်လေ ငါးအုပ်ကြီးလေ။ တိမ်ရိပ်အောက်မှာ ခိုနေတဲ့ငါးတွေလို ရေပြင် ထက်မှာ အုပ်စုဖွဲ့မြူးနေကြတာ ငါးကောင်ရေ တစ်သိန်းလား နှစ်သိန်းလား။

ဝေလရင်ခုန်သံဟာ မေတ္တာစက်သံနဲ့အပြိုင် ဆူညံလွန်းလှတယ်။ ဒီတစ်ခါ
ငါးအုပ်မြင်တာ ကိုယ့်လောက်ပျော်တဲ့လူ ဇနီးမှာ ရှိပါရိုးလား။

‘ဟေး’

ဝမ်းသာစိတ်နဲ့ အော်လိုက်တဲ့ ဝေလရဲ့အသံက ဗလုံးဗထွေး။ အလုပ်
မရှိသေးလို့ ငြိမ်ငေးနေကြတဲ့ လှေသားတွေဟာ ဝေလရဲ့အသံကြောင့် လှုပ်လှုပ်
ရှားရှား။ စက်ဆရာကိုအောင်ကောင်းက ငါးအုပ်ရှိရာ လှေကိုဦးတည်မောင်း။
စုစည်းပေါင်းထား လက်များရဲ့စွမ်းအင် မကြာခင်မှာ . . . ။

‘ဟိုး . . . လှေကို စက်သတ်ထား’

ဒီတစ်ခါတော့ ဝေလရဲ့အသံက တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် အိန္ဒြေရရ။ အလျား
(၂၄)ပေ၊ အနံ (၆) ပေ၊ စောက် (၂) ပေခန့်ရှိတဲ့ ပိုက်ဝိုင်း ရှမ်းတက်တံငါလှေ
ကလေးနှစ်စင်းက အဆင်သင့်။ ဝေလက အချက်ပြတာနဲ့ ရှမ်းတက်နှစ်စင်းကို
ရေမှချ။ ပိုက်ကွက်များ တင်ဆောင်ထားတဲ့ ရှမ်းတက်နှစ်စင်းဟာ ငါးအုပ်ရှိရာ
ရေသံမပေးဘဲ ချဉ်းကပ်သွား။ အနားရောက်တာနဲ့ ပိုက်တွေကို မျှောချရင်း
ရှမ်းတက်နှစ်စင်း တစ်လမ်းစီခွဲလို့ ငါးအုပ်ကြီးကို အပြင်ဘက်က ပတ်ဝိုင်းလိုက်
ကြ။ အလျားပေကိုးရာကျော် ပိုက်အရှည်အတိုင်း ဝိုင်းထား၊ ဝိုင်းထား။ ဟိုဘက်
ဒီဘက် ချိတ်ဆက်မိပြီဆိုမှ ဆွဲအားကသွက်သွက် ဆွဲချက်ကမှန်မှန် စိန်ပုံ
ညွှန် စုချန်ပြီးဆွဲ၊ မင်းဘယ်ပြေးမလဲ ရှမ်းပဒူးရယ်။ ငါးတွေပြေးပေါက်မရှိ
အမိကြီးမိပြီဆိုမှ မေတ္တာစက်ဟာ စပ်သံမှန်မှန်ပေး ခပ်ဖြည်းဖြည်းလေးချဉ်းကပ်
လို့လာပါပြီ။

ဒီလိုနဲ့ နောက်တစ်နေရာရွှေ့ပြောင်း။ ရေကြောကိုသိမြင်၊ ရေပြင်ကို
ထိုးယက်၊ ငါးပွက်ကိုဖွေရှာ၊ ပင်လယ်ပြင်မှာ တစ်နေဝင် တစ်မိုးချုပ် တံငါအလုပ်
ထဲ စိတ်ကိုမြှုပ်ရင်း လှေဝမ်းထဲ တဖြည်းဖြည်းပြည့်လာတဲ့ ရှမ်းပဒူးပုံကြီးထဲမှာ

ဝေလရဲ့ ပန်းနုရောင်အိပ်မက်ကလေးတွေ ရှိနေတယ်။ ဝေလရဲ့ မျှော်လင့်ခြင်း အာသီသတွေ ရှိနေတယ်။ အချစ်နဲ့ ဖွဲ့စည်းအပ်တဲ့ လှပတဲ့ အနာဂတ်ကလေး ရှိနေတယ်။ ဒါပေမယ့် မြို့ကိုတက် ငါးသွင်းပြီးလို့ အမေ့ရှေ့မှောက်ရောက်တဲ့ အခါမှာတော့ ဝေလရဲ့ စိတ်ကူးပူဖောင်းတွေ ပေါက်ပြဲ ကွဲကြေကုန်တော့တာပဲ။

‘မင်းကို ပင်လယ်လွှတ်လိုက်တာ ပင်လယ်သူနဲ့ယူဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ဟိုတုန်းက ဆယ်တန်းမအောင်ဘဲ မြို့မှာလေလွင့်နေလို့ အာရုံပြောင်းအောင် လုပ်ငန်းလည်းကျွမ်းကျင်အောင် လွှတ်လိုက်တာ။ မင်းကို အမေပင်လယ်မှာ တစ်သက်လုံးထားဖို့ စိတ်မကူးဘူး။ မင်းက ကိုယ့်တန်ဖိုးကိုနှိမ်ချ။ ပင်လယ်သူနဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး ပင်လယ်မှာ ဇာတ်မြုပ်နေတော့မှာပေါ့ ဟုတ်လား။ ဒီအလုပ်တွေ ရပ်တန်းကရပ်စမ်း။ မင်း အမေ့အကြောင်း သိတယ်နော်’

အစကတည်းက အမေက အိမ်ရဲ့ရှေ့ဆောင် စီစီလောင်လောင် ဆိုတော့ ဒီအိမ်မှာ အမေ့ဩဇာအတည်။ ဝေလဘက်က ဘာမဆိုရှေ့နေ လိုက်ပေးတတ်တဲ့ အစ်မတွေကလည်း ဒီတစ်ခါတော့ အမေ့ကိုကြောက်လို့ မျက်နှာခပ်လွှဲလွှဲ။ ဝေလကိုချစ်တဲ့ အဖွားလေးကဆို မျက်နှာခက်ညိုညို။ နဂိုအေးတဲ့ အဖေဆိုတာ ဝေလဘက်ကနေဖို့ ဝေလာဝေး။ ဆွေးပြီ အိုမရယ်။

အပြန်ခရီးမှာ အပျော်တွေပျောက်ဆုံး၊ မျှော်လင့်ချက်တွေကွဲကျ။ စိတ်ဓာတ်အင်အားတွေ ဗုန်းဗုန်းကျနေတဲ့ ဝေလဟာ ရွာကိုရောက်အောင် မနည်းပဲ အားတင်းခဲ့ရရှာတယ်။ မနှစ်က ငါးကွန်းရှုပ်ပိုက်တွေ ရေမှာမြုပ်လို့ ချစ်သူနဲ့ လွဲခဲ့ရတဲ့ဝေလ။ အခုတော့ အမေကသဘောမမျှလို့ ချစ်သူနဲ့ လွဲရမယ့် ဝေလ။ သူပြန်လာမှာကို အမျှော်ကြီးမျှော်နေမယ့် သူ့ချစ်သူအိုမကန်းကို ဘယ်လိုမျက်နှာပြုရမှန်း မသိတော့ဘူး။ ဘယ်တော့မဆို ပြဿနာကို ရင်မဆိုင်ဝံ့တဲ့ ပျော့ညံ့ညံ့ အငုံ့စိတ်ဟာ ဝေလကို ဒုက္ခပေးပြန်ပြီ။

ငါးဖိုးငွေတွေရှင်းလင်းပြီးလို့ ကိုအောင်ကောင်းနဲ့ လှေသားတွေ ရွာထဲ
 ဝင်သွားကြပေမယ့် ဝေလကတော့ ကျန်ရစ်တယ်။ မေအောင်ထိပေါ်မှာ ဝေလ
 တစ်ယောက်ထဲ။ အဖော်ကွဲငှက်၊ သင်းကွဲငှက်၊ တစ်ကောင်တည်းငှက်၊ အထီး
 ကျန်ငှက်။ ပခုံးနှစ်ဖက်ကြား ခေါင်းပေါက်တာချင်းအတူတူ ပင်လယ်လေကိုရှု။
 ပင်လယ်စာကိုစား၊ ပင်လယ်ရဲ့ ဓာတ်သတ္တိတွေနဲ့ မွေးဖွားကြီးပြင်း၊ လူဖြစ်တာ
 ချင်းအတူတူ အိုမကို အမေက ဘယ်မှုနဲ့ ခွဲခြားလိုက်ပါလိမ့်။ သူနဲ့အိုမကြားမှာ
 ရံတားနေတာ လူလူချင်းခွဲခြားမှုလား။ ဥစ္စာဂုဏ်ခနလား။ အမေရဲ့ အတ္တမာန
 လား။

ဒီညမှာ လကလည်း သာလိုက်တာ။ ဝတ်ရုံပြာထက်မှာ မျက်တောင်
 ခတ်နေတဲ့ ကြယ်တာရာတွေက တဖျပ်ဖျပ်။ ကိုယ့်ရဲ့ကြယ်တာရာလေးကို
 လမ်းညွှန်စမ်းပါ သော်တာရယ်။ အောက်မေ့တမ်းမက်မှုတွေနဲ့ မွတ်သိပ်နေတဲ့
 ဒီအချိန်မှာ သူ့အတွက် အလိုအပ်ဆုံးဟာ ဓနိရည်ခါး ပြင်းရှုရှုတစ်ခွက်ပါပဲ။
 ဒီညဟာ ဝေလအတွက် မူးယစ်ရီဝေခြင်းတွေ ထုံမွန်းမယ့်ည။ လည်ချောင်းထဲကို
 ဝင်လာမယ့် အခါးရည်တွေကို ရှုံ့မွဲစွာ လက်ခံယူဖို့ အားပြုလိုက်တဲ့အချိန်မှာ
 သူ့လက်ထဲက ဓနိရည်ခါးခွက် လွင့်ထွက်သွားပါတော့တယ်။ အို ဘယ်လိုပါလိမ့်၊
 သူမသောက်ရသေးဘဲ မူးနေပြီလား။

‘အစ်ကိုဝေလ ဒီမှာ တစ်ယောက်ထဲဘာလုပ်နေတာလဲ။ ဘယ်သူမှ
 မသိအောင် ဓနိရည်ခါး မူးမလို့ပေါ့လေ။ ကောင်းလိုက်တဲ့အကြံ၊ ကဲ ထ
 အဘမှန် ခေါ်ခိုင်းလိုက်တယ်။ အိမ်ကို အခုလိုက်ခဲ့ပါတဲ့’

‘ဟင် အိုမပါလား။ ကိုယ်ဘယ်ကစပြီး ပြောရမလဲ။ အိုမရယ် . . .
 အမေလေ . . . အမေ’

‘အိုမ အားလုံးသိပြီးပါပြီ။ ပင်လယ်ရွာမှာ မပျော်လို့ မြို့မှာ အခြေကျ
 နေတဲ့ အစ်ကိုအမေဟာ အိုမလို ပင်လယ်ရွာသူတစ်ယောက်နဲ့ သူ့သားကို

သဘောတူမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကြိုတင်တွက်ဆပြီးသားပါ။ အခု အဘမှန်က အမေမပါလည်း ငွေပါလာပြီမို့ သူ့ကိုယ်တိုင် အမေ့ကိုယ်စား အိုမကို တောင်းပေးမှာတဲ့ ကဲ’

‘အဟား တကယ်လား။ အိုမက ကိုယ်ထင်တာထက်တောင် ရင့်ကျက် လိမ္မာနေပါလား။ ကိုယ့်ချစ်သူတစ်ယောက်လုံး အနားမှာရှိနေမှတော့ မင်းကို မလိုတော့ပါဘူးကွာ။ ကဲ သွားပေရော့’

ကမ်းကပ်လှေပေါ်ကနေ အားနဲ့ပစ်မြှောက်လိုက်တဲ့ ဓနိရည်ခါးပုလင်း ရဲ့ ပင်လယ်ထဲ နစ်ကျသံဟာ ချစ်သူနှစ်ယောက်အတွက် ဂီတနက်သံပါပဲ။

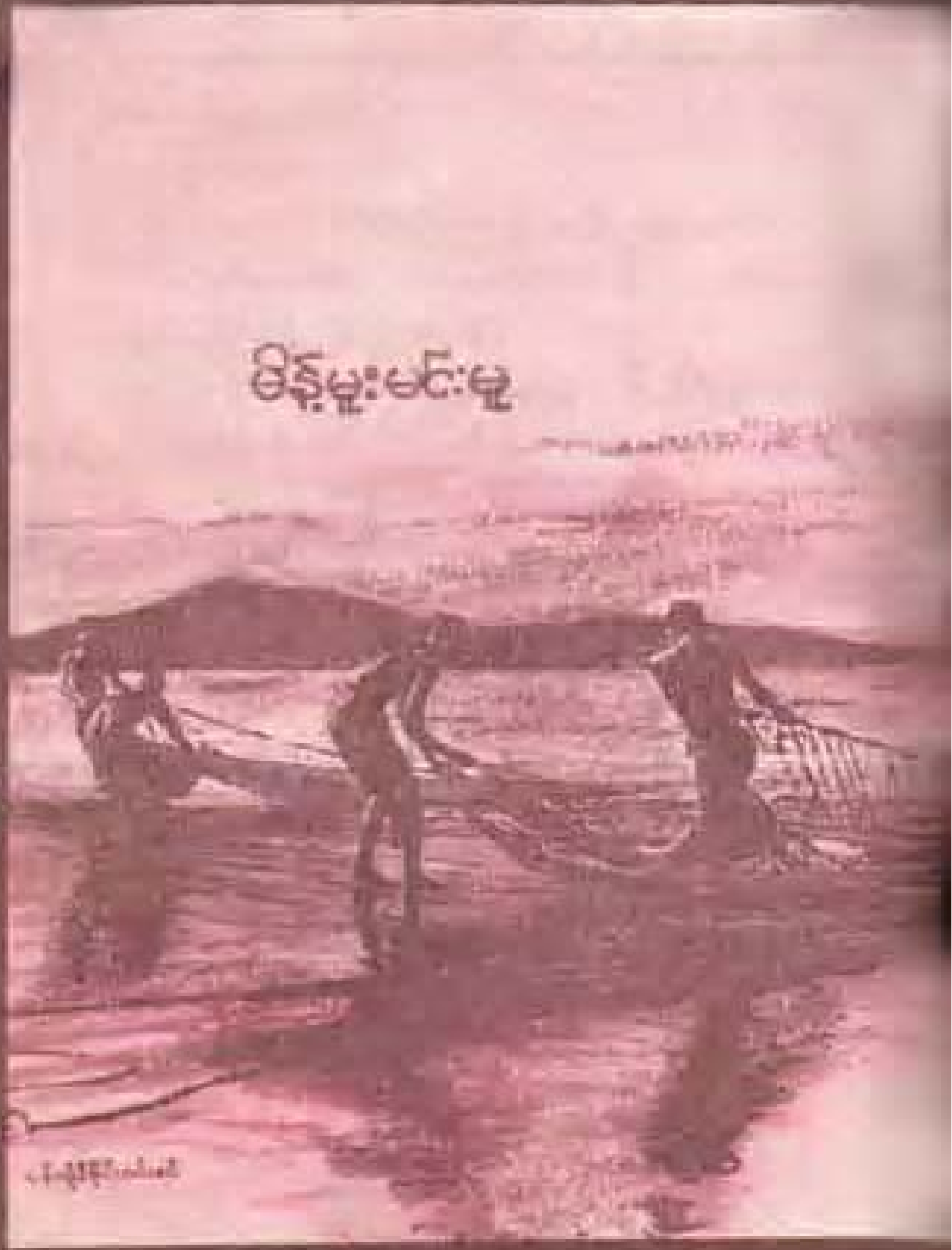
အဲဒီညဟာ ဝေလအတွက် ဆုံးရှုံးသွားပြီထင်ရတဲ့ သူ့ရဲ့ကြယ်တာရာ ကလေးကို ပြန်လည်တွေ့ရှိတဲ့ည။ ဟိုတစ်ခါကလို တောင်သံကြီးနဲ့ သင်းတဲ့ည။ ပြီးတော့ ထိန်းချုပ်မှု တာရိုး ကျိုးပေါက်တဲ့ည၊ အချစ်ည။ ။

(ဖော်ပြခြင်း မခံရသေး ၊ စာပြီးရက် ၁၅ - ၁၀ - ၉၇)

မိန့်မှတ်ပေးပါ

မိန်းမိုးမင်းမူ

© 1998

မိန့်ပူးပင်းပူ

ကျယ်

လောင်ပြီး စူးရှရှည်လားတဲ့ သံရှည်တစ်ခု
 ကြောင့် တစ်ဝက်တစ်ပျက် သေဆုံးခြင်းနဲ့
 မိတ်ဆွေဖွဲ့နေတဲ့ ငါ့ရဲ့အာရုံကြောတွေကို လှုပ်နှိုးလိုက်
 သလို ဖြစ်သွားတယ်။ ပွင့်လာတဲ့ မျက်လုံးများမှတစ်ဆင့်
 အမြင်အာရုံများ ဝင်ရောက်လာခြင်းကို နိုးထခြင်းလို့
 သတ်မှတ်နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ငါ ထာဝရအိပ်ပျော်နေချင်
 စမ်းပါရဲ့။ ရောင်နီရဲ့ရှေ့တော်ပြေး အဲဒီဘဲလ်ဆွဲသံရှည်
 ကြီးကို ငါတို့ လှေသားတွေအားလုံး မုန်းကြတယ်။
 ကိုယ့်ကိုယ်ကို မပိုင်မြစ်ထဲ ပစ်ချထားခဲ့ရတာ ကြာပြီမို့
 အလိုမကျမှုများနဲ့ နေသားတကျ လိုက်လျောညီထွေ
 နေတတ်ခဲ့တာ ကြာတောင့် ကြာရှည်ခဲ့ပြီ။

အိပ်ချင်စိတ် ဆန္ဒမြင်းရိုင်းတွေ ဇက်ဖြေလွှတ်ချ
 ပြီး တစ်နေ့တာရုန်းထမှုများ စတင်ဖို့ ခြေလှမ်းစလိုက်ချိန်
 မှာ ‘စွန်ရဲ(၁)’ ရဲ့ လေးဘက်လေးတန်မှာ ဆလိုက်မီးတွေ
 ထွန်းညှိထားလိုက်တာများ ပါရီမြို့ကြီးပင်လယ်ထဲရောက်
 နေသလား ထင်ရတယ်။ စက်ရိုက်လျော့ထားတဲ့ အတွက်
 ဖျော့တော့တော့ အင်ဂျင်စက်သံဟာ ကြားနေကျသံစဉ်
 တေးသွားတစ်ပုဒ်လို အပိုအလိုမရှိ ကွက်တိပါပဲ။

လှေလည်း ကျောက်ချထားပြီ။ ဆလိုက်မီးလည်း ထွန်းညှိထားပြီ။ ငါတို့မုန်းတဲ့ ဘဲလ်သံရှည်လည်း ဆွဲပြီးပြီဆိုရင် ငါးအုပ်ကို တွေ့ထားပြီဆိုတာ ဘယ်သူ့ ဘယ်သူ့မှ မေးစရာမလိုတော့ပါဘူး။ မြန်မြန်ထ၊ သွက်သွက်လုပ်၊ မလှုပ်တလှုပ် လုပ်နေလို့ကတော့ ရေရှူးရဲ့ခြေထောက်က အတောင်ပေါက်ပြီး ရောက်လာလိမ့်မယ်။ ဆဲရေးသံတွေနဲ့ ထုံမွမ်းထားလေ့ရှိတဲ့ ပဲ့နင်းကြီးရဲ့ အာသံ လျှာသံမကြားရခင် ငါတို့တစ်တွေ မီးဖောင်တွေပေါ်က ဂတ်စ်အိုးတွေ မီးထွန်း လို့ အလုပ်စနေကြပါပြီ။ မီးဖောင်တစ်စင်းမှာ ဂတ်စ်အိုးသုံးလုံး၊ မီးဖောင်နှစ်စင်း ဆိုတော့ ဂတ်စ်အိုးခြောက်လုံး ထွန်းကြရမယ်။ ဆလိုက်မီးတွေ လေးဘက် လေးတန် ထွန်းထားလို့ လက်လက်ဖြာနေတဲ့ ရေပြင်ပေါ်မှာ သံပြားကွပ်ဖော့ပြား ဖောင်နှစ်စင်းဟာ ထိန်ထိန်လင်းနေတဲ့ ဂတ်စ်အိုးတွေ ထမ်းပိုးပြီး ဆောင့်ကြွား ကြွား လျှောက်သွားဖို့ ဟန်ပြင်နေတုန်း ငါတို့လူနှစ်ယောက်နဲ့ ပဲ့ချိတ်လှေတစ်စီး ဟာ ဖောင်ကိုထိန်းမတ်ဖို့ လိုက်ဆင်းသွားတာ တွေ့ရတယ်။ ရေစီးနဲ့အတူ ဖောင်လွင့်ထွက်မသွားစေဖို့ ပဲ့ချိတ်နဲ့ဖောင်ကို ထိန်းထားတဲ့ကြိုးကတော့ ရေပြင်ကျယ်ထက်မှာ ပေါ်ချည်မြုပ်ချည်။

လောကကြီးကို ကိုယ်လိုချင်တာရအောင် ဆွဲဆောင်ခြင်းဟာ တရား မျှတမှုရှိပါရဲ့လား။ လောကထဲက လောကသားတွေပီပီ ကိုယ်ရဖို့တစ်ခုအတွက် နှစ်ခုသုံးခု ရင်းနှီးရတာကလည်း အစဉ်အလာတစ်ရပ်လိုဖြစ်နေခဲ့ပြီ။ ငါက မင်းရဲ့အချစ်တွေကို ရဖို့အတွက် ဘာတစ်ခုမှ မရင်းနှီးခဲ့ဘူးဆိုတာ မင်းကောင်း ကောင်း သဘောပေါက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သွားစွယ်ကလေးတွေ ပေါ်အောင်တောင် မင်းရယ်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငါ့မှာ ချမ်းသာတဲ့ အချစ်တစ်ခုတည်းက လည်း မင်းအတွက် အသုံးမတည့်တဲ့ ဘက်ထရီအိုးပျက်တစ်ခုလို ဖြစ်နေတာမို့ ဆွဲသော်လည်း မဆောင်သာတဲ့အဖြစ်ကို ရောက်ခဲ့တာ ငါ့ကိုယ်ငါအသိဆုံးပါ။

ဂါဝန်ရှည်ကြီးကိုဝတ်ပြီး ကျောပိုးအိတ်သေးသေးလေးကို လွယ်လို့ မြို့ပြရဲ့ မဂ္ဂဇင်းလမ်းမပေါ်က နုဆတ်သစ်လွင်တဲ့ ပန်းကလေးတစ်ပွင့်ကို ငေးရီ ကြည့်ဖူးတဲ့ ညနေခင်းတွေဟာ အမှန်တကယ် ရှိခဲ့တာပါ။ မင်းဆီက တစ်စုံ

တစ်ရာရဖို့အတွက် ငါ့ဘက်က တစ်ခုကလေးတောင်မှ ပေးနိုင်ခွင့်မရှိတဲ့ ငါဟာ
ငေးမောနိုင်ခွင့်ကလေးကိုတော့ ထာဝရဖက်တွယ်ထားပါရစေ။

ပင်လယ်ထဲ ငါလှေတစ်ခေါက် လိုက်ထွက်လို့ရတဲ့ ငါ့ရဲ့လစာဟာ
မင်းရဲ့ဖိနပ်ကလေးတစ်ရံစာတောင် မရှိဘူးဆိုတာ သိတဲ့နေ့က ငါ့ရဲ့အသည်း
တွေကို ကြောင်ငယ်ရပ်ကွက်က ဦးအုန်းသင်အရက်ဆိုင်မှာ ချိန်ဆွဲထားခဲ့တယ်
ဆိုတာ မင်းဘယ်သိနိုင်မှာလဲ စင်ဒရဲလားလေးရယ်။ ငါးစာရှိမှ ငါးလာသတဲ့။
ငါ့မှာတော့ ငါးစာတောင်မရှိခဲ့ပါလား။ ငါးစာမပါဘဲ ငါးလာအောင်လုပ်နည်း
ကတော့ မီးနဲ့ဆွဲဆောင်ခြင်းပါပဲ မိန်းကလေးရေ။ အခု ငါတို့ ငါးတွေကို မီးနဲ့
ဆွဲဆောင်နေကြတယ်။ ငါးရှိနိုင်လောက်တဲ့ နေရာမှာ မီးဖောင်တွေချပြီး ငါးတွေ
ကို ခေါ်နေပြီလေ။ ပိုးဖလံမျိုးမဟုတ်တဲ့ ငါးတွေဟာ ဘာလို့ မီးကိုတိုးကြပါလိမ့်။
ဘာလို့ မီးကို ကြိုက်ကြပါလိမ့်။ အန္တရာယ်ကို မမြင်ဘဲ မီးရောင်အောက်ကို
စုဝေးရောက်ရှိပြီး လူတွေရဲ့လှည့်စားမှု ထောင်ချောက်ထဲ သက်ဆင်းကျရောက်
ရတာ ဆန်းကျယ်တဲ့ သဘာဝတစ်မျိုးပါပဲ။

ဖောင်ထိန်းတဲ့ လှေကလေး ရေထဲရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ စွန်ရဲရဲ
လေးဘက်လေးတန်မှာ ထိုးထားတဲ့ ဆလိုက်မီးတွေ အကုန်ငြိမ်လို့ ပွင့်မီးစိမ်း
ကလေးလောက်သာ ထွန်းထားချိန်မှာတော့ ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အမှောင်ထုက
ကြီးစိုးလာပြန်တယ်။ ဝပ်အားနည်းတဲ့ စိမ်းတောက်တောက် မီးသီးကလေးရဲ့
အောက်မှာ ငါတို့ဟာ ရုပ်ရှင်ရုံထဲမှာ ထိုင်နေရသလို အမြင်တွေ ဝေဝါးသွားရပြန်
တယ်။ ရေပြင်ကျယ်ထက်မှာတော့ မီးဖောင်တစ်ဝိုက်မှာသာ အလင်းရောင်တွေ
စူးရဲဖြာထွက်နေပြီး ငါးတွေကို စည်းရုံးခေါ်ငင်နေလေရဲ့။ ဒီအချိန်မှာ စွန်ရဲဟာ
ကျောက်ဆူးနုတ်ပြီး အပြင်ဘက်ကို ပတ်မောင်းနေပါရော။ ငါးဆရာကတော့
ငါးအုပ်နဲ့ လှေအကွာအဝေး ချိန်နေပြီလေ။

လောကကြီးမှာ ကိုယ်လိုချင်တာ ရဖို့အတွက် အချိန်အဆလည်း
လိုသေးတယ် မိန်းကလေးရေ။ ချိန်သားကိုက်မှ ဟန်ချက်ညီတယ်။ ဟန်ချက်ညီ
မှ တန်ရာတန်ကြေး ရမယ်ပေါ့။ လူကို ရောင်းကုန်ပစ္စည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့တာ
ရာစုနှစ် အတော်များများ ကြာခဲ့ပြီထင်ပါရဲ့။ ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကို

ဘယ်လောက်နဲ့ တင်တောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ငွေစကား ကြေးစကားတွေနဲ့ လူရဲ့ တန်ဖိုးကို ဖြတ်တောက် ချိန်တွယ်ခဲ့ကြတာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ ငါ့မှာ မင်းနဲ့အညီ ခြင်တွယ်ချိန်ဆနိုင်တဲ့ တန်ကြေးမရှိနိုင်တဲ့ ကာလမှာ တန်ကြေးမပေးရဘဲ စိတ်ကူးတွေနဲ့ မိန့်မှူးမြူးပျော်နေတာ ရူးသွပ်ခြင်းတစ်မျိုးပါပဲကွာ။

* * *

အနားသတ်မျဉ်းတစ်ကြောင်းရဲ့ ထိပ်မှာ ရောင်နီတစ်စ မြင်ရချိန်မှာ တော့ လတစ်ခြမ်းပဲ့ကလေးက ခပ်မဲ့မဲ့ နှုတ်ဆက်နေပါပြီ။ နေ့သစ်တစ်နေ့ရဲ့ လန်းဆန်းသစ်လွင်မှုတွေဟာ နွေးထွေးညံ့သက်နေပေမယ့် ငါ့ရဲ့ကိုယ်စိတ် ကျန်းမာရေးကတော့ ချူချာနေဆဲပါ။ တစ်စစ်ကိုက်နေတဲ့ အနာဆိပ်မှတစ်ဆင့် အဖျားဝင်ပြီး မျက်လုံးမဖွင့်နိုင်အောင် ကိုက်ခဲနာကျင်မှုတွေကို ကြိတ်မှိတ်ခံစား ရင်း မနေ့က အဖြစ်ကလေးကို ပြန်တွေးနေမိတယ်။

မုဆိုးဟာ သားကောင်မဖြစ်ဖို့လိုသလို တံငါသည်ဟာလည်း ရေ မနစ်ဖို့လိုသည်။ ပိုက်သမားကတော့ ကိုယ့်ပိုက်ကိုယ် ပြန်မတိုးမိဖို့ လိုတာပေါ့။ ပင်လယ်ထဲ အကျမတော်လို့ ကိုယ့်ပိုက်မှာ ကိုယ်ပြန်မိပြီး အသက်ဆုံးဖူးတဲ့ တံငါပုံပြင်တွေဟာ ငါတို့ကို ခြောက်လှန့်နေဆဲပါ။ မနေ့ကတော့ . . . မနေ့တုန်း ကတော့ . . . ။

ငါးတွေကို ဝိုင်းတော့မယ်ဆိုတော့ ပိုက်အစတွေကို တစ်ဘက် သုံးယောက်ကိုင်ပြီး တိုင်မင်နဲ့ညီညီ ဝမ်း၊ တူး၊ သရီး၊ ဖိုးအော်ပြီး ရေမှာချနေ တုန်းက ငါဟာ လန်းဆန်းတက်ကြွမှုတွေ အပြည့်နဲ့ပါ။ ဒီအချိန်မှာ ငိုက်နေ လို့မရဘူး။ ငိုင်နေလို့မရဘူး။ ငေးငိုင်တွေဝေနေလို့ တိုင်မင်နဲ့ညီအောင် မချ နိုင်ရင် နောက်ကျတဲ့ကောင် ရေထဲကျပေရော့။ ဒီအချိန်မှာ ငါ့ရဲ့စိတ်တွေဟာ မင်းရဲ့ ကျောပိုးအိတ်ထဲ ရောက်နေလို့မဖြစ်ဘူး မိန်းကလေးရေ။ ဒီလို ပိုက်ဝိုင်းပြီဆိုရင် လှေသမားတစ်ယောက်ဟာ ရေထဲဆင်းပြီး ဘော့သီးတွေရဲ့ ဘေးက ကွင်းကလေးတွေထဲ ကြိုးစကို လိုက်လျှိုထည့်နေရတယ်။ ပိုက်ဆွဲတော့ မယ်ဆိုရင် ကြိုးက ဘော့သီးကို ကူညီပြီး ဆွဲနိုင်အောင်လို့ပေါ့။

ကောင်းပြီ၊ ငါးကလည်း ပိုက်ထဲမှာပြည့်ပြီ။ ဘော့သီးထိပ်က (ရေပုံး) ဆယ်တဲ့) ချိတ်နှစ်ခုချိန်မရင် ပိုက်အစရပြီပေါ့။ ပိုက်အစကို ကရိန်းနဲ့ ဆွဲတင် မှာလေ။ ဒီအချိန်မှာ ငါးရောက်လာတာနဲ့ ရေခဲကစ်ထဲ ထည့်နိုင်ဖို့ပြင်ဆင် ရပြီ။ ရေခဲကစ်ထဲရေခဲတွေခင်း၊ အဆင်သင့်ပြင်သူကပြင်၊ ရွက်တိုင်နဲ့ မာလိန်စင် အကြား တန်းပေါ်မှာ ခပ်ခွက်စွပ်သူကစွပ်၊ သည်လိုနဲ့ ငါးဆရာလက်ထောက် ရေရှူးရဲ့ ဆူသံဆဲသံ ကြွက်ကြွက်ညံ့အောင် နှာခံရင်း ငါးတွေ လှေထဲရောက် ကရော ဆိုပါတော့။

အဲဒီ ငါးလုံးမည်းဆိုတဲ့ ငါးတွေကို ငါတို့လှေသားတွေ အတော်ကြိုက်ကြ တယ်။ စားကျင့်မရှိရင် မူးမူးဝေဝေ ဖြစ်တတ်ပေမယ့် ထိုင်းဘက်မှာ သွား ရောင်းရင် ဈေးကောင်းရတဲ့ငါးပါ။ ငါးဆရာရဲ့အလစ်မှာ တန်ချိန်သောင်းချီပြီး ဝင်လာတဲ့ငါးတွေအထဲက ငါးဆရာမမြင်အောင် ခိုးရတာ ပျော်စရာကောင်းလှ ပေမယ့် တွေ့သွားလို့ကတော့ လက်သီးစာ အမိပဲပေါ့။ ရေခဲကစ်ထဲငါးတွေ နေရာချနေတုန်း ခိုးပြီး လှေအိုးသူကြီးနဲ့ပေါင်း အသွင်ပြောင်းလိုက်ရုံပေါ့။

အဲဒီနေ့က ငါးလုံးမည်းကင် မွှေးမွှေးလေးတောင် မစားလိုက်ဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံမှ မျက်စိလည်ပြီး ပါလာလေ့ရှိတဲ့ ငါးလိပ်ကျောက်မြီးရှည်ကြီး တစ်ကောင်ကြောင့် ကြမ္မာဆိုးနဲ့ တိုးခဲ့ရတာ ပြန်တောင်မတွေးချင်တော့ဘူး မိန်းကလေးရေး။ ငါးလိပ်ကျောက်ကိုမြင်ရင် သူ့ရဲ့လက်နက်ဖြစ်တဲ့ အမြီးကို အရင်ဖြတ်ရတယ်ဆိုတာ လှေသားတိုင်းသိပြီးသားကိစ္စပါ။ ငါကလည်းအမြီးကို ခုတ်၊ ဒေါသမာန်ကြီးနေတဲ့ ငါးလိပ်ကျောက်ကြီးကလည်း အမြီးဖျားနဲ့အရိုက် ငါးလိပ်ကျောက်အမြီးဟာ ငါ့ရင်ဘတ်နဲ့ လက်မောင်းတွေဆီ ကန့်လန့်ဖြတ် ရိုက်ချသလိုဖြစ်သွားပြီး လူလည်း ပက်လက်လန်လဲသွားတော့တယ်။ ရန်သူနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါ ဦးရာလူနိုင်စမြဲမို့ ငါ့ရဲ့နောက်ကျသွားတဲ့ ဓားချက်အတွက် ခုတော့ အိပ်ရာထဲ စန့်စန့်ကြီးလဲနေရပြီပေါ့။

ငါးလိပ်ကျောက်ရဲ့ အမြီးမှာ ဆူးတွေပါလို့ ဆူးချက်မိပြီး အနာရင်း အဖျားဝင်နေတာ ငါးဆရာလာတိုက်တဲ့ အကိုက်အခဲပျောက်ဆေးနဲ့ မလုံ

လောက်တော့ပါဘူး။ မြို့မှာဆိုရင်တော့ ဆရာဝန်ပြ ဆေးထိုးလိုက်ရင် အပျောက် မြန်မှာပေါ့။ ပင်လယ်ထဲမှာ ဆရာဝန်ဆို ငိုပြီးရှာတာတောင် တွေ့မှာမဟုတ် ပါဘူး မိန်းကလေးရေ။ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ နောက်တစ်ရက် နှစ်ရက်ကြာလို့ ‘ငါးကဲ့လှေ’ တွေလာလို့ လိုက်သွားရင်တော့ အနီးဆုံးငါးစခန်းကို ရောက်ပြီး ဆရာဝန်မဟုတ်တောင် ဆရာဝန်လောက်နီးပါး ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ တွေ့နိုင် တယ်။ လောလောဆယ်တော့ ခံပေးဦးတော့။

ဒါကြောင့် တော်ရုံစိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှုမျိုးနဲ့ ပင်လယ်ပြင်ကို ထွက်လို့မရ ဘူး။ လှိုင်းကြမ်းလှေကြမ်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေအပြင် မမြင်နိုင်တဲ့ မမျှော်လင့်တဲ့ လုပ်ငန်းခွင်အန္တရာယ်တွေကလည်း အချိန်မရွေး ပေါ်လာနိုင်သေး တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ပင်လယ်ရေငန်တွေရိုက်ပြီး ငါတို့ရဲ့ ကျောပေါ်မှာ ဆားပွင့်တွေ တက်နေတာ နှစ်တွေ ရှည်ကြာခဲ့ပါပေါ့။

‘ဟေ့ကောင် ဆားသူဌေး၊ မင်းကျောကုန်းတော့ ဆားချက်လို့ရနေ ပြီ’ ဆိုတာ ငါတို့လှေသားတွေ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် နောက်ပြောင်လှေ ရှိတဲ့ (မရယ်ရတဲ့ဟာသ) တစ်မျိုးပေါ့။ ငါ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ကြမ်းရှုတဲ့ ပင်လယ် ရသတွေနဲ့ လုံးထွေးသတ်ပုတ်ပြီးလို့ နားနေချိန်ရောက်တာနဲ့ ငါ့ရဲ့စိတ်တွေဟာ မင်းကလေးဆီမှာ ရောက်နေပြန်ရော။

မင်းရဲ့ကျောပေါ်က မစ်ကီးမောက်စ် ကျောပိုးအိတ်ကလေးထဲမှာ ငါရှိတယ်။

* * *

လေညွှန်တံထိပ်ဖျားကို ဒန်းလုပ်ပြီးစီးချင်တဲ့ မိန်းကလေးရေ . . .
 မိသားစုရဲ့ လေးပင်တဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြောင့် အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ် အရွယ်ကတည်းက လှေပေါ်ရောက်ခဲ့ပြီး အောက်ခြေသိမ်းအလုပ်တွေနဲ့ ရင့်ကျက်မှုတွေ စုစည်းရရှိခဲ့တဲ့ ရလဒ်ကတော့ မင်းနဲ့ငါကြားက ဘဝကွာဟ ချက်ပဲပေါ့။ ကျိုးပျက်သွားတဲ့ တစ်ပိုင်းတစ်စပညာရေးကလည်း ပင်လယ်ထဲ ကျဆင်းနှစ်မြုပ်သွားပါရော။ ငါ့ရင်ထဲမှာတော့ ပဲ့နင်းကြီးဖြစ်လိုတဲ့ဆန္ဒတွေ

တင်းကြမ်းပြည့်နဲ့ အမျှော်လင့်ကြီး မျှော်လင့်နေခဲ့ပေမယ့် ဒီကနေ့အထိ ရောင်နီ တစ်စ မမြင်ရသေးပါဘူး။ လက်သင်ပဲ့နင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ပဲ့နင်းကြီး အပေါ် အများကြီးတည်နေတယ်။ ပဲ့နင်းနဲ့ဆက်ဆံရေး အဆင်ပြေချောမွေ့မှ ပဲ့နင်းရဲ့ ချစ်ခင်အရေးပေးမှုကို ခံရမှာမဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် ငါဟာ ပဲ့နင်း တွေကို အောက်ကြို့ပြီးပေါင်းသလို လှေမှာလည်း အလုပ်မရွေးစတမ်း ခြေပေါ့ လက်ပေါ့ လူကြီးမျက်စိကျအောင် နေ၊နေရတယ်။

လမ်းခရီးမှာ ရုတ်တရက် တက်မ၊ငြိနေလို့ ဆင်းဖြုတ်ရတာမျိုး၊ ပိုက်ပိုင်းနေတုန်း ပိုက်ပေါက်လို့ ရေအောက်မှာ ဆင်းဖာရတာမျိုးဆိုရင် ပေါ့ပေါ့ ပါးပါးဆင်းချပြီး တတ်သလောက် မှတ်သလောက် လက်စွမ်းပြရတာ အမော ပါပဲ။ ငါပဲ့နင်းကြီးဖြစ်လို့ ကမ်းဝေးငါးလှေကို စီးနိုင်တဲ့အခါ ကမ္ဘာ့ရေကြောင်းနား အထိ ရောက်အောင်သွားချင်လို့ပါ။ ငါ့မှာ လူရယ်စရာကောင်းတဲ့ စိတ်ကူးတစ်ခု ရှိနေတယ် မိန်းကလေးရေ။

ကမ္ဘာ့ရေကြောင်းနား ရောက်သွားတဲ့အခါ ပင်လယ်နက်ကြီးထဲက စီးမျောပါလာတဲ့ ငါးကြီးအန်ဖတ်တွေ ရချင်လို့ပါ။ ငါးကြီးအန်ဖတ်ကို ကမ်းနီး ပင်လယ်ပြင်မှာ မရနိုင်ဘူးလေ။ သိပ်နက်တဲ့ ပင်လယ်ကြီးထဲမှာနေတဲ့ စပန်း ဆိုတဲ့ ဝေလငါးကြီးတွေဟာ ပြည်ကြီးငါးလို့ခေါ်တဲ့ ကင်းမွန်ဘဲလိပ်ကြီးတွေ၊ ရေသရဲလို့ခေါ်တဲ့ ရေဘဲကောင်ကြီးတွေကို ကိုက်စားဝါးမျိုတဲ့အခါ အစာမကြေ ဘဲ ပြန်အန်ထုတ်လေ့ရှိတယ်။ သူတို့ရဲ့ ငှက်နှုတ်သီးနဲ့တူတဲ့ မာကြောတဲ့ ဦးခေါင်းခွံတွေဟာ ငါးကြီးရဲ့အန်ဖတ်တွေအဖြစ် ပြန်ထွက်လာကြတယ်။

ရေပေါ်ရောက်လို့ လေနဲ့ထိတဲ့အခါ ရေမြုပ်လိုလို ဒိန်ခဲလိုလို ဖြူဖြူ ညိုညိုအရောင်အဆင်းတွေနဲ့ ရေစီးကြောထဲမှာ ပေါလောပေါ်လို့ပေါ့။ သူ့ရဲ့ အနံ့ဟာ ထူးခြားပြီး ကတိုးနံ့ရတယ်လို့ ကြားဖူးတယ်။ အဲဒီငါးကြီးအန်ဖတ်ဟာ ငါတို့ကော့သောင်းဘက် ကျောက်တောင်တွေပေါ်ကရတဲ့ ငှက်သိုက်တွေထက် ဆေးဖက်ပိုဝင်ပြီး တန်ဖိုးအားဖြင့် ပိုကြီးတဲ့အရာတွေပေါ့။

ငှက်သိုက်က ဇီဝဇိုးငှက်ကလေးတွေရဲ့ အန်ဖတ်၊ ငါးကြီးအန်ဖတ် ကတော့ စပန်းဆိုတဲ့ ဝေလငါးကြီးတွေရဲ့ အန်ဖတ်ပေါ့။ ငှက်တွေ ငါးတွေရဲ့

အန်ဖတ်ဟာ လူတွေရဲ့ အသက်ကယ်ဆေးဖြစ်နေတာ သဘာဝတရားကြီးရဲ့ ဆန်းကြယ်တဲ့ လှည့်စားမှုတစ်ရပ်ပါပဲ မိန်းကလေးရယ်။

အတန်အသင့်ကြီးတဲ့ ငါးကြီးအန်ဖတ်တစ်ခုဟာ မြန်မာငွေကျပ် ခုနှစ်သောင်းကနေ ကျပ်ငါးသိန်းလောက်အထိ တန်သတဲ့။ အဲဒါရလို့ကတော့ လူတွေသတ်မှတ်ထားတဲ့ တန်ကြေးတွေနဲ့ မင်းကို တင်တောင်းနိုင်ပြီပေါ့ကွာ။ သည်လိုနဲ့ ငါဟာ မျှော်လင့်ခြင်းပင်လယ်ကြီးမှာ စီးမျောစုန်ဆန်နေရင်းနဲ့ နေဝင် မိုးသောက် ယန္တရားကြီးထဲ ချာချာလည်မှုးနေပါပေါ့။

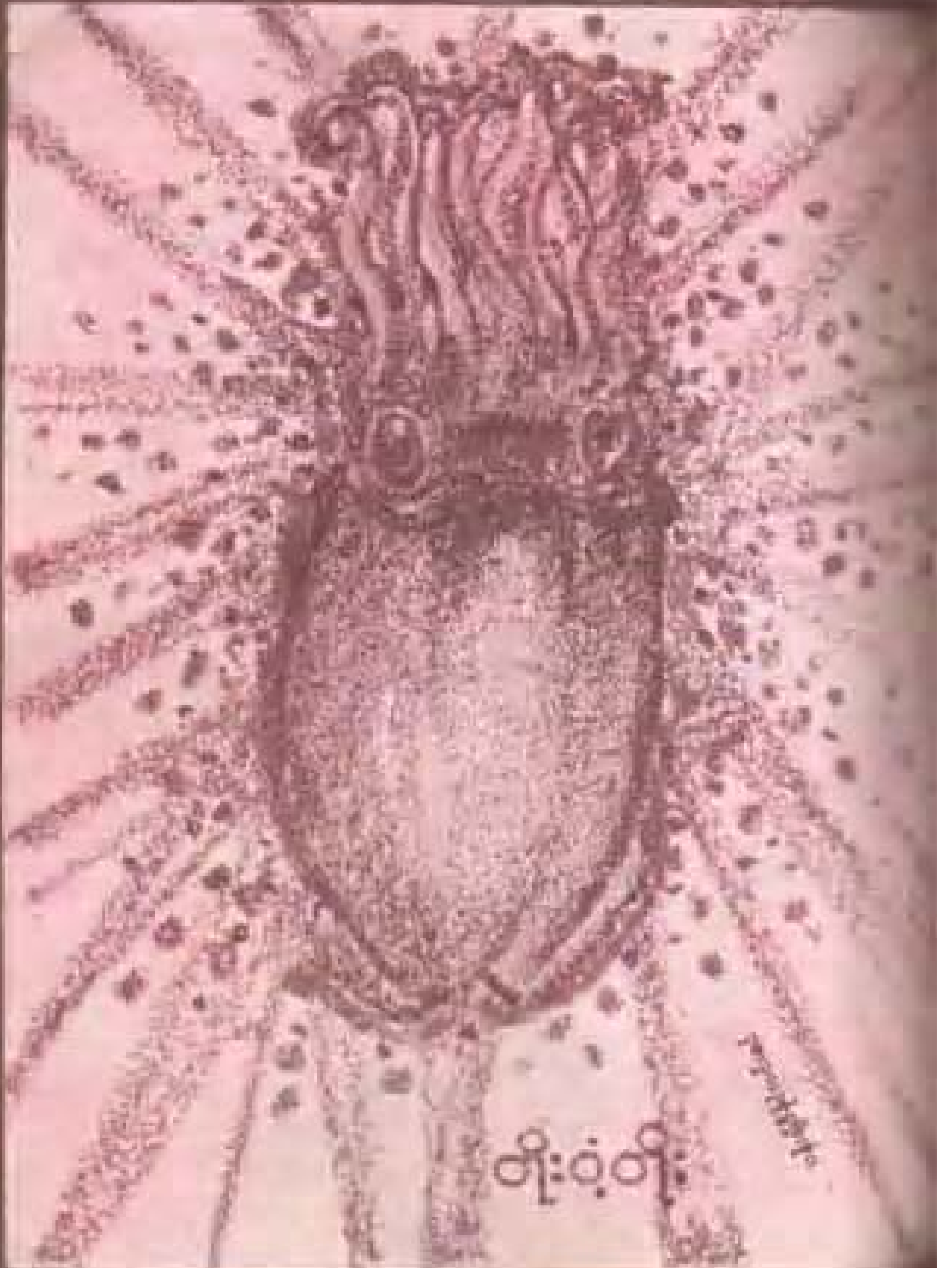
‘ဒီကောင်က ကျောက်ပေါက်ထားလို့ ရူးပေါပေါဖြစ်နေရတဲ့အထဲ ဒဏ်ရာကြောင့် အဖျားကြီးပြီး ကယောင်ကတမ်းတွေ ပြောနေပြန်ပြီ။ ဒုက္ခ ပါပဲကွာ’

‘ဟင် ဒါဟာ ပဲ့နင်းကြီးရဲ့ အသံပါလား။ ငါ့ကို ပဲ့နင်းပညာတွေ သင်ပေး တော့မှာ ထင်ပါရဲ့။ ဝေး . . . ဟေး . . . ဟေး ပျော်စရာကြီးပါလားကွယ်ရဲ့။ ငှက်သိုက်၊ ငါးကြီးအန်ဖတ်၊ မြို့ပြက ဂါဝန်ဝတ်ကောင်မလေးတစ်ယောက်၊ စင်ဒရဲလားဖိနပ်လေးတစ်ရံ၊ ချစ်သူရဲ့ မစ်ကီးမောက်စ် ကျောပိုးအိတ်ကလေး ထဲကငါ။ ပြီးတော့ စီးမျောနေတဲ့ ငါ့ရဲ့စိတ်ကူးအတ်ဖတ်များ . . . ။ ။

(မဏ္ဍိုင်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် - ဒီဇင်ဘာလ)

ထိုးဝံ့ထိုး

တိုးဝံ့တိုး

သ

န္တာကျောက်တန်းတွေရဲ့နောက်မှာ စူးရှတဲ့ မျက်လုံးတစ်စုံရှိတယ်။ ရက်စက်ခြင်းသရဖူကို ဆောင်းထားတဲ့ ဒီအေးစက်စက်မျက်လုံးတစ်စုံဟာ ငြိမ်သက်ခြင်း ဣန္ဒြေကို ဆောင်ထားလေရဲ့။ ငါးကလေးတွေဟာ ကြောင်ဖားကြီးအနားကဖြတ်တဲ့ ကြွက်ကလေးတွေလို ရန်သူကိုမမြင်ဘဲ ရှေ့ကိုတိုးသွားနေလေရဲ့။ သူတို့ရဲ့ စုချိန်ချိန်နှုတ်ခမ်းအစုံဟာ ရေပြင်ကို ထိုးခွဲလို့ အမြီးရေယက်တွေအားနဲ့ မရှိတဲ့ခါးကလေးတွေကို လှုပ်ရမ်းပြီး တော့ပေါ့။ ဟာ . . . ဟ ရယ်စရာကောင်းလိုက်တာ။ ငါးကလေးအုပ်စု လွန်သွားတော့မှ သန္တာကျောက်တန်းကြားက ရှည်လျားသန်မာတဲ့ လက်ကြီးတစ်လက် ရုတ်ခနဲထွက်လာပြီး နောက်အကျဆုံးငါးတစ်ကောင်ကို ဖျတ်ခနဲဖမ်းဆွဲ၊ ပကတိအတိုင်း ငြိမ်သက်သွား။ ဟင် . . . လျှက်တစ်ပြက်ကလေးအတွင်း ဖြစ်ပျက်သွားတာဆိုတော့ အသေအချာစောင့်ကြည့်နေတာမဟုတ်ရင်

သိမှာတောင်မဟုတ်ဘူး။ ဟော . . . သည်လိုနဲ့ ထုံအအငါးအုပ်တွေ တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် ဖြတ်သွား။ နောက်အကျဆုံး ငါးကလေးတစ်ကောင်စီ တစ်ကောင်စီ လက်တံရှည်ကြီးဆီပါသွား . . .

အင်း သူ့အစာ သူ့ရှာစားတာတော့ ဘာပြောလို့ဖြစ်မလဲနော့။ ကျုပ်ကလည်း သူ့ခွင်ကို မဖျက်ပါဘူး။ သူ့အစာကို လုမစားပါဘူး။ ကျုပ်နဲ့ အလေ့အထချင်းတူတဲ့ အစာဖမ်းနည်းကိုပဲ သဘောကျလို့ စောင့်ကြည့်နေတာ ပါ။ သူနဲ့ကျုပ်နဲ့ အမျိုးချင်းခပ်ဆင်ဆင်၊ အကောင်ချင်းတော့ ခပ်ကွဲကွဲပါ။ သူက လက်ရှစ်ဘက်၊ ကျုပ်က လက်ဆယ်ဘက် အရေအတွက်ချင်းမကွာ လှပေမယ့် သူ့လက်တံတွေက ကျုပ်လက်တံတွေထက် အားရှိသန်မာလှတယ်။ ကျုပ်မှာ ဥမင်လို့ခေါ်တဲ့ စုပ်ခွက်ပါတဲ့ လက်တံရှည်ကြီးတွေရှိသလို သူ့မှာလည်း သန်စွမ်းရှည်လျားတဲ့ လက်တံကြီးတွေရှိတယ်။

သူ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ကြီးမားသလောက် အစာရှာတဲ့နေရာမှာ မာယာ လည်း များသေးတယ်။ အစာကို တွင်းဝကျောက်ကြားတွေဆီက ချောင်းဖမ်း သလို ဟော . . . ပြောရင်းဆိုရင်း သူ့ရဲ့အရုပ်ဆိုးတဲ့ခေါင်းကြီးကို ဘယ်ယိမ်း ညာငင်လို့ ထွက်လာပါပြီ။ အပြင်ရောက်လို့ ကြည့်လိုက်တော့ နည်းတဲ့ အကောင်ကြီးမဟုတ်။ ဘယ်လောက်စားစား ဝမည့်ပုံမပေါ်။ ကြမ်းရှုတဲ့လက်တံ ကြီးတွေဟာ အစာကို တွေ့လိုတွေ့ငြား စမ်းရမ်းရှာနေသေးတယ်။

ကျောက်ကြိုကျောက်ကြားမှာ ပုန်းခိုနေတဲ့ ကျောက်ပုစွန်တွေဆီ ရောက်သွားတော့ ကျောက်ပုစွန်တွေက မြန်လိုက်တာမှ လှစ်နေတာပဲ။ သူ့ရဲ့ လက်တံရှည်ကြီး ဝှေ့ရမ်းလာတာနဲ့ ကျောက်ပုစွန်တွေဟာ နောက်မြီးဖျား ထောက်ပြီး ဖရူးခနဲ အသံပေးလို့ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတွေကြား တိုးဝင်သွား တာများ အသံထက်မြန်တဲ့ နှုန်းတွေနဲ့ပေါ့။ ကြည့် . . . ဒီကောင်စိတ်တိုလာပြီ။

ကမာရင်ကွဲ နဲ့ အခြားပင်လယ်ဝတ္ထုတိုများ
မျက်လုံးတွေ ပိုပြူးကျယ်လာသလို လက်ရှစ်ဘက်ကလည်း ခါတိုင်းထက် ပိုပြီး လှုပ်ရှားရမ်းခါလိုပေါ့။ လူတွေပြောတဲ့ ရမ်းကားတယ်ဆိုတာ ဒါပဲနေမှာ။ ဒေါသမာန်ကြောင့် ရမ်းလည်းရမ်း ကာလည်းကားတဲ့ လက်ကြီးတွေ။

ဒီတစ်ခါ လက်တံဖျားမှာ ကားယားပါလာတဲ့ ကံဆိုးသူကတော့ ‘ငါးအူကြီး’ လို့ခေါ်တဲ့ ငါးလိပ်ကျောက်နွယ်ဝင်တစ်ကောင်ပဲဗျ။ ငါးလိပ်ကျောက် တို့ ငါးတင်းပေးတို့ဆိုတာ လူတွေသိပ်ကြိုက်တဲ့ အသားများတဲ့ ငါးတွေပေါ့။ ဒီကောင်တွေက လူကိုလည်းမကြောက်။ စက်သံ ယာဉ်သံလည်းမကြောက်၊ လှေ၊ သင်္ဘောတွေရဲ့နောက်ကို တကောက်ကောက်လိုက်ပြီး (လူတွေနဲ့ ပရော့ ပရီလုပ်လေ့ရှိတဲ့ ဟို လင်းပိုင်ဆိုတဲ့ အကောင်တွေနဲ့ ဖက်ပြိုင်ပြီး) လူတွေ ချစ်ခင်လာအောင် လေပေါ်ပျံဝဲလို့ စတန်အမျိုးမျိုး ထွင်ပြတဲ့ကောင်တွေပေါ့။

အဲဒီ ငါးအူကြီးဟာ ပုလဲငုပ်သမားတွေကိုတော့ အနှောင့်အယှက် ပေးလေ့ရှိတယ်။ ပုလဲငုပ် ဒိုက်ဘာကို လှေနဲ့ ဆက်သွယ်ထားတဲ့ကြိုးဟာ ရေအောက်မှာ တစိုက်မတ်မတ် သွားလေ့ရှိတဲ့ ငါးအူကြီးတွေနဲ့ မကြာခဏ ဝင်တိုးမိလေ့ရှိတယ်။ ငါးအူကြီးရဲ့ ကျောပြင်ဟာ မည်းနက်ကြမ်းရှုနေပြီး မျက်လုံး နားက ချိုလိုထောင်နေတဲ့ အရာနှစ်ခုကလည်း ဒိုက်ဘာရဲ့ကြိုးတွေကို တွယ်ငြိ စေတဲ့အရာတွေပေါ့။ ကြိုးနဲ့ငါးအူကြီးငြိပြီး ရှုပ်ထွေးနေပြီဆိုရင်တော့ ဒိုက်ဘာ အတွက် အသက်ဘေးနီးပြီပေါ့။ ဒါဆိုရင် အကင်းပါးတဲ့ လူတစ်ယောက် အပေါ် က ဆင်းလာပြီး ငါးအူကြီးကို မှိန်းနဲ့ထိုးသတ်လို့ အရှုပ်ဖြေပေးရလိမ့်ရှိတယ်။

အဲဒီငါးအူကြီးဟာ အခုတော့ ဒီကောင့်လက်မှာ ကားယားပါနေပါ လား။ ငါးအူကြီးက ကြာပွတ်ပုံညွှန် ဆူးကြမ်းပါတဲ့အမြီးနဲ့ ရိုက်ခတ်ကာကွယ် နေပေမယ့် အရာမရောက်လှဘူး။ ကြမ်းတမ်းသန်မာတဲ့ လက်ကြီးတွေဟာ ငါးအူကြီးရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပြားဝိုင်းကြီးကို ပါးစပ်ဆီရောက်အောင် ဆွဲယူနေကြလေ

ရဲ့။ ဒါပေမယ့် အချိန်အတော်ကြာသည်အထိ ဒီကောင်ရဲ့ပါးစပ်နား မရောက်နိုင်ဘူး။ ငါးအူကြီးကလည်း အတော်သန်တဲ့အကောင်ကြီးမို့ ဖျစ်ညှစ်ထားမှုကို အားကုန်ရုန်းကန်နေတာ ဒယ်အိုးပုံကိုယ်ပြားဝိုင်းကြီးရဲ့ အနားသားတွေ စုတ်ပြတ်ကုန်တဲ့အထိပါပဲ။ အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ အနိုင်အရှုံးကို ဒိုင်ပွဲနဲ့ ရပ်ရမလိုဖြစ်နေတုန်း ပြုန်းဆို ကျုပ်ကောင်ကြီးက လျှို့ဝှက်လက်နက်တစ်ခုကို ထုတ်သုံးလိုက်ပါရော။

အဲဒီ လျှို့ဝှက်လက်နက်ဆိုတာ သူ့လျှာမှာရှိတဲ့ ကြမ်းတမ်းတဲ့အဆိပ်ကိုပြောတာပါ။ ရန်သူကို နိုင်ချေမရှိတော့ဘူးဆိုရင် (သို့မဟုတ်) ဘတစ်ပြန် ကျားတစ်ပြန် လက်ရည်တူနေပြီဆိုရင် အဲဒီအဆိပ်နဲ့ ဖမ်းထားတဲ့အကောင်ကို ပက်လိုက်ရင် ရန်သူဟာ အဆိပ်ကြောင့် မေ့မြောသွားပါရော။ ဒါဆို စိတ်ချလက်ချ သူ့အစာဖြစ်ပြီပေါ့။

တော်ပါတယ်၊ တော်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း အပြောကျယ်တဲ့ပင်လယ်မှာ ရောဘဲဆိုတဲ့ အမည်ရင်းပျောက်ပြီး ရေသရဲ . . . ရေသရဲလို့ ကမ္ဘာ့ထိုးလောက်တဲ့ နာမည်ဆိုတစ်လုံးနဲ့ ကြောက်စရာထိပ်ခေါင်တင် ရေဘုရင်တစ်ဆူအဖြစ် မင်းမူနိုင်ပေတာပေါ့။ အေးစက်ပြူးကျယ်တဲ့မျက်လုံးအစုံ၊ ကြမ်းရှုသန်မာတဲ့ လက်တံများနဲ့ အဆိပ်အိတ်ပါဝင်တဲ့ ကြက်တူရွေးနှုတ်သီးလို ပါးစပ်ကြီးက ပင်လယ်ပြင်မှာ အနိုင်ကျင့် ဗိုလ်လုပ်ကြီးစိုးနိုင်ဖို့ ရောမလက်နက်ကောင်းကြီးတွေပေါ့။

‘ကြီးနိုင်ငယ်ညှင်း သတ်ဖြတ်ခြင်း ရှောင်ကွင်းမလွတ်သာ’ တဲ့။ ပင်လယ်မှာတော့ ခွန်အားကြီးတဲ့ သတ္တဝါက ခွန်အားငယ်တဲ့အကောင်လေးတွေကို ညှင်းဆဲသတ်ဖြတ်စားသောက်ပစ်တာ မရှောင်မလွှဲသာတဲ့ သဘာဝတရားကြီး တစ်ခုပေါ့။ အကြီးအငယ်မပြောနဲ့ အင်အားချင်းတူရင်တောင် မလွတ်တမ်း

အားစမ်းရင်း ညံ့တွဲအကောင် ခံပေရော့။ ဟော . . . ငါးအူကြီးအပေါ် အောင်ပွဲ ဆင်လိုက်သူကြီးဟာ ‘ငါကွ’ ဆိုတဲ့ မာန်အပြည့်နဲ့ အစာမှိုန်း မှိုန်းနေတုန်း ဘယ်ချောင်က ထွက်လာမှန်းမသိတဲ့ ငါးမန်းစွယ်ကြီးတစ်ကောင်ရဲ့ ရန်စခြင်း ကို ခံလိုက်ရပြန်တယ်။

ငါးမန်းတွေထဲမှာ ငါးမန်းအစွယ်သီဆိုတာ အသွားထက်ပြီး ရှည်လျား တဲ့ အစွယ်အားကိုးနဲ့ ခပ်ရင့်ရင့်ခပ်မိုက်မိုက် တွေ့ကရာအကောင်ကို ရန်စ တိုက်ခိုက်တတ်တာမို့ ကျုပ်ကောင်ကြီးနဲ့တော့ တစ်ပွဲတစ်လမ်း တွေ့ပြန်ပါပြီ။ အစာဝနေတဲ့ ကျုပ်ကောင်ကြီးဟာ တော်ရုံတန်ရုံဆို ရှောင်ထွက်သွားမှာ ဖြစ်ပေ မယ့် အခုဟာက ငါးမန်းတို့ ဝေလငါးတို့ဆိုတာ သင်းရဲ့အဓိကရန်သူလေ။ သူမချလည်း ဟိုကချမှာ သေချာတယ်။

ငါးမန်းစွယ်ကြီးက မြင်လျှင်မြင်ချင်း အစွယ်အားကိုးနဲ့ ကျုပ်ကောင် ကြီးရဲ့ မျက်လုံးတွေကို ထိုးဖောက်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ရေသရဲဘွဲ့ရထားတဲ့ကောင် ကလည်း ဘယ်ခေလိမ့်မလဲ။ သန်မာတဲ့လက်တံကြီးတွေနဲ့ ငါးမန်းရဲ့ကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ဖို့ကြိုးစားတာပေါ့။ ငါးမန်းရဲ့ သန်မာတဲ့ အမြီးဖျားတွေက ရှည်လျားတဲ့ လက်တံတွေကို ပုတ်ထုတ်နေလေရဲ့။ ရေသတ္တဝါကြီးနှစ်ကောင် လုံးထွေး သတ်ပုတ်နေကြတာများ ဝရန်းသုန်းကားဆူညံလွန်းလို့ အကောင်ငယ်၊ အကောင်သေး၊ အကောင်မွှားတွေအားလုံး ကျောက်ကြားကျောက်ကြို တွင်းအို တွင်းဟောင်းထဲ ပြေးလွှားရှောင်ပုန်းနေကြပါရော။ ကျုပ်ကတော့ နေရာကောင်း ရထားတဲ့ ကျောက်ကြားကမခွာဘဲ တစ်ကောင်တည်းသော ပွဲကြည့်ပရိသတ် ပေါ့။

လက်ရည်တူ သတ္တဝါနှစ်ကောင် ဘတစ်ပြန် ကျားတစ်ပြန် တိုက်ခိုက် နေလိုက်ကြတာ အချိန်အတော်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ပွဲဆက်များခဲ့တဲ့ ကျုပ်

ကောင်ကြီးဟာ ခြေကုန်လက်ပန်းကျလာတာ တွေ့ရတယ်။ ငါးမန်းဆိုတာက လည်း လူတွေကအစ ကြောက်ရွံ့အလေးဂရုပြုရတဲ့ကောင်၊ တလေးတစား ရုပ်ရှင်ကားတွေရိုက်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ခံထားရတဲ့ကောင် ဘယ်ညံ့လိမ့်မလဲ။ ဒီတစ်ပွဲမှာတော့ ကျုပ်ကောင်ကြီးဟာ သူ့ရဲ့ရေသရဲဘွဲ့ကို ထိန်းသိမ်းဖို့အတွက် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားရလိမ့်မယ်။

ကျုပ်ကတော့ ကျုပ်ကောင်ကြီးကို စိုးရိမ်လာပြီ။ ဘဝဲကြီးရဲ့ရစ်ပတ် လာတဲ့ လက်တံရှည်ကြီးတွေကို သူ့ရဲ့အစွယ်နဲ့ လှီးဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားတဲ့အတွက် ရန်သူကို ရစ်ပတ်လိမ်ဖျစ်လေ့ရှိတဲ့ လက်တံရှည်ကြီးတွေဟာ အစွယ်ကြားမှာ ယက်ကန် ယက်ကန်နဲ့ ဒီတစ်ခါတော့ ကိုယ်ကျိုးနည်းပြီ ထင်ပါရဲ့။

ဟိုက် ရှားပါး၊ ဝှက်ရှယ်ပဲဗျို့။ ဒီအချိန်မှာ ကျုပ်ကောင်ကြီးဟာ ကျုပ် မထင်ထားတဲ့ လျှို့ဝှက်လက်နက်ကို ထုတ်သုံးလိုက်ပြန်တယ်။ စောစောက ငါးအူကြီးမှာ သုံးတဲ့လက်နက်တော့မဟုတ်ဘူး။ ရန်သူကို နိုင်ချေမရှိတော့တဲ့ အနေအထားမှာ အနက်ရောင်မှင်ရည်တွေ ပန်းထုတ်လိုက်တာ ဝန်းကျင်တစ်ခွင် လုံး မည်းမည်းမှောင်သွားတော့တာပဲ။ ဒီလိုပြုမူလိုက်တာဟာ ကျုပ်တို့အမျိုး အနွယ်တို့ပြုနေကျ အစဉ်အလာတစ်ရပ်ကို ပြုမူလိုက်ခြင်းပါပဲ။ ငါးမန်းကြီး အမြင်အာရုံတွေ ရှုပ်ထွေးပြီး ဘာဆက်လုပ်ရမှန်းမသိတဲ့အချိန်မှာ ဒီကောင်ကြီး လစ်ပြေးတော့တာပဲဗျို့။ ငါးမန်းရဲ့အစွယ်မှာ ရစ်ပတ်ထားတဲ့ သူ့ရဲ့သန်မာတဲ့ လက်ကြီးတစ်ဘက်ဟာ ငါးမန်းအစွယ်မှာ ပြုတ်ကျန်ရစ်ခဲ့လေရဲ့။ ဘယ်လောက် များ မြဲလိုက်သလဲဆိုရင် အဲဒီလက်ဟာ ခန္ဓာကိုယ်က ပြုတ်ထွက်သွားသည့်တိုင် ရန်သူကို မလွတ်တမ်း ဖက်တွယ်ကျန်ရစ်ခဲ့တာ ကြောက်မမန်းလိလိ သန်မာမှု ကြီးပါလား။

‘ဟူး’

ကျုပ်လည်း အခုမှသက်ပြင်းချပြီး အမောကြီးမောသွားတော့တယ်။
တစ်ချိန်လုံး ကြည့်ချင်ပွဲတွေ တစ်ပွဲပြီးတစ်ပွဲ ဆက်ကြည့်နေရလို့ အခုမှ ဝမ်းသာ
ရကောင်းမှန်း သိလာတဲ့ကျုပ်ဟာ တစ်အောင့်တစ်နား အခြေအနေကို ကြည့်ပြီး
ကျောက်ကြိုကျောက်ကြားက ပြားဝိုင်းဝိုင်းခန္ဓာကိုယ်ကို လျောထွက်လိုက်တယ်။
အပြင်ဘက်မှာတော့ အရာရာဟာ ပုံမှန်အတိုင်းပါပဲ။

* * *

လေပြည်လေညှင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ လှိုင်းအလျားရှည်ကြီးတွေ
အပေါ်မှာ လှိုင်းငြိမ့်စီးပြီး သဘာဝဟင်းလင်းပြင်ကျယ်ကြီးနဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်ရတာ
လောက် ပျော်စရာကောင်းတာ မရှိဘူး။ လှိုင်းလုံးကြီးတွေ ဆိုတာက ရွှေ့လျားနေ
တာမှန်ပေမယ့် တကယ်တော့ ရေမှုန်ကလေးတွေ ဝိုင်းချာပတ်လည် တုန်ခါနေ
ခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ လေပြည်လေညှင်းကြာလေ လှိုင်းအလျားရှည်လေ။ အဲဒီ
ကမ်းရိုက်လှိုင်းတွေကို တလိမ့်လိမ့်စီးပြီး ကျုပ်သောင်ပြင်သဲစပ်ကို ရောက်သွား
တော့ ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ ညနေစောင်းနေခြည်အောက်မှာ ကြည်လင်
ရှင်းသန့်နေလေရဲ့။

အဟား . . . ပွဲတော်ကြီး တွေ့ပါပေါ့လား။ ညှာတံတစ်ခုစီဝင်လိုက်
ထွက်လိုက် လုပ်တတ်တဲ့ ကြောင်စီစီ ရယ်စရာ မျက်လုံးများပိုင်ရှင်တွေကတော့
ပြေးတာလည်းမဟုတ်၊ တွားတာလည်းမဟုတ်၊ ဘေးတိုက်ခွကျကျ ခြေလှမ်း
တွေနဲ့ သဲသောင်ပြင်စပ်မှာ ချီတက်လို့ လာပါပြီ။ အံ့ဖွယ်ရင်အုပ်ကာသံချပ်တွေနဲ့
မာကျောတဲ့အခွံထူတွေကို ထမ်းပိုးလို့ မြင်မြင်သမျှ ဖမ်းညှပ်မယ့်လက်မကြီး
နှစ်ဘက်ကို ရမ်းခါပြီးတော့ပေါ့။ သူတို့ရဲ့ စိုစွတ်တဲ့ပါးဟက်တွေကြောင့် ကုန်းပေါ်
မှာ နေနိုင်ပြီး လှော်တက်လို ခြေချောင်းတွေကြောင့် ရေမှာလည်း ကူးနိုင်တဲ့
ဂဏန်းကောင်ကလေးတွေ။

ဒီကောင်ကလေးတွေဟာ သောင်ပြင်မှာလျှောက်လို့ အားရရင် ရေထဲ ဆင်းလာကြတာ ခမ္မတာပါပဲ။ သူတို့ရဲ့ရင်အုပ်ကာ သံချပ်တွေနဲ့ စူးထက်တဲ့ လက်မကြီးတွေဟာ ကျုပ်အတွက်တော့ ဖြူလောက်တဲ့ အနှောင့်အယှက်တွေ မဟုတ်ဘူး။ စုပ်ခွက်ပါတဲ့ လက်တံကြားမှာ ယက်ကန်ယက်ကန်ပါလာတဲ့ ကောင်လေးတွေဟာ ကျုပ်အတွက် အကောင်းဆုံး ညစာတွေပေါ့။

ဟော . . . စားရင်းသောက်ရင်းနဲ့ အမှောင်ချဉ်းကပ်လာပါပေါ့။ ဟိုခပ်လှမ်း လှမ်းမှာ ဟိုတစ်စု သည်တစ်စုနဲ့ စူးလက်တောက်ပနေတဲ့အရာတွေဟာ ဘာပါ လိမ့်။ ဟင် ဒီအရာတွေဟာ လှေကြီးတစ်စင်းရဲ့ ဝန်းကျင်မှာ ဖြာထွက်နေတဲ့ အရာတွေပါလား။ လှေဆိုတော့ လူနဲ့ပတ်သက်နိုင်တယ်။ လူကိုတော့ အတတ် နိုင်ဆုံးရှောင်မှ။ လူတွေဟာ သိပ်ညာဏ်များတယ်၊ ပိုက်ခြုံပိုက်တန်းတွေနဲ့ ကျုပ် တို့ကို မျိုးပြုန်းအောင် လုပ်နေတဲ့လူတွေ။ ကျုပ်က ငါးတွေလို ခပ်အအကောင် မဟုတ်ဘူး။ အန္တရာယ်ကို သိပ်သတိထားတယ်။ အခုဟာက ပိုက်ခြုံပိုက်တန်း လည်းမဟုတ်၊ ဘာပါလိမ့်။ ကောင်းကင်ကကြယ်တွေပဲ ပင်လယ်ကြီးထဲ ရေ သောက်ဆင်းနေကြတာလား။ ရေပြင်ထက်မှာ အလင်းရောင်တွေ ဟိုမှာ သည်မှာ မွှာကြလို့။ တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲ၊ လေ့လာကြည့်ဦးမှ။

အမယ် ရေဆင်းသောက်တဲ့ ကြယ်တွေအနားမှာ ကင်းမွန်အကောင် ငယ်လေးတွေ စုပြုံတိုးဝှေ့နေကြပါလား။ ဟေ့ . . . ဟေ့ နေကြဦး၊ ဘာ အတွက် တိုးနေကြတာလဲ။ ကျွတ် . . . စိတ်ပျက်ဖို့ ကောင်းလိုက်တာ။ ကျုပ်မေး နေတာ ဘယ်သူမှမဖြေဘူး။ ငါးတွေက ထုံအအ၊ ကင်းမွန်တွေက ထူနန။ ကျုပ်နဲ့အမျိုးတူပေမယ့် ကျုပ်က ဒီကောင်လေးတွေကို ဘယ်တော့မှ အပေါင်း အသင်း မလုပ်ဘူး။ အစွမ်းတုံးအစတုံးတွေ။ ကြည့်လေ မေးတာမဖြေဘဲ ရှေ့ကို ပဲ နင်းကန်ပြီး စုပြုံတိုးဝှေ့နေကြတယ်။ ဒီလောက်တောင်ဖြစ်လှတာ တိုးတယ် ကွာ တိုးတယ်။

အိုး . . . မျက်စိကျိန်းလိုက်တာ။ ကြယ်တာရာတွေ သိန်းသောင်းချီတဲ့
 အလင်းရောင်မျိုးနဲ့ ဒီလောက်လင်းတဲ့ အလင်းအား ဘယ်မှာများရှိလိမ့်မတုန်း။
 အလင်းအောက်မှာ ကျုပ်တစ်ကောင်တည်း အကြီးဆုံး အထွားဆုံး။ ကျုပ်ပလ
 ကျုပ်အလှကို အကောင်ကလေးတွေကြားမှာ အထင်းသားမြင်နေရတယ်။
 တိုးရင်း ဝှေ့ရင်း ဖိမ်တွေ့လို့ကောင်းတုန်း ပြုန်းဆို အလင်းတွေပျောက်ဆုံးသွား
 ပါပေါ့။ ကြယ်တွေ မိုးပေါ်ပြန်တက်ကုန်ပြီ ထင်ပါရဲ့။ စောစောက ဟိုတစ်စု
 သည်တစ်စု အလင်းစုတွေ ဘယ်ရောက်ကုန်ပါလိမ့်။

ဟော တွေ့ပြီ တွေ့ပြီ။ ဟိုခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ အလင်းတွေ သွားစုနေ
 တာကိုး။ တိုးကြဟေ့ . . . တိုးကြ . . . တစ်ခုတည်းသော အလင်းစုဆီတိုးဝင်ကြ။
 အကောင်ငယ်ကလေးတွေကြားမှာ ကျုပ်ပလကြီးအားကိုးပြီး ရှေ့ဆုံးကပေါ့။
 တစ်ခုတည်းသော အလင်းစုအောက်ရောက်တော့ ကျုပ်ကျေနပ်သွားတယ်။
 ‘ဘာရမလဲ ငါကွ’ ဆိုတဲ့ မာန်မာနနဲ့ပေါ့။

ကျုပ်တို့လို ဟိုသည်စုနေတဲ့ အလင်းစုတွေဆီက ကင်းမွန်ကောင်ငယ်
 ကလေးတွေအားလုံး တစ်ခုတည်းသော အလင်းစုကြီးဆီ စုပြုံရောက်ရှိနေလိုက်
 ကြတာ ရောမအစုအဝေးကြီးပေါ့။ ဘာမှန်းမသိ တိုးနေလိုက်ကြတာလည်း
 ကြာလာတော့ မွန်းကြပ်သလိုတောင် ဖြစ်လာတယ်။ ဒီနေရာဟာ လုံခြုံမှုမရှိဘူး။
 အန္တရာယ်အငွေ့အသက်တွေ ရှိတယ်ဆိုတာ ထူအအကင်းမွန်ကောင်တွေ မသိ
 ပေမယ့် ကျုပ်သိလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် အပြင်ဘက်ကို အမြန်ဆုံးတိုးထွက်
 လိုက်တယ်။ တိုး . . . တိုး . . . အပြင်ဘက်ကိုတိုး။ ဟင် . . . ဘယ်လိုပါလိမ့်။
 တိုးနေလိုက်တာ အပြင်ဘက်မရောက်ဘဲ အတွင်းကိုပဲ ပြန်ပြန်ရောက်လာပါ
 ပေါ့။

တစ်ချိန်ထက်တစ်ချိန် ပိုပြီး မွန်းကြပ်လာတယ်ပါလား။ ထွက်ပေါက်
 ဘယ်မှာလဲ ထွက်ပေါက်။ အလို . . . အပြင်ဘက်ကို ဘယ်ရောက်နိုင်လိမ့်မတုန်း။

ပိုက်ဝိုင်းမိနေပါပကော။ တိုးဝင်လာတုန်းက အလင်းစုကို အာရုံရောက်နေတာနဲ့ ပိုက်ကိုမမြင်မိပါလား။ မဟုတ်ဘူး၊ ပိုက်ကရှိကိုမရှိသေးတာပါ။ အလင်းစုကြီး အောက် ကျုပ်တို့အားလုံးရောက်မှ အပြင်ဘက်က ပိုက်ဝိုင်းလိုက်တာနေမှာ။ ဒါတွေဟာ လူတွေရဲ့ တမင်တကာ ပြုလုပ်ဖန်တီးချက်တွေပါလား။

ကျုပ်မှာရှိတဲ့ သန်မာပြီး စုပ်ခွက်ပါတဲ့လက်တွေ၊ ရန်သူကို လှည့်စား လို့ရတဲ့ မင်ရည်အိတ်တွေ သွားပါပြီ။ ဘာမှအသုံးချလို့ မရတော့ပါဘူး။ ကျုပ် ကိုယ်ကျုပ် အထင်ကြီးပြီး လူတွေရဲ့ လှည့်စားမှုအလင်းထောင်ချောက်အောက် ကို ရောက်မှန်းမသိ ရောက်နေပါပေါ့လား။ ဘုရား • • • ဘုရား။ ဒီအချိန်မှာ ကျုပ်အတွက် ချောက်ချားဖွယ် စကားသံတချို့ကို မမျှော်လင့်ဘဲ ကြားလိုက်ရ တော့တယ်။

‘ဒီမှာ ကြည့်ကြစမ်းဟေ့။ နည်းတဲ့အကောင်ကြီးမဟုတ်ဘူး။ ကင်းမွန် တွေကြားမှာ ပြည်ကြီးငါးလို့ခေါ်တဲ့ ‘ကင်းမွန်ဘဲလိပ်’ ကြီးတစ်ကောင်။ ဇရာမ ကင်းမွန်ဘဲလိပ်ကြီး။ အသားတိုးတိုး အဆီဖြိုးဖြိုး အချိန်တော်စီးမယ့် ကောင်ကြီး။ လမ်းမှားပြီးဝင်လာတယ်။ ပွတာပဲဟေ့ ဟိုတယ်မှာ သွားသွင်းလိုက် ရလို့တော့ကွာ’။ ။

(ဖော်ပြခြင်း မခံရသေး ၊ စာပြီးရက် ၁၅ - ၁၁ - ၉၇)

တၢ်ဂၢၢ်:

၀၅၆၀:

အမှတ်အသား

တာဝေး

ပင်

လယ်ရေထဲသို့ ထိုးထွက်နေသော ငါးလှမ်း ကျပ်စင်စွန်းတွင် လက်ရာမြောက် ပန်းပုရုပ်တု ကလေး ရောက်နေသည်။ ပဒေမတိုင်ကိုမိ၍ အလင်းဖြာစ နေလုံးကြီး၏ အလှကို ကြည့်ရှုခံစားနေသော သူမသည် သဘာဝတရား၏အလှကို ဖြည့်စွက်ပေးသည်နှင့် တူနေသေးတော့၏။ ရစ်ထုံးနှောင်ဖွဲ့မှုရှိသော ဆံပင်ရှည်ကြီးများက လေသင့်တိုင်း ကနေကြသည်မှာ ကပိုကရီနှင့် လှချင်တိုင်းလှနေလေသည်။ ဝါရီရွှေအလင်းအောက်တွင် ဝင်းပနေသည့် မျက်နှာကလေးသည် ရှင်းသန့်ကြည်လင်စွာ တစ်ဘက်သား၏ ခံနိုင်ရည်ရှိမှုကို တစ်စစီ ဖြိုဖျက်နေသည်။ ကြည့်နေဆဲမှာပင် သူမသည် ကိုယ်နေဟန်ထားကို ပြင်ဆင်လိုက်ကာ မျက်လုံးကလေး အသာမှိတ်၍ ပင်လယ်လေကို တဝကြီး ရှူသွင်းလိုက်စဉ် မို့မောက်သွားသော ရင်အစုံကြောင့် သူစိတ်လှုပ်ရှားစွာ ဖြင့် မျက်နှာလွှဲလိုက်မိသည်။

ပင်လယ်ရေထရက်နှင့်အတူ ပါလာသော ဂွေးဟုခေါ်သည့် ပုစွန်ငယ်ကလေးများကို သမမျှတ

အောင် ဆားပက်နေသောသူသည် ပျံ့လွင့်နေသော စိတ်အာရုံကို ပြန်လည် စုစည်းကာ အလုပ်တွင် စိတ်နှစ်ထားမိသည်။ ဆားပက်ပြီးသား ဂွေးကောင် ကလေးများ အပုပ်ရည်ကျဆင်းနိုင်ရန် အသင့်ယက်လုပ်ထားသော ဝါးကပ်ပြား များဖုံး၍ အပေါ်မှ ကြီးမားလေးလံသည့် ကျောက်တုံး သံတုံးကြီးများနှင့် ဖိထား လိုက်သည်။ တစ်ညနှင့်တစ်နေ့ ထားပြီးမှ နေလှမ်းရမည်။ ယခင်တစ်နေ့နှင့် တစ်ည ဖိသိပ်ပြီးသားများကိုတော့ အလုပ်သမားတွေက လက်ထောင်းဆုံကြီး ထဲတွင် ထည့်ထောင်းနေကြပြီ။ တစ်ကြိမ်တည်းထောင်း၍ မရ။ ထောင်းလိုက် နေလှမ်းလိုက်၊ ထောင်းလိုက် နေလှမ်းလိုက် သုံးကြိမ်သုံးခါ ပြုလုပ်ပြီး ငါးပိစင် ပေါ် တင်လိုက်လျှင်တော့ ငံပြာရည်ရဖို့ သေချာနေပြီ။

နောက်ထပ်စန္ဒားလှေ ဆိုက်လာသဖြင့် ငါးပုစွန်ရွေးသည့်နေရာသို့ သူထွက်လာတော့ ရေမွှေးနံ့လား၊ ပေါင်ဒါနံ့လား၊ ကိုယ်သင်းရနံ့လား ခွဲခြား မသိနိုင်သော ရနံ့စိမ်းတစ်ခု သူ့အနားမှာ ကပ်ပါလာသည်။

‘ဟေ့ . . . သူ၊ မေးနေတာမကြားဘူးလား’

‘ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော့်ကိုလား’

‘အင်းပေါ့၊ ဒီအနားမှာ ဘယ်သူရှိလို့လဲ။ အဲဒီကျွန်တော့်ကိုပေါ့။

ဘာလဲ ရှင်က ‘နှင်းဆွတ်’ နဲ့ မိတ်ဆွေမဖြစ်ချင်ဘူးလား’

‘အို မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျာ၊ နာမည်က နှင်းဆွတ်တဲ့လား’

‘အင်း . . . နှင်းဆွတ်သင်္ဇင်တဲ့’

‘အိုး . . . လှလိုက်တဲ့ နာမည်ကလေး၊ နှင်းဆွတ်သင်္ဇင်ဆိုတာ တော်ဝင် ပန်းမို့ ဒီနေရာနဲ့ မသင့်တော်ပါဘူးဗျာ။ ဒီနေရာက ခင်ဗျားလေးအတွက် အန္တရာယ်များလှတယ်။ အေးအေးဆေးဆေး ရွာထဲမှာ နေစမ်းပါဗျာ’

‘ဒါကတော့ နှင်းဆွတ်သဘောပေါ့၊ ရှင်နဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ မြို့မှာသာဆိုရင် ဒီလောက်ကျယ်ပြောတဲ့ ပင်လယ်ပြင်ကြီးကို မမြင်ရဘူး။ ဟိုးအဝေး တောင်တန်း ပြာကြီးတွေ အနောက်က တစ်တစ်ထွက်ပြုလာတဲ့ နေလုံးကြီးကို မမြင်ရဘူး။ အလင်းက တစ်တစ်တိုးဝင်၊ အမှောင်က တဖြည်းဖြည်းဆုတ်သွား။ ဒီစပ်ကူး

မတ်ကူးအချိန်ကလေးဟာ ဘယ်လောက်များ ငြိမ်သက်အေးချမ်းလိုက်သလဲ။
ရှင် ဒါတွေ ခံစားဖူးရဲ့လား’

နုနယ်လှပသော ပန်းကလေးတစ်ပွင့်၏ စကားကြောင့် သူနည်းနည်း
တော့ ရှက်အမ်းအမ်းဖြစ်သွားသည်။ သဘာဝတရားရဲ့ အလှအပတွေ သူတို့
နေရာတွင် ပတ်လည်ဝန်းရံနေသော်လည်း ထိုသဘာဝအလှများကို အချိန်ပြည့်
မကြည့်နူး မသာယာနိုင်သည့်ဘဝ။ ယခုလည်း ကြည့်လေ။ သူမက သဘာဝ
အလှအပထဲ ကြည့်နူးနစ်မြောနေချိန်၌ သူ့မှာ အလုပ်ခွင်ထဲ ရောက်နေခဲ့ရပြီ။
တစ်ပတ်နွမ်း စပို့ရှပ်ကြမ်းတစ်ထည်နှင့် ချည်ကြမ်းလုံခြည်ဟောင်းကို ခပ်တိုတို
ဝတ်လျက် နံနက်စောစော အပူရှိန်ရောက်မလာခင်ပင် လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ချွေးတို့
ဖြင့် စိုနစ်နေပြီ။ စိတ်ရဲ့ခံစားမှုဆိုသည်ကလည်း ဘဝပေးအခြေအနေနှင့် ဆိုင်
သေးသည်။ သူ့အနေနှင့် ဒါတွေ အချိန်ကုန်ခံ ကြည့်နူးသာယာနေပါက ထမင်း
ငတ်သွားနိုင်သည်။ ကွာချင်တိုင်း ကွာနေသော ဘဝကွာဟချက်ကို တွေးမိရင်း
သူပြုံးလိုက်မိသည်။

‘ဘာပြုံးတာလဲဟင်’

‘ဪ အလှနဲ့ဘဝကို တွေးမိလို့ပါ’

‘ဘယ်လို’

‘မင်းပြောတဲ့ အလှအပတွေ ခံစားနေမယ်ဆိုရင် ကိုယ်တို့တတွေ
ထမင်းငတ်နိုင်တဲ့ ဘဝမို့ပါ’

မဆိုစလောက်လေး တွန့်သွားသော မျက်မှောင်အောက်မှ စူးစူး
တောက်တောက် မျက်လုံးကလေးများဖြင့် သူ့ကို ပြန်လည်စိုက်ကြည့်နေသဖြင့်
သူ့အနေခက်စွာဖြင့် စကားလမ်းလွဲဖို့ ကြိုးစားလိုက်သည်။

‘ဟိုလေ စောစောက ကျွန်တော့်ကို ဒီက တစ်ခုခု မေးလိုက်သလား
လို့ပါ’

‘ဟုတ်တယ်၊ အမှတ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ရလဲလို့ မေးတာလေ။
ဆယ်တန်းအောင်မှတ်ကို ပြောတာပါ’

‘အဟော် အမှတ်ပေါင်းလား၊ ၃၄၅ မှတ်ပါ’

‘၃၄၅ မှတ်ဆိုတော့ မဆိုးပါဘူး။ အီကိုလောက်ရရင် တက်ဖြစ်မှာလား’

‘ဟင့်အင်း မဖြစ်ဘူးထင်တယ်ခင်ဗျာ။ ဘာပဲရရ အဝေးသင်ပဲစဉ်းစား ထားပါတယ်။ ဘဝပေး အခြေအနေအရပေါ့ဗျာ’

သည်တစ်ခါတော့ ရှင်းမပြဘဲ သူမသဘောပေါက်စွာ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ စိမ်းပြာရောင်ပိုက်များနှင့် အစီအရီမြင်နေရသော ငွေးဖောင်များဆီသို့ လှမ်းမျှော် ကြည့်ရင်း လျှောက်လာသည်။

တစ်နေရာရောက်တော့ ပုစွန်ပုံကြီးများကြားတွင် ပုစွန်ရွေးနေသော အမေ့ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ပုဆိုးဟောင်းကို ခေါင်းပေါင်းပေါင်းထားသော အမေသည် ဝမ်းစတားဆေးလိပ်ကိုလည်း ခဲထားသေးသည်။

‘ဒါက ကိုယ့်အမေပါ’

‘အမယ် အခုမှ မိတ်ဆက်မနေပါနဲ့။ ဒေါ်လေးနဲ့သိပြီးသားပါ။ ဒေါ်လေးဆီက အပတ်တိုင်း ပုစွန်ခြောက်တွေ ယူနေကြနော် ဒေါ်လေး’

သည်လိုတော့ သူမ၏ သွက်လက်ဖော်ရွေမှုများကို သူသဘောကျ သွားရပြန်သည်။

‘ဒီတစ်ခါတော့ ပုစွန်ခြောက်နော်၊ တခြားဒုံးခြောက်တွေလည်း ရသလောက် အားလုံးယူမယ်။ ဒေါ်လေးလက်လှမ်းမီသလောက် ရှာပေးပေါ့’

သူမ၏အသံ စည်စည်လွင်လွင်ကလေးနှင့် အမေနှင့် အလုပ် အကြောင်း ဆက်ပြောနေစဉ် သူလုပ်ငန်းစဖို့ ပြင်ဆင်လိုက်သည်။ ငါးပုစွန်မျိုးစုံ ထည့်ထားသော ဆန်ကောကို ရေအပြည့်ထည့်ထားသည့် ရေစည်ကြီးထဲတွင် လက်သွက်သွက်ဖြင့် လှုပ်ရှားပေးနေသည်။ သည်လို လှုပ်ရှားလိုက်လျှင် ဆန်ကောပေါ်တွင် ငါးပုစွန်ကြီးများ ကျန်ရစ်ပြီး ကျန်သမျှကို ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ စုပုံချလိုက်သည်။ တဖန် ဆန်ကောထဲသို့ ငါးပုစွန်သောင်းပြောင်းရောထည့်၊ ရေစည်ကြီးထဲ ခပ်သွက်သွက်လှုပ်ခါပေး၊ တင်ကျန်ရစ်သမျှ ဖျာကြမ်းထဲတစ်ခါ ပုံချ၊ သူပုံချသမျှ အမေနှင့် အလုပ်သမားများ ပုစွန်နှင့်ငါး ခွဲခြားရွေးချယ်ပေး၊

ငါးတွေကတော့ အကောင်ကြီးလျှင် ဟင်းစားထဲထည့်၍ ငါးခြောက်ခွဲထားမည်။
ငါးသေးငါးမွှားများကိုတော့ ငါးပိလုပ်မည့်အထဲထည့်မည်။

ပုစွန်များကို ရွေးချယ်ရသည်မှာ ပို၍စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှသည်။
ပုစွန်ပု (ခေါ်) ပုစွန်ကြာရိုးများကို သီးသန့်ရွေး၊ ဒါက ပုစွန်ခြောက်လုပ်ဖို့။
ပုစွန်တုပ်နှင့် ပုစွန်ကြားတွေက ပုစွန်ခုံးခြောက်လုပ်ဖို့။ ကျန်ပုစွန်ကျော့များ
ကတော့ ရိုးရိုးပုစွန်ခြောက်လုပ်ဖို့။ တစ်ယောက်တစ်လက် အလုပ်သမားများ၏
လက်ကတော့ မြန်လည်းမြန်၊ သွက်လည်းသွက် ပုပ်အဲ့အဲ့ ညှီသိုးသိုး ရနံ့ဆိုးများ
ကလည်း အဟောင်းပုံများထဲမှ တလှိုင်လှိုင်ထွက်နေသည်။

ငါးပုစွန်များ လှုပ်ခါဆေးကြောခြင်းပြီးလျှင် မီးဖို၍ ရောမဒယ်အိုးကြီး
ဖြင့် ပင်လယ်ရေပွက်ပွက်ဆူအောင် တည်ရပြန်သည်။ ပင်လယ်ရေမှာ အငန်
ဓာတ်ပါဝင်ပြီးသားဖြစ်၍ ဆားအထူးထည့်ရန်မလိုပေ။ ဆူပြီးသား ပင်လယ်ရေ
ထဲသို့ ပုစွန်များထည့်လိုက်သောအခါ ဆယ်မိနစ်အတွင်း နီရောင်သန်းလာပြီး
ကွေးလာကြတော့သည်။ ထိုပုစွန်ကွေးများကို အမေသည် ဆန်ကာပေါက်
သွပ်ခွက်အရိုးတပ်ယောက်မရှည်ဖြင့် ဆယ်ယူ၍ ဆန်ကောထဲ စစ်ထည့်ပေး
နေသည်။ များလာလျှင် တောင်းထဲပြန်ထည့်၍ သူက နေလှမ်းစင်သို့ပို့ကာ
ဖျာကြမ်းများပေါ် ဖြန့်ခင်းလှမ်းပေးရသည်။

နေမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ ကျပ်စင်ပေါ်တွင် ဟိုကူးသည်သန်း စပ်စုနေ
သော သင်္ဃန်းခက်ကလေး နွမ်းဟိုက်ချင်လာသည်။ စောစောက မိန်းကလေး၏
စိတ်ကို ကြည်နူးဆွတ်ပျံ့စေသော အလင်းဖြာစနေလုံးကြီးပင်လျှင် ထန်းတစ်ဖျား
သို့ ရောက်လှပြီ။ တဖြည်းဖြည်းမြင့်လာသော အပူရှိန်ဖြင့် သဘာဝတရားကြီးက
သူတို့၏ဝမ်းစာရေးကို အားဖြည့်ကူညီပေးနေသည်။ အမိုးအကာမဲ့ ကျပ်စင်ပေါ်
တွင် လှမ်းထားသည့်ပုစွန်များ အမြန်ဆုံးခြောက်ဖို့လိုသည်။ နေကျသွားလျှင်
တော့ နေရောင်မပျောက်မီ ရုတ်သိမ်းမည်။ မရုတ်သိမ်းလျှင် နွမ်းခိုးရိုက်သွား
နိုင်သည်။ အရိပ်စွန်းသို့ဝင်၍ ထမင်းဝိုင်းဖွဲ့မိကြတော့ တစ်မနက်လုံး လုပ်အား
အသုံးချထားသဖြင့် သူ့အလွန်ဆာလောင်လျက်ရှိပြီ။

‘စားသွားပါဦး၊ ငါးပိဖျော်ရည်နဲ့ ငါးငယ်သီကျပ်ကင်ကလေး’

‘စားကြပါ၊ ဒေါ်လေးတို့ပဲ စားကြပါ။ နှင်းဆွတ် ဖေဖေနဲ့ပဲ ပြန်စား ပါ့မယ်’

‘အမေကလည်း အားနာစရာ၊ မြို့သူတွေ ငါးပိဖျော်နဲ့ ငါးငယ်သီကင် စားမလားဗျ’

‘မဆိုင်ပါဘူးနော်၊ ဖေဖေက နှင်းဆွတ်ကို ထမင်းစားစောင့်နေမှာမို့ပါ။ ပေး ပေး စားစေချင်ရင် အိမ်ရောက်ရင်စားဖို့ ယူသွားမယ်’

အမေက လိုလိုချင်ချင် ငါးငယ်သီကင်များ ထုတ်ပေးလိုက်တော့ အထုပ် ကလေးကိုင်၍ ထွက်သွားသော နိမ့်တုံမြင့်တုံကလေးကို ကြည့်၍ ဆာဆာ နှင့် မျိုချလိုက်သောသူသည် ထမင်းအလုပ်ပင် အနင်ကြီးနှင့်သွားတော့သည်။

* * *

လိပ်ပြာတောင်ညွှန် တည်ဆောက်ထားသော ငါးပိစင်အလယ် အမြိတ်အောက်တွင် တပ်ဆင်ထားသည့် ဝါးပိုးရေတံလျှောက်မှ ငံပြာရည်များ အောက်မှရာဝင်စဉ်အိုးကြီးထဲသို့ တစ်မိမိစီးကျနေသည်။ ရာဝင်စဉ်အိုးကြီးကို မြေကြီးထဲမြုပ်၍ ခံထားရာ ငံပြာရည်များလာတိုင်း အခြားစဉ်အိုးကြီးထဲသို့ ကဲ့ယူကူးပြောင်းထည့်ပေးရသည်။ ယင်းစဉ်ကျရည်သည် အကောင်းဆုံး ငံပြာရည်ပင်ဖြစ်သည်။ ငံပြာရည်ကလည်း လှေဝမ်းပုံ၊ မြိတ်အကောင်းစား စဉ်ကျရည်၊ စဉ်ကျရည်ပထမတန်းစား၊ ဒုတိယတန်းစား၊ မျှင်ရည်အကောင်းစား အစားစားရှိသည်။ ငါးပိနှင့် ငံပြာရည်ကလည်း တစ်သဘောတည်း ဆက်စပ်နေ သဖြင့် သူ့အတွက် နားနေချိန်မရှိဘဲ အလုပ်နှင့်အတူ တရစပ်လည်ပတ်နေ သည်။ သည်ကြားထဲ ကြားပေါက်ဝင်ငွေရရန် မီးသွေးဖောင်းတွင် ထင်းထမ်း၊ ထင်းစီ၊ ဖောင်းမီးထိုး၊ ဖောင်းရေလောင်း၊ မြို့သို့ မီးသွေးပို့သော အလုပ်များ လည်း လုပ်သေးသည်။

ဆူဆူညံညံ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် စကားပြောသံများကြား၍ လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ ဟိုဘက်စင်တွင် အလုပ်သမားများ ရောက်နေကြပြီ။

အားလုံးနေပူခံရန် ပုဆိုးဟောင်းများ ခေါင်းမှာပေါင်းထား၍ တစ်ပတ်နှွမ်း ရှုပ်အင်္ကျီလက်ရှည်ကို ဝတ်ထားကြသည်။ ပါးစပ်မှ လက်ပံပင် ဆက်ရက်ကျနေ သလို လက်ကလည်း စက်လို တရစပ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ ယခင်နေ့တွေမှ နေလှမ်းပြီး ခြောက်သွေ့သောပုစွန်များကို ဂုံနီအိတ်နှင့်ထည့်ဖွပ်ကာ ခေါင်းနှင့် အခွံများထွက်အောင် ပြာသည့်လူကပြာ၊ လှေ့သည့်လူကလှေ့နှင့် ကျပ်စင်တစ်ခု လုံး ပုစွန်ခွံမှုန်များ လေပွေကြားမှာ ဖွဲဖွဲထနေသည်။

သည်နေ့တော့ သဇင်ခက်ကလေးက ဆင်စွယ်ရောင်စွယ်တာ ကလေးနှင့် တစ်မျိုးလှနေသည်။ ဆံပင်ရှည်များကို ခပ်မြင့်မြင့်စုစည်းထားခြင်းဖြင့် ရှင်းသန့်သောမျက်နှာကလေးက ထင်လင်းဝင်းပနေသည်။ တစ်ဖျားဆုံးတိုင်း ဆုံးတိုင်း ရွာမှ ထွက်သမျှ ငါးပိငါးခြောက် ပုစွန်ခြောက်များ သိမ်းချုပ်ဝယ်ယူလေ့ ရှိသည့် ဖခင်ဖြစ်သူ စီးပွားရေးလုပ်ရာသို့ မကြာခဏ လိုက်ပါလာလေ့ရှိသူ။ သူ့ရဲ့အတွေးကမ္ဘာလေးထဲက စနိုးဝိုက်မင်းသမီးကလေး။ အစပထမတော့ ဖခင်ဖြစ်သူနှင့် အလည်အပတ်လိုက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုတော့ ငါးနဲ့ ပုစွန်နဲ့တွေ့ နှင့်ယဉ်ပါးစွာ ငါး ပုစွန်တွေနှင့် လုံးထွေးနေလေ့ရှိသော ရွာသူရွာသားများနှင့်ပါ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ရွာမှာ ရှားရှားပါးပါး ဆယ်တန်းအောင်မြင်ထား သောသူ့ကို အခြားကာလသားတွေထက်ပိုပြီး အခွင့်အရေးပေးလိုဟန်ရှိသော် လည်း ထိုအခွင့်အရေးသည် သူ့အတွက် စိတ်ကူးယဉ်ရုံ သက်သက်မျှ ဖြစ်သည်ကိုတော့ သူသာ အသိဆုံးပင်။

‘ပင်လယ်ကြီးဟာ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်မှုတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတယ် ကိုလွင်ဆောင်ရဲ့။ ပင်လယ်ရေထဲမှာ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာက ပေါက်ဖွားလာတဲ့ အသက်ဖိဝရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ကိန်းအောင်းနေတယ်။ ပင်လယ်ရေဟာ အပူဓာတ်ကို စုပ်ယူသိုလှောင်ထားနိုင်လို့ ကမ္ဘာလောကကြီး ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်တာပေါ့’

‘ကဲ ပင်လယ်ကြီးကို ဇီကာချဲ့နေတဲ့ မိန်းကလေးရေ၊ ဟိုဘက် နည်းနည်းရွှေ့ပါဦး။ ကျုပ်ရဲ့ငံပြာရည်တွေ ခင်ဗျားအင်္ကျီစွန်းကုန်ပါ့မယ်။ ဆိုပါဦး ပင်လယ်ပြင်ရဲ့ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်မှုတွေအကြောင်း’

‘ဟုတ်တယ်လေ၊ ပင်လယ်ဟာ ရာသီဥတုယန္တရားကြီးရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်သေးတယ်။ ကမ္ဘာကြီးအလိုရှိတဲ့အခါ အအေးဓာတ်ပေးတယ်။ ရေလိုရင် ရေဖျန်းပေးတယ်။ အေးတဲ့ဒေသကို ပူနွေးစေတယ်။ ရှူရှိုက်တဲ့လေကို သန့်စင်လန်းဆန်းစေတယ်။ ပင်လယ်ထဲ မျောနေတဲ့ ကလင့်ကံတန်လို့ခေါ်တဲ့ သေးမွှားတဲ့အပင်ငယ်ကလေးတွေကို စားသုံးခြင်းဖြင့် ပင်လယ်သတ္တဝါနဲ့ ငါးတွေဟာ အသက်ရှင်နေနိုင်ကြတာပါ။ ဒါကြောင့် ငါးပုစွန်တွေနဲ့ အသက်မွေးတဲ့ လူတွေအားလုံးဟာ ပင်လယ်ကြီးကို ကျေးဇူးတင်ရမှာ’

‘အင်း . . . အမိပြောမှပဲ ကိုယ်တို့ ပင်လယ်ကျေးဇူး သိရတော့တယ်’

‘ကိုလွင်ဆောင် နှင်းဆွတ်ကို မခနဲပါနဲ့နော်၊ ဒါဆိုရင် မပြောတော့ဘူး။ ဟိုမှာ ဒေါ်လေးတို့ ပုစွန်အခြောက်တွေ အခွံလှေ့နေတဲ့ဆီ သွားတော့မယ်’

‘နေပါဦးဗျ၊ ခင်ဗျားကလေးကလဲ စိတ်ချည်းပဲ။ ပင်လယ်ကို စိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုတော့ ဒီရေအတက်အကျအကြောင်းရော သိရဲ့လား’

‘အို သိပ်သိတာပေါ့။ ဒီရေဆိုတာ နေနဲ့လတို့ ထူးဆန်းစွာ ဆွဲငင်အားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ ပင်လယ်ကမ်းတိုင်းမှာ ခြောက်နာရီတစ်ကြိမ် ရေတက်ရေကျ အပြောင်းအလဲရှိတယ်။ ဘယ်အချိန်ရေတက်မယ်ဆိုတာ တွက်ချက်ဖို့ ပုံသေနည်းတောင် ရှိသေးရဲ့’

‘အင်း ဆိုပါဦး’

‘မြန်မာရက် လဆန်း၊ လဆုတ် (၁၀) ရက်နေ့တိုင်း နံနက် (၆) နာရီ၊ ညနေ (၆) နာရီ ရေပြည့်ချိန်ဖြစ်တယ်။ တစ်ရက်မိနစ်ငါးဆယ်စီ နောက်ကျပြီး ရေပြည့်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် (၁၀) ရက်နေ့ (၆) နာရီမှာ မိနစ်ငါးဆယ် ထပ်ပေါင်းသွားမယ်ဆိုရင် သိလိုတဲ့ရက်နဲ့ ရေပြည့်နေကျ ရေတက်ချိန်တွေကို သိနိုင်တယ်’

‘တယ်ဟုတ်ပါလား၊ ပင်လယ်ရွာကို မကြာခဏ အလယ်လာရင်း ပင်လယ်ဗဟုသုတတွေတောင် အတော်စုံနေပါရောလား’

‘ဟုတ်တယ် ကိုလွင်ဆောင်ရယ်၊ ဒါပေမယ့် နှင်းဆွတ်က ကိုလွင်ဆောင်လို ဆယ်တန်းမအောင်ပါဘူးရှင်။ ငယ်ငယ်ကတည်းက ခေါင်းကြီး ကိုယ်ရောဂါရှိလို့ (၉) တန်းနဲ့ ကျောင်းထွက်ရထားရသူပါ။ အိမ်မှာပဲ အလှပြင် ခန်းမဖွင့်ထားပြီး ဆိုင်လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ငြီးငွေ့လာရင် ဖေဖေနဲ့အတူ ဒီကို စိတ် အပန်းဖြေဖို့ လိုက်လာနေတာပါ။ နှင်းဆွတ်လေ ကိုယ့်ဘဝကို စိတ်နာတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပညာရေးမဆုံးလိုက်ရလို့ ပညာတတ်တွေကို အထင်ကြီးတယ်။ ကိုလွင်ဆောင်ကိုလည်း ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်စေချင်တယ်။ ဒီပင်လယ် ရွာမှာတင် နစ်မြုပ်မနေဘဲ တိုးတက်နေတဲ့ လူ့လောကကြီးထဲ ဝင်ဆံ့စေချင် တယ်’

‘တိုးတက်စေချင်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်တို့နေရာက ကြေးပြားလို့ခေါ်တဲ့ ခြူးတစ်ပြားမှမရှိဘဲ တိုးတက်ချင်လို့ မရဘူးလေ။ နဖူးကချွေး ပင်လယ်ထဲကျမှ ထမင်းဝတဲ့ ပင်လယ်သားတွေအဖို့ ကိုယ့်အတိုင်းအတာနဲ့ကိုယ် ကျေနပ်ရမှာ ပေါ့’

‘မဟုတ်သေးဘူးလေ။ ကိုလွင်ဆောင်ကလည်း စိတ်အားလျှော့ လိုက်တာ။ ဟိုလေ ဘယ်လိုပြောရမှန်းမသိဘူး။ နှင်းဆွတ်တို့ အစ်ကိုဝမ်းကွဲ တစ်ယောက်ဆို လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ့်ငါးနှစ်လောက်က ဆယ်တန်းပညာလောက်နဲ့ အိမ်ကထွက်ပြေးသွားတာ ကော့သောင်းကတစ်ဆင့် ရနောင်းဘက်ကို ရောက် သွားတယ်။ ထိုင်းငါးလှေမှာ ရိုးရိုးလှေသားကစပြီး ကြိုးစားလိုက်တာ အခု ဆိုရင် ပဲခင်းကြီးဖြစ်နေပြီ။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးပွင့်လာတော့ အခုမြို့ကို ပြန်လာ ပြီး တတ်တဲ့ပညာနဲ့ မြန်မာ့ငါးလှေကို လာပြန်စီးနေတာ အခုဆို တိုင်းပြည် အတွက် ဒေါ်လာတွေ F.E.C တွေ ရှာပေးနိုင်နေပြီ။ အဲဒါမျိုးကို ပြောတာပါ။ ဒါရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီလို ထွက်ပေါက်တစ်ခုပေါ့’

‘အင်း မင်းပြောတာ အားလုံးမဟုတ်ပေမယ့် ခပ်ရေးရေးတော့ ကိုယ် သဘောပေါက်ပြီ။ အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါကလည်း စကားပြောပါဦးမယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါကို စောင့်တာလည်းစောင့်။ ဒီလိုထွက်ပေါက်ကို စောင့်နေရင်း တစ်ဘက်ကလည်း ဖောက်ထွက်ဖို့ ကြိုးစား ရမယ်’

သည်တစ်ခါတော့ မင်းရဲ့အတွေးအခေါ်တွေကို ကိုယ်လိုက်မမိတော့ ဘူး စနိုးရေ။ ထွက်ပေါက်ကို စောင့်နေရင်း တစ်ဘက်ကလည်း ဖောက်ထွက်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်တဲ့။ မင်းထွက်သွားတော့ မင်းရဲ့ဖြူစင်ဝင်းမွတ်တဲ့ ဆင်စွယ်ရောင် ကျောပြင်ကလေးကို ငေးကြည့်ရင်း နောက်ကျသွားသည့် ဦးခေါင်းကို ခပ် ယမ်းယမ်းလေး ခါလိုက်မိသည်။

* * *

နိုင်ငံခြားငါးဝယ်လှေများ၊ ငါးကဲ့လှေများ၊ ကျောက်ပုစွန်သွင်းလှေများ ဖြင့် အရောင်အသွေးစုံလင်လှစွာ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့သည် အပြာရောင် ကောင်းကင်ကို နောက်ခံထားကာ အလှပကြီးလှပနေသည်။ အစိုးရယူပီ သင်္ဘောငယ်များ၊ စက်တပ်သတ္တန်လှေကလေးများ၊ ရွာနီးချုပ်စပ်မှ ပါစင်ဂျာ လှေများ ဝင်ထွက်သွားလာမှုဖြင့် ဆိပ်ကမ်းသည် ဆူညံစည်ကားနေသည်။

သူသည် ပထော်-ပထက်တောင်ညီနောင်နှင့်ပြိုင်နေသော ကမ်းနား လမ်းပေါ်မှာ လျှောက်နေရင်း သွားရမည့်နေရာတစ်ခုအတွက် စိတ်ထဲတွင် ပိုင်းဖြတ်၍မရဘဲ ချီတုံချတုံ ဖြစ်နေသည်။ သွားရင်ကောင်းမည်လား၊ နောက် ကြောင်းပြန်လှည့်လျှင် ကောင်းမည်လား။ မြို့ရောက်တဲ့အခါ ဝင်ဖြစ်အောင် ဝင်လာပါဆိုပြီး လက်ထဲထည့်ပေးခဲ့သော လိပ်စာကဒ်ပြားကလေးကို သူ တတိယအကြိမ်မြောက် ထုတ်ကြည့်လိုက်သည်။ ‘သင်အလှပြင်ခန်းမ၊ ကမ်းနားလမ်း’။ တစ်လခွဲလျှင် တစ်ခါလောက် မြို့မှာ မီးသွေးဖိုးရှင်းရန် ရောက် လာလေ့ရှိသောသူသည် ခါတိုင်းဆိုလျှင်တော့ ဈေးကြီးထဲဝင်၍ ရွာအတွက် ဝယ်ခြမ်းစရာရှိသည်များ ဝယ်၍ လှေဆိပ်ဆင်းရုံပင်။ အချိန်ကျန်ရှိပါက

စမ်းမာလာ စာအုပ်ဆိုင်သို့ဝင်ချင်ဝင်မည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ချင်ထိုင်မည်။ ခုတစ်ခေါက်တော့ တွေ့မြင်ချင်စိတ်က စေ့ဆော်နေသည်လည်းပါသည်။ သည် မိန်းကလေးနှင့်တွေ့လျှင် သူ့စိတ်တွေ လန်းဆန်းတက်ကြွလာလေ့ရှိသည်က တော့ မညာဘဲ ပြောချင်သည့် သူ့ရဲ့ဝန်ခံစကားပင်ဖြစ်သည်။

ဆိုင်းဘုတ်ကို မော့ကြည့်ပြီး သူ့ဘာသာ အတည်ပြုကာ ဆိုင်ဝမှာ ရပ်မိတော့ အတွင်းမှမြင်ကွင်းစိမ်းကြောင့် စိတ်လှုပ်ရှားစွာ ပြန်ထွက်ဖို့ ခြေလှမ်း ပြင်လိုက်သည်။ ဆိုင်တွင်းမှာတော့ နံရံပြည့် ကြည့်မှန်များ တပ်ဆင်လျက် အလှပြင်ကိရိယာမျိုးစုံတို့ ပြင်ဆင်ထားသည့် အလှပြင်ခန်းမတစ်ခု။ အလှပြင် မည့် မိန်းကလေးတွေ မရှိသေး၍ တော်တော့သည်။ အတွင်းမှ ထွက်လာသော အမျိုးသမီး၏ စကားကြောင့် သူ့ခြေလှမ်းများ တုန်သွားသည်။

‘နှင်းဆွတ်ရဲ့ဧည့်သည်ထင်တယ်၊ ထိုင်ပါဦးလား။ နှင်းဆွတ်တော့ မရှိဘူးရှင်။ ရန်ကုန်ကဧည့်သည်တွေ ရောက်လာလို့ အပြင်လိုက်ထွက်သွား တယ်။ ဟော ပြောရင်းဆိုရင်း ပြန်လာပါပြီ’

လမ်းမ၌ ကားတစ်စီးထိုးစိုက်လိုက်စဉ်မှာ ကားပေါ်မှ လူလေးငါး ခြောက်ယောက်ခန့်နှင့်အတူ ဆင်းလာသည့် သူ့ရဲ့စနိုးသည် ဖြူစင်လန်းဆန်းပြီး တကယ့်နှင်းရည်ဆွတ်ဖြန်းထားသည့် သဇင်ပန်းကလေးတစ်ခက်ပါပဲ။ ဆင်ယင် ထုံးဖွဲ့မှုကလည်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံဆန်းသစ်နေတာမို့ သူ့နှုတ်တွေ ဆွံ့အပြီး မခေါ် မပြောရဲရှိနေဆဲမှာ

‘ဟေး ကိုလွင်ဆောင်ပါလား၊ အလည်လာတယ်ထင်တယ်။ အားနာ လိုက်တာရှင်။ ရန်ကုန်ကရောက်လာတဲ့ ဓာတ်ပုံဆရာအဖွဲ့နဲ့ ပေါ်တော်မူတို့၊ ဗိုလ်တစ်ထောင်တို့ဘက် ပါသွားတာလေ။ တစ်ခါက ကိုလွင်ဆောင်ကို နှင်းဆွတ်ပြောခဲ့သလိုပေါ့။ ထွက်ပေါက်ကို စောင့်နေရင်းနဲ့ တစ်ဘက်ကလည်း ဖောက်ထွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်ဆိုတာလေ။ အခု နှင်းဆွတ် ဓာတ်ပုံ အလှမယ်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်နေပါပြီ။ ဒီကမှတစ်ဆင့် အနုပညာလောကထဲ တိုးဝင်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပါ။ မနက်ဖြန်ဆို ဒီဆရာတွေနဲ့အတူ ကတန်

ကျွန်း (နဝရတ်အိုင်) အထိသွားပြီး ရှုခင်းသာနောက်ခံထားတဲ့ အလှပုံတွေ ရိုက်ကြမှာပါ။ နှင်းဆွတ်တော့ ဒီနည်းနဲ့ဖောက်ထွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားနေပြီ ကိုလွင်ဆောင်ရေ’

‘ဂုဏ်ယူပါတယ် မိန်းကလေးရယ်၊ မင်းရဲ့ အနုပညာခရီးလမ်းမှာ ခလုတ်မထိ ဆူးမငြိဘဲ အောင်မြင်မှုသရဖူကို လှမ်းယူနိုင်ပါစေလို့ ကိုယ် ဆုတောင်းပါတယ်’

လာလမ်းအတိုင်းပြန်လှည့်ကာ လှေဆိပ်ဘက်သို့ ဆင်းလာတော့ စနိုးလေးအတွက် ဝမ်းသာဂုဏ်ယူလိုစိတ်တွေ အပြည့်နဲ့ အပျော်တွေ ကူးစက် ပျော်ဝင်ရင်း ခြေလှမ်းတွေ အသွက်ကြီးသွက်နေပါတော့သည်။ သူ့ရဲ့ စနိုးလေး အတွက် အားကျကြည်နူးစိတ်တွေ ဖိတ်လှုံ့နေပေမယ့် သူ့ကိုယ်တိုင်ကတော့ ထွက်ပေါက်လည်းမတွေ့၊ ဖောက်ထွက်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်လဲမရှိဘဲ ခရီးရှည် လမ်းမကြီးပေါ်မှာ တစ်ယောက်တည်း ဆက်လျှောက် ဆက်လျှောက်။ ။

(ကလျာမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် - ဇွန်လ)

အနားသတ်ပျဉ်းများရဲ့ ပဲ့တင်သံ

အနားသတ်မျဉ်းများရဲ့ ပိတင်သံ

အနားသတ်ပျဉ်းပျားရဲ့ ပဲ့တင်သံ

လွင်

မျောနေသော အာရုံများကို ပြန်လည်စုစည်းမိ
ချိန်၌ ဝိုးတဝါး မထင်မရှား မြင်ကွင်းထဲသို့
အရင်ဆုံးဝင်လာသည်မှာ အမိုးနိမ့်လှေပေါင်းမိုးတစ်ခုပင်
ဖြစ်သည်။ ကျောအောက်မှာ လှုပ်ခုန်နေသော အသံ
ကြောင့် သူမ လှေတစ်စီးပေါ်သို့ရောက်နေကြောင်း
ကောင်းကောင်းသိလိုက်ပြီးနောက် ရှိသမျှအင်အားကို
စုစည်း၍ ကြုံနိုးရုန်းထလိုက်မိသည်။ ညာဘက်တံတောင်
ဆစ်မှ စူးရှနာကျင်မှုကို ခံစားရပြီးသူမ မူလအနေအထား
သို့ ပြန်လဲကျသွားတော့သည်။ သူမရဲ့ညာလက် ဘာဖြစ်
သွားတာပါလိမ့်။ ချာချာလည်အတွေးများနဲ့အတူ မိုးရွာ
သံ၊ လှိုင်းအော်သံ၊ လေတိုက်သံများ။ သူမစီးနင်းလာ
သော စက်လှေပေါ်မှ နက်မှောင်သော ရေပြင်ကျယ်ထဲ
သို့ လွင့်စင်ကျသွားသည့် တုန်လှုပ်ဖွယ်ရာဖြစ်ရပ်များကို
တရစပ် ပြန်လည်မြင်ယောင်လာရင်း အဖော်တွေ . .
သူမနှင့်အတူ ကော့သောင်းမြို့သို့ အလည်အပတ် အတူ
လာကြသည့် အဖော်တွေ။ စက်လှေကမိုးကြီးလေကြီးထဲ
မှောက်သွားသည်လား။ လှေကြီးစောင်းသွားခိုက် သူမ

တစ်ဦးတည်းသာ ပင်လယ်ထဲကျသွားခြင်းလား။ ရှုပ်ထွေးနောက်ကျသော အတွေးများနှင့်အတူ ဝမ်းနည်းအားငယ်စိတ်သည် ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါလာ လျက် မျက်ရည်တာများ ကျိုးပေါက်ကျဆင်းလာတော့သည်။

‘အနိုင် (သမီး) မငိုနဲ့ မငိုနဲ့၊ နင်မသေတော့ဘူး’

လှေပေါ်သို့ တက်လာသံနှင့်အတူ သူမတို့နှင့် လေယူလေသိမ်း မတူသည့် စကားသံတချို့ကို ကြားလိုက်ရသည်။ ဆီဝေနေသော နီကျင်ကျင် ဆံပင်ဖွာရာကျဲကျဲကို စုစည်းချည်းနှောင်ထားလျက် အဝတ်အစားညစ်နွမ်းနွမ်းနှင့် အမေကြီးတစ်ယောက်။ ကွမ်းသွေးညစ်ထပ်ထပ် သွားများကို ချဲထားသည့် အပြုံးမျက်နှာ အဆင်အပြင်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ နူးညံ့ဖော်ရွေမှုအပြည့်နဲ့မို့ သူမ အတန်ငယ်အားတက်သွားသည်။

‘အမေကြီး၊ ကျွန်မ ဘယ်ကိုရောက်နေလဲ’

‘ကျွန်းတစ်ကျွန်းမှာပေါ့။ ငါတို့ရေထဲမှာ အနိုင် (သမီး) ကို တွေ့လို့ ဆယ်ခဲ့တာ’

‘ရေထဲကဆယ်ခဲ့တာ ဟုတ်လား။ ဒါဆို ကျွန်မမိုးကြီးလေကြီးတုန်း လှေပေါ်က ကျကျန်ခဲ့တာပေါ့’

‘မသိဘူး၊ ငါတို့ ရေထဲကပဲတွေ့တာ။ လှေပေါ်ရောက်တော့ အနိုင် သတိမေ့နေပြီ။ အဝတ်တွေ လဲထားပေးတယ်’

အို ဟုတ်ပါရဲ့။ အမေကြီးပြောမှ သူမကိုယ်သူမ သတိထားကြည့်လိုက် တော့ သူမကိုယ်ပေါ်မှာ ယောက်ျားဝတ် လုံချည်နှင့် ယောက်ျားဝတ်ရှုပ်အင်္ကျီ တစ်ထည်ကို ဝတ်ဆင်လျက်သား တွေ့ရသည်။ မလှမ်းမကမ်း နေရောင် အောက်တွင် သူမ၏ ဂျင်းဘောင်းဘီနှင့် စပို့ရှုပ်အင်္ကျီကို လှမ်းလျက်သား မြင်လိုက်ရသည့်ခဏမှာ သူမရှိရင်းစွဲထက် ပိုမိုပန်းလျသွားကာ ခေါင်းကို ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ပြန်ချ၍ မျက်စိကို မှိတ်ထားလိုက်မိသည်။

‘ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ အမေကြီးရယ်၊ အမေကြီးဟာ ကျွန်မရဲ့ အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ပါပဲ’

‘ဟေအေး ငါ့ကို ကျေးဇူးမတင်နဲ့။ အနပ် (ငါ့သား) ကို ကျေးဇူးတင်။
ဟိုမှာ လာနေပြီ’

ခပ်လှမ်းလှမ်းသောင်ပြင်ကမ်းစပ်တွင် တောင်းတစ်လုံးကို ထမ်း၍
လျှောက်လာသူကို မမိန်မသုန် စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေမိသည်။ သူမနှင့်
သက်တူရွယ်တူလောက်ရှိမည့် တောင့်တင်းသန်မာသော လူရွယ်တစ်ယောက်။

‘ဟော ဒါလပ် (မိန်းကလေး) သတိရပြီလား’

လူရွယ် လှေပေါ်သို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း သူမကို နှုတ်ဆက်လိုက်
သဖြင့် ခေါင်းငြိတ်ပြကာ သူ့ကို ဘာလူမျိုးပါလိမ့်ဟု တွေးရင်း စကားစရာနေ
မိသည်။

‘နင် ကံကောင်းတယ်။ ငါတို့နဲ့တွေ့တာ (တဝ) ကံကောင်းတယ်။
မိုးကြီးလေကြီးထဲ သိပ်မမှောင်ခင်တွေ့လို့ ဆယ်လိုက်နိုင်တာ။ ညာဘက်လက်
က ဘာနဲ့ရိုက်မိလည်းမသိဘူး။ အဆစ်လွဲတာလား၊ အရိုးကျိုးတာလား တစ်ခုခု
ပေါ့။ ဒါကြောင့် ကျွန်းခိုပြီး ငါဆေးရွက်သွားရှာတာ။ အနာကိုကျပ်စည်းထားရင်
ကောင်းမယ်’

‘အနောင်း . . .’

လူရွယ်က အမေကြီးဘက်သို့လှည့်ရင်း သူမ မသိသောဘာသာ
စကားများဖြင့် ပြောလိုက်ရာ အမေကြီးသည် စောစောက လူရွယ်ယူလာသော
တောင်းထဲမှ ပစ္စည်းများကို တစ်ခုစီ ကောက်ထုတ်နေသည်။

‘မကြောက်ပါနဲ့၊ စိတ်အေးအေးထားပါ။ ငါတို့က ဆလုံလူမျိုးပေမယ့်
ဒုက္ခရောက်သူကို ကူညီတတ်ပါတယ်။ အခု လမ်းခရီးမှာဆိုတော့ အနေအစား
ဆင်းရဲမယ်။ သည်းခံပါ။ ကျန်းမာတော့ နင်သွားချင်တဲ့ဆီ ပို့ပေးမယ်။ အခု
အားရှိအောင် ငါးကင်နဲ့ ဆန်ပြုတ်ပူပူလေးသောက်လိုက်ဦး’

သူမမျက်လုံးများ မှိတ်၍ နားထောင်နေရာမှ ဆန်ပြုတ်ပူပူအသံကြား၍
ဝမ်းဟာရမှန်း သိလာသည်။ မကြာမီ အနောင်း (အမေ) သည် အနားများပဲ့နေ
သော ကြွရည်သုတ်လေ့တစ်လုံးဖြင့် ဆန်ပြုတ်ပူပူကို ယူလာလေ၏။ ဆန်ပြုတ်
လေ့တွင် ဇွန်းမပါချေ။

‘အနောင်း ဂျဟွန်း ဂျဟွန်း’

‘ဟန်း ဟန်း’

လူရွယ်နှင့် သူ့အနောင်းတို့ အပြန်အလှန်ပြောနေကြသည်ကို သူမ ပြူးကြောင်ကြောင်ကြည့်နေဆဲ

‘လှေပေါ်မှာ ဇွန်းမရှိတာ အားနာပါတယ်’

‘အို ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကယ်ဆယ်ကျွေးမွေးထားတာပဲ ရှင်တို့ကျေးဇူး ကြီးလှပြီ။ ဖြစ်သလိုပေါ့။ ကျွန်မနေတတ်ပါတယ်။ အေးအောင်စောင့်ပြီး မော့ သောက်ပျံ့မယ်။ ကျွန်မထိုင်နိုင်အောင်သာ တဆိတ်လောက်ကူညီပါ’

အနောင်းတို့ သားအမိ အကူအညီဖြင့် သူမထိုင်နိုင်သည့် အနေအထား ရောက်တော့ တကင်ထဲမှ ငါးကင်မွှေးမွှေးကလေးက သူမ၏ ဆာလောင်မှုကို နှိုးဆွပေးလေရာ ဟန်ပင်မဆောင်နိုင်တော့ဘဲ ကောင်းသည့်လက်တစ်ဘက်နှင့် ငါးကင်ကို ခပ်သွက်သွက် ဖဲ့စားနေမိသည်။ စောစောက ဝမ်းနည်းအားငယ်စိတ် များ အတန်အသင့် ပြေပျောက်သွားပြီး ရောမရောက်တော့ ရောမလိုကျင့်၊ ဆလုံလှေပေါ်ရောက်တော့ ဆလုံလိုကျင့်ဟု သူမကိုယ်သူမ အားပေးရင်း လောလောဆယ်အားရှိ ကျန်းမာဖို့ အစားအသောက်ကို စားထားမှ သင့်မည်ဟု တွေးနေမိ၏။ စားသောက်ပြီး အနာကို ထောင်းပြီးသား ဆေးရွက်များဖြင့်မံစည်း ကာ ဝါးခြမ်းဖြင့် ညှပ်စည်းပေးကြသည်။ ဝမ်းထဲသို့ ပူပူနွေးနွေးအစာများ ရောက်ရှိသွားသည့်အတွက် မောပန်းနွမ်းနယ်နေသော သူမသည် အထူး တလည် မကြိုးစားရဘဲ မကြာမီ ငိုက်မျှင်းအိပ်စက်ခြင်းသို့ ရောက်ရှိသွားတော့ ၏။

သူမတစ်ရေးပြန်နိုးလာတော့ ညနေစောင်းနေခြည်က အစွမ်းကုန် တောက်ပလျက်ရှိပြီး လူလည်း အတန်ငယ်လန်းဆန်းသလို ထင်ရ၏။ ကိုက်ခဲ နာကျင်နေဆဲ ခြေထောက်များကို အားယူထောက်မ၍ ပေါင်းမိုးအပြင်ဘက်ကို ထွက်ကာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်မိသည့်ခဏ မည်သည့်နေရာဟူ၍ပင် ခန့်မှန်း မသိနိုင်ဘဲ ဒေသစိမ်း ဝန်းကျင်စိမ်းကို ငေးမောနေမိသည်။ ဟိုအဝေး ခပ်လှမ်းလှမ်းဆီမှ ပင်လယ်ပြင်ထက် ပေါ်ထွက်နေသော ကျောက်တောင်ကြီးကို

စိတ်ဝင်တစားကြည့်ရင်း သည်ကျွန်း သည်တောင်ကို မျက်စိထဲ မြင်ဖူးသလိုလို ရှိလာသည်။

‘ဟေး . . . ဒါလုပ် (မိန်းကလေး) နိုးပြီလား’

သောင်စပ်တွင် ဂဏန်းနှိုက်နေရာမှ တက်လာသော လူရွယ်၏အမေးကို ခေါင်းညိတ်ဖြေရင်း

‘ကျွန်မနာမည် သက်တင်စောပါ။ အစောလို့ပဲ ခေါ်ပါ။ ရှင့်ကိုရော ကျွန်မဘယ်လိုခေါ်ရင် အဆင်ပြေမလဲ’

‘ငါ့နာမည်က ‘ဗိတာဝိုး’ တဲ့၊ မြန်မာလိုတော့ ကောင်းကင်ကကြယ်ပေါ့’

‘ရှင့်နာမည်က အတော်ကောင်းတဲ့ နာမည်ပဲ၊ ဗိတာဝိုး ရှေ့ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ မြင်နေရတဲ့ကျွန်းဟာ ဘာကျွန်းလဲ’

‘ငှက်သိုက်ကျွန်း ဆိုတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒါကြောင့် ကျွန်မမှတ်မိနေတာ။ ပြက္ခဒိန်ထဲမှာ ဒီကျွန်းကြီးကို ရင်းရင်းနှီးနှီး မြင်ဖူးနေတာ၊ ဒါဆို ကျွန်မတို့ ‘အောင်ဘာ’ဘက်ကို ရောက် နေတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ငါတို့ ဒီကျွန်းမှာ ငှက်သိုက်လာယူရင်း နင်နဲ့တွေ့တာလေ’

‘ငှက်သိုက်လာယူတယ်ဟုတ်လား၊ ဒီလိုလုပ်တာ တာဝန်ရှိသူတွေနဲ့ တွေ့ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ရှင်တို့ကို ဖမ်းမှာပေါ့’

‘ဖမ်းချင်ဖမ်း အစောရယ်၊ ငါတို့အလုပ်က ဒါပဲရှိတာ။ ပင်လယ်မှာ ငွေရှာရတာ မလွယ်ဘူး’

‘တံငါလုပ်ပေါ့၊ ဗိတာဝိုးရဲ့ အခု ငါးပုစွန်တွေဆို တရုတ်၊ ထိုင်း၊ စင်ကာပူ ဘက်က တိုက်ရိုက်လာဝယ်နေပြီ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဟိုလေ . . . ဘူကပ် ဘူကပ် ဘယ်လိုခေါ်မလဲ အဲ . . . ငါးဖမ်းပိုက် ဟုတ်ပြီ အဲဒါမရှိဘူး မဝယ်နိုင်ဘူး။ စက်ပဲ ရှိတယ်’

စက်ဆို၍ သူမယခုမှ လှေကို သေသေချာချာကြည့်မိသည်။ လှေက ဆလုံလှေထုံးစံ ရင်ကန်းသားနှင့် လုပ်ထားသည်ဆိုပေမယ့် လက်ကုတ်လှေ တော့ မဟုတ်။ စက်တက်လှေဖြစ်သည်။

ဗီတာဝိုးက သူ့အကြောင်းတွေပြောရင်း အပြာရောင်မိုးကောင်းကင် ကြီးကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့ငေးကြည့်နေသည်။ ပင်လယ်ကလူဖြစ်ဖြစ်၊ ကုန်းပေါ်ကလူ ဖြစ်ဖြစ် နှလုံးသားချင်း အတူတူမို့ ဖခင်မဲ့ဗီတာဝိုးတစ်ယောက် လွမ်းစိတ်ဖြင့် နာကျင်ကြေကွဲနေပေမည်။

‘ဟေး . . . နလော်နီ အမောကိုင်း’

နှုတ်ဆက်သံနှင့်အတူ တောင်တန်းကလေးအစပ်တွင် ပေါ်လာသော အနောင်းကို တွေ့လိုက်ရသည်။

‘ဖြေလိုက်ပါဦး၊ အနောင်းက နေကောင်းရဲ့လားတဲ့’

‘ဟုတ်ကဲ့ နေကောင်းပါတယ်။ အနောင်းခေါင်းပေါ်က တောင်းထဲမှာ ဘာတွေလဲ’

‘တအော့ တအော့’

အနောင်းတစ်ယောက် ပြောပြောဆိုဆို လှေပေါ်ရောက်လာတော့ တောင်းထဲမှာ တအော့ခေါ် ကြွေဥများကို တွေ့ရသည်။

‘ဒီကြွေဥက ဘာလုပ်ဖို့လဲ အနောင်း’

‘စားရတယ်၊ စားရတယ်’

‘ဒီလို အစောရေ၊ ဘယ်လိုမှတော့ မအောင့်မေ့ပါနဲ့။ လှေက ရွာကို အပြန်ဆိုတော့ ဆန်ကုန်သွားပြီ။ မနက်က နင့်အတွက်ပြုတ်ပေးလိုက်တဲ့ ဆန် တစ်ဆုပ်ဟာ အကုန်ပဲ။ ငါတို့မနက်က ကြွေဥပြုတ်ပဲစားကြတယ်။ ဟိုရေပုံးထဲ မှာ ထိပ်ကအရွက်တွေလှီးပြီး ရေငန်စိမ်ထားတဲ့ ကြွေဥတွေက နောက်တစ်ခါ ပြုတ်ဖို့ပေါ့။ အခုရလာတာတွေက နောက်တစ်ရက်အတွက် ရွာမရောက်ခင် စားဖို့’

အို . . . သူမရင်ထဲက ဘယ်လိုနာကျင်သွားမှန်းမသိ။ ရှိသည့်ဆန်တစ်ဆုပ်ကို သူမအတွက်ပြုတ်ပေးပြီး သူတို့တော့ ကြွေပြုတ်နှင့် ကိစ္စပြီးနေကြသည့် သားအမိကို သနားချစ်ကြင်စိတ်နှင့် ငေးကြည့်နေမိသည်။

* * *

ညရေနှင့်အတူ ကျွန်းကလေးကို ခွာတော့ ပြည့်လှဆဲလဝန်းကြီးက ကမန်း (ဆလုံလှေ) ကလေးကို လမ်းပြခေါ်ဆောင်နေသည်။ မနေ့တစ်နေ့ကနှင့် မတူ ရာသီဥတုသည် သာတောင့်သာယာ။ သွေသွေညှင်းညှင်းတိုက်ခတ်နေသော ပင်လယ်လေညှင်း၏ အရသာကို ခံစားရင်း အတွေးကိုယ်စီဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ လိုက်ပါလာကြသည်။

‘ငါတို့ရွာကတော့ မထင်ရှားတဲ့ ‘ဒီပါ’ ဆိုတဲ့ ကျွန်းရွာကလေးတစ်ရွာပေါ့။ ငါတို့ရွာနဲ့ အနီးဆုံးထင်ရှားတဲ့ ‘မကြုံကလက်’ ရွာကြီးကတော့ လူသိပိုများတဲ့ရွာကြီးပါ။ ဟိုးရှေးတုန်းက မကြုံဆိုတဲ့ ဆလုံမိသားစုအကြီးအကဲက အုပ်ချုပ်နေထိုင်ခဲ့တာကို အစွဲပြုပြီး ခေါ်တဲ့နာမည်လို့ ပြောကြတယ်။ ဟိုးအရင်ကတော့ ငါတို့ဆလုံတွေဟာ အတည် တကျမနေဘဲ ပင်လယ်ထဲ လှည့်လည်သွားပြီး မိုးကျပြီဆိုမှ တွေ့တဲ့ကျွန်း၊ လွတ်တဲ့အိမ်ပေါ်တက်နေကြတာပဲ။ အခုနောက်ပိုင်းတော့ ဆလုံတွေ အတည်တကျနေနိုင်အောင် သက်ဆိုင်ရာကစီစဉ်ပေးတယ်။ မြို့က လူကြီးတွေလာရင် ရွာသားတွေအတွက် စားစရာနဲ့ အဝတ်တွေ ပါလာတယ်။ အခု နှင်ဝတ်ထားတဲ့အဝတ်တွေဟာ မြို့ကလူကြီးတွေ ဝေသွားတဲ့ ငါ့ရဲ့အကောင်းဆုံး အဝတ်တွေပေါ့။ ဟိုညက နှင့်အဝတ်တွေရေစိုနေလို့ အနောင်းက လဲထားပေးတာ’

ဟင် . . . သူမအတန်ကြာဆွံ့အစွာဖြင့် သူတစ်ပါး၏ အကောင်းဆုံးဝတ်စုံဖြင့် ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ တောက်ပနေသော သူမကိုယ်သူမ ငုံ့ကြည့်ကာ ဗီတာဝိုးကို အားအနာကြီးနာလျက် ဘာစကား ဆက်ပြောရမှန်းပင် မသိတော့ဘဲ နှုတ်ဆိတ်နေမိသည်။

‘အရင်ကဆို ငါတို့လူမျိုးကို ဘယ်သူမှ အရာမသွင်းချင်ကြဘူး။ တန်းတူ မဆက်ဆံချင်ကြဘူး။ အခုတော့ ဒါတွေ ပြောင်းလဲကုန်ပြီ။ မနှစ်က ဆလုံလူငယ်လေးတွေ ရန်ကုန်မြို့ကြီးကို လေ့လာရေးခေါ်သွားတာ ငါတို့ရွာက ကလေးတစ်ယောက်တောင် ပါသွားသေးတယ်’

‘ဟုတ်လား၊ ဒါဆို ဘယ်ဆိုးလို့လဲ၊ ဗီတာဝိုးရော စာတတ်သလား။ ကျွန်မဒီလိုမေးတာ စိတ်မဆိုးပါနဲ့’

‘တတ်ပါတယ်။ အပေါင်းရှိတုန်းက ငါတို့မြို့မှာ ငါးတန်းအထိ ကျောင်း နေဖူးတယ်။ ရွာပြန်ရောက်တော့ ရွာမှာ မူလတန်းကျောင်းတောင်မရှိဘူး။ အခု တော့ ကျောင်းဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားနေပါပြီ။ ရွာကို ဘုန်းကြီးဝါ (ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီး) ရောက်လာပြီး မူလတန်းကျောင်းဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားတာပါ။ ဒါပေမယ့် သင်မယ့် ဆရာက ရှိဦးမှ။ ငါတို့နေတဲ့ ကျွန်းရွာကလေးကို မြို့ကဆရာတွေ ဘယ်လာ ချင်ပါ့မလဲ’

‘အင်းနော်၊ ဗီတာဝိုးတို့ရွာကလည်း ဝေးလိုက်တာ၊ တော်ရုံလူနေဖို့ မပြောနဲ့ လာဖို့တောင်မလွယ်ဘူး’

နှစ်ယောက်သား အတွေးကိုယ်စီဖြင့် ငြိမ်သက်သွားကြပြန်သည်။ တိမ်ညိုတိမ်ဆုပ်တွေကြား ခရီးသွားနေသောလသည်ပင် အတန်ငယ်မြင့်နေပေ ပြီ။

‘အပြင်မှာအေးတယ်အစော၊ ပေါင်းမိုးထဲဝင်နေပါလား။ ပြီးတော့ ငါတို့လှေက စောက် (ဇောက်) တိမ်တော့ အန္တရာယ်မကင်းလှဘူး’

‘အန္တရာယ်ဟုတ်လား၊ မိုးမရှိလေမရှိနဲ့ လှိုင်းငြိမ်နေရက်နဲ့ ဘာ အန္တရာယ်လဲ’

သူမအလန့်တကြား ပြန်မေးမိတော့ ပြုံး၍ကြည့်နေသော ပင်လယ် ပျော်ကြီး၏မျက်နှာကို လရောင်အောက်တွင် အထင်းသားမြင်နေရသည်။

‘မကြောက်ပါနဲ့ဗျ၊ ဖြစ်တတ်တာကို ပြောတာပါ။ ငါတို့လှေက ရေစူး နည်းတော့ ရေပြင်ကိုရှုပ်ပြီးပျံတက်လာတဲ့ နှုတ်သီးချွန်နဲ့ ငါးမန်းတစ်မျိုးက

လှေထဲရောက်လာတတ်လို့ပါ။ အဲဒီငါးရဲ့ နှုတ်သီးချွန်တွေဟာ ငါတို့လူမျိုးတွေရဲ့ ရင်ဘတ်နဲ့မိုက်ကို ထိုးဖောက်လေ့ရှိလို့ အဲဒီငါးကို ဆလုံကြောက်ငါးလို့ ခေါ်တယ်’

မကြောက်ပါနဲ့ဟု ဘယ်လောက်ပြောပြော သူမအကြောက်ကြီး ကြောက်ပြီး ပေါင်းမိုးအောက် ဝင်လာတော့ အနောင်းတစ်ယောက် အိပ်ပျော်နေ သည်လား။ ဘိန်းမိုန်းနေလားမသိ ငြိမ်သက်နေပြီ။ သူမ အနောင်းနံဘေး တွင် အသာလဲ့ချရင်း တစ်စစ်စစ်ပိုကိုက်လာသော အနာကို သတိရကာ ရွာသို့ အမြန်ရောက်ချင်စိတ် ပြင်းပြလျက် ဆလုံကြောက်ငါး ရောက်မလာပါစေနှင့် ဟု ဆုတောင်းနေမိသည်။

လှေပေါင်းမိုးပေါ်သို့ မိုးရေစက်တို့ ပြုန်းပြုန်းညံ့အောင် ကျဆင်းလာ သဖြင့် သူမလန့်နိုးလာကာ မှေးခနဲအိပ်ပျော်သွားမှန်း သတိထားလိုက်မိသည်။ မုန်တိုင်းများ ထန်ဦးမည်လား စိုးရိမ်ဆဲ မိုးသံနှင့်အပြိုင် ဆူညံနေသော သားအမိ နှစ်ယောက်၏ အချီအချစ်ကားသံကိုတော့ သူမနားမလည်နိုင်။

‘ဗီတာဝိုးဘာဖြစ်တာလဲ၊ မိုးရွာနေတယ်ထင်တယ်’

‘ဟုတ်တယ် အစော၊ မကြောက်ပါနဲ့ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ မိုးသက်သက် ရွာတာပါ။ မုန်တိုင်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဟို စိတ်မပေါက် (စိတ်မဆိုး) ပါနဲ့။ ငါတို့ ဆလုံတွေမှာ အယူရှိလို့ပါ။ မိုးရွာရင်ပက်လက်မအိပ်ကောင်းဘူး။ ပက်လက် လှန်အိပ်ရင် သေတတ်တယ်လို့အယူရှိတယ်။ အဲဒါ အနောင်းက တဗျစ်ဗျစ်နဲ့ ပြောနေလို့’

‘ဪ ဟုတ်လား၊ ကျွန်မညာဘက်လက်က နာနေလို့ အိပ်မိသွား တာ ထင်ပါရဲ့။ ကျွန်မဘယ်ဘက်ကို စောင်းပြီး အိပ်ပေးပါ့မယ်။ အနောင်း သဘောပေါက်အောင် ပြောပေးပါဦး’

‘ပင်လယ်ပြင် လှေထဲမှာနေတဲ့အခါ လေမချွန်ရဘူး။ သီချင်းမဆိုရ ဘူး။ လှေဦးကို ခြေကန်ပြီးမအိပ်ရဘူး။ ဒါတွေလုပ်မိရင် မိုးကြီးလေကြီးကျပြီး ဘေးအန္တရာယ်နဲ့ ကြုံရတယ်လို့ ဆလုံတွေမှာ အယူရှိတယ်အစော’

မိုးသက်မှန်တိုင်းကို ကြောက်နေရင်း ရိုးရာအစွဲအလမ်းနှင့် လာကြုံနေရသောသူမ။ အဆီးအတားမဲ့ ကျရောက်နေသော မိုးသီးမိုးပေါက်များ၊ ရေစူးတိမ်သည့် ကဗန်းလှေနှင့် ဆလုံကြောက်ငါး . . . ရှေ့ဆက် စိတ်ရွှင်လန်းစရာ တွေ့မည်လား၊ စိတ်ပင်ပန်းစရာ တွေ့မည်လား . . . ။ အမှောင်ထဲတွင် သူမ၏ သက်ပြင်းချသံက မိုးသံနှင့်အပြိုင် ကျယ်လောင်လွန်းလှသည်။

* * *

ပင်လယ်ပြင်ကျယ်ကြီးမှ ကျွန်းဆွယ်ကလေးအတွင်းသို့ လှေကို ချိုးကွေ့လိုက်သည်နှင့် ခြေတံရှည်တဲအိမ်ကလေးများဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသော ဆလုံရွာကလေးကို မြင်တွေ့လိုက်ရသည်။ ရွှေ့နွံသဲစပ်ကိုဖြတ်၍ မီးဖိုထားသော တဲအိမ်ကလေးများရှိရာ ရွာထဲသို့ဝင်လာစဉ်ပင် ကလေးရော ခွေးပါတရုန်းရုန်းလိုက်ပါလာကြတော့သည်။ ရွာထဲမှာ ခွေးတွေက ပေါများလှပါဘိ။ ဆလုံတို့သည် ခွေးချစ်သောလူမျိုးဟု သူမကြားဖူးသည်။ အင်္ကျီမပါ ဗလာကိုယ်ထီးကလေးများဖြင့် ကလေးအုပ်စုကြီး သူမတို့အနောက် တကောက်ကောက် လိုက်ပါရင်း စိစိညံညံ အော်လာကြသည်။

‘မနုကလော့(ဝ်)ဝီ - မနုကလော့(ဝ်)ဝီ’
 ‘ဗိတာဝိုး ကလေးတွေကျွန်မကိုကြည့်ပြီး ဘာတွေအော်နေတာလဲ’
 ‘ညွှံ့သည် ညွှံ့သည်လို့အော်တာပါ။ ကလေးတွေက ညွှံ့သည် မြင်ရင် ပျော်တယ်’

တဲအိုကြီးတစ်စောင်ပေါ်သို့ ဝါးလှေကားမှ ခဲရာခဲဆစ် တက်ပြီးသော အခါ အနောင်းတို့အိမ်ပေါ်သို့ အရောက် တင်းထားသောစိတ်များ လျော့ချကာ မှိန်းနေမိသည်။ မိန်းမ၊ ယောက်ျား လူအတော်များများ ရောက်ရှိလာပြီး တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောဆိုနေကြသည်မှာလည်း ကျွတ်ကျွတ်ညံ့နေတော့သည်။ အင်္ကျီမပါ ထမီရင်လျားနှင့် မိန်းမများပါသလို ထမီနှင့် အင်္ကျီကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်ဆင်ထားသူများလည်း ပါသည်။ ကြားဖူးသော ဆလုံရွာ

တွေထက် အခြေအနေ အများကြီးကောင်းနေသဖြင့် သူမ၏ ကံကြမ္မာကို အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်နေမိသည်။

အနောင်းတို့သားအမိက သူမကို ကယ်ဆယ်တွေ့ရှိခဲ့သည့်အကြောင်း ပြန်ပြောင်းပြောပြနေဟန်တူသည်။ မကြာမီ ကြည့်ပျော်ရှုပျော်ရပ်ရည်ရှိပြီး အတန်အသင့် လူရည်လည်သော ဟန်အမူအရာရှိသည့် လူကြီးတစ်ဦး အိမ်ပေါ် တက်လာသဖြင့် မီးကို ရေနှင့်ငြှိမ်းလိုက်သည့်နယ် အသံများ တိတ်ဆိတ်သွား တော့သည်။

‘အစော ဟောဒါ ငါတို့ရွာက ဒီညန်းအဒတ် (သူကြီး) ပါ’

ဗီတာဝိုးက တစ်ဆက်တည်းမှာပင် သူကြီးကို သူမအကြောင်းတွေ ရှင်းပြနေပြန်သည်။

‘ကောင်မငယ် စိတ်အေးအေးထားပါ။ ကျုပ်တို့ ကူညီပျံ့မယ်။ အခု နင် ကောင်းကောင်းဖျားနေပြီ။ ဗီတာဝိုး ‘မကြံ့ကလက်’ မှာ ကျန်းမာရေးမှူး သွားခေါ်ပါ’

မြန်မာလိုရေရေလည်လည်ပြောနိုင်သော ဆလုံများနှင့် တွေ့ရသဖြင့် သူမ အထူးပင်အားတက်နေမိသည်။ ဤရွာနှင့် မကြံ့ကလက်ရွာမှာ မဝေးလှ သဖြင့် မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာပင် အသားညိုညို ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း တောင့်တင်းဖျတ်လတ်သော အသွင်ညွှန်ရှိသည့် ကျန်းမာရေးမှူးဆိုသူ ရောက်ရှိလာတော့၏။

‘ခရီးလမ်းမှာ ကြောက်လန့်အားငယ်တာရယ်၊ အနာရှိန်ရယ်ပေါင်းပြီး ဖျားသွားတာပါ။ လက်အနာက ဆေးမြစ်နဲ့ ကျပ်စည်းလာလို့ အတော်အခြေ အနေ ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် ကျောက်ပတ်တီး ဆက်စည်းရုံပါပဲ’

သွက်လတ်ဖျတ်လတ်စွာ လှုပ်ရှားပြောဆိုနေသော ကျန်းမာရေးမှူးကို ခပ်ငေးငေးကြည့်လျက် လူသူမနီး ဆလုံလူမျိုးစုတွေကြားမှာ ပျော်ပိုက်နေသူ တစ်ဦး၏အကြောင်းကို တွေးနေမိသည်။

‘ကျွန်တော့်နာမည် ‘မင်းပျို’ ပါ။ မှတ်ထားပါ။ ဒီနယ်တစ်ဝိုက်မှာ တာဝန်နဲ့နေလာတာ (၆) နှစ်လောက်ရှိပါပြီ။ လိုအပ်တဲ့အကူအညီရှိရင်ပြောပါ။ ခင်ဗျား ကောင်းကောင်းနေကောင်းတော့ မကြုံကလက်ကတစ်ဆင့် မြို့ကို ပြန်ပေါ့။ လှေကြုံတွေ့ရှိပါတယ်’

‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဆရာ၊ ကျွန်မမှာ အနောင်းတို့၊ ဗီတာဝိုးတို့၊ ဆရာတို့ပေးတဲ့ အသက်ပဲ ရှိပါတော့တယ်’

‘ဒီလိုပေါ့ဗျာ၊ ဘဝဆိုတာ ရေမှာ စုန်ဆန်မျောနေတဲ့ ဓနိဘောင်တုတ် (ဓနိလက်) တွေလိုပါပဲ။ ဘယ်လှိုင်းအရိုက်မှာ ဘယ်လောက်ဆိုက်မယ်မှန်း မသိနိုင်ဘူး မဟုတ်လား။ ဖြစ်ရာဘဝမှာ အကောင်းဆုံး နေတတ်အောင် ကြိုးစားရမှာ အဓိကပါဗျာ။ ဒီရွာက လူတွေက ဆင်းရဲပေမယ့် ရိုးသားဖြူစင်ပြီး ချစ်စရာကောင်းပါတယ်။ ရက်ကြာလာရင် ခင်ဗျားနေသားကျသွားမှာပါ’

သူကြီး၊ ကျန်းမာရေးမှူးနှင့် ရွာထဲမှလူများ ပြန်သွားကြတော့ ခြေတံ ရှည်အိမ်အိုကြီးပေါ်မှာ သူတစ်ယောက်တည်းသာ။ အနောင်းနှင့် ဗီတာဝိုးတို့ လည်း ဘယ်သွားနေကြသည်မသိ။ အစအနပင် မမြင်ရချေ။ အိမ်အောက်တွင် (အော်ဝိန်) ဟုခေါ်သော ဆလုံခွေးများ အချင်းချင်း ဝုန်းဒိုင်းဆူအောင် ကိုက်သံ သည်သာလျှင် သူမစိတ်ကို အနှောင့်အယှက် အကြီးအကျယ်ဖြစ်စေလျက် ဓလေ့စရိုက် မတူကြသူများကြားတွင် စောစောကဆရာပြောသွားသော ‘နေသား တကျ’ ဆိုသည့်စကားကို စေ့စေ့တွေးကြည့်နေမိသည်။

* * *

ဖွတ်သားရေဖြင့် ကျက်ထားသော ဗုံ၊ ပလွေနှင့် ဝါးလုံးတူရိယာများဖြင့် တီးခတ်ကာ ထိုင်းနှင့်မလေး ရောယှက်နေသော ရိုးရာအကတစ်မျိုးဖြင့် မြူးတူး ကခုန်နေသော မီးပုံပွဲကို ကျောခိုင်းပြီး သောင်ပြင်ကမ်းစပ်ဘက် လျှောက်လာ တော့ ညင်းညံ့ညံ့ပင်လယ်လေ၏ ကြင်နာစွာ ဆီးယူပွေ့ဖက်ခြင်းကို ခံလိုက်

ရသည်။ ပြည့်ပြည့်ဝဝ လမင်းကြီးက သိသိသာသာ ပဲ့ကြွခြင်း မရှိသေးဘဲ ကျွန်းပျော်များ၏ ပျော်ရွှင်မှုကို အားဖြည့်ကူပေးနေသည်။ လေပြည်နှင့်အတူ ဆွဲဆွဲငင်ငင်သီဆိုလိုက်သော ဆလုံသီချင်း အပိုင်းအစတစ်ချို့ သူမတို့ အနောက်သို့ အပြေးကလေး ကပ်လိုက်လာသည်။

‘နားထောင်စမ်း အစော၊ အဲဒါ အကြောင်းအရာတစ်ရပ် အဖြစ်အပျက် တစ်ခုကို လက်တန်းစပ်လိုက်တဲ့ ဆလုံသီချင်းတစ်ပုဒ်ပေါ့။ သူတို့ရဲ့ အနုပညာ ထူးချွန်ထက်မြက်မှုဟာ အံ့ဩစရာ မကောင်းဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်နော် ဆရာ၊ သူတို့သီချင်းသံက မလေးသံလိုလို၊ ထိုင်းသံ လိုလိုနဲ့ တစ်မျိုးနားထောင်လို့ ကောင်းနေတယ်။ ဒါကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့ရဲ့ ဗီဇအစဉ်အလာကို အကဲခတ်လို့ရတာပေါ့။ နေ့လည်က ကျွန်မ နတ်ပွဲ တစ်ပွဲကိုကြည့်လိုက်ရသေးတယ်။ နတ်တိုင်ထူပြီး တံခွန်၊ ကုက္ကားတွေနဲ့ ကြက်၊ ဘဲ၊ ငှက်၊ လိပ်တွေ တင်ထားတာ အစုံပါပဲ။ အဲဒီ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အသွေးနဲ့ နတ်တွေကို တင်မြှောက်ပေးသပြီးတာနဲ့ တစ်ယောက်နောက် တစ်ယောက်တန်းစီ ထိုင်လို့ လှေလှော်တဲ့ညွှန်ပြုပြီး ကမ်းစပ်ဘက် တရွေ့ရွေ့တိုးသွားကြတယ်။ ကပ်စပ်ရောက်တာနဲ့ နတ်ကသူတွေဟာ မကောင်းဆိုးဝါးကို တစ်ပြိုင်တည်း ညာသံပေး တောထုတ်ကြတာ ကြက်သီးမွေးညင်း ထလောက်ပါရဲ့ ဆရာရယ်’

‘သူတို့မှာ ‘တူးဒါး’ နဲ့ ‘ကတိုင်း’ ဆိုပြီး နတ်နှစ်ပါးရှိတယ် အစောရဲ့။ တူးဒါးနတ်ကောင်းမို့ မပူဇော် မပသရင် ဆိုးကျိုးမပေးပေမယ့် ကတိုင်းနတ် ကိုတော့ မပသဘဲ မနေရဲကြဘူး။ သူ့ကို မပူဇော်ရင် ကတိုင်းနတ်ဆိုးရဲ့အပြစ် ပေးနိမိတ် ပင်လယ်စုန်းနဲ့ တွေ့ရတတ်တယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။ ဒါဟာ ရိုးရာ အစွဲအလမ်းပေါ့ဗျာ’

‘ဟုတ်တယ်နော်၊ သူတို့ရဲ့ ရိုးရာအစွဲအလမ်းကလည်း အများသား။ လှေပေါ်မှာ လေမချွန်ရတာတို့၊ သီချင်းမဆိုရတာတို့၊ မိုးရွာရင် ပက်လက်မအိပ် ကောင်းတာတို့။ . . .’

‘ဟား ဟား အစောတော့ ဆလုံရိုးရာနဲ့ အတော်ထိမိနေပြီထင်တယ်။ ဆလုံအိမ်မှာနေပြီး ငါးကောစားတတ်ရဲ့လား။ ငါးကို အကောင်လိုက် ချက်ပြုတ် စားတဲ့အခါ အပေါ်ခြမ်းစားလို့ကုန်သွားရင် တစ်ဘက်ကို လှန်မစားကြဘဲ အလယ်ရိုးမကြီးအောက်ကသာ နှိုက်စားလေ့ရှိတာရော သိရဲ့လား’

‘ဟင် ဟုတ်လား၊ တစ်ဘက်ကိုလှန်စားရင် ဘာဖြစ်မှာမို့လို့’

‘ပင်လယ်မှာ လှေမှောက်သေတတ်တယ်တဲ့ဗျာ၊ ရိုးရာအစွဲအလမ်းပေါ့’

‘သူတို့နေတဲ့ကျွန်းနားမှာ လင်းပိုင်ငါးတွေ လာမြူးနေတာ တွေ့ရင် တော့ သူတို့ပျော်ကြတယ် ဆရာ၊ အဲဒါ ကောင်းတဲ့နိမိတ်တဲ့’

‘အခုနောက်ပိုင်းတော့ အဲဒီရိုးရာစွဲအလမ်းတွေအပြင် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဘာသာတရားတစ်ခုအဖြစ် ကိုးကွယ်လာကြပြီ။ အစော မရောက်ခင်ကလေးက ဒီရွာမှာ စုပေါင်းရှင်သာမဏေပြုပွဲ ကျင်းပကြသေးတယ်။ အဲဒါ ကောင်းမွန်တဲ့အစဉ်အလာတစ်ရပ်ကို ထူထောင်ခြင်းပါပဲ။ ရှေးတုန်းက ဆလုံတွေဟာ ပင်လယ်ထဲမှာ ကြမ်းတမ်းတဲ့ အသက်မွေးမှုတွေနဲ့ နေထိုင်ခဲ့ကြ တယ်။ အဲဒီကြမ်းတမ်းတဲ့ အသက်မွေးမှုတွေဟာ သူတို့ရဲ့ သတ္တိကို မွေးဖွားစေခဲ့ တာပေါ့။ ဆလုံမတစ်ယောက် ကလေးမွေးတော့မယ်ဆိုရင် နီးရာကျွန်းကို အရောက်သွားပြီး ပင်လယ်ရေဘက် ထိုးထွက်နေတဲ့ ကုန်းမြေစပ်က သစ်ကိုင်း ကိုကိုင် အားယူညှစ်ထုတ် မွေးဖွားလေ့ရှိတယ်။ အမေကိုယ်တိုင် ကလေးကို ချက်ကြိုးဖြတ် ပင်လယ်ဆားငန်ရေနဲ့ ဆေးကြောသုတ်သင်ပြီး ကိုယ့်လှေကို အရောက်ပြန်လေ့ရှိတယ်။ အခုဆိုရင် အများကြီး တိုးတက်ခေတ်မီလာပြီ။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လမ်းညွှန်ကူညီမှုနဲ့ မွေးဖွားနေကြပြီ။ အခုလို ရွာတွေမှာ အတည်တကျ နေထိုင်လာတဲ့အခါမှာ နောက်ဆက်တွဲ အင်တိုင် အားတိုက် ပြုရမှာက ကလေးတွေရဲ့ ပညာရေးပါ။ ဒီရွာမှာ မူလတန်းကျောင်း မရှိသေးဘူး။ မကြုံကလက်ရွာမှာ တကူးတက သွားတက်ရမှာဆိုတော့ ကျောင်း မထားဖြစ်တာ များတယ်’

‘ကျွန်မလည်းဒါကိုပဲ စဉ်းစားနေတာပါ။ ဗီတာဝိုးကတော့ ပြောဖူးပါတယ်။ ကျောင်းရှိလည်း ဆရာ ဆရာမ ရဖို့မလွယ်ဘူးတဲ့။ ဒီလို ဝေးလံချောင်ကျတဲ့ ဆလုံရွာကို တော်ရုံလူမလာချင်ဘူးတဲ့။ ဟုတ်တော့ဟုတ်ပါတယ်လေ။ ကျွန်မဒီကိစ္စကို စိတ်ဝင်စားပါတယ်။ ကူလည်းကူညီချင်တယ်’

‘အစော ဘာပြောလိုက်တာလဲ။ ကူညီမယ် ဟုတ်လား။ အစောလို မြို့သူတစ်ယောက်က ဆလုံတွေရဲ့ ပညာရေးကို စိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါ့မလား အစောရယ်’

‘ဆရာက အစောကို အထင်သေးနေပြန်ပြီ။ မဖြစ်သေးတာသာ ရှိတာပါ။ မဖြစ်နိုင်တာ မရှိပါဘူး။ ဆရာတောင် မြိတ်မြို့က မဟုတ်ဘဲ ဟိုး အထက်မြို့ကနေ ဒီမှာ တာဝန်လာထမ်းနေသေးတာ၊ ကျွန်မတို့က ကိုယ့်နယ်ကိုယ့်လူမျိုးစု ကြီးပွားတိုးတက်ဖို့ ဘာစိတ်မဝင်စားစရာရှိလဲ။ ဒါဟာ ကျွန်မတို့ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေပဲ မဟုတ်လား’

‘အစောရဲ့ စကားတွေဟာ လရောင်အောက်က စိတ်ကူးယဉ်စကားတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုရင် ဝမ်းသာဂုဏ်ယူပါတယ်။ ဆလုံတွေရဲ့ ကြမ်းရှုတဲ့ တကယ့်ဘဝထဲကို တိုးဝင်စာနာနိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ကြိုဆိုပါတယ် အစောရယ်။ လိုအပ်တဲ့အကူအညီများ ရှိရင်လည်း ပြောပါ။ ကဲ လလည်းမြင့်ပြီ။ ကိုယ်တို့ ပြန်ကြပါစို့’

အပြန်လမ်းတွင် တိတ်ဆိတ်စွာ အတွေးကိုယ်စီဖြင့် လျှောက်လာကြပြီး တဲရှေ့အထိ ပို့ထားခဲ့ကာ ကျောခိုင်းထွက်ခွာသွားသော ကျန်းမာတောင့်တင်းသည့် လူညိုထွားကြီး၏ ကျောပြင်ကို သူမ ငေးမောကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်။ ထောင်ထားသော ဝါးလှေကားမှ တဲအိမ်ပေါ်သို့ တက်မည်အပြု လှေကားတိုင်ရင်းတွင် ရပ်နေသော ဗီတာဝိုးကို တွေ့လိုက်ရသည်။

‘ဟင် ဗီတာဝိုးပါလား။ သောင်ပြင်က မီးပုံပွဲမှာ ကနေတာ မဟုတ်လား။ ဒီမှာ ဘာလုပ်နေတာလဲ’

‘နင်ပျောက်သွားလို့ပေါ့၊ အိမ်ပြန်သွားပြီထင်လို့ လာကြည့်တာ။ အိမ်မှာလည်းမရှိဘူး။ နင်ဘယ်သွားနေလဲ။ ငါစိတ်ပူနေတယ်’

‘ကျွန်မ ဆရာကိုမင်းပျိုနဲ့ သောင်ပြင်ဘက် လမ်းလျှောက်ထွက် သွားတာပါ’

‘အေး ဆရာပါရင်ပြီးရော၊ နင့်ကို ရွာက မလဟိတို့၊ မနီတွတ်တို့ လာရှာနေကြတယ်။ တစ်ရက်နှစ်ရက်နေလို့ စတီကောင်သွားငုပ်ရင် လိုက် မလားတဲ့’

‘လိုက်မယ်၊ လိုက်မှာပေါ့။ ဗီတာဝိုးလည်း ပါမှာမဟုတ်လား။ ကျွန်မ လည်း အတွေ့အကြုံရတာပေါ့။ ကဲ ညဉ့်နက်ပြီ။ အိမ်ပေါ်တက်ကြစို့။ အနောင်း တောင် အိပ်ပြီထင်ပါရဲ့’

ဗီတာဝိုးက ဘာမှဆက်မပြောဘဲ အနောက်မှ အသံတိတ်လိုက်တက် လာသည်။ သူ့ကိုမပြောဘဲ ဆရာနှင့်လမ်းလျှောက်ထွက်သွားသဖြင့် အလိုမကျ ဖြစ်နေဟန်တူသည်။ အိမ်ပေါ်ရောက်၍ အနောင်းနံဘေးတွင် လှဲချမိသောအခါ ခပ်လှမ်းလှမ်း ဗီတာဝိုးဆီမှ ဟောက်သံတစ်ခုခု ထွက်ပေါ်လာရာ တစ်နေကုန် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ထားသဖြင့် တစ်ခဏချင်းအိပ်ပျော်သွားသော အဖြစ်ကို မြင် သဖြင့် ဟန်ဆောင်မှုကင်းကာ ရိုးစင်းသူတို့၏ ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းသောဘဝကို ဂရုဏာသက်စွာ တွေးနေမိပြန်သည်။ ခပ်ဝေးဝေး သောင်ပြင်ကမ်းစပ်မှ ပုံသံကား လေအပင့်တွင် တလွင့်လွင့်မျောပါနေဆဲ။ သူမကတော့ တော်ရုံနှင့် အိပ်မပျော်။ အတွေးမျှင်တန်းက လေနှင့်သည့် တိမ်ဆိုင်တိမ်ဆုပ်တွေလို တရွေ့ရွေ့ ခရီးနှင့်နေသည်။

* * *

ဆူဆူညံညံအသံများကြောင့် အိမ်အောက်ငုံကြည့်တော့ မလဟိ၊ မနီတွတ်တို့ အပျိုများဦးဆောင်သော စတီကောင်ငုပ်မည့်အဖွဲ့ကို တွေ့လိုက်ရ သည်။ နောက်လိုက်နောက်ပါ ကလေးအုပ်စုကြီးမှာလည်း မနည်းလှ။ သူတို့

အားလုံး ဝါးလုံးတိုင်မီးခွက်များကို ကိုင်ဆောင်ထားကြသည်။ အလင်းပျောက် ညဦးအချိန်တွင် ဝါးလုံးတိုင်မီးခွက်တို့၏ အလင်းရောင်က ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်လုံး စူးရှလင်းထိန်လို့နေသည်။ အရှည်တစ်လံခန့်ရှိသော ဝါးဆစ်ထဲတွင် ဒီဇယ်ဆီ ထည့်ပြီး မီးညှိထားသည့် ဝါးလုံးတိုင်များကို ကိုင်ဆောင်စုဝေး၍ ဆလုံဘာသာ စကားများဖြင့် တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ဆူညံစွာ ပြောဆိုပြီး ဘာမှန်းမသိ တဝါးဝါး တဟားဟား ပွဲကျနေလိုက်သေးသည်။ မကြာမီ မလဟိဦးဆောင်ကာ ကမ်းခြေဘက်သို့ ထွက်လာကြလျက် ထမီရင်လျားနှင့် အပျိုမကလေးများ မီးတိုင်ကိုယ်စီဖြင့် ရေထဲသို့ တရွေ့ရွေ့ဆင်းသွားကြသည်။

‘နင် ဒီကစောင့်နေ၊ ငါ စတီကောင်ဆင်းငုပ်မယ်။ မကြောက်နဲ့နော်၊ ပေး ဝါးလုံးမီးတိုင် ငါ့ကိုပေး’

အင်္ကျီမပါ အနားဖွာနေသော ဂျင်းဘောင်းဘီအဟောင်းကို ဝတ်ဆင် ထားသော ဗီတာဝိုးသည် ရေအနက် နှစ်လံသုံးလံအထိဆင်းကာ စတီကောင် ငုပ်နေတော့သည်။ သွားလေရာပါလေ့ရှိသည့် အော်ဝိန်ဟုခေါ်သော ခွေးတပ် ကြီးမှာ ကမ်းခြေစပ်အထိ လိုက်ပါလာ၍ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ပြေးလွှား ဆော့ကစား မြူးတူးနေကြသည်မှာ ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်လုံး ဆူညံအသက်ဝင်နေ လေတော့သည်။

တိမ်ဇာပါးနောက် ရောက်နေသဖြင့် ဖျော့တော့တော့အလင်းရောင် သာ ပေးနိုင်သည့် လမင်းကြီးသည် ညမှောင်မှောင်မှာ မြွေမကြောက်၊ ကင်း မကြောက် ဝမ်းစာနောက်လိုက်နေသူတို့ကို ဘာအကူအညီမှ မပေးနိုင်ဘဲ သနားကြည့်ဖြင့် ချောင်းကြည့်နေပေသည်။ မြို့တက်မည့် လှေကြိုရှိလျှင် လာပြောမည်ဆိုသော မကြိုကလက်ရွာမှ ဆရာကိုမင်းပျိုလည်း ပျောက်ချက် သား ကောင်းနေသည်။ သည်ပုံနှင့်ဆိုလျှင် သူမ မြို့ပြန်ရောက်ဖို့မလွယ်။ ခုလောက်ဆို သူမပျောက်ဆုံးနေသည့် သတင်းက မြို့ကိုရောက်နေရော့မည်။ သူမကို ချစ်ခင်သူတို့ ၏ ပူဆွေးသောကကို စိတ်မှန်းဖြင့် လှမ်းမြင်ရင်း မြို့ကို

ပြန်ချင်စိတ်ပြင်းထန်လာပြီး တစ်လကျော်ကျော် ရင်းနှီးခင်တွယ်လာသော အနောင်းနှင့်ဗိတာဝိုးတို့ သားအမိအပေါ် သံယောဇဉ်နှောင်ဖွဲ့မှုကလည်း ရုန်းမထွက်သာအောင် ငြိတွယ်ခိုင်မြဲလွန်းလှသည်။ သည်လိုပုံနှင့် မိုးကြီးချုပ်လျှင်

‘ဟေး . . . အစော၊ နင် တစ်ယောက်တည်း ပျင်းနေပြီလား’

နှစ်နာရီနီးပါးခန့် ကြာသွားပြီးနောက် ဗိတာဝိုးသည် ကမ်းခြေတစ်လျှောက် စတီကောင်ငုပ်သူများကို ဆလုံစကားဖြင့် အော်ဟစ်ပြောဆိုလိုက်သောအခါ အသီးသီးအလျှိုလျှို ကမ်းပေါ်ပြန်တက်လာကြတော့၏။ သူတို့အားလုံး ရေငန်များရွဲ့ရွဲ့စိုလျက် အိပ်ဟောင်းကလေးများအထဲမှ မီးစုန်းဓာတ်အလင်းရောင်ဖြင့် တောက်ပနေသော စတီကောင်များကို သဲပြင်ညီညီပေါ်တွင် စုပုံကာ အသံထွက် ရေတွက်နေကြတော့သည်။

‘ခပ်၊ ဒွပ်၊ တလွိုန်း၊ ပမ့်၊ နစ်မန်၊ နမ်(မ်)၊ စူကျုံး . . . ’

ဆလုံတို့၏ တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး ရေတွက်ရာသံကို ပင်လယ်အုန်းပင်များက လေငင်ရာသို့ လှုပ်ရမ်းကာ ဩဘာပေးလိုက်သည့်ခဏ အိပ်တန်းတင်ငှက်တစ်ချို့ လန့်ပျံသွားတော့သည်။

‘ပင်ပန်းလိုက်တာ ဗိတာဝိုးရယ်၊ ညကြီးမင်းကြီး ငုပ်ရတော့ အန္တရာယ်များလှတယ်’

‘အန္တရာယ်များပေမယ့် စတီကောင်က ထိုင်းဘက်မှာသွားရောင်းရင် ဈေးကောင်းကောင်း ပေးတယ်လေ။ ငါနေ့လည်ဘက် သွားသွားငုပ်နေတဲ့ ဂါကျိန်(ပင်လယ်မျှော့) လည်း အတူတူပေါ့။ ပင်လယ်မျှော့ကို ဟိုးပင်လယ်ပြင်မှာ ထွက်ရှာရတော့ နင်ကြောက်မှာစိုးလို့ ငါမခေါ်တာပါ’

‘ဟုတ်လား၊ နေ့လယ်ဘက် ရှင်ပျောက်ပျောက်နေတာ အဲဒါသွားငုပ်နေတာလား။ ပင်လယ်မျှော့ဆိုတာ ဘယ်လိုနေလဲ၊ ငါးလိုရေမှာကူးနေသလား’

‘မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး၊ ရေမှာမကူးဘူး။ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်မှာ တရွေ့ရွေ့သွားနေတဲ့ တစ်ပေကျော်ကျော်လောက်ရှိတဲ့ မျှော့ကောင်ကြီးတွေပေါ့။

ရေအနက်လေးလံကနေ ဆယ်လံအထိ ရေငုပ်ကရိယာမပါဘဲ ငုပ်နိုင်တာ ငါတို့ ဆလုံတွေပဲလေ။ ငါးမဟုတ်ဘဲ ရေမှာ အကြာဆုံးကူးနိုင်တဲ့ ငါတို့ဆလုံတွေဟာ ပင်လယ်ရေကြည်လင်တဲ့ ရေသေရက်တွေဆို ပင်လယ်မျှော့ဆင်းငုပ်ကြတာ မိုးမလာမချင်းပေါ့။ ဒါဟာ ငါတို့ရဲ့ မိရိုးဖလာ အသက်မွေးလုပ်ငန်းပါ’

‘ချီးကျူးပါတယ် ဗီတာဝိုးရယ်၊ ဒါကြောင့် ဆလုံတွေကို မော်ကင်းလို့ ခေါ်တာကိုး။ ဆရာကိုမင်းပျိုက မော်ကင်းဆိုတာ ဆလုံဘာသာစကားဖြစ်ပြီး မြန်မာလိုဆိုရင် ‘ရေမှာကျွမ်းကျင်စွာနစ်သူ’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရသတဲ့။ မော်ကင်းတွေ ကို ကျွန်မလေးစာပါတယ်’

‘အစော နှင်စကားပြောရင် ဆရာ့အကြောင်းမပါရင် မပြီးဘူး။ ဘာလဲ နှင် ဆရာ့ကို ချစ်နေပြီလား’

‘အို ဘယ်လိုပြောလိုက်တာလဲ ဗီတာဝိုးရယ်၊ ဆရာဟာ ကျွန်မရဲ့ အကောင်းဆုံး မိတ်တွေပါရှင်၊ ရှင် တလွဲမထင်ပါနဲ့’

ရေစက်ရေပေါက်များဖြင့် သန်မာဖုထစ်နေသော လက်မောင်း ကြွက်သားကြီးများကို မြင်နေရပြီး မပီဝိုးတဝါး လရောင်အောက်တွင် ဗီတာဝိုး၏ မျက်လုံးများကိုတော့ သူမ ကောင်းစွာ မဖတ်ရှုနိုင်ခဲ့ပါ။ ဗီတာဝိုးက သူမကိုလည်းမကြည့်။ ဟိုးအဝေး နက်ပြာပြာပင်လယ်ကြီးကိုသာ ငေးကြည့် လျက် . . .

‘ငါတို့က ပင်လယ်မှာမွေး၊ ပင်လယ်မှာကြီးပြင်း၊ ပင်လယ်မှာ ရှာဖွေ စားသောက်ပြီး ပင်လယ်မှာပဲ သေကြရမယ့် ပင်လယ်ပျော်တွေပါ။ နှင်နဲ့ငါ မတူတဲ့ဘဝကိုမေ့မေ့သွားတာ ငါ့ကိုခွင့်လွှတ်ပါအစော။ ငါဖြစ်နေတာတွေ နှင် နားလည်အောင် ပြောမပြတတ်ဘူး။ ညနေက နှင်ရေချိုးသွားနေတုန်း ဆရာကိုမင်းပျိုလွှတ်လိုက်လို့ လူတစ်ယောက်လာပြောသွားတယ်။ ဒီတစ်ရက် နှစ်ရက် ရေထရက်မှာ မြို့တက်မယ့်စက်လှေရှိတယ်။ အဆင်သင့်ပြင်ထားပါတဲ့။

နင်ပျော်သွားပြီမဟုတ်လား။ မြို့ပြန်ရမယ်ဆိုလို့ နင်ပျော်သွားပြီမဟုတ်လား။
နင်ပျော်ပေမယ့် ငါမပျော်ဘူး။ နင်ငါ့ရှေ့ကထွက်သွားတာ ငါမမြင်ချင်ဘူး။
နင်မပြန်ခင် ငါရွာထဲကလူတွေနဲ့ တောင်သံကြီးခုတ် လိုက်သွားတော့မယ်’

သူမ သည်ရွာ သည်လူတွေနှင့် ခွဲခွာရတော့မှာပါလား။ စောင့်မျှော်နေ
သော ထိုတစ်ရက်သည် ရောက်ပဲမရောက်နိုင်။ ရောက်ပြန်တော့လဲ မြန်ပဲ
မြန်ဆန်လွန်းလှချေသည်။ ရုတ်ချည်းပြောင်းလဲသွားသော အခြေအနေက
သူမ စိတ်ထဲ ဝမ်းသာဝမ်းနည်း လွန်ဆွဲလျက် ဗိတာဝိုးကို ဘယ်လိုနှစ်သိမ့်ရမှန်း
မသိအောင် စကားလုံးများ ပျောက်ဆုံးနေတော့သည်။ မြို့ပြန်ရတော့မည်ဆို၍
သူမ မပျော်တာကို ဗိတာဝိုးမသိပေမယ့် ပင်လယ်ပြာကြီးသိပါသည်။

သူမပြန်မည့်နေ့ရောက်တော့ ငိုချင်စိတ်ကို အနိုင်နိုင်ထိန်းရင်း သူမ
လေ့လာထားသော ဆလုံစကားဖြင့် အားလုံးကို နှုတ်ဆက်မိသည်။

‘ကာညင်း - အမွန်း (န) - ကျွဲလွန်း (င) - ဟား (င)’
‘ရှင်တို့ကျေးဇူးကို တစ်သက်လုံး မမေ့ဘူး’

‘သမီးရဲ့ ခိုင်မာတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေအတွက် ဆရာမ ဝမ်းသာတယ်။
ဂုဏ်လည်းယူတယ်။ တော်ရုံလူ ဒီလိုဆုံးဖြတ်ချက် မချနိုင်ဘူး။ သမီးဟာ
ဆရာမရဲ့ရင်ခွင်ထဲမှာ ကြီးပြင်းခဲ့လို့ ဆရာမရဲ့သမီးဆိုလည်း ဟုတ်တယ်။
စက်လှေပေါ်ကကျပြီး ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ အချိန်တုန်းက ပူဆွေးသောကရောက်
သလောက် အသက်မသေ ပြန်တွေ့ရတော့ ဝမ်းသာကြည်နူးခဲ့ရတယ်။ အခု
သမီးရဲ့ ဘဝရှေ့ရေးနဲ့ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်တော့မယ်
ဆိုတော့ ဆရာမအနေနဲ့ သမီးတစ်ယောက် ခွဲထွက်သွားမှာ စိတ်မကောင်းပေ
မယ့် အားပေးဂုဏ်ယူရပေမှာပေါ့’

‘သမီး ဘယ်ကိုရောက်ရောက် သမီးကိုလူဖြစ်အောင် ပြုစုပျိုးထောင် ပေးခဲ့တဲ့ မိဘမဲ့ အမျိုးသမီးဂေဟာကြီးရဲ့ ကျေးဇူးကိုမမေ့ပါနဲ့။ သမီးရဲ့ကောင်း သတင်းဂုဏ်ရောင်ဟာ ဂေဟာရဲ့ ကောင်းသတင်းဂုဏ်ရောင်ပါပဲ။ သမီးရဲ့ လင်းလက်အောင်မြင်မှုဟာ ဂေဟာရဲ့ လင်းလက်အောင်မြင်မှုပါပဲ။ ဟောဒီမှာ သမီးအတွက် ဆရာမပေးလိုက်တဲ့ အကောင်းဆုံးလက်ဆောင်တွေ။ ဒါက သင်ကြားရေးမှာ အသုံးဝင်မယ့် သင်နည်းအထောက်အကူ ပစ္စည်းတွေ၊ ဒါက ကလေးတွေအတွက် စာရေးကရိယာနဲ့ လက်လှမ်းမီသလောက် စုဆောင်းပေး လိုက်တဲ့ ကျောင်းသုံးပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်အဟောင်းတွေ၊ ကျောင်းတော်ကြီးက ပို့ချ လိုက်တဲ့ ပညာဝတ်ရည်တွေကို ပါးနပ်လိမ္မာမှုတွေ ထုံမွန်းပြီး ဝတ်မှုန်ကူးပေရော့။ အကောင်းဆုံး၊ အလှဆုံး၊ အမွှေးဆုံး ပန်းကလေးတွေရဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် ဖြစ်ပါစေ လို့ ဆရာမ ဆုတောင်းပေးပါတယ်။ ကဲ သွားပေရော့’

စိတ်ရှည်သလောက် စကားပြောပြတ်သော ဂေဟာမှူးဆရာမကြီး ဒေါ်သန်းဝင်းက ပြောချင်သည့်စကားကို ပြတ်ပြတ်ပြောပြီး အခန်းထဲ ဝင်သွား တော့သည်။ တစ်သက်လုံးအတူနေလာသူမို့ သူမက ဆရာမကြီး၏ အမှုအကျင့် ကို သိပြီးသား။ ဆရာမကြီးသည် သူမတို့ကို ရင်ခွင်မှာအပ်၍ သူမတို့ရှေ့မှ မားမားရပ်ခဲ့သူမို့ စိတ်ဓာတ်ကမာသယောင် ထင်ရသော်လည်း ဆရာမကြီး၏ နှလုံးသားကနူးညံ့လှချေသည်။ ယခုလောက်ဆိုလျှင်တော့ သူ့ရင်ခွင်ထဲမှ အပြီး အပိုင် ခွဲထွက်သွားမည့် သမီးအတွက် ဆရာမကြီး မျက်ရည်စက်လက် ကျနေ ရော့မည်။

ခရီးကား ဝေးလွန်းလှ၏။ မြိတ်မှ ဘုတ်ပြင်းမြို့၊ ထိုမြို့မှ လှေကြိုနှင့် လမ်းပိကျွန်းအနီး မကြိုကလက်ရွာ၊ ထိုမှတစ်ဆင့် အနောင်းတို့ ဗီတာဝိုးတို့ရှိရာ ကျွန်းဒီပါရွာကလေးဆီသို့ . . . ။ ရွာရောက်တော့ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေကြသည် ထင့်၊ တစ်ရွာလုံး ကလေးသံရော ခွေးသံပါ တိတ်ဆိတ်လို့နေသည်။

‘အနောင်း ဝေ . . . အနောင်း’

ယိုင်နဲ့နဲ့ဝါးလှေကားမှ ခပ်သွက်သွက်တက်လာသော သူမ အိပ်ရာထဲ
လဲနေသော အနောင်းကိုမြင်သဖြင့် ထိတ်လန့်သွားသည်။

‘အနောင်း နေမကောင်းဘူးလား’

သူမအသံကြားသဖြင့် အနောင်း မျက်လုံးဖွင့်ကာ တတုန်ကယင်
ထဖို့ ကြိုးစားသည်။

‘အနိုင်း(သမီး)ပြန်လာသလား။ ဝမ်းသာတယ်၊ တဝ ဝမ်းသာတယ်’

‘အနောင်း ဘာဖြစ်နေတာလဲ၊ ဖျားနေတာလား’

‘ဆရာကိုမင်းပျို လာသလား အနောင်း’

‘လာတယ် လာတယ်’

အင်း . . . တော်ပါသေးရဲ့၊ ဆရာကိုမင်းပျို လာတယ်ဆိုလျှင်တော့
သူမ စိုးရိမ်သလို မဖြစ်နိုင်။

‘အနောင်း ဗီတာဝိုး ဘယ်သွားလဲ’

‘မအိုးရ် အင်ကန်း’

သူမ တဲပေါ်မှ ခပ်သွက်သွက်ဆင်းလာပြီး ဗီတာဝိုး ငါးမျှားနေကျ
ကျောက်ဆောင်ထူထူ ကျွန်းအစပ်သို့ အပြေးကလေး ထွက်လာမိသည်။
ကျောက်ကမူစွန်းတွင် ခြေချထိုင်၍ ငါးမျှားတံကို ရေမှာချကာ ရေထဲသို့ စူးစူး
စိုက်စိုက် ကြည့်နေသော ကျောက်တုံးနှင့်အပြိုင် ငြိမ်သက်လွန်းလှသည့်ညွှန်
တစ်ခုကို ခပ်ဝေးဝေးမှပင် လှမ်းမြင်နေသည်။

‘ဟေး . . . ဗီတာဝိုး’

သူမအသံစူးစူးကလေးက သဘာဝဟင်းလင်းပြင်ဆီသို့ ပျံ့ဝဲလွင့်စင်
သွားတော့သည်။

‘ဟေး . . . အစော အမိဝေး (အောင်မယ်လေး) နင်ပြန်လာတယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ပြန်လာတယ်။ ဗီတာဝိုးတို့ရွာမှာ နုလိန်းကျန်းလဆိမ်း (ကျောင်းဆရာ) လုပ်ဖို့ ပြန်လာတာ’

အိုး . . . နုလိန်းကျန်းလဆိမ်း ဟုတ်လား၊ ငါတော့ နားမလည်တော့ ဘူး’

‘နားမလည်ရင် နားလည်အောင်ရှင်းပြမယ်၊ နားထောင်။ ဒီရွာမှာ မူလတန်းကျောင်းမရှိဘူးမဟုတ်လား။ ဒီရွာက ကလေးတွေ ပညာရေးအတွက် မူလတန်းကျောင်းရအောင် ဆရာကိုမင်းပျိုက မြို့ကပညာရေးမှူးမှတစ်ဆင့် ကြိုးစားပေးတယ်။ အခုဆို ဆရာကျေးဇူးကြောင့် မကြိုကလက်ရွာရဲ့ တွဲဖက် မူလတန်းကျောင်းအဖြစ် ခွင့်ပြုမိန့်ရပြီ။ ဒီကျောင်းအဖွင့်မှာ မူလတန်းအောက် ဆင့်ကနေပြီး သင်ရမှာ။ လောလောဆယ် အဆောက်အအုံမရှိခင် ဘုန်းကြီးဝါ ကျောင်းအောက်မှာပဲ ခဏခွင့်တောင်းပြီး သင်ရမှာပေါ့’

‘မယုံနိုင်အောင်ပါပဲ အစော၊ ငါအိပ်မက်များ မက်နေသလား’

‘ဗီတာဝိုးရယ်၊ တကယ်တော့ကျွန်မဟာ မိဘမောင်ဖားမရှိဘဲ မိဘမဲ့ အမျိုးသမီးဂေဟာမှာ ကြီးပြင်းလာတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ပါ။ မြိတ်မြို့ ဘုရားငါးဆူရပ်က မိဘမဲ့ဂေဟာကိုရောက်လာတော့ ကျွန်မငါးနှစ်သမီးပဲ ရှိပါ သေးတယ်။ အမိအဖ ဘယ်သူဘယ်ဝါမှန်းမသိတဲ့ ကျွန်မဟာ ဆရာမကြီး ဒေါ်သန်းဝင်းရဲ့ နွေးထွေးတဲ့ရင်ခွင်ရိပ်မှာ လူလားမြောက်ခဲ့ရတယ်။ ဆရာမကြီးရဲ့ ကျေးဇူး၊ ဂေဟာရဲ့ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်မဆယ်တန်းအောင်ပြီး ဆရာ အတတ်သင် တက်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဆရာဖြစ်လက်မှတ်ကို လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင် ရလာတော့ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ နယ်စွန်ရပ်ခြားတွေမှာ တာဝန်ထမ်းလိုစိတ်နဲ့ ကော့သောင်းဘက်လေ့လာဖို့သွားရင်း လှေပေါ်ကကျပြီး အနောင်းတို့၊ ဗီတာဝိုးတို့နဲ့ တွေ့ခဲ့တာပါ။ ကျွန်မမှာ အနောင်းတို့ ဗီတာဝိုးတို့ ပေးတဲ့အသက်ပဲ ရှိတော့တယ်။ ဒါကြောင့် ပင်လယ်ထဲက ပြန်ရတဲ့အသက်ကို ပင်လယ်ပျော်တွေ

ဆီမှာ မြှုပ်နှံပေးဆပ်ဖို့ ဒီရွာကလေးဆီ ပြန်လာတာပါ။ ကျွန်မဟာ ကျွန်မရဲ့ အနာဂတ်အတွက် ကျွန်မဘာသာ ဖန်တီးပိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဗီတာဝိုး ကျွန်မပြန် လာတာ ရှင်ဝမ်းမသာဘူးလား’

‘ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းသာတယ်။ ရူးအောင်ဝမ်းသာတယ်’

‘ဝမ်းသာတာပဲ ရူးအောင်ဝမ်းသာတယ်လို့ ဗီတာဝိုးရယ်။ ရူးတော့ မရူးလိုက်ပါနဲ့ဦး။ ကဲ ကျွန်မပြန်လာတာ ဝမ်းသာတယ်ဆိုရင် (မော်ကင်း)ဆလုံ ထုံးစံ ကဗန်းလှေတစ်စီး၊ ခွေးလိမ္မာတစ်ကောင်၊ အိမ်တစ်ဆောင်တင်ဖို့လည်း စဉ်းစားဦးနေတဲ့’

‘ဟင် ကဗန်းလှေတစ်စီး၊ ခွေးလိမ္မာတစ်ကောင်နဲ့ အိမ်တစ်ဆောင် ဘာလုပ်ဖို့လဲ’

‘ရှင်နဲ့ ကျွန်မရဲ့ လီကား (မင်္ဂလာပွဲ) အတွက်လေ’

(ကလျာမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် - ဇန်နဝါရီလ)

